

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
ЦЕНА 3 ДИНАРА

БЕОГРАД, АПРИЛ 1998.
ГОДИНА IX, БРОЈ 518

**СРПСКИ
РАДИКАЛИ
У ВЛАДИ НАРОДНОГ ЈЕДИНСТВА**

**ВЛАДА НАРОДНОГ ЈЕДИНСТВА
БИЋЕ ЛИШЕНА ЗЛОУПОТРЕБА И КОМПРОМИТАЦИЈА**

ВЕЛИКА СРБИЈА

Београд
Француска 31

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач:
др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник:
Синиша Аксентијевић

Заменик главног
и одговорног уредника:
Душан Весић

Редакција:
Момир Марковић, Мирослав Васиљевић,
Наташа Јовановић, Јадранка Шешел,
Јасминка Олујић, Александар Вучић,
Јана Живаљевић, Рајко Ђурђевић,
Весна Арсић, Коста Димитријевић,
Драгољуб Стаменковић, Вељко Дукић,
Дмитриј Јанковић

Секретар редакције:
Љиљана Мијоковић

Технички уредник
и компјутерски прелом:
Северин Поповић

Дизајн корица:
Драган Перич

Лектор:
Зорица Илић

Карикатуре:
Синиша Аксентијевић

Председник Издавачког савета:
др Ђорђе Николић

Потпредседник Издавачког савета:
Петар Димовић

Издавачки савет:
Томислав Николић, Маја Гојковић,
Ранко Вујић, Драган Ђодоровић,
Ратко Гонди, др Никола Поплашен,
Стево Драгишић, Зоран Красић,
Милован Радовановић,
Јоргованка Табаковић,
Ратко Марчевић, Владимир Башкот

Шеф дистрибуције:
Зоран Дражиловић

Штампа:
НИГП "АБЦ-ГРАФИКА" д. д.
Влајковићева 8, 11000 Београд

Тираж: 100.000 примерака.

Редакција прима пошту на адресу:
"Велика Србија", Француска 31,
11000 Београд

Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104, од 5. јуна 1991. године.

Министарство за информације Републике Србије 19. августа 1991. године дало је мишљење број 413-01-551/91-01 да се "Велика Србија" сматра производом из Тарифног броја 8, став 1. тачка 1. алинеје 10. за чији промет се плаћа основни порез по стопи од 3%.

У СРБИЈИ НЕШТО НОВО

После више од сто година од доласка на власт Пашићевих радикала у измењеним околностима, историја се поновила.

Шешелјеви радикали, са одредницом српски, настављачи часних традиција својих претходника, прешли су Рубикон и ушли у Владу народног јединства. Не одступајући од својих програмских начела, нашли су заједнички језик са коалицијом левог блока и прикључили се корпусу владајућих странака. Од оснивања, 1991. године, то им је и био превасходни циљ. Освојили су онолико мандата колико им је народ на децембарским изборима одредио. Не треба сумњати да ће њиховим прихватањем два потпредседничка места и тринаест министарских ресора у Влади, којој нису цветале руже, настати ново доба у Србији.

У можда најтежим историјским условима у овом веку, српски радикали су прихватили изазов и ухватили се у коштац са многобројним недаћама. Одмах су најавили окретање листа у досадашњој унутрашњој и спољној политици.

Уочи седнице Народне скупштине (24. марта), на састанку посланичке групе странке, образлажући ступање у коалицију са СПС и ЈУЛ-ом и улазак у Владу, др Шешел је нагласио да "српски радикали не улазе у Владу да би се обогатили, већ да би се прославили!"

То пре њега нико никада није обећао! То пре њега никоме није ни пало на памет. Очигледна је велика промена у схватању власти.

Др Шешел је још рекао да ће све учинити да се искорене разне малверзиције преко ресорних министарстава, да неће бити заташкавања афера и да ће прекршиоци закона бити без милости кажњавани.

У међународној политици инсистираће се на принципима реципроцитета. Неће се ићи линијом мањег отпора према незајажљивим прохтевима Запада. И неће бити политичких контаката са представницима организација које су из свог чланства искључиле СР Југославију.

Дакле, промене су пред вратима која су српски радикали већ одшкринули. Очигледно је да је њихов улазак у Владу пун погодак, у прави час. Да ће допринети постављању ствари на своја места и подвлачењу црте испод досадашње праксе.

Зато Владу народног јединства треба без резерве подржати и дати јој времена да се покаже на делу.

Синиша Аксентијевић

Српска радикална странка свим Србима и другим грађанима православне вероисповести честита Васкршње празнике и жели много среће и успеха у овој години.

Празник Христовог васкрсења је највећи хришћански празник који сведочи о тријумфу живота над смрћу, који сведочи о тријумфу вере и наде над очајем и ништавилом.

Убеђени смо да се ближи час великог васкрсења српског народа који је тешко пропатио у протеклој деценији, који је патио у целом 20. веку. Али, српски народ је велики и моћан народ, пре свега због тога што је у стању да поднесе патњу, јер се из патње велике ствари обично рађају.

ХРИСТОС ВАСКРСЕ – ВАИСТИНУ ВАСКРСЕ!

ИЗАБРАНА НОВА РЕПУБЛИЧКА ВЛАДА

Српски радикали ушли су у Владу са Социјалистичком партијом Србије и Југословенском удруженом левицом, јер је тако одлучио народ на парламентарним изборима 21. септембра 1997. године. Политичка ситуација у Србији није стабилна, али уз одговорност и домаћински однос српских радикала Србија се може надати бољим данима

После шест месеци чекања и међустраничких договора, формирана је нова Влада. Извесно је да са доласком пролећа, за Србију долазе нова и боља времена. Наиме, 24. марта Српска радикална странка је ушла у нову владу са левим блоком странака – Социјалистичком партијом Србије и Југословенском удруженом левицом.

У новинарској соби, из које новинари прате дешавања у скупштинској сали, нагађало се о томе, пре почетка седнице, колико је министарстава добио Вук Драшковић, односно Српски покрет обнове. Причало се и о томе како ће Даница Драшковић, ипак, бити нови нови министар информисања, али и о томе колико ће ко аванзовати у Српском покрету обнове. Међутим, како седница није почела на

време, новинари су почели да сумњају да нешто није како ваља, или да је Драшковић, можда у последњем тренутку, тражио још који министарски ресор!

После једног сата кашњења, прва седница првог редовног заседања је почела. Седницу је отворио председник Народне скупштине Драган Томић, обавестивши присутне посланике да данашњој седници присуствује 200 народних посланика, што је сасвим довољан број за остваривање кворума. Овој седници присуствовао је Мирко Марјановић, председник Владе Републике Србије.

Прва тачка предвиђеног дневног реда ове седнице био је избор Владе, а друга тачка – предлог Декларације о народном јединству.

У свом експозеу Мирко Марјановић је посланике обавестио о преговорима које је неуспешно водио са Српским покретом обнове, и колико труда и воље је Социјалистичка партија Србије уложила у евентуално формирање Владе са Српским покретом обнове. Међутим, како је Вук Драшковић превазишао и самог себе у тражењу, социјалисти су схватили да са њим нема договора. Најозбиљнија, а објективно и најјача, парламентарна странка у Народној скупштини је Српска радикална странка, тако је на изборима одлучио народ, прихватила је договоре са премијером Мирком Марјановићем и после неких основних усглашавања одлучено је да у нову Владу уђу српски радикали. Затим је пре-

Нова Влада Републике Србије полаже заклетву у Народној скупштини, 24 марта 1998. године

мијер Владе Мирко Марјановић прочита имена будућих министара.

На предлог премијера Марјановића, коментаре су имали Драган Веселинов, Боровоје Боровић, Ненад Чанак, Жарко Јокановић.

Након тога уследило је гласање. Нови састав Владе подржало је 169 посланика Народне скупштине, и тако је Србија добила нову владу.

После паузе, у наставку прве редовне седнице, са 160 гласова за и 13 против, усвојена је Декларација о народном јединству, која гласи:

1. Одговорност за остваривање виталних националних државних интереса, садашњост и будућност Србије, намећу обавезу народног јединства око

укорењени у нашу државну и народну традицију, који нас сједињују у патриотизму и оданости држави и народу.

2. Историја нашег народа саткана је од борбе за слободу и независност. Ми смо на то, с правом, поносни. Зато ћемо увек бранити слободу и обезбедити независност наше државе.

Српски народ своје право никада није заснивао и неће на ускраћивању права других, али неће никада признати ни да било ко угрожава права српског народа, суверенитет и територијални интегритет Србије.

3. Одлучно одбацујемо сваки покушај идеолошке, верске и националне искључивости и себичности.

дбину. Ту није било и никада неће бити млађег и старијег.

Због тога су Србија и Црна Гора, уз Републику Српску, не само стубови народног јединства, него израз народне жеље за окупљањем свега што историјски, политички, привредно, духовно, етнички, културно и у сваком другом погледу, не може бити раздвојено, а поготову не супротстављено.

Савезна Република Југославија је државотворни израз и најцеловитија потврда народног јединства.

6. Уједињени око циљева свестраног напретка народа и државе желимо и хоћемо да Република Србија и Савезна Република Југославија буду најчвршћи ослонац мира и сарадње са

Нови потпредседник Владе, др Војислав Шешелј, предаје потписани текст заклетве

темељних потреба државе и народа.

Свима, без обзира на страначке или ма које друге припадности, Србија и добробит народа и грађана треба да буду заједничка брига и врховни интерес.

Како су историјске прилике одредиле да се у прошлости српски народ дели, ово време тражи слогу и јединство.

Србији је потребна слога и јединство. Зато свесни одговорности захтева времена и очекивања народа и грађана за развој и напредак Србије у миру, све деобе из прошлости остављамо историји.

Универзални принципи слободе, правде и демократије су темељи стабилне и јаке државе и најчвршћи су бедем пред деобима.

Обележја и празници наше државе биће они симболи и датуми који су

поштујући људска права и слободу и права националних мањина које живе у Србији, по највишим међународним стандардима, истовремено ћемо штитити грађанска и национална права и добра нашег народа.

4. Обавезујемо се да даље развијамо и јачамо демократски поредак кроз надметање у знању, прегалаштву, страначким програмима за опште добро Србије и њених грађана.

Политичке разлике не смеју да буду препрека убрзаном развоју и реформама, него подстицај за тражење најбољих решења и уређивању државе на принципима тржишне економије, парламентарне демократије, пуне афирмације и остваривања људских и грађанских права и слобода.

5. Србија и Црна гора су два имена за исти корен, историјску тежњу и су-

нашим суседима и равноправни и поштовани члан европске и светске заједнице народа и држава.

Данас, више него икад, наша судбина је у нашим рукама и овом Декларацијом ми потврђујемо да смо способни да је носимо са успехом. Реч је о одлукама које се односе на будућност. Наша визија Србије је модерна, демократска, економски и културно развијена држава поштована од свих.

Демократска и снажна Србија као гарант демократске, стабилне и јаке Савезне Републике Југославије, наше је трајно опредељење.

Ово време, државни и национални циљеви, налажу да све политичке странке и сви други субјекти доносе одлуке које ће уједињавати, мобилисати и усмеравати народну снагу за напредак Србије и за добро свих у Србији.

Јасна Олућ

РАДИКАЛИ У КАБИНЕТУ НАРОДНОГ ЈЕДИНСТВА

Поштована је воља народа: од укупно 36 министарских места 15 је припало Социјалистичкој партији Србије, 15 Српској радикалној странци, 5 Југословенској левици, а једно нестраначкој личности

Вишемесечне консултације око састава нове Владе Србије окончане су 24. марта, експозеом мандатара Мирка Марјановића, који је посланицима Народне скупштине Србије предложио да изабере коалициону Владу народног јединства из редова Социјалистичке партије Србије, Југословенске левике и Српске радикалне странке. Према мишљењу мандатара, с којим је изашао пред нови скупштински сазив, његов предлог министарског састава одликава реални однос политичких снага у Парламенту, при чему је поштована воља бирача исказана на недавним парламентарним изборима.

Од укупно пет изабраних потпредседника Владе, из радикалских редова су др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке и Томислав Николић, двојица из Социјалистичке партије Србије, Ратко Марковић и Драган Томић, и један из Југословенске левике – Милован Бојић.

Ресоре су задржали Влајко Стојиљковић (СПС), одраније министар по-

лиције, Борислав Милачић (ЈУЛ) – финансије, Јово Тодоровић (СПС) – просвета, Нада Поповић-Перишић (СПС) – култура, Јован Бабовић (СПС) – пољопривреда и шумарство, Лепосава Милићевић (ЈУЛ) – здравство и Живота Ђосић (СПС) рударство и енергетика.

Нови министри коалиције левике, чланови Социјалистичке партије Србије су Дејан Ковачевић за урбанизам и грађевинарство, Бранислав Ивковић за науку и технологију, Зоран Анђелковић за спорт и омладину, Томислав Миленковић за рад, борацка и социјална питања. Из редова Југословенске левике: Драгољуб Јанковић на месту министра правде и Слободан Черовић – министар туризма. Социјалисти Ђуро Лазић и Слободан Томовић биће на функцијама министара без портфеља, а из редова Југословенске левике Иван Селлак. Једини "нестраначки" министар без портфеља је Милан Беко, донедавно министар за приватно предузетништво у Влади Србије.

У деоби 35 министарских места, у новом Марјановићевом кабинету, српски радикали су добили два потпредседника Владе, десет ресорних и три министра без портфеља. На чело Министарства за локалну самоуправу изабрана је Гордана Поп-Лазић, Министарства за индустрију Лука Митровић, Министарства за саобраћај и везе Зоран Тодоровић, Министарства трговине Зоран Красић, Министарства за економску и власничку трансформацију Јоргованка Табаковић, Министарства за бригу о породици Рада Трајковић, Министарства за заштиту животне средине Бранислав Блажић, Министарства за везе са Србима изван Србије Милорад Мирчић, Министарства вера Милован Радовановић и Министарства за информатику Александар Вучић. Министри без портфеља у Влади Србије из радикалских редова су Чedomир Васиљевић, Маја Гојковић и Паја Момчилов.

Жана Живаљевић

Влада у Скупштини Србије после полагања заклетве

Др Војислав Шешел, потпредседник Владе, рођен је 11. октобра 1954. године у Сарајеву. Завршио је Правни факултет у Сарајеву, а докторирао на Правном факултету у Београду. Прешао је дуг и мукотрпан пут дисидента у титоистичкој Југославији. Одмах по увођењу вишестраначја 1990. године основа је Српски слободарски покрет који је променио име у СПО, па у СЧП који се са већином одбора НРС ујединио 1991. у Српску радикалну странку. Од оснивања је председник Српске радикалне странке, њен републички (1991-1992) и савезни посланик (од 1992 године). Ожењен је, отац троје деце.

Томислав Николић, потпредседник Владе, рођен је у Крагујевцу 1952. године. Најпре је био потпредседник, а затим заменик председника Српске радикалне странке. Савезни посланик Српске радикалне странке у Већу грађана 1992. године, потом, од 1993. године, шеф Посланичке групе Српске радикалне странке у Народној скупштини Републике Србије. Од 1996. до 1997. године био је вршилац дужности директора Јавног предузећа "Пословни простор Земун". По стрици је грађевински техничар, ожењен, отац двоје деце.

Гордана Поп-Лазич, министар за локалну самоуправу, рођена је 5. априла 1956. године у Београду. Правник по професији. Удата, мајка три кћерке. На министарску функцију прелази са радног места секретара Скупштине општине Земун. Члан је Централне отаџбинске управе Српске радикалне странке. Очекивања и планови на месту министра, према речима Гордане Поп-Лазич, ни су везана ни за рокове, ни за превелика обећања. У нормативном делу очекује доношење новог закона у циљу што бољег функционисања локалне самоуправе.

Лука Митровић, министар за индустрију, рођен је у Ужицу 1951. године. По струци је дипломирани машински инжењер. Председник је Златиборског округа, члан Извршног одбора за Србију и Централне отаџбинске управе. Посланик је у Савезној скупштини. Ожењен и отац два детета.
"Уложићу пуно рада и труда у жељи да српски народ дође у позицију да пристојно живи од свог рада", лаконски о својим очекивањима на високој државној функцији реферирше нови министар индустрије, Митровић.

Брислав Блажић, министар за заштиту животне средине, рођен је 1957. године у Кикинди. Завршио је Медицински факултет, специјализацију из хирургије. Нова функција затекла га је на лекарском послу у Здравственом центру Кикинда. Ожењен је и отац двоје деце. Посланик је у Савезној скупштини и Парламенту Војводине. Блажић је и председник Севернобанатског округа, члан Извршног одбора за Србију и члан Централне отаџбинске управе.
"Уложићемо максималан напор да својим одговорним радом унапредимо животну средину, а самим тим и здравље грађана" обећава нови министар.

Зоран Крсић, министар трговине, рођен је 11. марта 1956. године у Београду. По професији је правник и са породицом живи у Нишу. Отац је двоје деце. Савезни је посланик, председник Општинског одбора за Ниш, потпредседник Извршног одбора за Србију, члан Централне отаџбинске управе и Председничког колегијума Српске радикалне странке.
"Трудићемо се да стабилизујемо тржиште и уредимо промет роба и услуга, настојаћемо да развијемо модерне тржишне механизме и принципе у овој области", каже Зоран Крсић.

Драган Тодоровић, министар за саобраћај и везе, рођен је 25. јануара 1953. године у Горњем Милановцу. Дипломирани је инжењер, ожењен, отац четворо деце. Потпредседник Народне скупштине Републике Србије, председник Извршног одбора Српске радикалне странке за Србију и члан Председничког колегијума. На значајној државној функцији обећава "максималан труд на обављању свих послова који га чекају".

Јоргованка Табаковић, министар за економску и власничку трансформацију. Рођена је 1960. године у Вучитрну, економиста по струци, удата и мајка троје деце. Више година ради као директор пословне јединице "РАЈ банке ДД Пех" у Приштини. Републички је и савезни посланик у више скупштинских сазива. На новом послу очекује "да се власничка трансформација стварно спроведе, да не остане само на закону и процени вредности капитала".

Милован Радовановић, министар вера, рођен је 1954. године у Медвеђи. По струци је правник, ожењен и отац двоје деце. Народни посланик, члан је Централне отацбинске управе. "Уз поштовање принципа равноправности свих вероисповести, давати цркви значај који она заслужује, без мешања у послове државе. Основа је Радовановићеве вере у важну државну мисију на месту министра вера.

Милорад Мирчић, министар за везе са Србима ван Србије, рођен је 1956. године у Малешевцима, општина Грахово. Дипломирани је инжењер технологије, ожењен и има троје деце. Посланик је Републичког парламента, председник Окружног одбора Српске радикалне странке за Јужну Бачку и члан Централне отацбинске управе. "Министарство ће радити у складу са програмом Владе и програмом Српске радикалне странке", кратко одговара на питање какви су му планови и очекивања на месту министра.

Рада Трајковић, министар за бригу о породици, рођена је 8. марта 1953. године у Подујеву. Завршила је Медицински факултет и до сада радила на Оториноларинголошкој клиници у Приштини. Удата је и мајка троје деце. Савезни је посланик Српске радикалне странке.

Александар Вучић, министар за информације, рођен је 1970. године у Београду. Најмлађи министар у историји Србије. По струци је дипломирани правник. Ожењен и отац једног детета. Генерални секретар Српске радикалне странке и републички посланик. "Уложићемо много рада, много труда, много енергије и надам се да ћемо успети да постигнемо реформски курс и да имамо још израженију слободу мисли и говора, слободу штампе, слободу јавног информисања и да ћемо, у складу са позитивним променама, моћи да уведемо неке системске промене у оквиру тог дела законодавства."

Чедомир Васиљевић, министар без портфеља, рођен је 6. марта 1947. године у Куршумлији. По струци је саобраћајни инжењер. Ожењен је и отац два детета. Директор успешне приватне фирме "Југент". Савезни је и републички посланик, члан Председничког колегијума Централне отаџбинске управе и потпредседник Извршног одбора Српске радикалне странке за Србију. Поље свог деловања на месту министра без портфеља Васиљевић види "од ситуације до ситуације, где буде било потребе да се помогне у ресорним министарствима, углавном у привреди".

Маја Гојковић, министар без портфеља, рођена је 1963. године у Новом Саду. Завршила је Правни факултет. Савезни је и покрајински посланик, потпредседник Централне отаџбинске управе Српске радикалне странке. Очекује да ће на новој државној функцији успети да допринесе "остваривању виталних националних и државних интереса".

Паја Момчилов, министар без портфеља, рођен је 1948. године у Кикинди. Завршио је Медицински факултет, начелник је Института за гинекологију и акушерство. Члан је Централне отаџбинске управе и Извршног одбора Српске радикалне странке за Србију. Отац једног детета.

Свој допринос политици коалиционе Владе Србије види у "очувању целовитости и јединства Србије и Југославије, поправљању тешке економске ситуације становништва поштенним радом и применој закона".

ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ, ПОТПРЕДСЕДНИЦИ И МИНИСТРИ ИЗ РЕДОВА УДРУЖЕНЕ ЛЕВИЦЕ

Свој други мандат на месту председника Владе начео је шездесетједногодишњи **Мирко Марјановић**. По струци је дипломирани економиста, дугогодишњи генерални директор "Прогреса".

На месту потпредседника Владе и даље се остао **Ратко Марковић**. Рођен је 1944. године, по струци правник са докторском титулом, професор Београдског универзитета.

Драгомир Томић, рођен 1937. године) заузео је једно од пет потпредседничких места у Републичкој влади. Истовремено је и председник чувене врачке Холдинг компаније "Симпо".

Нови потпредседник српске Владе је **Милован Бојић**, републички посланик Југословенске левице. Рођен је 1955. године. По професији је кардиолог, доктор медицинских наука, професор Универзитета у Београду и директор Института за кардиоваскуларне болести "Дединје".

На челу Министарства унутрашњих послова биће и даље **Влајко Стојиљковић**, члан Социјалистичке партије Србије. Рођен је 1937. године, правник, више година председник Привредне коморе Србије, потом министар унутрашњих послова и потпредседник Владе.

Борислав Милачић, члан Југословенске левице, задржао је у новом кабинету своје место из претходног – ресор финансија. Рођен је 1945. године, по струци је економиста.

Председник Првог општинског суда у Београду, **Драгољуб Јанковић**, члан Југословенске левице и правник по занимању, у педесет трећој години живота постао је нови министар правде у Влади националног јединства.

Ресор за пољопривреду, шумарство и водопривреду задржао је и **Јован Бабовић**, члан Социјалистичке партије Србије. Рођен 1946. године, доктор је агрономских наука и редовни професор Универзитета у Новом Саду.

Први човек Министарства за рударство и енергетику и у наредне четири године биће **Живота Пушић**, социјалиста, рођен 1942. године. По струци је дипломирани машински инжењер.

Дејан Ковачевић, дипломирани грађевински инжењер и директор београдске "Мостоградње", члан Југословенске левице и досадашњи министар без портфеља изабран је на место министра грађевине. Рођен је 1937. године.

Функцију министра туризма добио је **Слободан Черовић**, члан Југословенске левице и савезни посланик, рођен 1955. године. Магистар је економских наука и директор Хотелског предузећа "Метропол".

Томислав Миленковић, из Социјалистичке партије Србије, републички посланик, вишегодишњи председник Већа синдиката Југославије, директор у ЈП ПТТ саобраћаја Србије, економиста рођен 1950. године, нови је министар за рад, борачка и социјална питања.

На чело министарства за науку и технологију изабран је досадашњи министар грађевине у Влади Србије, др **Бранислав Ивковић**. Члан је Социјалистичке партије Србије, редовни професор Универзитета у Београду. Рођен је 1952. године.

Јово Тодоровић, члан Социјалистичке партије Србије, остао је и даље на функцији министра просвете. Рођен је 1937. године. По професији је машински инжењер, доктор наука и професор Београдског универзитета.

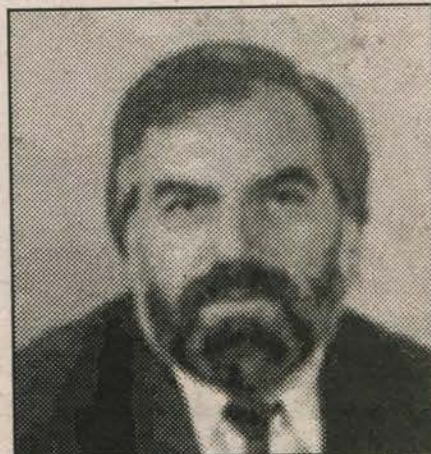
Ресор за културу и у наредном четворогодишњем мандату додељен је др **Нади Поповић-Перишић**, члану Социјалистичке партије Србије, рођеној 1946. године.

Зоран Анђелковић је нови министар за омладину и спорт. Члан је Социјалистичке партије Србије, у више сазива републички и савезни посланик. Директор је предузећа "Тенекс систем", рођен је 1958. године.

Лепосава Милићевић је поново министар здравља у Влади Србије. Рођена је 1950. године у Пожаревцу. Доктор је медицинских наука, директор пожаревачког Клиничко-болничког центра.

Ђуро Лaziћ је поново министар без портфеља у Влади Србије. Долази из редова Социјалистичке партије Србије. Рођен је 1953. године. По занимању је професор.

Слободан Томовић је нови министар без портфеља у Влади Србије из редова Социјалистичке партије Србије. Рођен је 1946. године. Магистар је техничких наука

Министарство без портфеља је поново је додељено **Ивану Седлаку**, члану Југословенске удужене левице, рођеном 1951. године и правнику по професији.

Милан Беко, министар без портфеља, једина је нестраначка личност у Влади Србије. Рођен је 1961. године. Саобраћајни је инжењер, директор приватног предузећа "Ди-бек".

СРПСКИ РАДИКАЛИ ЗАМЕНИЦИ И ПОМОЋНИЦИ МИНИСТРА У ВЛАДИ НАРОДНОГ ЈЕДИНСТВА

Антић Небојша, дипл. правник, заменик министра за културу. Рођен 1957. године у Владичином Хану. Живи у Зајечару, запослен у СО Зајечар, отац двоје деце. Председник Окружног одбора Зајечар.

Др Милић Бачевић, професор универзитета, заменик министра у Министарству за науку и технологију. Рођен 1953. године у Коморану. Ожењен, отац двоје деце. Живи у Краљеву. Председник Рашког округа Српске радикалне странке

Никола Васић, економиста помоћник министра за трговину за сектор правних и општинских послова. Рођен 1958. године у Моровићу, СО Шид. Био савезни посланик у Већу грађана и народни посланик у два мандата. Ожењен, отац двоје деце.

Милан Веселиновић дипл. инж., заменик министра просвете. Рођен 1956. године у Новом Пазару. Радио у просвети као наставник математике и информатике. Био савезни посланик у Већу грађана. Ожењен, отац двоје деце.

Бранислав Дудић, Факултет народне одбрамбене заменик министра за туризам. Рођен у Призрену 1944. године. Директор ДДИСФ "Прогрес". Председник Окружног одбора Српске радикалне странке Призрен. Ожењен, отац двоје деце.

Љиљана Зекић, правник, помоћник министра за економску и власничку трансформацију. Рођена 1952. године у Скопљу. До именовања обављала послове генералног директора РАС-банке.

Златан Јовановић, дипл. маш. инж. заменик министра за рударство и енергетику
Рођен 1963. године у Љештанском, СО Бајина Башта. Ожењен, отац двоје деце.

Петар Јојић, адвокат, заменик министра правде
Рођен 1938. године у селу Кућани СО Нова Варош. Посланик у Већу грађана Савезне скупштине од 1996. године. Председник Јужнобанатског округа. Ожењен, отац троје деце.

Игор Мировић, економиста, заменик министра за финансије
Рођен 1968. године у Крушевцу. Народни посланик у Скупштини Србије, Председник Градског одбора Српске радикалне странке у Новом Саду.

Славиша Младеновић, виши стручни радник у трговини, заменик министра за омладину и спорт
Рођен 1954. године у Петровцу, Скупштина општине Лесковац. Председник Јабланичког округа. Ожењен.

Мр Милан Нинчић, дипл. инж, заменик министра за грађевину
Рођен 1940. године у Бранешћима, СО Чајетина. Завршио Грађевински факултет, магистар грађевинских наука. Ожењен, отац двоје деце.

Др Станислав Момчиловић, лекар специјалиста, заменик министра здравља
Рођен 1958. године у Сурдулици. Народни посланик. Председник Општинског одбора потпредседник Окружног одбора. Ожењен, отац двоје деце.

Ратко Павловић, ФОН производни смер, помоћник министра индустрије
Рођен 1951. године у Лајковцу. Потпредседника Скупштине општине Земун. Председник ООСРС Земун. Ожењен, отац двоје деце.

Др Станко Студен, природно-математички факултет, одсек хемија, заменик министра за пољопривреду, шумарство и водопривреду
Рођен 1946. године у Врбасу. Посланик у Републичком парламенту од 1994. године. Ожењен, отац троје деце.

Зоран Суботић, пољопривредни инж. заменик министра за рад, социјална и борачка питања
Рођен 1958. године у Бенковцу. Два пута биран за народног посланика у Народној скупштини Републике Србије. Ожењен, отац двоје деце.

ВОДИЋЕМО РАЧУНА ДА СЕ НЕ ОБРУКАМО

Прво гостовање др Војислава Шешеља на неком од електронских медија после уласка српских радикала у Владу Србије – у емисији Бојане Лекић

Водитељ: Поздрав свим чланицама асоцијација независних електронских медија и свим нашим слушаоцима који нас посредством Интернета слушају у земљи и у свету.

Ово је интервју дана, а моје име је Бојана Лекић.

Трудећи се да увек будемо најексклузивнији и у данашњем дану наш гост је човек кога су до малопре највише интервјуисали и сликали у Скупштини Србије, председник Српске радикалне странке, и, од данас - потпредседник републичке владе, др Војислав Шешељ.

Желим Вам добар дан.

Др Шешељ: Добар дан.

Политичка

конструктивност радикала

Водитељ: Господине Шешељу, имала сам утисак да Вам прија пажња коју сте на себе привукли данас у Скупштини и исто тако утисак да се највише изјава тражило од Вас.

Да ли мислите да је разлог томе било изненађење?

Др Шешељ: Сваки политичар воли публицитет и тражи што већи публицитет и ја никада публицитет нисам избегавао, а друго, за неке је било изненађујуће да Српска радикална странка улази у Владу. А тај улазак у Владу само нас није изненадио, јер смо од се-

птембарских парламентарних избора имали веома конструктиван приступ. Народ је пресудио у септембру месецу да ниједна политичка партија сама нема апсолутну већину, и да ниједна не може самостално формирати Владу.

Било је нужно да се улази у међустраничке договоре, у склапање коалиција, у компромисе. Од првог дана ми смо сматрали да је најбоље да се иде на концентрациону владу националног јединства, од четири највеће политичке партије, и до јуче ми смо на том принципу инсистирали. Ми и данас изражавамо жаљење што Српски покрет обнове не учествује у новоформираној влади, али то је искључиво од њих зависило. Они

Народна скупштина 24. марта: први сусрет новог потпредседника са новинарима

су условљавали своје учешће нашим неучешћем, значи проблем је у њима. Друго, постављали су неке услове који су били крајње небулозни, које им нико жив не би прихватио, тражили су практично у једном тренутку да имају више министара него Социјалистичка партија, иако имају два пута мање посланика. Затим, замајавали су се разним доскочицама, разним стварима, како ми је причао Мирко Марјановић. Само су месец дана радили на овој декларацији која је данас усвојена. Декларација у лепом тексту је усвојена, а Српски покрет обнове гласао против. То како су се они понашали, такве последице сада и имају. Што се тиче радикала, своју конструктивност смо доказали и одустаја-

радикали улазе, уђу само по пропорционалном систему?

Др Шешељ: Ниједан функционер Српске радикалне странке се тога није прибојавао, јер ми у Српској радикалној странци имамо веома добру међусобну комуникацију, веома се добро разумемо и консултујемо се о свим питањима, једноставно није долазило у обзир да ја прихватим било какав уступак са наше стране, да пристанем на уступак, а да се претходно не консултујем са најближим сарадницима. То су знали сви моји сарадници, ја не знам уопште на чију се ви изјаву позивате, можда би било јасније ако неко име споменете.

Друго, ми смо инсистирали и на

Од укупно 36 чланова Владе Србије, 15 чланова има Српска радикална странка, 15 Социјалистичка партија Србије, дакле, имамо исти број чланова, и ми и социјалисти. Југословенска левица има 5 чланова и 1 члан Владе је ванстраначка личност, то је министар Милан Беко.

То говори, дакле, у квантитативном погледу да смо тај принцип спровели до краја. У квалитативном погледу можете видети да Српска радикална странка има нека веома важна министарства, нека од најважнијих.

Водитељ: На која мислите?

Др Шешељ: Па, рецимо, Министарство за својинску трансформацију, Министарство саобраћаја и веза, индустри-

Договор на лицу места

њем од инсистирања да по сваку цену буде наш мандатар, односно наш председник Владе, али смо до краја инсистирали да Влада буде састављена пропорционално нашој снази у републичкој скупштини и у квантитативном и у квалитетном погледу, и ви видите...

Инсистирање на Програму

Водитељ: Ја се извињавам, знате да су се неки ваши, чак и високи функционери прибојавали да, у последњем тренутку, због ових трговина које су практично постојале до краја, ви не посустанете у смислу, како би се то рекло, цене, односно броја.

Да ли је заиста мандатар био довољен пред само тај избор да, уколико

програму, и ово што је данас председник Владе Мирко Марјановић прочитао, то је резултат нашег усаглашавања. Тај програм обухвата све аспекте унутрашње политике, а има и извесне рефлексије и на спољну политику, иако то није у надлежности Републике Србије, него је у надлежности савезне државе.

Када је то усаглашено, а у усаглашавању је учествовао и Српски покрет обнове до последњег момента, када је усаглашен текст Декларације о народном јединству, који представља заправо разрађену варијанту првобитне верзије коју је понудио Српски покрет обнове и мислим да је усвојен један веома добар текст. Остало је још да се договоримо око расподеле министарских мандата.

је, трговине, информисања, итд, а имамо и нека министарства која не спадају у први ред важности, али су такође прилично важна.

Дакле, све је то веома лепо укомпоновано, управо у складу са односом снага између наших партија и то је оно за шта смо се ми залагали, јер ни смо ни у сну могли прихватити да нас неко понизи, да нас неко условљава, да нас неко уцењује, итд., нити смо се много отимали и упињали да уђемо у Владу. Ми смо свој став изражавали и најмање смо учествовали у консултацијама.

Консултације око Владе

Водитељ: Управо сам то хтела да Вас питам, пре него што пређемо на друго питање. Наравно да ћемо мало конкре-

тнје да говоримо и о том програму, и о неким плановима о којима се сада може говорити, јер оно што сигурно јавност занима, је ситуација у којој смо заправо до данас пре подне били. Било је јасно да је игра заправо тек почела оног тренутка када је прошлог уторка мандатар Мирко Марјановић рекао да има готов састав.

Рекли сте - рекао ми је Мирко Марјановић. С обзиром да су људи били убеђени да се у Холивуду ишчекивало ко ће да добије ког Оскара, а да се овде очекивало ноћас ко ће да добије које министарство, можете ли нам рећи када Вам је то рекао Мирко Марјановић, до када су заиста трајали преговори и, с обзиром да напомињете стално да су радикали најмање учествовали, колико је ту заправо било консултација и времена да се те ствари договоре, а у крајњем случају и да СПО одустане?

Др Шешељ: Сада ћу вам све таксативно набројати. Два пута су представници из Српске радикалне странке били код Милана Милутиновића, први пут Драган Тодоровић са Стевом Драгишићем и други пут сам Стево Драгишић.

Водитељ: Јавно? Је ли било тајно?

Др Шешељ: Тајно ништа није било, и два пута су биле консултације код Мирка Марјановића, а први пут смо ишли Томислав Николић и ја, и други пут ја. То је све било до половине прошле недеље, дакле, у среду је то било последњи пут. Од среде до јуче, никаквих контаката није било. Ја сам непун сат био код Мирка Марјановића.

Водитељ: Јуче?

Др Шешељ: Не, него у среду. Имао сам и ту крајње конструктиван став. Рекао сам да ми одустајемо од инсистирања, пошто смо први пут на томе инсистирали, да буде наш председник Владе, али да тражимо бар да се усагласи програм, један програм који би био прихватљив за све. И управо је то изложио и данас у експозеу Мирко Марјановић. Мислим да је то један програм коме се нема шта битно приговорити. Битно је да се тај програм реализује. Када би се у целости реализовао, Србија би била срећна, али бар да неки део реализујемо, бар да поправимо опште стање. Пошто је све било јасно у нашој релацији, нити су они нас звали, нити смо ми њих тражили.

Јуче, у три сата после подне сам имао састанак са Мирком Марјановићем. Сасланку су се прикључили Миломир Милић и Горица Гајевић, дакле, ту нема никаквих тајни.

Прво смо усагласили текст Декларације о народном јединству, текст је по нашем мишљењу врло добар, солидан, свима прихватљив.

Нереални захтеви СПО

Водитељ: А када су Вас звали, јесу ли Вам рекли да Вас сада зову зато што СПО-а нема, или Вам то још нису рекли?

Др Шешељ: Не, они су прво понудили тај текст Декларације. Прво смо то усагласили. Онда смо погледали програм Мирка Марјановића и онда ми је са-

општено да Српски покрет обнове изиграва све договоре и да поставља такве услове који се једноставно не могу прихватити. Последњи услов је био да Српски покрет обнове добије 18 министарстава. Ја не видим ко би им то у свету пружио, ко би им то понудио, итд., са аспекта реалног односа снага.

Ја сам тада инсистирао и даље, и остајао при томе, да смо ми за то да и Српски покрет обнове учествује у Влади, без обзира шта све изјављује Вук Драшковић, без обзира на његово понашање, на анимозитете према Српској радикалној странци. Јер Драшковић хоће и са ЈУЛ-ом, хоће и са Социјалистичком партијом, неће само са радикалима, а хтео би са радикалима наводно у техничку коалицију да би мало плашио социјалисте и повећавао им цену. Дакле, то је једно крајње непријатељско понашање и ја сам једноставно зграут да тако нешто може да постоји на нашој политичкој сцени, која се иначе до сада са свим и свачим упознала, имала различита искуства у понашању разних политичких странака.

Писмо Вука Драшковића

Водитељ: Дакле, Ви инсистирате, кажете - хоћемо да дође и СПО, а они шта кажу?

Др Шешељ: Да, рекли су да једноставно ту нема никаквих шанси јер је Вук Драшковић послао неко писмо у коме је рекао - уколико не прихвате те његове услове, да су сви разговори завршени. То писмо ми је показано и то писмо је делимично данас, мислим да је Горица Гајевић прочитала и у републичкој скупштини. Мислим да ћемо и добити једну копију тог писма. Драшковићев је потпис, ја сам видео оригинал и пошто је он такав категорички став заузео, не могу ја сада рећи - е, нећемо ни ми, ако неће они. Ипак смо ми много већа странка, два пута већа странка, и зашто да наше учешће или неучешће зависи искључиво од њиховог понашања. Онај ко неће, без њега се може. За нас би била много повољнија варијанта, много би боља равнотежа постојала у Влади да је она састављена од четири највеће странке.

Водитељ: А што би Вам то било повољније?

Др Шешељ: Па, знате шта, ми смо ту одмах правили рачуницу. Ми би радикали у таквој варијанти имали 12 места у Влади, Српски покрет обнове 7, а левичарске партије 16, дакле, однос снага би био сасвим другачији и левица би била у мањини.

Дакле, ту смо могли да створимо неки други однос снага. Пошто Српски покрет обнове није хтео, ми смо онда инсистирали да ова расподела министарских мандата буде у складу са тим односом снага у републичкој скупштини.

Водитељ: Је ли то прошло глатко или је било дипломатских преуцавања?

Др Шешељ: Па знате, не може то да прође баш тако глатко, али смо ипак пришли том послу озбиљно, у намери да по-

сао приведемо крају и да се одрже ти основни принципи о којима смо се унапред договорили. Онда смо поделили министарске портфеље у четири основне категорије, решимо, у прве три категорије по пет мандата, три левици, два српским радикалима.

Даћу вам један конкретан пример, решимо у првој категорији - Министарство полиције, Министарство правде, Министарство финансија, Министарство за својинску трансформацију и Министарство саобраћаја и веза. Ја сам тада рекао - ево, од ових пет, нама треба да припадну два, па је онда било, хоће ли ово, хоће ли оно, али то није дуго трајало.

Расподела ресора

Водитељ: С обзиром да се знало да полиција и финансије неће бити...

Др Шешељ: Па, знате шта, ја мислим да је за нас радикале много боља варијанта, да је наш министар за својинску трансформацију или министар за саобраћај и везе, него министар полиције. Знате, када је реч о министру полиције, ту има двоструки систем ингеренција, двоструки систем власти, одговорности, јер председник Републике поставља генерале и додељује им чинове, а не министар унутрашњих послова, и ту би онда већ било двојне надлежности. Зашто бисмо ми на томе толико инсистирали, а са друге стране, ви знате, ми радикали смо увек највише инсистирали на економским портфељима, на економским ресорима, јер сматрамо да ту наше способности највише могу да дођу до изражаја.

Тако је било у другој категорији, тако је било у трећој категорији, у четвртој категорији где је било осам министарстава, пола је припало нама, а пола њима.

Водитељ: А без портфеља и потпредседничка места Вам припадају у којој категорији?

Је ли било одмах јасно да ћете Ви бити потпредседник?

Др Шешељ: Не, то није било одмах јасно. Прво, принципно смо се договорили одмах да два потпредседничка места припадну Српској радикалној странци, два Социјалистичкој партији и једно Југословенској левици.

Када је реч о министрума без портфеља, пошто их има укупно 7, договорено је да 4 места припадну левичарским партијама, а три места да припадну Српској радикалној странци и како год математички то окренете, другог решења једноставно није било у складу са овим основним принципима да се до краја издиференцира тај однос снага какав је у Народној скупштини.

Законским мерама против лажи

Водитељ: Да нам сво ово време не прође у математици, ја морам још нешто само да Вас питам, с обзиром да је у овим преговорима око Владе, из СПО-а

стално било речи да, практично, права подела власти подразумева не само министарске ресоре, него и неке друге области у којима такође има veoma много утицаја, дакле, нека места vezana за председнике управних одбора, важнијих предузећа или дирекције, итд. и наравно, оно што је предмет спора од када постоји вишестраначки систем овде у последњих седам осам година, а то је државна телевизија. Да ли је и то долазило туче на дневни ред или није?

Др Шешељ: Прво, уопште на дневном реду нису била амбасадорска места на којима инсистира само Српски покрет обнове, јер то су ингеренције савезне државе, шта ми имамо ту да се мешамо.

умева се да ће се и они конституисати sukcesивно на овом принципу пропорционалности, али то не може да се уради одмах. Знате, држава би се нашла у хаосу да се одједном сада сви управни одбори јавних предузећа укину, да се конституишу нови. То је онда процес који траје месецима.

Ми ћемо на томе инсистирати, наравно, али sukcesивно, како и шта од тога буде долазило на дневни ред републичке владе. Што се тиче државне телевизије, ми сматрамо да државна телевизија мора бити строго професионална, објективна и непристрасна. Нама је битно да смо добили ресор информисања, што значи да ћемо имати законодавну иницијативу по том питању, да ћемо ићи на

на то осврћем, али када се лансира тако тешка крупна лаж, онда ту мора постојати нека законска мера одговорности. Што се тиче државне телевизије ...

"Јесте ли заборавили"

Водитељ: Сада би Вас можда питали је л' то Ви већ претите затворима?

Др Шешељ: Молим вас, што се тиче државне, ја не претим никоме и ништа, што се тиче државне телевизије, ми ћемо и даље инсистирати да њен управни одбор буде на вишепартијском принципу саздан и да одговара структури Народне скупштине и ту се ништа није променило. Да се сада бавимо кадровским комбинаторикама, знате, нисмо ми стра-

Радикали на новом послу: министри Радовановић, Васиљевић и Тодоровић и потпредседник Владе Николић

Друго, Српска радикална странка као опозициона политичка партија још нема кадрова за разбацивање, па сад да неке своје способне кадрове удаљимо из земље на нека амбасадорска места, где би можда били у извесном смислу и корисни за државу у целини, али су много кориснији када су овде.

Немамо испуњених политичара којих желимо да се отарасимо као што се то у неким случајевима ради када је реч о дипломатији и принципијелно сматрамо да на дипломатске положаје треба да иду професионалци, професионалне дипломате, јер су они најспособнији да адекватно заштите наше националне и државне интересе.

Што се тиче управних одбора и других места у државној структури, подра-

законско регулисање и стање на државној телевизији и стање у медијској сфери уопште.

Српска радикална странка се увек залаже за пуну објективност у сфери информисања, непристрасност, истинитост, за максималну приватизацију, али са друге стране, инсистирамо и на некој одговорности у тој сфери. Не може се десити да мене неко, дан пред изборе, оптужи у новинама, као у "Дневном телеграфу", да сам заклао нечију жену. Морам ићи у затвор ако сам заиста заклао нечију жену, или мора да иде у затвор онај ко ме је лажно оптужио да сам заклао нечију жену. Знате, једно је увреда, а друго је клевета, што ће неко да ми каже да сам овакав и онакав, није страшно и као политичар не треба да се

нка која сада по сваку цену жели сечу кадрова. Ја сам данас дао изјаву да ми никога у овим министарствима кога затекнемо да ради, ако савесно и одговорно обавља свој посао, нећемо померати. Нећемо ми сада да испитујемо, да истражујемо ко припада којој политичкој партији, како је ко идеолошки оријентисан и слично. Ми тражимо само професионалан и одговоран однос према раду, на тим новим основама, ако се сви људи које затекнемо на одговарајућим местима буду понашали одговорно, неће имати разлога за главобољу.

Водитељ: Када сте рекли ово - за одговорност, за изговорену реч, претпостављам и одговорност за неке друге ствари, не могу а да Вас не питам, пре "Дне-

вног телеграфа" који сте споменули, имате и неке друге примере. Између осталог, и људе с којима ћете седети у Влади, а и оне који су сада чланови у Влади нашег коалиционог партнера.

Наиме, треба ли да Вас подсећам на предизборни спот, који је по оценама, многих, управо утицао на Ваш рејтинг у председничкој кампањи, а који је имао симболичан наслов, ево, и за овај тренутак, а који је гласио: "Јесте ли заборавили?"

Дакле, јесте ли заборавили на тај предизборни спот?

Др Шешељ: Не! А, много би ме обрадовало да га и сада видим на некој телевизији, да га неко поново емитује. Поновно емитовање тог предизборног спота "Јесте ли заборавили?" погодило би само његове творце, његове инспираторе, а мени никакву штету не би нанело.

Онај ко се послужи у једном тренутку таквим методама треба да мало дугорочније размишља. Треба да размишља о томе да ће се људи тога сетити после годину или две, после пет, после десет година. Да то остаје забележено. Да то остаје записано. Да остаје у свести људи.

Можда је у оном тренутку то мени нанело извесну штету. Дугорочну штету је нанело онима који су тај спот направили и емитовали.

У политици заорава нема

Водитељ: Наиме, јесте ли ви још увек две противничке партије, или сте ви, како то рече "Данас" у првом коментару, који наши слушаоци још нису имали прилике да чују, господин Душан Михајловић, председник Нове демократије, стари коалициони партнери?

Др Шешељ: Ми никада раније нисмо били коалициони партнери. Ми смо сада коалициони партнери. Ми смо до јуче били опозициона странка. Од данас ми смо владајућа странка у Србији. И, док смо владајућа странка, док постоји ова влада, ми смо партнери.

Ако смо партнери значи да нисмо политички противници.

И даље остају нека наша неслагања, наше разлике. Али, ако смо партнери значи да трагамо ка оном што нам је заједничко и покушавамо усагласити различите политичке ставове. То је суштина.

Водитељ: Да ли то значи да се заборављају све оптужбе које су представници и функционери Социјалистичке партије Србије и ЈУЛ-а изговарали на рачун наше странке и Вас лично, и да се заборавља сва кампања која је преко државних медија вођена против Вас.

Др Шешељ: У политици се никада ништа не сме заборављати. Не заборавља се ни оно што су они говорили о нама, ни оно што смо ми говорили о њима. То је био жесток сукоб. С обе стране су веома снажни ударци задавани.

Међутим, ми смо сада дошли у ситуацију да треба да усагласимо ставове, да радимо заједно. И не смемо сада да се ос-

врћемо на оно што је било раније. Значи, памтимо то, то нам је једно искуство. Искуство је веома важно у животу и у нашем даљем политичком понашању, али сада ћемо се трудити, бар са стране Српске радикалне странке, а очекујем да то буде и са стране наших осталих коалиционих партнера, да уложимо максимум да влада што боље функционише, да успоставимо неке односе поверења, да успоставимо неке односе коректне сарадње.

Власт и програм у првом плану

Водитељ: Увек сте говорили да је циљ Српске радикалне странке да постане владајућа партија. Да ли то значи да је данас испуњен Ваш циљ?

Др Шешељ: Није он у потпуности данас испуњен. Наш циљ није само да постанемо владајућа партија, него и да се реализује наш програм. Очекујем да ће се наш програм реализовати на - дуту стазу. Данас смо много ближи његовој реализацији, него што је то било јуче, али сама по себи власт није наш циљ.

Без освајања власти ми не можемо реализовати програм. Ми се бавимо политиком да би стекли славу. И, водићемо рачуна да се не обрुкамо било каквим злоупотребима, било каквим тежњама за материјалним богаћењем, за отимачином и слично.

И, ту смо се усагласили и са нашим коалиционим партнерима у Влади, да строго водимо рачуна да се влада ни на ком питању не обрुка, да се не направи нека грешка, скандал, афера итд. И, ако се случајно нешто деси, да ћемо ригорозно одмах интервенисати, а ми - радикали ћемо бити најоштрији, најстрожији према нашим члановима ако се огреше о закон, о морал, ако се огреше о страначку дисциплину и општа правила политичког понашања.

Против ратних секира

Водитељ: Пре четири дана сте упутили поруку председнику Србије, Милану Милутиновићу. Данас сте потпредседник његове владе, односно Владе Србије. Можемо ли очекивати да потпредседник србијанске владе, Војислав Шешељ, понови захтев свом председнику да као човек који је добио највише гласова на Косову оде на то Косово и разреши тамо проблем?

Др Шешељ: У методу се нешто мора променити. До јуче сам наступао као председник највеће опозиционе партије. Данас наступам као председник једне од владајућих партија. Дакле, ту се мора променити модел наступа.

Али, ја и даље мислим да би и Милан Милутиновић требало да оде на Косово и да са своје стране учини напоре да се та криза што пре разреши.

Водитељ: Уосталом, тамо је освојио највећи број гласова.

Др Шешељ: Молим вас, све што смо имали да кажемо на изборима ми смо рекли. И, објавили смо чак три специја-

лна издања наших новина. И ништа ту није остало тајна.

Али, рекао сам Вам - улазак у Владу сада подразумева да се гледа напред, у будућност, да се види шта се може урадити заједничким снагама, а шта не може.

Ако сада, са позиција владајуће странке, почнемо опет расправљати с нашим партнерима - шта је ко коме раније урадио, какву је то грешку направио, ко је где био некоректан, ко се о кога огрешао итд, онда од те владе нема ништа.

Водитељ: Зар мислите да сте ту били некоректни? Многи су поздравили тај Ваш став, јер је то чињеница, бар према изборним резултатима.

Др Шешељ: Нисам рекао да сам у том случају био некоректан, само Вам кажем да је мој позив био и изазивачки. Позив од стране опозиционог лидера, а сада као припадник једне владајуће партије сматрам да и председник Републике треба у свему томе да учествује, као председник Републике Србије, па и да се појави на Косову и Метохији.

Мислим да је то принципјелан став, који не делује изазивачки. Бар не у објективном смислу. Може у субјективном смислу да се схвати, како год ко жели, али у објективном смислу мислим да ту нема ништа што би се сматрало изазивачким ставом. Чак у некој фази решавања тог косовско-метохијског проблема, да се појави екипа србијанских политичара у најјачем саставу. Лично сам спреман да идем и да пружим свој допринос том усаглашавању.

Чак сам био спреман и на директан дијалог са Адемом Демађијем, па ми је била и заказана нека телевизијска емисија на БК телевизији, али неким несрећним околностима емисија је отказана, мимо моје воље, мимо воље Адема Демађија. Надам се да ће бити прилике да се разговара.

Подвучена црта

Водитељ: Да, ја сам сада готово уверена да Вам се такви несрећни случајеви више неће дешавати, у тој врсти медија, али да се ја манем коментара у овом случају, него хтела сам још нешто да Вас питам. И господин Јанковић, Вама иначе јако позната особа, а позната, богами, и онима који су протестовали три месеца, дакле, председник суда који одлучује углавном о изборним резултатима, сада је човек који седи у истој влади.

Да ли и он може сада да одахне? Да више нећете ни према њему да наступате као председник опозиционе партије.

Др Шешељ: Сада ћу да наступам као председник владајуће партије, једне од владајућих странака и потпредседник Владе. Али, могу да наступам само у односу на оне догађаје од данас па надаље, који се десе.

Дакле - од данас, па напред. Не може сада ова влада да истражује политичко понашање неких својих чланова. Када смо формирали ову владу, када

смо јуче водили завршницу преговора, нити сам ја дозволио да наш нови коалициони партнер распреда ко од радикала може, а ко не може у Владу, нити сам са своје стране показао неку жељу и вољу да се мешам у ту врсту њихових унутрашњих односа.

Претпостављам да свака партија има и одређених проблема у својим редовима када се усаглашавају кадровска реше-

ња, па им не треба још са стране доливати уље на ватру. Али, претпостављам да су и они могли да имају различите примедбе на наше људе који су ушли у Владу, па су се уздржали од тих примедби, као што се и ја нисам упуштао у то каква ће бити њихова кадровска решења.

Др Шешељ: На владу у целини и појединачно, и пре свега када је реч о министрима у Влади, који су из редова Српске радикалне странке.

Водитељ: Али тешко ћете прати руке ако један ресор забрља, а није ваш, самом том чињеницом да није ваш човек у том ресору.

У политици се никад не сме ништа заборавити

ња, па им не треба још са стране доливати уље на ватру. Али, претпостављам да су и они могли да имају различите примедбе на наше људе који су ушли у Владу, па су се уздржали од тих примедби, као што се и ја нисам упуштао у то каква ће бити њихова кадровска решења.

Пошли смо од претпоставке да свака странка у овој влади жели оне људе који ће је најбоље репрезентовати.

Водитељ: Интересује ме то, с обзиром да сте рекли да ћете се трудити да се не

компромитујете. Претпостављам да мислите на владу у целини.

Др Шешељ: Знате, може се десити да неки министар забрља, и да цели ресор забрља. Могу се десити крупне грешке. Али, ми нећемо са себе прати одговорност, него ћемо реаговати на објективан, поштен и принципијелан начин. И тада ваљда нећемо делити одговорност са оним који забрља. Можда ћу и ја забрљати. Можда ће неки радикал забрљати. Тешко је о томе унапредговорити. Али, у сваком случају - ништа нећемо криви од јавности и бићемо ве-

ома отворени за комуникацију са новинарима.

Корекције изборних услова

Водитељ: С обзиром да сте говорили да се залажете за, ако је потребно, изборе на свим нивоима (ово Вас питам, кад већ говоримо о господину Јанковићу - тако ми то Министарство правде нешто..., као особи која воли правичност, запало за око, а и Министарство информисања је сада ваше, мислим ваш човек је министар Александар Вучић), да ли то значи да ћете се бескомпромисно, или сада пријатељски усаглашавати око тога какви ће бити изборни услови? Дакле, најпре, стање у правосуђу, а потом и у информисању, или обрнуто?

Др Шешељ: Ми сматрамо да и по питању изборних услова треба правити додатне корекције, пре свега по питању остваривања контроле изборних резултата, сређивања бирачких спискова, итд, и на томе ћемо упорно радити, упорно инсистирати, као што ћемо инсистирати и у медијској сфери да се прошире хоризонти демократизације медија, не да се они сужавају. Али сматрамо да је приватизација најбољи облик ширења тих хоризоната.

Ситне пакости и крупне лажи

Водитељ: И о приватизацији ћемо нешто, само сам хтела једну ствар да Вам кажем.

У првој изјави коју је, специјално за наш радио дао председник Српског покрета обнове господин Вук Драшковић, коју нажалост, наши слушаоци још нису имали прилике да чују, а ја јесам мало пре, кад смо ушли у Радио, он је рекао да ово тумачи као затварање прозора ка свету, ову врсту владе, дакле, са радикалима, и да ће се врло тешко сировести програми отварања ка свету и решавања и проблема Косова, и других горућих проблема, са радикалима. Употребио је термин, ако сам добро запамтила, да сте Ви рекли да ћете према Америци да покажете песницу, а да сте тражили отварање ка Кини.

Зашто тако, ако је тако?

Др Шешељ: То прво није први пут да Вук Драшковић измишља.

Ви знате да је у последње време изгубио главу и да измишља све више, и све више лажи лансира.

Где сам то рекао, ако се ја с њим нисам срео још од оног телевизијског дуела крајем новембра и почетком децембра месеца, кад је то било - почетком децембра месеца.

Никада такве изјаве нисам дао, а улазак Српске радикалне странке у Владу значи отварање прозора према свету, а не затварање. Свет ће сад много више да цени Владу Србије, него што би је ценио да у њу уђу неке странке које су, чији су лидери спремни да их постројавају на травњацима...

Конференција за штампу у Подгорици: Србија и Црна Гора су два имена за исту душу

Санкције и радикали

Водитељ: Хоће ли бити разматрана и она претња санкцијама, у случају да југословенске и србијанске власти нису задовољиле у односу (додуше, не знамо тачно како изгледају договори са председником Југославије Милошевићем, са којим су водили те разговоре), у сваком случају, одлучиваће се о томе - хоће ли нашој земљи поново бити уведене санкције или не.

Питала сам неке људе у Скупштини да ли мисле да ће улазак радикала у Владу да допринесе увођењу санкција. Не би било фер да то не питам и Вас.

Др Шешељ: Улазак радикала у Владу не може ни у ком смислу да допринесе увођењу санкција. И санкције не могу никако бити мотивисане учешћем или неучешћем неке политичке партије у власти. Увек су санкције мотивисане неким конкретним разлозима: стварним или измишљеним.

До сада су измишљани разлози за увођење санкција, а стварни су увек били покушај западних сила да се Србија сведе на што мању територију.

Неким дипломатским акцијама мислим да су скоро све могућности поновног увођења санкција, бар за извесно време, уклоњене. Дипломатским акцијама у којима је учествовала Савезна Република Југославија, посетама неких страних министара, неким конкретним потезима на Косову, пре свега иницијативом да се отпочне један процес разговора са представницима албанске националне мањине.

Чак и овај јучерашњи договор о почетку коришћења државних школа, згра-

да државних школа и факултета за школовање припадника албанске националне мањине, мислим да је један крупан допринос у том правцу.

Како ће се заиста понашати западне силе на сутрашњем састанку и како ће се на њихово понашање рефлектовати изненадна криза Владе у Русији, то је већ друго питање.

Водитељ: Па, шта мислите, како? Какве су Ваше процене?

Др Шешељ: Е, па то ипак, треба мало да сачекамо, ја не могу сада да на слободнији начин дајем процене те врсте, јер сад у јавности више не наступам као председник једне опозиционе странке, него као потпредседник Владе Србије, и не бих смео да дајем процене те врсте, поготову због тога што Влада Србије нема никакве ингеренције у сфери међународних односа, него Савезна влада. Са овог нивоа власти, у коме сада учествују српски радикали, ми у најмању руку не би смели да ометамо неку дипломатску иницијативу Савезној влади.

Против страног мешања

Водитељ: Да ли Ви као политичар и представник своје странке ову кризу Владе у Русији видите као нешто што може да утиче негативно на, да кажем, нашу позицију?

Др Шешељ: Не, ја нисам тако рекао. Може негативно, може позитивно - ја то не знам. И то никоме у свету није јасно. Чак многи западни лидери су изјављивали да су изненађени тим процесом. Али остаје да сачекамо неко време

и да видимо, у сваком случају. Оно што ми желимо је то да у Русији буду што јаче политичке снаге које су за пријатељство са Србијом и српским народом, Савезном Републиком Југославијом. Таквих снага има у скоро свим партијама у Русији.

Водитељ: С обзиром да је практично завршено оно што је наша земља могла да повуче као потез, а што би могло да утиче на став Контакт групе, знамо да већ вечерас, заправо, заседају на нивоу директора, па ето, можете у том смислу себи да олакшате и да дате једну оцену - да ли мислите да је могло да се учини више, да би се обезбедили, да заиста не постоје разлози да нам се увode санкције, или не?

Др Шешељ: Ја мислим да је учињен максимум да се избегне било који потез који води ка самоуништењу Србије.

Знате, постоји једна граница преко које се не може. То је граница одбијања да се било ко меша у наше унутрашње послове, одбијање интернационализације косовско-метохијског проблема и одбијање да се Косово третира као територија ван Србије. Косово мора остати у саставу Србије.

А што се нас тиче, Ви сте видели по експозеу премијера Марјановића, ми смо то прихватили. Наша странка је за то да се Албанцима гарантују она права која су одређена у повељи Уједињених нација, у Конвенцији Савета Европе, у принципима Конференције о европској безбедности и сарадњи, али ми мислимо да националне мањине у нашој земљи имају много више него што је гарантовано тим документима.

Губитничке варијанте неће проћи

Водитељ: Наш специјални извештач са Косова читавао викенда је проверавао овде, зовући редакцију, да ли су тачне информације које су посебно међу Србима колале за викенд, да Ви долазите доле?

Јуче смо имали прилике да чујемо, мада то нисмо имали прилике да чујемо на државним медијима, како Срби са Косова, дакле они који су по оценама свих уздигли Слободана Милошевића на политички пиједестал, овде у Србији, први пут масовно узвикују: издаја, издаја и везују то за његово име.

Ви оцењујете позитивно овај споразум. Да ли то значи да очекујете да и Вама може да се виче: издаја?

Др Шешељ: Не. Не верујем и не знам којим поводом, ако је уопште било таквих извикивања. Не знам којим поводом, али у овом случају Српска радикална странка никада неће прихватити ни једну варијанту којом се губи Косово и Метохија, или којом се издваја Косово и Метохија из састава Србије, или се нарушава садашњи уставни положај било које територије у саставу Србије. Дакле било какво гажење Устава ми не можемо прихватити, и ако случајно до тога дође, ми више нећемо бити у извршној власти. Напуштамо власт, и ту нема никакве сумње.

Што се тиче овога што је јуче постигнуто - знате, ја мислим да је то један дипломатски искорак који није штетан за Србију и српски народ, а може бити

штетан за припаднике албанске националне мањине.

Шта то значи, ако пре подне иду Срби и Муслимани и Турци и Роми и Египћани на универзитетску наставу или у основне, средње школе, а после подне албанска деца, албански омладинци, албански студенти? На чију је то штету?

То што наша Влада даје могућност коришћења државних просторија за њихов процес наставе, то није никакав проблем. Сад је то бесплатно, можда ће се сутра наплаћивати, разумете?

Увертире за кључна питања

Водитељ: Управо сам то хтела да Вам кажем. Ви сте се залагали колико се ја сећам, а сећам се, да не би било - чини ми се, да Албанци могу као и сви други да уче школе на свом језику, да имају универзитете какве хоће, али да то плаћају. То је био Ваш став.

Др Шешељ: Па ја сам и даље за то. Залагаћу се и на Влади Србије кад дође до процеса тог разрешавања да се решимо издвоји један број зграда који је вишак. Да се понуди на продају. Чак с неким попустом да се понуди на продају представницима албанске националне мањине. Али, морамо прво дефинисати њихова аутономна права. Како ћемо их дефинисати, остаје да се види.

Као Српска радикална странка ми смо се залагали за културну аутономију припадника албанске националне мањине која подразумева сферу образовања, здравства, социјалног и пензијског осигурања, информисања, културе. На-

равно, то питање сада треба да усаглашавамо са својим коалиционим партнерима у склопу Владе народног јединства, али ће наша настојања ићи у том правцу.

А то што ће за извесно време они да користе државне зграде за обављање те наставе, ја у томе не видим неки посебан проблем и сматрам да, са српске стране, не би требало неку претерану нервозу показивати.

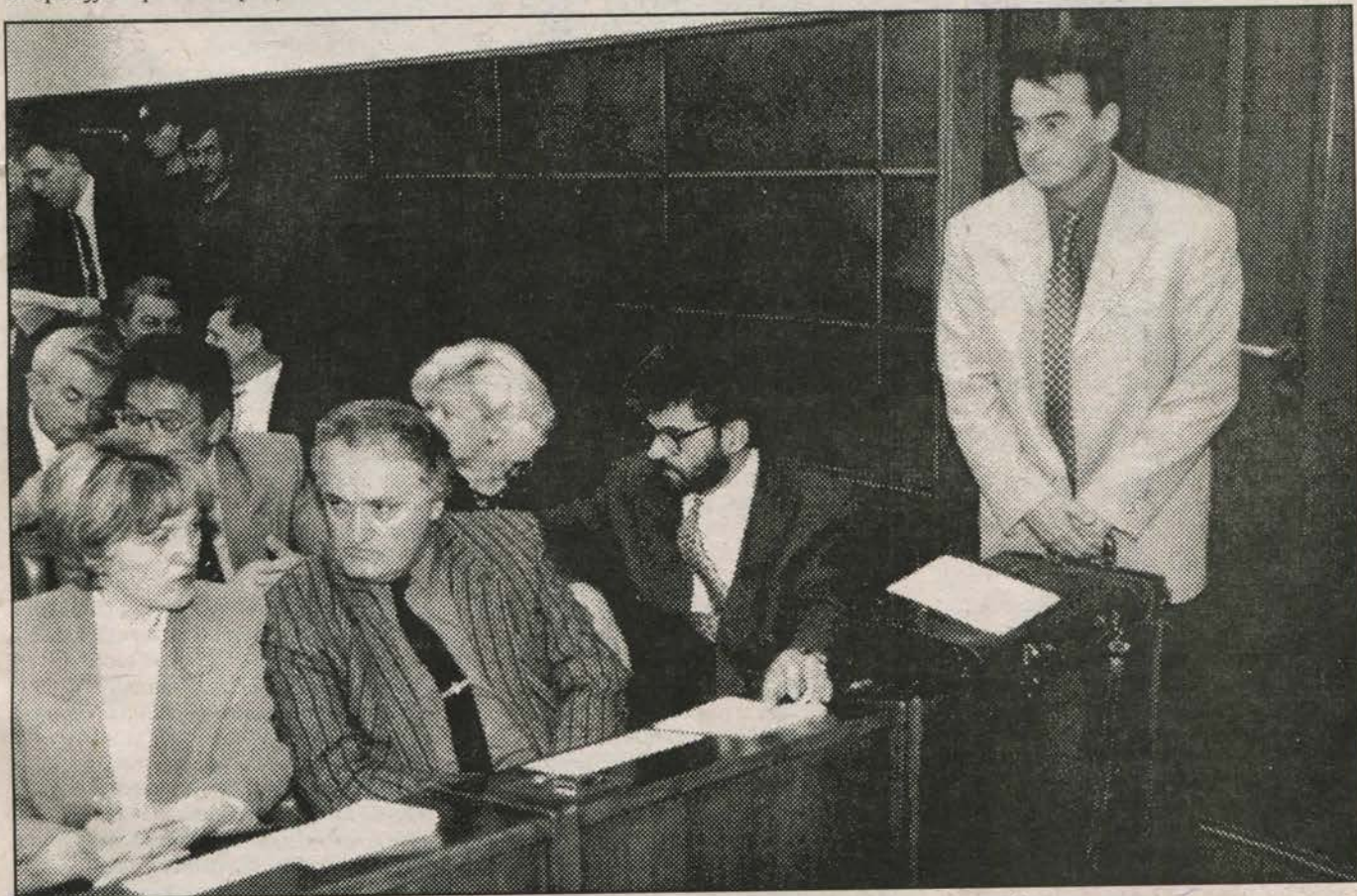
Кључна питања ће тек доћи на дневни ред. Ово није кључно питање.

Нека буде борба непрестана

Водитељ: Ви сте досад као опозициони политичар критиковали ову власт и посебно сте говорили да је проблем у томе што отприлике ни председник државе, а ни Влада, у многим случајевима не мешају у свој посао, како се то народски каже.

Да ли ћете сада, као потпредседник Владе, дозволити да Слободан Милошевић буде алфа и омега политике, и да у његовим рукама и од његове одлуке зависи све, како је то, бар према уверењу многих, био до сада случај?

Др Шешељ: Ништа нема природније него да опозициона странка критикује власт по свим оним питањима где јој нађе слабу тачку. Некада је то стварна слаба тачка, некад претпостављена, некад чак измишљена слаба тачка, али ништа нема природније у једном демократском процесу да се непрекидно власт и опозиција преганају, препуцавају, полемишу, сукобљавају.

Улазак радикала у Владу не може допринети увођењу санкција

Што се тиче ингеренција било ког носиоца власти и јавних функција у нашој земљи, оне морају бити строго у складу са Уставом и законом. И зна се тачно шта су надлежности савезног председника Републике, Савезне владе, шта су надлежности Републичке владе, председника Републике Србије, али треба да имате у виду - постоји јасно изражена разлика између уставних и законских надлежности и реалне моћи и утицаја које има поједини политичар.

Реална моћ и утицај Слободана Милошевића није толико заснована на самој функцији председника Савезне Републике Југославије и њеним уставним надлежностима, колико на чињеници да је он председник највеће политичке партије у нашој земљи, Социјалистичке партије Србије и да га подупиरे и Југословенска левица, као друга снажна левичарска партија у нашој земљи. То је извор његове стварне политичке моћи и његовог великог политичког утицаја.

Искључиво по Уставу

Водитељ: Хоћете ли се бунити уколико видите да се не поштују Устав и закони и ингеренције и како ће се показивати та побуна?

Др Шешељ: Ми ћемо се строго држати Устава и закона и инсистирати да се и други држе Устава и закона и нећемо толерисати ниједно кршење Устава и закона.

Знате, не бих употребио тај израз - побуна. Али, ако би се случајно кршили Устав и закон, опет не би било места српским радикалима у структурама власти.

Водитељ: То значи - били бисте спремни да у таквим случајевима изађете из Владе.

Др Шешељ: Уколико би дошло до озбиљног нарушавања Устава и закона, нормално.

Ако се покаже да ми нисмо у стању да спречимо нарушавање Устава и закона, с тим што није паметно унапред прогнозировать нарушавање Устава и закона, говорим дакле у кондиционалу - ако се случајно деси, ми ћемо настојати да се превентивно делује у том правцу да нико не искаче из оквира Устава и закона. И, Србији никада као данас није било толико значајно да се све структуре власти строго држе Устава и закона.

Два имена за исти корен

Водитељ: Имамо још мало времена, још пуно тема, али оно што не бих да прескочим то је однос са Црном Гором и Ваш утицај у Влади да се, да кажемо, нормализују односи између врхова Србије и Црне Горе.

Када сте одлазили на инаугурацију црногорског председника Мила Ђукановића, рекли сте да то чините, између осталог, и због тога да смиристе тензије и да успоставите једну нормалну комуникацију.

Да ли ћете на томе инсистирати и сада?

Др Шешељ: Ви сте данас били на седници Народне скупштине, видели сте како изгледа текст Декларације о народном јединству и у тачки 5. те декларације се каже: "Србија и Црна Гора су два имена за исти корен, историјску тежњу и судбину". Ту није било и никада неће бити млађег и старијег. Због тога су Србија и Црна Гора уз Републику Српску не само стубови народног јединства, него израз народне жеље за окупљање свега што је историјски, политички, привредно, духовно, етнички, културно, и у сваком другом погледу не може бити раздвојено, а поготово не супротстављено.

Ја мислим да је овим све речено. Ми желимо што боље односе између Србије и Црне Горе, желимо јачање Савезне Републике Југославије, а то подразумева наравно, и много боље односе између режима у Београду и режима у Подгорици.

А ви знате да је Српска радикална странка у многим пресудним тренуцима показала и доказала да је странка добре воље, да нисмо злопамтила у политици и да нисмо људи који се руководе мржњом у политичком процесу у коме учествује.

Водитељ: Као што сте и сами рекли текст ове декларације усаглашен је био нешто раније, у сваком случају пре суботе...

Др Шешељ: Не, не молим вас, што се тиче ове декларације са Српском радикалном странком, њен текст је усаглашен јуче.

Водитељ: Да, али су социјалисти, дакле учествовали, ово питање је усмерено...

Др Шешељ: Месец дана је на томе рађено.

Једнократна подршка

Водитељ: У суботу су високи функционери Социјалистичке партије Србије присуствовали Конгресу партије Момира Булатовића и јасно се ставили на ту страну.

Да ли, с обзиром на ту чињеницу, очекујете да ће ова декларација да помогне да се измени став према владајућој партији у Црној Гори?

Др Шешељ: Прво, на суботњем Конгресу Социјалистичке народне партије Црне Горе био је и представник Српске радикалне странке, на највишем нивоу - Мирослав Васиљевић, члан Председничког колегијума, потпредседник Извршног одбора за Србију.

То не значи да смо се ми ставили на страну Социјалистичке народне партије и Момира Булатовића.

Били смо на његовој страни на председничким изборима. Наша подршка је ту била једнократна. Можда ћемо опет имати неку фазу ближег разумевања, узајамног подупирања, подршке итд, то се унапред не може знати и не може се искључити.

Али то што је Социјалистичка партија јасно на том конгресу изразила да подржава Социјалистичку народну партију Црне Горе, то не треба бркати са односима режима у Београду и режима у Подгорици.

Једно је остваривање нивоа сарадње на нивоима државне власти, а друго у међустраничким контактима. То не треба мешати.

Водитељ: Па, нешто нисмо видели баш, да се остварила нека сарадња од кад је тамо изабран господин Ђукановић за председника, зато Вас то питам?

Др Шешељ: Па, нисмо видели, није било присутно у јавности да се остварила нека посебна сарадња, али то не искључује да ће те сарадње бити, и ја мислим да мора постојати сарадња између Владе Србије и Владе Црне Горе по читавом низу, пре свега економских питања, и социјалних питања - то је оно што је у нивоу надлежности Србије и Црне Горе као федералних јединица. А кроз политичких питања ће се кроз процес остваривања савезне власти разрешавати.

Оставка председника

Водитељ: Е, сад ми реците још нешто.

У току преговора везаних за ову владу Србије, у којима су, како Ви сами кажете, најмање учествовали радикали, а дакле више људи из Српског покрета обнове, говорило се да се та коалиција, наводна, дакле СПС-ЈУЛ-СПО, сад већ кажем наводно, с обзиром да је нема на републичком нивоу, остварује на локалним нивоима.

Др Шешељ: Имамо у многим градовима у Србији такву ситуацију где је то био један језичак на ваги, а богами имамо и у Београду.

Водитељ: Ви сте и председник општине Земун - да ли ћете остати на тој функцији и да ли то сада ова коалиција на републичком нивоу значи опет нова прегруписивања на локалним нивоима?

Др Шешељ: Ја нећу остати председник Општине Земун. Било би бесмислено да останем и да толико функција задржим. Српска радикална странка има много других, паметних, способних кадрова и ми ћемо колико од овог месеца ту извести неке кадровске промене.

С друге стране...

Водитељ: Имате ли већ неког у виду за Земун?

Др Шешељ: Па не могу ја сад напамет да лицирам, знате, то ће председнички колегијум да предложи, а имаћемо у четвртак и седницу Централне отаџбинске управе.

У сваком случају можете узети списак наших одборника у Скупштини општине Земун. Један од њих мора бити нови председник Општине чим ја поднесем оставку, а поднећу оставку негде до понедељка. Друго, што се тиче локалних нивоа власти, ми наставамо у свим општинама да делујемо као опозициона власт на нивоу града Београда, а било

би много боље да сте ово питање поставили представницима Социјалистичке партије, јер они су до сада остваривали сарадњу са СПО на неким локалним нивоима власти, укључујући и Београд.

Ми немамо ни са ким договоре о успостављању коалиције на локалном нивоу. Можда ћемо једног дана имати. За сада немамо.

И друго, циљ је Српске радикалне странке да се што пре понове локални избори у Србији. Мислим да ћемо морати, пре свега, да идемо на локалне изборе, ако се неки озбиљан договор постигне и са представницима албанске националне мањине. Јер, реализација тог договора мора почети од локалних нивоа власти.

Др Шешељ: Ја мислим да се мало људи искрено уплашило, а мислим да се огромна већина људи у Србији данас обрадовала када су чули вест да је Српска радикална странка постала једна од владајућих партија. Ја мислим да се у Србији из тога извлачи нови оптимизам, да се враћа морал у цели народ, у све грађане Србије, а и да ће српски радикали својом партиципацијом у новој Влади, заједно са својим коалиционим партнерима постићи осетне резултате, и већ за неко краће време да ће народ моћи да закључи да је та влада успешна.

Водитељ: А ови што су се уплашили, шта њима да кажемо?

Др Шешељ: Ти што су се уплашили нека се свако носи са својим страхом...

Водитељ: Мислите да нема разлога?

позивима. Шта више, изражавам наду да ћете и на остале утицати, с обзиром да сте сад добили Министарство информација, на то да буду отворенији према медијима.

Др Шешељ: До сада никада нисам избегао да се одазовем на неки позив за гостовање на Радију Б 92, а што се тиче мог појављивања на другим медијима, зависиће то, пре свега, од коректности тих медија.

Не пада ми на памет у животу да разговарам са новинарима "Дневног телеграфа" рецимо, или неког сличног медија који се истиче у бруталностима, прљавиштинама, измишљотинама, најпрљавијим радњама.

Постоје и медији које ценим и поштујем, без обзира што се идеолошки ве-

Од 24. марта синхронизовани политички погледи

Нови оптимизам у Србији

Водитељ: Како ћете онда помирити оштру критику која је карактеристична за радикале и ову сада дипломатију, с обзиром на коалициону власт?

Др Шешељ: Кад наступамо као представници власти, морамо се понашати на један начин, дакле више дипломатским речником, а тамо где наступамо као опозициона политичка партија, користимо стандардни партијски речник.

Водитељ: Да ли сте Ви свесни господине Шешељ, да то буде последње питање, јер имамо још само два и по минута, да су се многи људи искрено уплашили ситуације у којој су радикали постали владајућа странка у Србији.

Има ли разлога за страх?

Др Шешељ: ...док схвати да нема никаквог разлога за страх. Нисмо ми ту да идемо по кућама и да разуверавамо.

Водитељ: Али тврдите да разлога за страх нема.

Др Шешељ: Па убеђен сам да нема, а и ви сте тога веома, веома свесни.

Водитељ: Ја сам нетипичан пример. У сваком случају, надам се...

Др Шешељ: Битно је да сте свесни тога.

Искуства са медијима

Водитељ: У сваком случају, надам се да нећете да попримите манир људи који су до сада представљали власт ове земље и да ћете се и даље одазивати нашим

ома разликујемо, што смо на супротним политичким таласним дужинама и мислим да те односе конкретности треба сачувати.

Што се тиче српских радикала, увек ћете моћи да рачунате на њихову сарадњу, наравно док се држите неких принципа објективности у извештавању, без обзира шта мислили о нама, и без обзира колико се политички разликовали од нас.

Водитељ: Без обзира на све то, пуно Вам хвала што сте се данас одазвали нашем позиву и били наш гост.

Попријетим слушаоци, био је ово председник Српске радикалне странке одлазас потпредседник Владе Србије, господин Војислав Шешељ.

Пријатан дан.

НЕ ЖЕЛИМ ДА БУДЕМ НЕМИ ПОСМАТРАЧ

Српска радикална странка је до пре месец дана била најјача опозициона странка у Србији. Сада је у такозваној позицији, и то са значајном заступљеношћу.

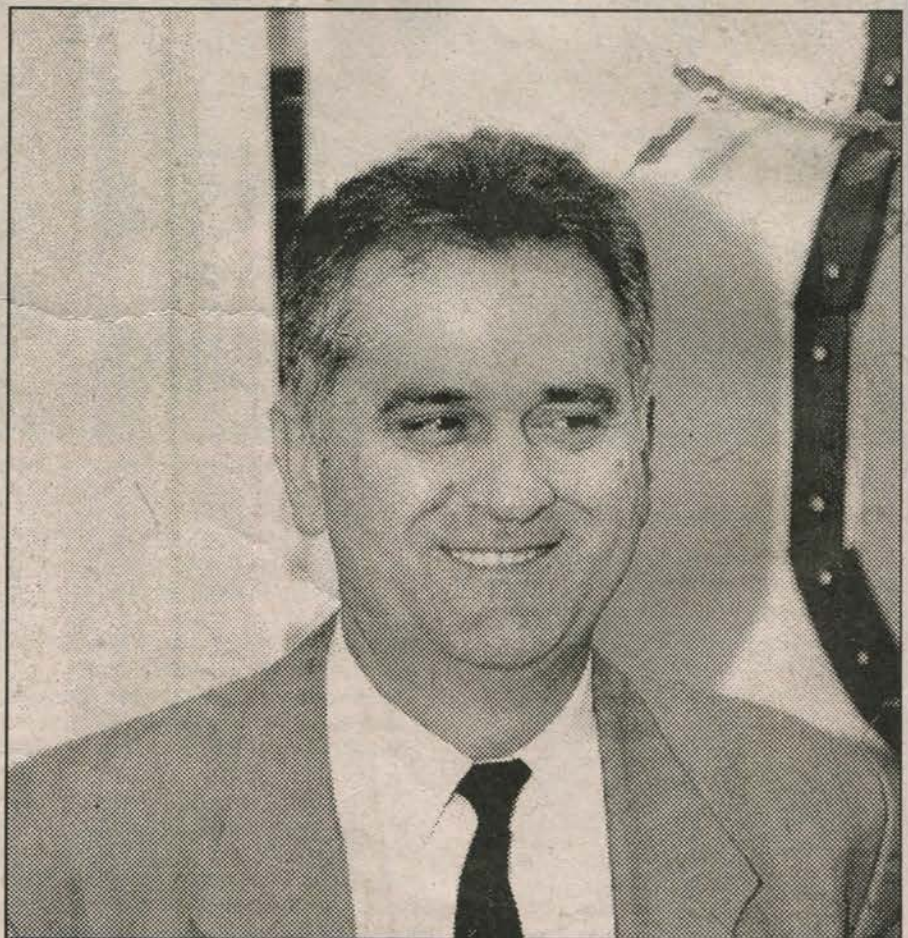
Програм Владе је, што се тиче решавања српског националног питања, што се тиче економских питања у земљи, социјалног програма, апсолутно прихватљив са становишта Српске радикалне странке и то су договорени ставови.

Уколико Влада са радикалима не буде успела, да онда више ниједна Влада никада неће успети.

Ово је Влада која представља сарадњу левице и умерене деснице, а те политичке странке сарађују само кад су околности изузетно тешке и кад се инсистира на народном јединству, кад је потребно да сви који се упрегну у државна кола вуку, а не да се неко извлачи.

Дакле, ово је влада која је себи поставила велике циљеве и нема неког приоритетног посла. У тој влади сви су послови приоритетни.

Разговор са Томиславом Николићем био је планиран у првој половини марта, у време серије последњих актуелних догађаја са Космета. У то време Томислав Николић је, као заменик председника Српске радикалне странке, најјаче опозиционе странке у Србији, и члан преговарачког тима Владе Србије путовао у Приштину на отворени дијалог са лидерима шиптарских политичких партија који су, посредством својих терориста, по ко зна који пут покушали немогуће – да отцепе део туђе територије и назову је својом републиком. Шиптарски терористи су најпре почели са убиствима српских полицајаца последњег дана фебруара, да би наставили са терором по селима на подручју Космета. Министарство унутрашњих послова Србије је предузело брзу и одлучну (ре) акцију како би, пре свега заштитило животе свих грађана на територији Космета, а затим и омогућило нормалан живот на том подручју. Као и обично, бар кад је о Србима реч, разни белосветски изасланици, миротворци, емисари, представници и чланови, шефови дипломатија, на челу са најчувенијим муслиманским лобистом Медлин Олбрајт читавају лекцију држави која се брани од терориста на регуларан начин регуларном полицијом називајући је терористичком, а стварне терористе отворено бране називајући их борцима за ослобођење. Затражено је од Србије да проблем са Шиптарима

Томислав Николић, потпредседник Владе Републике Србије

на Космету решава политичким дијалогом, иначе ће јој опет увести санкције. Делегација Владе Србије, у чијем се саставу налазе представници владајуће коалиције СПС – ЈУЛ и Српске радикалне странке путује у Приштину и чека да се појаве Ибрахим Ругова и остали шиптарски лидери. И тако данима...

После осам дана српска делегација је одсуствовала из Приштине један дан, да би се у Београду конституисала Влада републике Србије. Српска радикална странка улази у Владу са своја два водећа представника – председником Војиславом Шешељем и замеником председника Томиславом Николићем који постају потпредседници Владе, и заузима још 13 министарских места – исто колико и владајућа странка, Социјалистичка партија Србије.

Разговор са Томиславом Николићем који је ишчекиван, добио је други смисао. Од разговора са представ-

так. И то у тренутку када је спољни притисак, у спрези са шиптарско-терористичко-сепаратистичко-иреденистичко-исламско-фундаменталистичким притиском изнутра појачан до максимума. Америка и остали отворени непријатељи Србије и српства су отворено стали на страну Шиптара, упућујући им молбе да "без условљавања" преговарају са српском страном. За то време су обезбедили све услове за "равноправан" дијалог: пре свега, наметнули су Србији претњу санкцијама уколико не прихвати дијалог на који се Шиптари не одазивају; наметнули су Србији посредника у дијалогу који ће бринути искључиво о томе да Шиптари као мањина не буду оштећени, односно, који ће применити различит аршин за "равноправне" преговараче; извршили су притисак на све државе које су посредно изјавиле оно што нису смеле – да су Срби ти који-

се прихватио такве улоге. Са те позиције изнео је своје ставове и уверења. Ставови и уверења није променио отицао је постао потпредседник српске Владе, али ће начини и путеви остварења бити другачији – званични и у договору са партнерима у Влади.

● Пре свега, честитам Вам на потпредседничком месту и да Вас питам како се осећате у тој улози?

– Хвала. Ја сам се припремао за време када ћемо ми радикали доћи на власт. Нисам очекивао да ће то бити овако брзо, али, с обзиром на то како се ситуација развијала у разговорима између Српског покрета обнове и Социјалистичке партије Србије, било је јасно да може да се деси да радикали преузму део одговорности за руковођење Србијом и ја сам психички био потпуно спреман.

Српска радикална странка је до пре неки дан била најјача опозициона стра-

Радикали у прави час у Влади: чека нас огroman посао да сачувамо Косово и Метохију

ником најјаче опозиционе странке који је, заједно са представницима владајуће коалиције активно учествовао у изналажењу решења српског синдрома званог Косово, прерастао је у разговор са представником српске Владе. Акутни проблем са Косметом је добио приоритет, али се улога Српске радикалне странке изменила. Судбина Србије и српског народа коју је и иначе Српска радикална странка осећала као своју обавезу сада је и званично постала њен најодговорнији задат-

ма се не дозвољава да примењују закон у својој држави на Космету; интернационализовале су проблем Космета како би могле отворено да интервенишу кад пожеље под изговором да је то подручје претња региону...

У таквој ситуацији, може се рећи досад најтежеј за Србију, Српска радикална странка и њени водећи представници су се прихватили улоге спасилаца Србије, против целог света. Незахвална улога коју прихватају само заиста одабрани. Томислав Николић

нка у Србији. Сада је у такозваној позицији, и то са значајном заступљеношћу. Колико и у чему се разликује програм Српске радикалне странке од званичног програма Владе Србије?

Влада Србије је изашла са програмом који је изложио мандатар републичке Владе Мирко Марјановић и ту неких битних разлика, у односу на програм Српске радикалне странке нема, с тим што је, наравно, овај програм Владе заједнички, и у њему има делимичног одрицања и од програма соци-

јалиста и од програма Српске радикалне странке. Не можете да идете у коалицију а да инсистирате да баш све што ви хоћете буде урађено онако како ви хоћете, а да много тога што неко други хоће не буде урађено како он хоће. Програм је, што се тиче решавања српског националног питања, што се тиче економских питања у земљи, социјалног програма, апсолутно прихватљив са становишта Српске радикалне странке и то су договорени ставови. Остаје само да нико од коалиционих партнера не превари и да се нико не понаша супротно ономе што је договорено, ономе што смо усвојили заједничким програмом, а ја и не очекујем било какве преваре, зато што више није време за преваре. Србија је толико угрожена да никоме више не пала на памет да игра игре са својим политичким супарницима, посебно са својим политичким сарадницима.

Ова влада мора да успе

Ми смо сада формирали заједничку Владу, ми више нисмо најјача опозициона странка, али смо зато најјача странка у Влади републике Србије, зато што имамо највише министара. Тако да нимало нисмо умањили свој углед у народу, нимало нисмо ослабили своју позицију. Ја сам ових дана провео много времена на улици са грађанима и нисам наишао ни на једну осуду наше одлуке да уђемо у Владу. Једино сам наишао на забринутост за судбину земље и ња уверење међу грађанима да, уколико Влада са радикалима не може да успе, да онда више ниједна Влада никада неће успети. Ова влада уопште не сме да сумња у свој успех. Она мора да успе, зато што би се њеним неуспехом једноставно затворила сва врата за будућност Србије и српског народа. Ово је влада која није пала с неба, него је плод дугогодишњег политичког, стрпљивог и упорног систематског рада. Ово је влада која представља сарадњу левице и умерене деснице, а ви знате да те политичке странке сарађују само кад су околности изузетно тешке и кад се инсистира на народном јединству, кад је потребно да сви који се упрегну у државна кола вуку, а не да се неко извлачи.

Дакле, ово је влада која је себи поставила велике циљеве и нема неког приоритетног посла. У тој влади сви су послови приоритетни. Косово и Метохија, приватизација, решавање проблема у здравству, школству, инвалидском и пензионском осигурању, решавање проблема у судству и у полицији, једноставно, решавање судбине великих гиганата, оживљавање производње. Било коју друштвену сферу да погледате, овој влади предстоји много посла. Само што ће ово бити другачија влада од свих досадашњих, у њој више нису једномишљеници и није припадници само једне политичке

странке, већ су припадници више политичких странака који су се договорили да сарађују и да учине нешто боље, али који ће једни друге контролисати и неће више дозвољавати оно што је било могуће у оквиру једне политичке странке, да се, због непотизма, због незамерања, због тога што су сви у нешто умешани, отргне једна група људи уско везаних за врховну власт и која практично води Србију и која диктира услове за живот и за рад, група људи која се еноормно богати сиромашећи све остале грађане Србије. Ово је влада која, по први пут овако сачињена у вишестраначком систему у Србији жели да успе и мора да успе.

Време за преваре је прошло

- Ви, наравно, верујете у успех Владе, али, што се тиче Косова и Метохије конкретно околности у свету не очекујемо лак посао. Напротив, као да је све унапред изрежирано.

— Ми смо знали да уласком у Владу на себе товаримо велико бреме. Могли смо да останемо у опозицији, могли смо да мирно сачекамо да се социјалисти и Српски покрет обнове не договоре, да сачекамо нове изборе, да Србија изгуби три месеца у кампањи, и још три месеца у конституисању Скупштине, и још шест месеци у формирању Владе. За то време бисмо остали без Косова и Метохије, зато што социјалисти не би имали подршку на било каквим преговорима са било киме. Значи, свесно смо ушли у Владу коју чека огроман посао. Да сачувамо Косово и Метохију, да не попустимо ни са једним од циљева које свака држава себи постави, а то је да буде суверена, да чврсто држи своју територију, да нема мешања са стране у њене унутрашње послове, да своје грађане и припаднике националних мањина потпуно опскрби свим правима која им припадају по конвенцијама о правима мањина, али да им не дозволи ниједно право које произлази из тих права и које би представљало практично узурпацију права мањине над већином. Косово и Метохија су мало већи део Србије, основ Србије, прапочетак Србије је Косово и Метохија и све што имамо је тамо, и на шта можемо да будемо поносни налази се тамо. Није то само наша култура, вера, традиција, историја, наши манастири, наше задужбине, тамо је и енергетски потенцијал каквог Србија више нема. Кад смо улазили у Владу тражили смо да се социјалисти јасно определе да ли је Косово и Метохија саставни део Србије или Југославије. И ви сте већ видели званичне изјаве свих из врха Социјалистичке партије Србије, из врха ове државе да је Косово саставни део Србије и да ће о Косову расправљати Србија. Тражили смо после тога да нема недирљивих. Уколико полиција, тужилаштво, судство закуцају на нечија вра-

та, било чија да су то врата, да тај буде изложен дејству закона баш као и сваки други грађанин. Тражили смо да се ствари уреде тако да свака политичка странка има онолико министарских места колика јој је снага у парламенту. И добили смо не само на договорима, него и после тога у јавним иступима врха државе који представља Социјалистичку партију Србије. Добили смо уверавања и сви грађани су добили уверавања да ће социјалисти тако поступити. Ако су спремни да преваре целу Србију, нека преваре и нас, српске радикале. Али, време за преваре је прошло. Косово и Метохија имају вероватно око 90 процената становника који припадају албанској националној мањини. Правог пописа нема, постоје само процене, те процене се еноормно увећавају пред сваке изборе, зато што социјалисти крајом гласова у свим општинама на Косову и Метохији обезбеђују себи веома велики број посланичких мандата, обезбеђују себи много гласова за свог кандидата за председника републике. Наравно, тамо нема ниједног гласа за социјалисте или за Српску радикалну странку. Хоћемо коначно да утврдимо ко су све држављани Србије и да српски администратори сачини попис становништва на Косову. Да знамо ко су бирачи, да знамо колико их има, и хоћемо за све то време да преговарамо са њиховим политичким представницима. Маја Ибрахим Ругова краде изборе на Косову и Метохији, међу својим сународницима, ми прихватамо да и са њим разговарамо. С тим што ћемо наравно разговарати и са онима који су бојкотовали његове изборе. Зато што и они представљају део популације албанске националне мањине. Хоћемо да разговарамо на темељу платформе, односно на темељу полазних опредељења која је одредила Српска радикална странка. То је праг до кога Српска радикална странка може да дође, а који никада неће прећи. Значи, Косово и Метохија су саставни део Србије и нема никакве територијалне аутономије. Албанска национална мањина може да има културну аутономију. У оквиру те културне аутономије даћемо им оно што ниједна држава на свету не даје припадницима своје мањине.

- Зашто би им дали више?

— Даћемо им више зато што је ситуација заиста таква. Имају подршку целог света. Ми бисмо могли да се јуначимо, ми бисмо могли да инсистирамо на правима која постоје у свету и по којима би за Србију требало да се призна да је Албанцима понудила све што им припада по праву, али је очигледно да они имају подршку великих сила. Очигледно је да Србија није успела да сачува ни Републику Српску Крајину, ни Републику Српску, иако је била апсолутно у праву у жељи да те територије остану у саставу Савезне републике Југославије. Моћници су решавали другачије. Дакле,

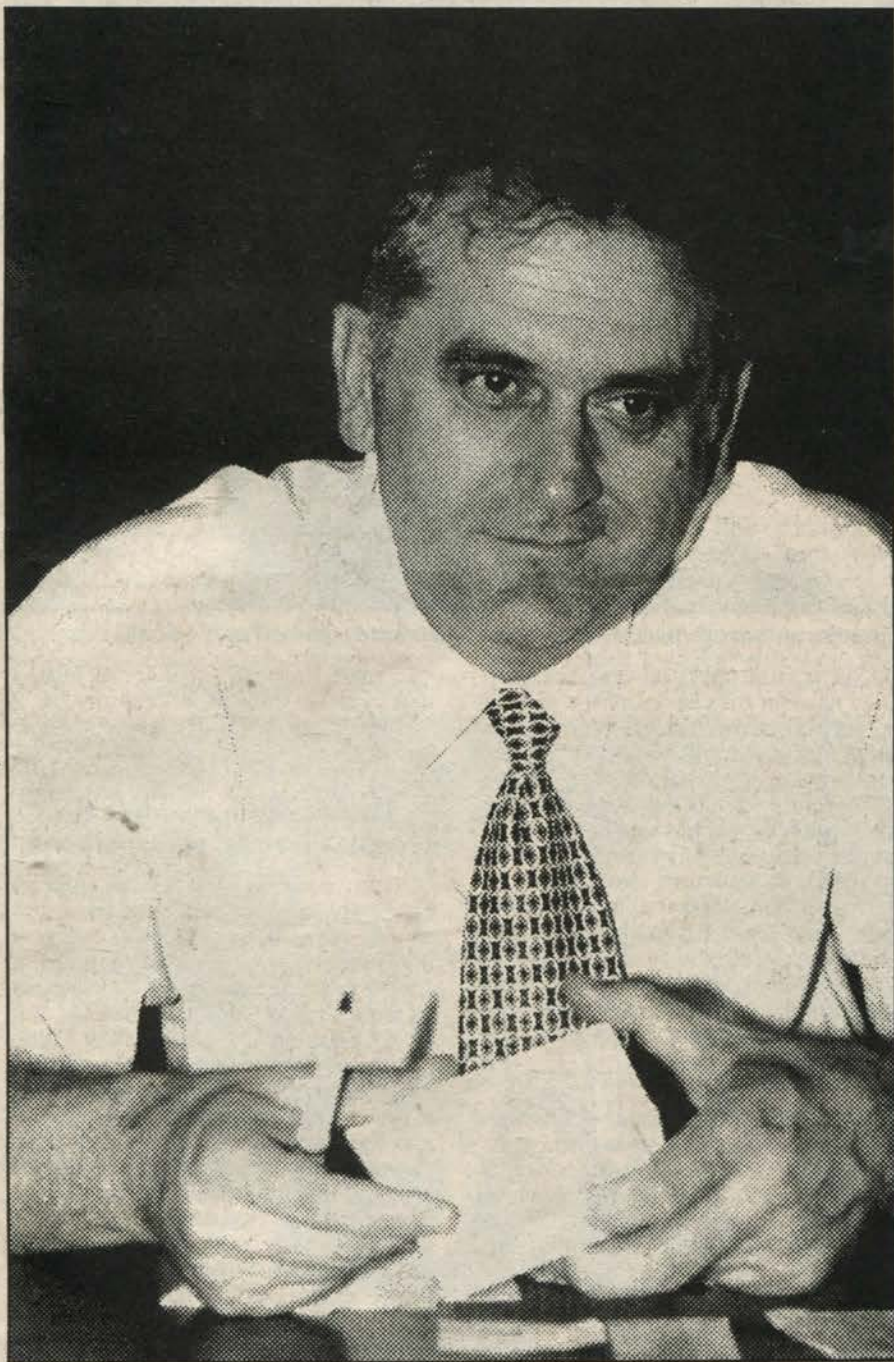
Српска радикална странка не може да ратује против Америке, али јој неће ни служити, неће да се понижава пред њом. Ми хоћемо да са Албанцима разговарамо, да им пружимо више него што би добили у Француској, Енглеској, Немачкој. Те конвенције о правима мањина су веома ригорозне према мањинама, зато што их праве светске државе које су за сада још увек јаке и моћне, али које су оптерећене

ци албанске националне мањине имају право да се служе својим језиком, да имају програм на државном радију и телевизији на свом језику, имају право да штампају новине на свом језику, имају право да се политички организују, да излазе на изборе, да бирају и да буду бирани, имају право да буду власт, да исповедају своју веру, имају право да се својим језиком служе у основним и средњим школама и на

ћинска којом се мења Устав. Да проценимо шта то још можемо да дамо.

Не постоји Албанац који ће моћи у Србији да се запосли са искључивим знањем албанског језика

Ми радикали смо предložили - апсолутно је безболно и Србију ништа не кошта да им дамо да у једној смени користе школе, да у тим школама уче на албанском, да их уче албански учитељи и наставници, и да уче шта год желе. Да добијају дипломе и да покушају с тим дипломама да раде оно што се са дипломама ради. Значи, да их користе за запослење. Не постоји Албанац који може у Србији да се запосли са искључивим знањем албанског језика. Значи, они ће бити осуђени да се између себе жене, удају, да се запошљавају. Да ли им то одговара да се на тај начин затварају у неки свој албански гето, о томе нека они размишљају. Не желе да припадају другим политичким странкама којих има много у Србији, међу којима би могли да пронађу оне са којима могу да сарађују, желе да имају искључиво своју и изгледа искључиво само једну политичку странку. Па нека је имају ако мисле да им то одговара. С друге стране омогућили бисмо им да купе колико год има фреквенција за радио и телевизију на Косову и Метохији. Наравно, уз веома малу контролу о томе да ли праве програме уперене против Савезне републике Југославије и Србије, да ли праве програме којима се пропагирају опијати, алкохол, проституција, да ли праве програме којима се пропагирају секте које се користе недозвољеним средствима, а за све остало - нека раде шта год хоће. Нека убеђују припаднике своје, албанске националне мањине да су они најстарији, најлепши, најбољи, најбогатији, да је њихова вера најбоља, нека раде шта год желе, нека праве програме какве год желе, нека оснивају своја позоришта, нека уплаћују у своје фондове за пензијско и инвалидско осигурање, нека они решавају коме ће исплаћивати преко Скупштине персоналне аутономије, албанске културне аутономије, албанске националне мањине. Дакле, у стању смо да им понудимо веома широку лезу права о којима до сада нису ни сањали. Али им не дамо ни покрајину, ни републику, а камоли посебну државу. Никада им то нећемо ни дати. Ова влада им то неће дати. А друга влада у Србији не може да се формира. Сасвим је јасно да у Србији више нема ни опозиције. Ђинђић и Коштуница су се угасили неизласком на изборе, Вук Драшковић се угасио преговорима са социјалистима у којима је тражио много више него што вреди, а онда је извисио па није ушао у Владу Србије и остао са четрдесетак посланика. Он неће представљати у Скупштини значајну опозицију. Тим пре што је из његовог понашања последњих дана видљиво да би желео да се и он некако убаци у Владу Србије, баш као што би желео да се убаци

Нове снаге: радикали ће бити точак који покреће даље

великим приливом становништва које припада мањинама. Једног дана ће и код њих овај проблем бити изражен, можда у још горијој мери. Зато сада праве такве конвенције да постоји граница права за мањине и даље више нема. Та граница права је испуњена на Косову и Метохији. Припадници

факултету. Дакле, све оно што је предвиђено они већ имају. Али они та права не желе да користе. Они траже много више, имају делимично подршку великих сила, и сада је на нама да проценимо. Иза ове владе је око 200 посланика у Скупштини Србије, дакле стоји апсолутна већина, чак и двотре-

Двојица потпредседника Владе из редова српских радикала: време је да свако патовари свој крет на леђа

и у преговарачки тим за Косово и Метохију у који је својом лакоумношћу и глупшћу, односно политичком несклоношћу одбио да се укључи.

● Да ли је био позван?

– Да, онда када су преговори почели. Како да није био позван. Ако смо ми могли, Српска радикална странка као најјача у Скупштини да, у 10 сати када смо позвани кажемо - да, сутра ујутру у 11 сати путоваћемо у Приштину, на састанак са представницима албанске националне мањине, зашто није могао он. Социјалисти су морали да преваре своје коалиционе партнере, и ЈУЛ и Нову демократију, и узму им више посланичких места него што је био договор, да би били јачи од посланичке групе радикала. Нас нимало није погодило то што нас председник Скупштине ноћу позива да сутра ујутру, када је ситуација алармантна, по државном задатку, по задатку свих Срба путујемо. Шта је то толико увредљиво за Вука Драшковића да он то одбије? Па је онда тражио да се негде утврди платформа по којој ће да се иде. То значи да се већ услови поставе албанској националној мањини, на које можда не би одговорили, јер Вуку Драшковићу одговарају све оне санкције. И све је учинио што је могао да до тих преговора не дође и да за то буде окривљена Србија. Међутим, није му то успело, ми смо поступали веома мудро, имали стрпљење, из дан у дан путовали у Приштину и на-

зад, дали тиме адуте државама које су биле против тога да се Србија кажњава, избили адуте онима који су, изгледа, преузели на себе задатак да кажњавају Србију. То је посебно Америка, посебно Медлин Олбрајт која је муслимански лобиста на Балканском полуострву. Дакле, учинили смо веома мудар потез којим смо Србији помогли, и Савезној републици Југославији да не добије санкције, а да себи отвори простор у коме се сада већ јасно говори у свету да су представници албанске националне мањине криви што до преговора није дошло.

● А Гелбардове изјаве?

– Америка шаље разне чиновнике које може да смени за пет минута. Очигледно је да је од формирања нове владе републике Србије дошло до веома позитивних промена. Промене се чак оштравају и на Социјалистичкој партији Србије, као и на њеном председнику Слободану Милошевићу. Он је коначно дао изјаву за јавност у којој је рекао да нико, ниједан представник било које светске организације нема више шта да тражи у Савезној републици Југославији уколико Савезна република Југославија није члан те организације. Ми нисмо својевољно изашли из Уједињених нација, из ОЕБС-а, из Савета Европе, нас су из тога искључили. Не могу да нам шаљу емисаре. И то је оно на чему је инсистирала Српска радикална странка седам година: не примајте никога чији ни-

смо члан. Ко је тај Гонзалес да дође да нам суди по Србији, а не прима нас у чланство организације која га шаље код нас?

Нисмо се ми придружили социјалистима, него они нама

Очигледно да социјалисти врло добро знају да је дошло до нових ветрова и да су промене са радикалима увек промене на боље. Они ће сад морати добро да размисле да ли су спремни да одрже такав курс промена. Ми смо их изазвали искреним уласком у Владу, уласком са најјачим саставом. Ми смо у Владу Србије као потпредседника увели председника Српске радикалне странке, човека који би много боље водио Владу републике Србије од Мирка Марјановића. Али нас то није спречавало да Војислав Шешељ буде потпредседник, и то нас није спречило да социјалистима кажемо: "Од данас је књига затворена. Све оно што је било између нас до сада остаје по страни. Од данас курс скреће. Од данас нећете чути од нас ниједну лошу реч о вама уколико је не заслужите. Али и ниједну лошу реч за оно што сте некада радили". То је ваља право праштање, праштање са заборавом. Увек се говорило међу нама Србима - ја ћу то да опростим, али не могу то да зборим. То није опростити. Опростити је кад заборавиш. Ако си опростио, тога више у теби нема. Дакле, ако та влада хоће да успе, онда више нико никоме

не може да замера оно што је било пре пет месеци, годину дана. Ако неко може ту да буде љут, то је онда Српске радикална странка. Ми смо и прогањани, малтретирани, хапшени, тучени у скупштинама, избацивани нам посланици, отимани посланици, кршен је Устав, закони. Да би се сломила Српска радикална странка форсирано је неколико опозиционих странака, па смо ипак успели. Милошевићу је јасно - да је наставио да нас прогања ми бисмо следеће изборе добили сами. Овако је решио да нам се придружи. Нисмо се ми придружили социјалистима, него они нама. Наравно, уосталом, имају мање министара од нас. То је јасан знак. Чак и то са њихове стране уопште није било спорно. И писмо им поставили услов у вези са министарствима, изузев да буду квалитетна министарства у односу у коме смо ми јаки, а писмо рекли баш хоћемо то или то министарство. Одустали смо од министара, дакле, ушли смо искрено. Али сад кад смо ушли искрено, нећемо дозволити да та влада пропадне зато што у њој седе лопови, преваранти, лажови и перадници. Део Владе из Српске радикалне странке се састаје сваког јутра у седам сати. Види се да се међу чиновницима у иради Владе осећа промена. То се никада до сада није дешавало. Чиновници су до сада долазили у девет или десет, а сад министри долазе у осам. Значи, чиновници ће морати да долазе у седам. Али види се међу тим људима жеља да се боље ра-

ди, мада је проблем са кадровима. Очигледно је да је та погубна политика Социјалистичке партије Србије довела до тога да Владу више не воде стручни људи. Зато што је све оно што је вредело побегло од мале плате у администрацији у приватна предузећа или да се бави неким својим послом и најслабији кадрови су остали. Ми не можемо наћи возаче које бисмо из Скупштине општине Земун превели у Владу да нас возе, зато што је тамо дупло мања плата него у Скупштини општине Земун. И ту нема демагогије, борићемо се да се плате људима који су запослени тамо подигну на такав ниво да квалитетни људи раде у Влади, да спремају добре предлоге закона, да министри не морају да се хватају за главу кад од својих сарадника добију предлоге.

Ако један референдум око кога се постигне сагласност у Скупштини не прође међу грађанима, онда та скупштина не представља вољу грађана.

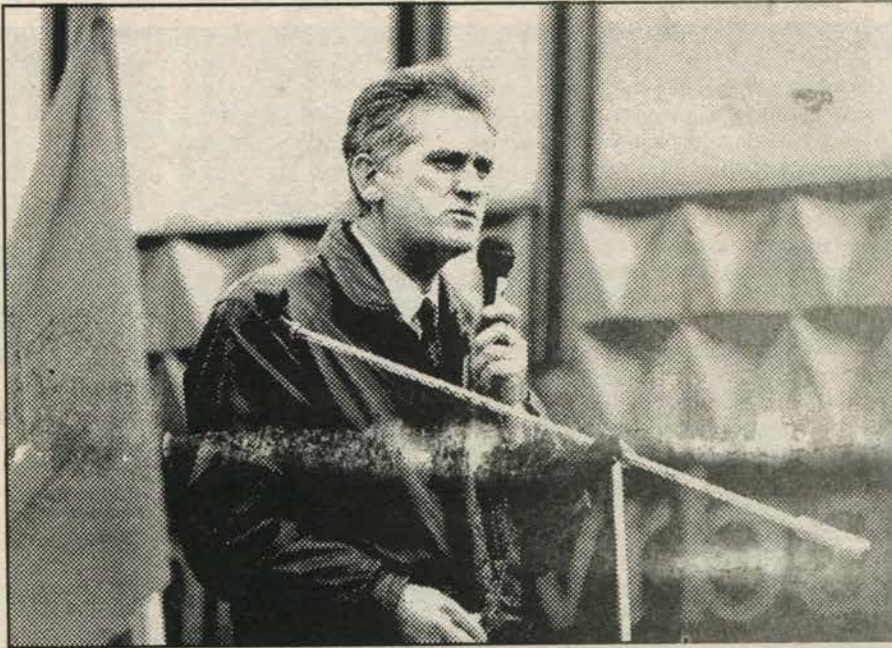
Усвојена је декларација народног јединства. Колико је она "радикална"? Томе бих додала и коментар на изјаве Вука Драшковића који је говорио да је текст украден, а да су избачени значајни делови.

Видите, ако Вук Драшковић јавно говори да је потпуно утаножио текст декларације у владином кабинету, то је знак да су веома дуго преговарали. То је знак да, кад год смо говорили да он преговара о уласку у Владу, да је то било тачно. Он је постављао много

услова социјалистима. И они су му све услове испунили. Па је измишљао; он каже - хајде девет министарстава, они испуне; он каже - дванаест, они испуне; он каже - тринаест, они испуне; онда он каже - хајде да ми направите декларацију о народном мирењу да ја имам оправдање за моје људе зашто улазим у Владу са партизанима, они му направе и ту декларацију; онда он тражи седамнаест, осамнаест, двадесет и једно министарско место и онда му они кажу - више не може, више с тобом нећемо да разговарамо, ти си претерао, ти не вредиш толико. Постоји једна сурова истина - Србија је морала да добије Владу. У таквој је очајној ситуацији да је морала да добије Владу. Свако стање безвлашћа, стање избора уништило би Србију. Вук Драшковић је то знао, а мислио је да социјалисти и радикали не могу да направе Владу и онда је унећивао до краја. Наравно, и социјалистима је изгледа кап прелила чашу када је одбио да иде на преговоре са албанском националном мањином на Косово и Метохију, а путовао у Америку да са њима тамо разговара. Онда је било потпуно јасно да он, у ствари, тврди пазар и да уопште није желео да Србији буде боље. Е, сад се ухватио за декларацију. Налази две замерке, прво, тражи да се утврде датуми када ће да се промене државни симболи, а он би, као дипломирани правник требало да зна неколико ствари. Најпре, декларација је општи акт, и ни у једној

Српски радикали нису ушли у Владу да би погазили свој програм

Принцип дуг седам година: не примати "мировне" емисаре из организација чији нисмо члан

декларацији се ништа не разлаже до појединости. Иза декларације следе одлуке које онда дефинишу и време, и место, и датуме, и учеснике. С друге стране, променити ова два симбола, то је оно на чему ћемо свакако и ми инсистирати, и државни грб, и државну химну и републичке празнике Србије, али то је веома дуг посао. Посао који, ако се крене одмах са њим, а ми ћемо кренути одмах, захтева неколико месеци, више месеци. Најпре морате да се са коалиционим партнером договорите потпуно о свим датумима. Да се не деси као 1991. године кад је Скупштина Србије изашла пред грађане са референдумом, предложила два грба, предложила две химне и ниједан предлог није прошао. То је страшно, ако један референдум око кога се не постигне сагласност у Скупштини, ако не прође међу грађанима, онда је то знак да Скупштина не представља вољу грађана. Ми и сад хоћемо да се са социјалистима потпуно договоримо о изгледу грба, о химни и о републичким празницима. Наш став је да грб мора да буде двоглави бели орао Немњића, да носи штит на грудима, да на штиту буде крст са четири оштрица, а на глави да носи царску круну Немањића. Не као знак да ми желимо монархију, а ни социјалисти не желе да васпоставе монархију, него као знак да смо историјски народ. Да имамо чиме да се личимо, и треба да се дичимо својом историјском прошлoшћу. Ми се залажемо да химна буде "Боже правде", социјалисти се до сада, од 1991. године наовамо нису о томе изјашњавали, зато што њихов предлог за песму "Марш на Дрину" није прошао међу грађанима и ми ћемо ту лако да се договоримо. Остаје да утаничимо државне празнике. Међу социјалистима има све више верујућих људи и ја мислим да ће наши ставови о државним празницима веома лако ући у њи-

хова размишљања, а с друге стране и ми ћемо прихватити неки дан који би био универзалан. На пример, Дан победе над фашизмом, 9. марта, нећемо оспоравати, без обзира што га они славе као дан победе комуниста. Али ће и они највероватније врло лако прих-

ватити и Божић, и Ускрс, и Савиндан можда. Али је то посао око кога ми морамо да запнемо да доведемо грађане Србије на један ниво на коме ће 50 одсто плус један бирач гласати "за". А то се не ради преко ноћи, то се не ради нестрпљиво, тако да Вук Драшковић практично нема применби на декларацију. Он се једноставно буни као млада којој је неко узео невиност, па јој обећао брак. А млада одвела и фамилију да види имовину и шта ће ко да добије од мираза, и онда је тај неко оставио младу и рекао да неће са њом да се жени. Отприлике, Вук Драшковић ће још мало да пропати, а онда ће ваљда да превлада мудрост у његовој политичкој странци и они ће помоћи овој влади да заврши посао који је започела, а тај посао нико без радикала не може да обави. Да ли су они једни друге преварили у тој декларацији, ми то не знамо. Али Српска радикална странка није учествовала у изради те декларације, изузев што смо погледали текст који је предложила Социјалистичка партија Србије. Ми не знамо шта су се они договарали, али текст који је предложила Социјалистичка партија Србије био је потпуно прихватљив за Српску радикалну странку. Шта то значи мирити четнике и партизане? Ми миримо све грађане Србије, посебно Србе, а четници и пар-

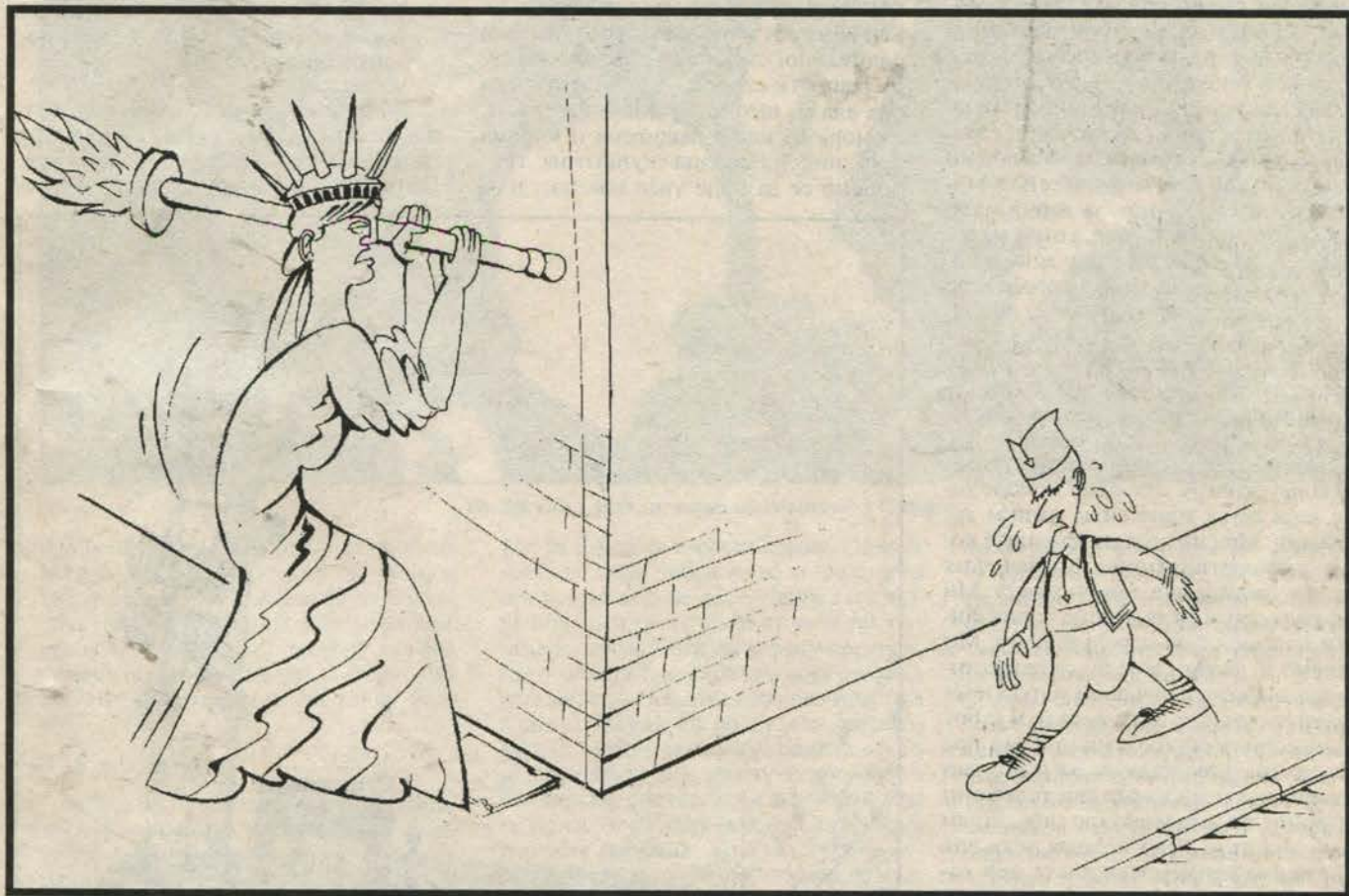
Амбасада САД: Српска радикална странка не може да ратује против Америке, али јој неће ни служити

тизани су одавно помирили. Између себе не ратују, ратовали су четири године између себе, после тога су комунисти уништавали и једне и друге. Четници и партизани из другог светског рата су одавно помирили, они више немају времена за било какве мржње, а овај други рат у Републици Српској и Српској Крајини потпуно је помирио децу четника и децу партизана. Били су у истом рову, један другог ословљавали са "брате", и уопште их није делило то што је један био дете четника, а други дете партизана. Обојица су били четници, зато што су их тако називали и непријатељи, и страна штампа, па чак и соција-

пати на реформе, њихово убрзање и ефикасност у свим сегментима републике?

– Потпуно ћемо утицати. Ми ћемо бити тај точак који покреће социјалисте, јер социјалистичка машина је запела. Они су ударили главом у зид. Једноставно, без нових људи и без нових идеја они не могу даље, а све своје људе су већ пробали на скоро свим местима. Код њих нема свеже крви, морала је да дође Српска радикална странка, зато што је то политичка странка која има најбољи економски програм. Видите, паника је у редовима Српског покрета обнове. Они су журили да уђу у власт да би се покри-

ресовао само да обмане бираче. А они не мисле, нису мислили да уђу у приватизацију. Код њих још увек постоје одбори који под приватизацијом подразумевају крађу и плачку. Кад кажу да су ушли у приватизацију, неко ће да покраде и опљачка. У ствари, покрадено је и опљачкано све што је вредело. Требало је да уђу радикали који се залажу за либерални концепт капиталистичке привреде, да би их убедили да са приватизацијом више не сме да се оклева зато што се губи драгоцено време - Србија нестаје економски, привредно, производно. Србија нестаје пред нашим очима. Ова ће влада бити апсолутно реформска

листи којима се није свиђало да подрже ту борбу. Дакле, ако урадите национално помирење на општем плану, зашто бисмо то издвајали посебно у тексту. То је као кад би Вук Драшковић рекао: "Нисте помирили црнопуге и плаве, нисте помирили високе и ниске". Значи инсистира на неким детаљима који су апсолутно неважни. Та декларација о народном помирењу обавезује Владу републике Србије да ради за добро свих. Ми смо је свесно потписали као захтев будућој Влади.

Радикали ће бити замајак за економски промене боље

- Колико и како ће радикали у новоформираној републичкој влади ути-

ле махинације које су направили, посебно у градовима у којима су на власти, посебно у Београду. Паника је поделила и социјалисте и ЈУЛ-овце. Зато што ће се открити махинације које су њихови људи урадили. Само нема панике код радикала. Нама је сасвим свеједно, ушли у Владу или остали у опозицији. Ако неко хоће да нас хапси, мора да погази Устав и закон ове земље. Нема разлога да нас хапсе, нема никаквог оправдања, нема упориште ни у једној повреди закона. Па ми ни саобраћајне прописе не кршимо, а камоли законе. Дакле, нарочито што се тиче тог економског замајка, очигледно је да је Социјалистичка партија Србије неискрено ушла у приватизацију и да је закон о промени, преструктурирању власништва у ствари инте-

влада, само што ја не волим тај израз. Многи који су се бавили реформама у Србији и Југославији нису имали на уму српски народ, па ја избегавам такав израз, али ова влада ће донети добро Србији, зато што другог излаза за Србију нема.

- Може ли се економија Србије, па и Југославије опоравити без иностраних улагања, а да то не траје сувише дуго?

– Рекао бих да може и да не може. Било би јако добро кад би Србија и Савезна Република Југославија ушле у овај процес искрено и кад би донеле системске законе које би гарантовале политичком вољом свих фактора у земљи, можда чак и Уставом, и на тај начин привукле странце. Било би добро

кад би неко ко би желео да улаже у ову земљу знао да је његов капитал обезбеђен, да профит зависи само од његове пословне способности и да са профитом може да ради шта год жели. Да нема измена закона ни о страним улагањима, ни о концесијама, нити царинских прописа, нити пореских закона којима би, и кад унесе капитал, држава опљачкала тај његов капитал. Ми имамо оно што недостаје многим државама у свету. Имамо здраву земљу, здрав ваздух, имамо изванредно стручну и, нажалост, јефтину радну снагу, и то сад треба искористити. Дакле, можемо ми то и својим снагама, уз једну нову власт која би завела ригорозне штедње, за шта се ми залажемо, апсолутно ригорозне штедње у државном апарату за потпуно другачије прикупљање средстава и трошење средстава, али би наравно све то ишло јако споро без страног капитала. И ми не зазирамо од страног капитала и страних улагања. Истина је, спасаваћемо Србију судбине која је залесила Мађарску, где су странци за веома мало новца куповали фабрике, а онда их затворили зато што их нису много коштале, а не желе да у њима производе него само желе да створе себи повластице на тржишту и да увозе своју робу. Тај процес је отпочео у Србији. Продајом телекомуникација једној компанији, продајом електропривреде једној компанији, продајом железница, рудника, ми практично онемогућавамо конкуренцију, стварамо монополисте који ће се користити нашим тржиштем. Ми смо сада на тржиште које се зове претплатници телефонских услуга увели једног монополисту. Ми смо сада продали телефоне једној фирми која може да одређује цену. Ми немамо 50 фирми које би се рекламирале и квалитетом и ценом услуга привлачиле купце. И сада, нека нам је бог на помоћи. Уосталом имали смо пре два месеца хаос када су за један дан закашњења искључени сви телефони у Србији, па је то изазвало хаос. Људи нису знали да неко неће да чека док они приме пензије или плате, већ само испоставља рачун за телефонске услуге. Њега не интересује што пензије касне три месеца, што дечји додатак касни годину дана, он се понаша тржишно, али је монополиста. Није био ни на каквој лицитацији, ни на каквом конкурс, неко му је одједном продао све то. Ми ћемо се трудити у Влади да тога више не буде. Да све оно што се продаје биле продато по цени која се добије утакмицом на конкурс. И трудимо се да не иду овако будзашто изузетно мале и изузетно способне производне фирме. Видели сте, на њих-су се изузетно окомили странци, сада најуносније продаје иду на "Кока-колу", "Пепси колу", на мале, ситне фирме које могу да се реструктурирају, а које исто држе монопол на овом нашем тржишту. И странац сад, да би направио фабрику, за коју му треба 20 милиона марака, уложи пет

па купи готову. Још постане већински власник у њој. Дешавало се, као што је Панић купио "Галенику", да обећа четири лека, један за рак, један за леукемију, један за сиду и да му неко поклони фабрику. И он из те фабрике извлачи профит сваке године. И још долази овде сваке године па се бави политиком, увек је против српских националних интереса, смеје нам се у брк. Дакле чека нас посао какав социјалисти нису досад радили. Они су до сада један другом отварали врата, причали један другом о заинтересованости неког партнера, седели на пословни ручковима и завршавали послове. И јавност о томе ништа није знала. Ова влада ће бити прва влада која ће свој рад да изложи јавности. Бар ћемо ми који припадамо Српској радикалној странци да изложимо суду јавности свој рад. Трудимо се да ова влада што мање влада уредбама, да мора да влада законима и мерама које доноси Народна скупштина. Трудимо се да буде увек иза нас, или

против нас Народна скупштина, а мислим да више никада у будућности Србије, у историји Србије, неће бити искључен директан телевизијски пренос са Скупштине. Ми једноставно немамо више чега да се стидимо. До сада су нам искључивали камере, имали смо чега да се стидимо. Тамо су нас тукли, прегласавали, крали гласове, истеривали наше посланике. Влада у којој се налази Српска радикална странка мора да буде отворена за јавност. Или Српска радикална странка треба да бежи из те владе.

Нека нестану банке које треба да оду у стечај

- Шта ће бити са узрочно последичном везом банака и привреде, оне гломазне привреде?

– Ми ћемо се трудити да се не улаже никакав новац у банке које треба да иду у стечај. Нема санације банака. Банка која не може да опстане нека

Радикали ће инсистирати да Управни одбор Радио Телевизије Србије буде формиран по вишепартијском принципу

Радикали у Влади: нови оптимизам у Србији

пропадне, банка која може да опстане нека ради. Није довољно да двојица имају добру вољу, да имају актен тапше, мобилни телефон, канцеларијски сто и да отворе банку. Морају да имају капитал да би радили. А зашто бисмо ми онда издржавали такву банку?

● **А велике банке?**

– Велике банке нека размисле. Привреда је пољуљана, фабрике се затварају једна за другом, а врши се санација банака. Које је то у интересу? Нека санирају предузећа, та предузећа ће имати здраве банке. Ми све радимо наопако. Санирамо банке које динар свог новца немају, динара уштеђевине немају. Ја мислим да нема државе на свету, осим Америке, која може да живи без штедне својих грађана. И ево ми, Савезна Република Југославија, без динара штедне, без иједног цента или марке, или долара штедне ми опстајемо, и хоћемо да одржимо те банке у животу. Нека нестану банке које треба да оду у стечај, а држава мора да одвоји сва њихова дуговања, посебно за препород Србије, посебно за девизну штедњу.

● **Вероватно је и број банака превелики за нашу земљу.**

– Да, али то нису банке. Не би их било оволико да је банкарски систем заснован на томе да вам треба капи-

тал да бисте отворили банку. Овде је требала само добра воља и неколико предузећа која ће да се удруже и створе почетни капитал. И онда та предузећа више не могу да добију кредите, него морају преко банке коју су сама основала. А та банка кроз две или три године откупи та предузећа која јој дугују. Поједу деца своје родитеље. То је један апсурдни, потпуно промашен банкарски систем који ће морати да се мења. Нека дођу стране банке. Нека нестану све банке које послују са губитком, све банке које не могу да подмире своје комитенте, своје девизне штедише, нека нестану са тржишта. Да ли ће то бити пола, деведесет одсто, или деведесет пет одсто, уопште ме не интересује.

● **Али неке велике друштвене банке се позивају на дуг Народне банке према њима?**

– Друштвене банке морају да буду приватне банке, као што друштвена предузећа морају да буду приватна. Можемо друштвена предузећа да претворимо у једно напредно државно предузеће, да држава брине о радницима који остану без посла и да држава брине о њиховој продаји. Али банке су заиста баласт.

Један од приоритетних задатака нове републичке Владе је решавање проблема Космета. Српска радикална странка је највише и најчешће упозорава-

ла на тај проблем. Има ли промена у сагледавању решења тог питања код радикала у Влади у односу на став док сте учествовали као представник релевантне политичке странке у досад неоствареном дијалогу?

Не, неће бити никаквих разлика. Ја сам и као шеф посланичког клуба Српске радикалне странке, значи најјаче опозиционе странке, већ имао став странке који ћу заступати, или ће неко други заступати ко буде одређен као члан Владе да иде на Косово и Метохију, и то је став који смо зрело, промишљено, као владајућа странка, изнели у јавност. Знате, док сте у опозицији и не решавате сами судбину, можете да опомињете власт на грешке које чини, чак и предлажући мере за које ни сами нисте сигурни да би могле да буду спроведене. Али кад сте на власти, онда морате да предложете само оно што можете да спроведете. А ми можемо да спроведемо то да утврдимо ко су држављани Србије, да видимо чија је имовина на Косову и Метохији, да извршимо попис, да спроведемо изборе, да омогућимо Шиптарима у тридесет општина на Косову и Метохији да могу да деле власт са Србима, да нигде они не могу да владају над Србима, и да нигде ни Срби не владају над њима. Да то буду два дома, да тај један други дом у коме ће бити исти проценат или број припадника албанске националне мањи-

не, да тај други дом у ствари решава како ће општина да се води, односно, да они без сагласности неће моћи да воде општину. То Шиптари не желе и имаће привремене мере. Имаће мере државе, онда неће имати никакву власт, али онда их више нико неће опрати. Све оно што смо говорили о борби против тероризма као опозициона странка, све ћемо остварити као странка која је на власти. Ми никада социјалисте нисмо критиковали због тога што се жестоко и сурово обрачунавају са терористима, него смо их критиковали кад се не обрачунавају, кад су дозвољавали да то расте. Кад дозвољавају да по два-три месеца неки пут буде затворен за саобраћај зато што ће негде неко да искочи из шуме. Па ваљда једна држава може да спречи једног шумара да искаче напоље и да напада људе.

Хоћемо да направимо објективну државну телевизију

Наравно, опомињали смо власт, а сада ћемо покушати да урадимо све што можемо на томе да се не губи тако страховито лако медијски рат. Не можете ви никога да убедите на свету да треба, решимо, у евровизјској замени, да купи од нас неки филм о Косову и Метохији, ако та државна телевизија која тај филм снима не може да убеди ни своје грађане да треба да га гледају. Ми ћемо да направимо државну телевизију коју ће градити град. Дакле, телевизију која ће приказивати и бело и црно. Сад имамо две врсте медија. Имамо државне медије по којима смо ми најбоља и најуспешнија земља на свету, и имамо такозване независне медије или коалиције Заједно, или неког члана коалиције Заједно који траже искључиво негативне и црне вести. И сад би требало да човек целог дана окреће канале, да чита 50 дневних новина да би извукао неке закључке. Ми хоћемо да грађанин Србије, било каква да је коме политичка припадност, да може да извуче закључке само са државних медија. А не овако, да људи не верују својој телевизији, а онда кад не верују државним медијима, онда ти медији не могу да пласирају ништа у свету. Ако створимо независне медије који ће, као репимо државна телевизија, обавезно имати вишестраначки Управни одбор сразмеран саставу политичких странака у парламенту, ако створимо медије који ће давати објективну а не искривљену слику, поправиће се наш углед у свету. Зар је то тешко било социјалистима да примене демократска остварења која у свету већ постоје. И мислим да су и они схватили да им је дошла вода до грла, да су схватили да више бекством од истине власт не могу да сачувају. С друге стране и нама је било јасно да сами не можемо да победимо на изборима, и нама је било јасно да без социјалиста Влада не може да се створи. Па кад већ мора, што

бисмо чекали нове изборе, што бисмо изгубили још годину дана у батргањима, зашто не бисмо одмах формирали ту Владу. Сад само остаје да тај период прилагођавања новом послу који ми до сада нисмо радили полако пролази, остаје да почнемо заиста да радимо. Да преузмемо нова задужења и да заснемо Скупштину Србије предложимо закона нове Владе, а не Српске радикалне странке, по којима ће се одмах видети да на власт нису дошли ни комунисти, ни фашисти, него да је дошла на власт једна коалиција изузетно забринута за будућност Србије и изузетно спремна да ту будућност води свим снагама које може да стави у функцију ове државе. И то свим грађанима Србије. Толика жеља да једна влада успе до сада међу грађанима Србије није постојала. Сви су до сада, бар пола бирача, желели да владају над другом половином. Овој влади сви желе добро, то је очигледно. Зато што виде да то више није влада људи који гледају колике ће имати дневнице, колико ће имати чланстава у управним одборима, колико ће њихови пријатељи робе извести или увести, колике ће добити квоте и квотијенте, да ли ће њихово предузеће добити неке увозно-извозне послове. Ово је влада у којој седе људи који су политику одредили као свој једини циљ. Војислав Шешел је тешка срца одлучио да уђе у Владу. Али, још ниједан посао кога се он прихватио није завршен неуспехом. Дуге године његове борбе против сваке власти досадашње у Србији и у Југославији окончавају се овим уласком у Владу и он је тога свестан. Ако постоји човек који може да помогне овој Влади да се тргне и да тргне Србију, то је Војислав Шешел. Кад нас је питао да ли да уђемо у Владу или не, ми смо рекли - улазимо, али са тобом на челу. Зато што смо сада сасвим сигурни да је то што радимо исправно и да ћемо тамо радити најбоље што можемо.

Понављам, нисмо овај посао до сада радили, али ми страховито брзо учимо, и тако прилазимо људима који су те послове радили да са њима немамо више никаквих проблема. Зато сам ја убеђен да ову владу чека успех, али видите и сами, после првих изјава у којима су неки представници опозиционих странака напали ову владу, сад су се умирили и сад, у ствари, воде политичку борбу против кога би требало. Рекли су да ова влада има одређени рок, да ће после тога анализирати потезе Владе, чак и једна Енглеска је дала такву изјаву - да не суди о Влади на основу њеног састава, него на основу онога што ће да уради. Е, кад буду судили на основу онога што буде урадила ова влада, уопште више неће имати оправдање да било који ружни епитет прилепе Србији и српском народу. Ми смо сви људи зрели домаћини, нису ушли сви квалитетни људи зато што нема толико места. Могли смо да направимо још један са-

став као што је овај. Али, ми гарантујемо за све оне који су ушли у Владу да ће бити најбољи који су до сада били на власти у Србији. За Србију је дошло време да владају најбољи. До сада су владали добри, врло добри, сада су најбољи по квалитету.

- Оно што сте споменули у вези са објективним информисањем - то су неке идеје које су већ изложене када је најављена земуна телевизија. Да ли то значи да ће сада да се измени концепција и на РТС-у?

- Ја сада не могу да вам изложим ништа што се разликује од програма Српске радикалне странке. Ми нисмо ушли у Владу да бисмо погазили свој програм. Значи, информисање ће бити баш онако како пише у програму Српске радикалне странке, односно какво би било, или какво ће бити на земуној телевизији. Значи да државна телевизија мора да промени неке своје укоренење навике. Они су дозволили да се сроза морал и углед новинара који раде на државној телевизији. Ја сад и те људе разумем. Знају они врло добро где је истина и шта је истина. Али су радили мимо савести страхујући за егзистенцију, за посао, за децу коју издржавају, и није лако кад их неко трује из дана у дан, а они раде један те исти посао из дана у дан. Ми ћемо их ослободити да раде по савести, да раде по знању и стручности, ослободићемо их свих стега, ослободићемо их обавезе да извештавају о нама који смо на власти увек у суперлативима и увек онако како би нама одговарало, и ослободићемо их обавезе да ниподаштавају, да потцењују, да нагрде представнике опозиционих странака. Једноставно, новинари државне телевизије ће ускоро моћи слободно да иду улицом.

У свету постоји завера против Срба

Долазак нове политичке гарнитуре на чело Републике Српске је привидно смањило спољни притисак на Републику Српску. Тренутно су и Американци и Европљани задовољни понашањем тамошњег руководства. Да ли је то разлог да се сада тај притисак пренесе на Космет и српски народ држи под сталном тензијом?

Знате, у Републици Српској још ништа није решено. Наравно, треба помоћи свакој влади која влада у Републици Српској, не треба јој бити опозиција у смислу да се човек радује ако та влада не успе. Ја бих жарко желео да влада Милорада Долига, иако нема упоришта у бирачком телу, успе. За мене је испит Брчко. Ништа не значи то што је Милорад Долиг добио пет, десет двадесет, сто милиона марака, ако је изгубио Брчко. Судећи по томе да је решавање тог проблема одложено, иако се сви позивају на Дејтонски споразум, иако у њему јасно пише рок за који треба да буде решено, то је знак

да овог часа Брчко цису смели да нам узму, а нису хтели да нам дају. То значи да су оставили себи неку задршку у којој ће или одлучити да нам дају, или се усудити да нам Брчко узму. Успут су оставили рок у коме покушавају да политички учврсте и Додиџа и Биљану Плавшић. Да их обезбеде за садашње изборе као кандидате за помоћ у победи на изборима. Да више не морају да им краду гласове, да не морају да дописују Муслимане и Хрвате. Они желе да Биљану Плавшић и Милорада Додиџа виде на челу Републике Српске у српским гласилима. Да Срби стомаком решавају своју национални проблем. Национални проблем се зове судбина Републике Српске, Милорад Додиџа то не може да оствари, без упорништа у српском бирачком телу. Он је тога свестан, и, после првих залетања, његове су изјаве врло одмерене и умерене. Али, све је то мало. Ја не верујем никоме ко је дошао на функцију и изјавио да ће Брчко постати српско и да ће влада поднети оставку ако Брчко не буде српско, а онда Брчко не буде српско, а та влада остане да влада. Знате, као кад би неко од нас рекао - одлазимо са посла ако не добијемо Косово и Метохију, а они на Косово и Метохију доведу снаге Уједињених нација, и сад тај неко ме убеђује да је Косово и Метохија остало у саставу Републике Србије. Дакле ја са зебњом пратим оно што се дешава у Републици Српској, зато што је Српска Крајина већ на издасу. Још мало Срба је остало да се исели са Косова. Хрватска остаје ап-

солутно чиста од Срба, очишћена. Република Српска се копрца, али јој никада неће дати да буде држава. Никада јој неће дати да има било какав савез са Савезном Републиком Југославијом, изузев ових савеза које склапамо преко скупштина. Њихов циљ је да се она утопи у федерацију, а онда, наравно, када се тај посао заврши, онда им се ослобађају руке да крену на распарчавње Србије, на Косово и Метохију, можда и Рашку и Војводину. Ипак су то злочиначки умови. Шта ли се у тим злочиначким умовима снује и крије? Али ја сам убеђен да нема ничег доброг за српски народ. И сви ови који вас преко радија, телевизије, у новинама, на свим медијима убеђују да нема у свету завере против Срба, лажу. Врло добро знају да завера постоји и да се нама не дозвољавају елементарне ствари око којих се питања у другим државама не постављају. Ако Енглези хистерично траже санкције против нас зато што чувамо Косово и Метохију, а они ратују у северној Ирској и имају исто тако пуно проблема, ако имате такву ситуацију са Француском и са Шпанијом, ако је таква ситуација у Америци, ако Турци улазе у Ирак да јуре Курде, ако се Грци и Турци прегањају око острва која су хиљадама километара далеко од Грчке, уз саму турску обалу, ако је Енглеска ишла на Фокланде да спашава овце и да ратује против Аргентине, с каквим то правом не дају Србима да сачувају Косово и Метохију. Дакле, ако би гледали по праву постојала би Република Српска и Српска Крајина, и данашња

Србија и Црна Гора, а ако гледамо по праву јачега и по сили, ја сам све забринутости. Зато сам са задовољством прихватио предлог да уђем у ову владу Србије, зато што не желим да будем неми посматрач онога што се догађа, па да ми као постоји неко морално оправдање - ја сам њих опомињао, био сам у опозицији. Мислим да је време да свако свој крст натовари на леђа. Наш крст се зове трећина бирачког тела. Занима ли трећину бирачког тела да не решава судбину Србије, то је већ неморално. Странка која има трећину посланика мора да учествује у решавању, мора да одлучује у свему или да подржи мањинску владу. Ми смо једном подржали мањинску владу Социјалистичке партије Србије, они су изиграли то поверење одмах, помислили да су богомдани, почели да уништавају оно због чега смо их подржали као мањинску владу и морали смо да их срушимо. Ову владу нећемо да рушимо, уколико буде радила како треба, како ваља и како су радикали спремни да раде. Не треба нам ни злато, ни сребро, не требају нам никаква материјална богатства да бисмо у влади остали. Хоћемо да останемо у Влади уколико се буду поштовали сви они принципи због којих смо у владу и ушли. А ако се не буду поштовали, онда не вреди да нам дају мед и млеко, ми ћемо из владе изаћи.

- Што се тиче Косова, може ли да се успостави ригорозна контрола наоружавања шиптарског становништва?

Седиште Владе Србије: ниједан посао кога се прихватио др Шешељ није пропао

— Да. Морали се завести потпуно, да се завести правна држава, да се они уведу у правни систем, да почну да се одговорно понашају према овој држави, да сваки закон буде постојан на Косову и Метохији, па и закон о ношењу оружја, да се граница чува мало боље, да полицијске патроле раде свој посао а не да буду глинени голубови за непознате стрелце. Ако је она Југославија, Федеративна народна, успела да узме сво оружје Шиптарима сакупљено у другом светском рату, зашто и ми не бисмо могли то да урадимо. Уосталом, убијен сам да у Србији нема оружја без дозволе, изузев у процентима који су занемарљиви. По ком би то основу могло да буде и на Косову и Метохији? А држава има снаге да оружје одузме, посебно кад се зна да ту има и веома тешког наоружања које није лако сакрити. Али је очигледно да држава у одређене крајеве земље није никада залазила. Очигледно да су они за овог Јашарија годинама знали да је терориста, за њим је била расписана потерница, осуђен је у одсуству на дугогодишњу временску казну, а нико није ушао у његову кућу да га ухапси. То је био проблем са којим се суочавала полиција која је опремљена и обучена и радила би по закону, али је опште стање у држави било такво и општи јавашлук, да је и полиција лошије обављала свој посао него што треба.

- Могу ли да се избегну страни контролори југословенско-албанске границе?

— Знате шта, нека поставе у Албанију кога год хоће. Зашто бисмо се ми мешали у унутрашње послове Албаније. Ако Албанија жели да постави америчку војску на својим границама према Савезној Републици Југославији, нека постави. Али тај граничар не сме да уђе у Савезну Републику Југославију. А шта раде наши суседи или земље, то је њихова ствар. Нека се прогласе за Америку.

(Зло)употреба деце у рату и миру

- Може ли се законом забранити употреба деце у демонстрацијама, поготову на Космету, где нимало нису мирне?

— То је одговорност оних који демонстрације организују. Основна ствар је да су демонстрације забрањене уколико нису пријављене. Није услов за забрану демонстрација то што се у њима налазе деца, услов је што се одржавају, а нису претходно пријављене. Никада Српска радикална странка није одржала демонстрације које нису пријављене, или било какав политички скуп. Ако то можемо ми, зашто то не би могли и други. Кад год хоће да изађу на улице нека изђу, кад год хоће да воде децу, нака их воде. Деца су њихова, нека раде са њима шта год хоће.

Ако је скуп пријављен, ако је скуп обебеден, ако имају своје редаре, ако имају волу за пиће, санитарска кола, ватрогасна кола, нека демонстрирају. Ми, наравно, не признајемо да постоје демонстрације студената, демонстрације сељака, да постоје демонстрације ученика, за нас су демонстратори грађани Србије. Да ли су демонстратори пензионери или радници, нас то опште не интересује. Али онај ко ухвати дете за руку и изађе на улицу да демонстрира нека размишља о томе шта све може да снађе његово дете.

То је, вероватно, проистекло из оне исламске идеје, и идеје иреденте, о употреби деце у кризним ситуацијама.

Па, знате шта они раде. Они ставе децу у прве редове. То су радили Италијани у тим крајевима. Само су отимали децу па су њима штитили своје војне колоне. То је веома назадно понашање, скопчано је са исламским фундаментализмом, са примитивном теоријом освајања територије путем наталитета. Они једноставно имају толико деце да своју децу не цене, њихови животи су им неважни. Могу да надоместе једно дете које би изгубили са два, три друга детета. А ми Срби имамо таман толико деце колико нам треба, мање него што би држава требало да има, али ја не могу да утичем на некога да има више деце. Свако ваљда има толико деце колико мисли да може да издржава и ми немамо децу за бацање. Ми немамо децу коју бисмо изводили на некакав митинг да бисмо остварили неке своје политичке циљеве. Свако ко жели да оствари неки свој политички циљ, а хоће да поведе децу, ја му то не бих забранио. Али бих му забранио да води туђу децу. Нема у демонстрацијама Албанаца туђе деце. Та деца имају родитеље, ваљда ти родитељи знају где су им деца. Какав бих ја био отац ако не бих знао да ли су моја два сина била на демонстрацијама, да ли су се тукли са милиционерима. И ако их пустим да се туку, онда то више нису деца.

- Према једној научној анализи Американци у просеку разговарају три минута дневно са својом децом? Да ли су гори ефекти недостатка родитељске комуникације или употребе сопствене деце у "приватним" ратовима? И да ли су по томе Американци и Шиптари сродне нације, и поред огромне разлике у животним стандардима?

— Ако бисмо тако посматрали ствари, дошли бисмо до поражавајућих података и у самој Србији међу Србима. Код нас су у последњих неколико година, откако влада ова криза, деца почела другачије да се понашају. Деца излазе ноћу у 12 сати, враћају се ујутру око 4 или 5; кад отац устаје и полази на посао син долази да спава. Дешава се да се данима не сретну.

Они (потомци) су незапослени

Они су незапослени и осећају се најсигурније у друштву у коме нико не ради. Они се скупљају, проводе дане и дане, зато што су ту једнаки. Али, социолошки су без надзора старијих. А онда рађају неке своје циљеве, зато је малолетнички криминал у порасту, зато имамо ове банде, зато имамо криминалце који не доживе двадесету годину. Све је то пример асоцијалног понашања, губитка везе са породицом. Породица је хелија, породица је основ, породица је све. Дете кад нема породицу, а нема је зато што су му родитељи у тешкој ситуацији, избегавају разговоре са њим, немају шта да му пруже, не раде.

- Зато су у различито време код куће.

— Наравно, родитељи и деца се избегавају. Њега је срамота да тражи од родитеља који нема, а родитеља је срамота зато што нема. Онда нам ту децу преузима улица, преузимају их они који су на улици налазе заједно са њима, преузимају их они који им, најпре бесплатно по неколико пута понуде дрогу, или алкохолно пиће, или разну литературу, или говоре, и деца полако потпадају под утицаје под које опште не би потпала да имају све у породици, да у породици воле иоле нормалан живот. Али, ако тако кренемо, стижемо до државе као главног и одговорног кривца. Ја као родитељ не могу да се помирим са тим да пребацим одговорност на државу и да ме је сад баш брига што моје дете запада полако у незнање, и да непрекидно говорим - за то је крива држава. Морам да се грудим да својој деци обезбедим услове да се развијају као здрава и нормална деца, и колико је то тешко ономе ко није заносен, толико је тешко и ономе ко има много посла. У Америци, а и код нас, деца богатина су усамљена. Они би могли да буду са својим родитељима, они им пружају све што имају, а кад му пружите све што му треба, онда му ви не требате. Треба наћи меру са децом. Али и та деца богатина су незапослена, њима не треба посао, не желе да раде.

Они не морају да раде, мисле да не морају да раде. Јер, ако нешто има неправно у тим комунистичким пародлама, онда је исправна та да је рад створио човека. Онај ко не ради врло брзо пропада, без обзира на благостање које му неко оставља. Има у нашем народу једна пословица која гласи: "Кад купујеш кућу купуј од онога ко је наследио, немој купујеш од онога ко је правни". Онај ко је правни кућу, врло добро зна њену вредност, онај ко је наследио може да прода и кућу и имање за један добар ауто.

Весна Арсић

НЕСУЂЕНА БАЛЕРИНА МЕЂУ МИНИСТРИМА

"Околина ме сматра успешном женом. Мислим да ни жена ни мушкарац не могу бити успешни без подршке своје породице. И код нас влада склад и хармонија, неопходан свима онима који се баве овако тешким и одговорним послом. Породица ме апсолутно подржава у овоме чиме се бавим. Иначе, не мислим да бих у политичком ангажману постигла оволико да они нису уз мене. Бављење политиком одузима јако много времена, ако хоћете да будете озбиљан, а не манекен политичар"....

Заједно од првих дана вишестраначја:
министар без портфеља и потпредседник Владе

Маја Гојковић, савезни и покрајински посланик, потпредседник Централне отаџбинске управе, са свега 35 година нашла се и на месту републичког министра без портфеља у "тазе" Влади Србије. Висока државна функција коју је заслужила поверењем стипандим дуги низ година што у Српској радикалној странци, што непрекидним мандатима посланика у највишим форумима државе и Војводине, као да је заокружила њену политичку каријеру.

Млада министарка, сасвим супротно ономе на шта смо навикли, води сасвим обичан живот, уз, наравно, многобројне обавезе које собом подразумева политички ангажман.

Како је, према речима ове префинене даме у министарском саставу, остварила готово све што се може у политици, амбиције сада расту на приватној страни. Жеља јој је да оснује породицу и има троје деце. "С обзиром да ми је све чега сам се подухватила пошло за руком, немам разлога да сумњам да ћу у наредном периоду остварити и личне амбиције", каже млада министарка.

Скромно и у министарској фотељи

"Мислим да спадам у нову врсту политичара на нашој политичкој сцени, какви су углавном у Српској радикалној странци – у особе које живе скромно, према својим могућностима и животом обичног смртника", почиње причу о свом животу, навикама, ономе што воли Маја Гојковић.

"Судбина и посао поиграли су се са мном, да живим у Новом Саду, а радим у Београду. Живим у малом двособном стану, који сам наследила још у време док сам студирала Правни факултет. Живим сама, али сам свакодневно у Београду од 24. марта, када сам постала

министар без портфеља у Влади Републике Србије. Немам много времена за некакав посебан друштвени живот, некаква велика друштвена кретања, дружење. Ипак, трудим се да сачувам своју приватност, свој мир и да не изађем из неких токова у којима су они који се не баве овим послом", наставља Маја.

Породица Гојковић негује адвокатуру као породичну традицију. Отац Маје Гојковић је рођен у Горњој Трпчи, једном селу поред Чачка, одакле потичу и сви преци с очеве стране. Ма-

"Околина ме сматра успешном женом. Мислим да ни жена ни мушкарац не могу бити успешни без подршке своје породице. И код нас влада склад и хармонија, неопходан свима онима који се баве овако тешким и одговорним послом. Породица ме апсолутно подржава у овоме чиме се бавим. Иначе, не мислим да бих у политичком ангажману постигла оvolико да они нису уз мене. Бављење политиком одузима јако много времена, ако хоћете да будете озбиљан, а не манекен-политичар".

Известан осмех Маје Гојковић

ја је Новосађанка. Двоје младих колега упознало се на студијама Правног факултета у Београду, родила се љубав, крунисана одлуком о заједничком даљем животу. Мајин старији брат је, такође, адвокат по професији. Хармонију из породичног дома пренео је и у свој:

"Имам брата који је од мене старији шест година. Има двоје деце, коју обожавам, Срђан је дванаестогодишњак, Катарина је навршила девет година. Они су моја права преокупација, али... Поред политичких амбиција, једна од најважнијих у животу ми је да имам и своју децу. Налам се да ћу и ову, као што сам и све остале, остварити", прича Маја.

О улози своје породице у њеном развојном путу, министар каже и следеће:

Истинска страст – скијање

Дан Маје Гојковић испуњен је првенствено обавезама и радом, ако претекне времена, остаје за дружење или дом.

"Од осам ујутру, па све докле посао захтева, боравим у Београду. Онда се колима враћам за Нови Сад. Оно што друге жене раде преко дана, ја урадим увече, или поподне, зависи кад дођем кући – поспремим, поједем нешто, ишчитам штампу, недељнике, књиге тек увече, пред спавање. Обавезно слушам музику. Јављам се уредно свим својим пријатељицама које су ми током дана оставиле поруку на телефонској секретарици, јер мислим да она не служи за избегавање разговора, већ да забележи ко ме је тражио.

Волим да идем у позориште: сваке суботе и недеље одлазим или на пре-

мијере или на гостовања београдских позоришта у Новоме Саду. Имам неколико својих омиљених кафића, моји суграђани знају где могу да ме виде. Ту попијем кафицу, кока-колу, попричам са друштвом о свему, помало и о политици, али на један опуштен начин, тако сондирам јавно мњење".

Маја за себе каже да не би могла да замисли свој живот без уметности. Најпре, без старе љубави – балета, онда без лепих слика и музике.

"Страшно волим класичан балет, и као мала ишла сам на часове балета, а једна повреда ноге ми је мало пореметила каријеру. У ствари, нисам постала балерина, јер нисам била довољно талентована да играм у првом реду, а никада нисам воледа трећи или четврти. Своју неостварену љубав надокнађујем редовним праћењем свега онога што се дешава на балетској сцени.

Волим подједнако и сликарство и класичну музику, али у правом смислу те речи обожавам рок-ен-рол. Са њим се будим и лежем. Морам да признам, макар се многим и замерила, да нити разумем, нити волим, нити слушам турбо-фолк. Једноставно, не волим да кажем да волим оно што не волим и не разумем", прича сасвим неформално нови и млади министар.

На овом списку пасија Маје Гојковић незаобилазни су и филмови.

"Обожавам филмове, и ако нисам у биоскопу, онда се за викенд снабдем касетама и одгледам све оно што сам пропустила са биоскопског репертоара", каже овај велики филмофил.

Међутим, права страст у којој се пре пар година открила јесте скијање:

"У 31-ој години сам научила да скијам. Овај хоби ме, ево, још увек не напушта. Често ме виђају на Брезовици или Копанику. Заљубљена сам у скијање, то је мој истински хоби, који ме и ангажује и опушта. Покушавам да сваки викенд проведем ван Новог Сада, када ми то материјалне могућности дозволе. Неко купује хаљине, ципеле, ја одвајам новац да бих провела што чешће викенд на Копанику или Брезовици", открива Маја своју малу тајну.

О свом двонедељном стажу у министарском кабинету, Маја каже да су "ово тек неки почетни кораци у овом послу. Није то некакав посебан посао, не бих га одвајала од других у којима можете остварити врхунске резултате. Наравно да је тежак, ако га не схватите површно. Али, бити на овом месту је и велика част и обавеза.

Нова дужност је још један дуг за мој страначки и посланички ангажман, с обзиром на то да сам савезни и посланик Скупштине Војводине".

У духу реченог, Маја је била сажета, а одмах после поздрава отишла за својим дужностима. Радикалске даме у министарским фотељама, обасјане овим серијалом и изнутра, надамо се да ће осветлати образ свих оних који стоје иза њиховог успеха.

Жана Живаљевић

ПРЕДАХ У БАШТИ

Мој дом је моје мало царство, уточиште, оаза, после радних напора. Опремљен је по нашем укусу, практично, без гламура и сјаја, али нам ништа посебно не недостаје, задовољни смо.

Гордана Поп-Лазич, министар за локалну самоуправу у новом кабинету Мирка Марјановића, тек је превалила четврту деценију живота, а већ иза себе има завидну пословну и "породичну" каријеру. О овој другој, као и свака задовољна жена и мајка, говори са мно-

го љубави, мада јој ни амбиције нису слабија страна. Нови министар је, наиме, својим трима кћеркама пре другарица, од којих су две зашле у "осетљиве" године, док је трећа, и најмлађа – првачић. У хармоничној породичној атмосфери и практично уређеном дому, сви

чланови фамилије Поп-Лазич имају шансу за животни успех. Родитељи најпре желе да од своје деце направе самосталне, образоване, практичне људе, спремне да се ухвате у коштац са животним недаћама, можда и нехотице копирајући рецепт својих старих.

Обично се од личности из државног врха очекује да воле гламур и уживају у луксузу, али, чини се, а то потврђује и нова министарка за локалну самоуправу, да ова фамилија користи благодети онога што су поштеним и истрајним радом стекли.

"Деца су прилично самостална. Мајка и отац су им запослени, и по десет сати су ван куће. Обично се скупљамо тек око осам, јер и оне (кћерке) имају своје ваннаставне активности и врло смо мало заједно. Без обзира на то, чини ми се да имају неку своју психичку стабилности и сву моралну подршку својих родитеља. Некако смо се прећутно споразумели да није важно колико смо заједно, већ како смо заједно, изборили смо се за квалитет наших односа. Разумемо и њихове младалачке проблеме, јер имамо у кући адолесценте, пубертетлије и зна се како се тај период преживљава. Разговарамо отворено о свему, о свим њиховим проблемима, ништа нам није страна, међу нама нема тајни. Трудимо се да разумемо оно што их тишти, помогнемо колико можемо.

На свој начин, управо овако како сам описала, кћерке ми највише помажу у професионалном напредовању – чини ми се да од мене и не траже више него да их саслушам. Деси се понекад да дођу кући са slabим оценама, убеђене да су можда неправедно оштећене, сигурне да су заслужиле више... Покушавам да их научим да школа није исто што и образовање. Образованост се стиче кроз многе друге сегменте, кроз читање, упознавање са стварима и у практичном, конкретном животу, кроз искуство. Наставни програм, тако их учим, мора да се испштује, кроз школу морају да се пронађу и одреде чиме ће се у будућности бавити. Оно што је најбитније, чему их супруг и ја учимо у кући, јесте да заиста морају да живе од свог рада, да образовање одвоје од онога чиме ће се бавити и од чега ће заиста живети. Нема срамоте радити било шта, и ми смо као породица за ових 18 година,

Метеорски успон : Гордана Поп-Лазич

колико сам у браку, били час горе, час доле, што кажу, и морали смо да се бавимо многим пословима ван онога што заиста радимо у оквиру своје струке да бисмо могли да обезбедимо егзистенцију и себи и својој деци", додаје нам "ситнице које живот значе" госпођа Гордана Поп-Лазих.

То, наравно, није све. Кућне послове, због бројних обавеза, обављају сви редом, кад ко стигне и нађе времена. Као и код других, дани викенда резервисани су за велика спремања:

"С обзиром на то да у кући имам три девојчице, у великој сам предности. Оне су научене да одржавају своје просторије и ствари, тако да нам суботом

Традиционални домаћински ритуал српске породице, заједнички ручак, поштује се у породици Поп-Лазих:

"Радним данима сам код куће око пет сати, и у то време, иако су деца већ ручала, опет су за столом са нама. Ту се измењују информације које шта урадио, где је био, шта је постигао или доживео у току дана...

Ручак суботом и недељом је обавезан. Деца кажу да ја најбоље кувам, да кућа најлепше мирише док ја спремам ручак, мада им није мање милије кад ме за шпоретом замени тата.

Трудимо се да на трпези буде што више зелениша, сезонског воћа, полажемо на здраву исхрану, јер су девојчи-

ца, па се успут сите испричају. Најстарија кћерка се бави одбојком, тако да прати сва спортска дешавања из ове области. Породица је у томе максимално подстиче, али за "навијачке" активности нема баш времена, осим за оне главне мечеве који се преносе посредством те-ве слике.

"Врло ретко купујемо. У последњих десет година нисмо ништа поновили у кући. Недавно смо пресвукли намештај и трудимо се да очувамо оно што имамо, али наш дом стварно има неку посебну топлину. Сви у кући волимо и негујемо цвеће, од тате, па до најмлађе кћерке. То нам је прави породични хоби. Имамо и башту, у којој волим да проводим највише слободног

Испекла "занат" у Земуну: нови министар за локалну самоуправу на једној од општинских седница

преостаје само да ударимо "гланг". Отац породице иде у набавку, али се фрижидер већ првих дана радне недеље испразни, па ту обавезу има такорећи стално.

Немамо неку помоћ са стране у кући. Од септембра, када је моја најмлађа кћерка кренула у школу, с обзиром на то да је сама у току преподнева, имамо помоћ једне жене која је одводи и доводи из школе. Она и припреми ручак и то је највећа помоћ када не треба да бринем да ли ће имати шта да поједу или не, јер водим рачуна да квалитет исхране буде како треба и да од нас добију подршку за све што раде – оно остало је мање битно", прича министарка.

це у развоју и све им треба", вели Гордана Поп-Лазих.

Овај пријатан дом редовно је пун пријатеља или другова и другарица њихових кћерки:

"Све чешће за ових последњих година дана како сам максимално била ангажована на послу, пријатељи долазе код нас, кућа нам је увек пуна, јер су свесни тога да смо много заузети и да нас могу наћи, пре него да им одлазимо у посете, мада има и таквих прилика. На ручку смо изузетно ретко сами, у породичном кругу, увек је ту барем још неко дете, пријатељ наших кћерки", с топлином и смешком прича нам Гордана.

Нова министарка не крије да воли позориште и филм, а посебно када одлучи згоду да са собом поведе коју од

времена кад га нађем, то ме најбоље опушта.

Мој дом је моје мало царство, уочиште, оаза, после радних напора. Опремљен је по нашем укусу, практично, без гламура и сјаја, али нам ништа посебно не недостаје, задовољни смо.

Када нађем времена, искористим га да прочитам нешто занимљиво и лепо. Занима ме белетристика и предност дајем домаћим писцима. Последња књига крај мог узглавља била је "Време власти" Добрице Ђосића. Стручну литературу трудим се да ишчитам у току радног времена", закључује разговор о себи министар за локалну самоуправу, Гордана Поп-Лазих.

Жана Живаљевић

МИНИСТАР С ВИШКОМ РАДНЕ ЕНЕРГИЈЕ

"Изузетно сам везана за породицу, можда и претерано – не могу без своје деце. Тренутно боравим у Београду. Страшно ми смета соба у којој нема живота, гласова, па укључим телевизор да би се нешто у њој дешавало”...

Рада Трајковић: спремна за "хируршке захвате"
у Министарству за бригу о породици

Домаћа јавност имала је више пута прилике да ослуша тираде и жестоке реплике које је са скулптинске говорнице својим колегама посланицима упућивала Радмила Трајковић, један од "првобораца" Српске радикалне странке. Њени ватрени наступи, препознатљив вокабулар разумљив обичном народу, жестока реакција на неке од законских пројеката и предлога, учинили су да и избор на функцију министра за бригу о породици "легне" као нешто најлогичније на свету. Јер, некадашњи темпераментни савезни посланик, уз то и лекар, једини ларинго-хирург у земљи, мајка троје деце, савесна, искрена и одговорна, најпре из радикалске гарнитуре пристаје за чело најмлађег министарства у Влади Србије, основаног априла 1997. године, чију је репутацију, углед и значај, Радина претходница успела да пољуља.

Радмилу Трајковић затекли смо у кабинету у "министарском" издању; комплет беж боје и неупадљива шминка, на први поглед су одавали особу од укуса. Разговор је, наравно, вођен у неформалној, опуштеној, пријатељској атмосфери, и био је први који је нови министар обавио са представницима штампе.

Домаћица старог кова

Много је ствари из приватног живота којима се Рада поноси: "Мајка сам троје деце", већ прве речи олају и сету због тренутне раздвојености од породице, за коју је, како вели, "можда и претерано везана".

Дејан и Биљана су студенти четврте године медицине, кренули су стопама својих родитеља лекара, док је најмлађа Александра, коју мајка од милоште зове Саша, један од најбољих ученика приштинске гимназије.

Пријатељи и познаници знају да је Рада раноранилац, њен радни дан почиње већ од четири сата изјутра. Најпре обави све кућне послове, спреми ручак, у седам је већ на клиници, где

је чекају студенти, хируршка сала, пословне обавезе.

"Немам кућну помоћницу, права сам жена из народа, сама чистим и сређујем. Патријархално сам васпитана и мислим да је жена стуб породице, чега се дословно држим целог свог живота. И супруга сам навикла да ми не помаже у кућним пословима, иако је некада, на почетку брака, и желео да припомогне. Ја му то, једноставно, нисам дозвољавала, иако би ми данас његова помоћ можда добродошла. Таквог сам менталитета и тако васпитана", прича нови радикалски министар за бригу о породици.

Огроман терен домаћинства и сту-

указали избором на ову важну државну функцију", наставља Рада.

Да су њени планови на више колосека реални, сведочи и чињеница да је недавно завршила своју докторску дисертацију, која је у штампи, и да одбрану рада очекује током овог месеца и поред преузимања функције министра.

Листање штампе – једини лични луксуз

Све наведено се тешко може постићи без подршке и разумевања деце и супруга. Од деце је, како каже нови министар за бригу о породици, довољно

хоби. За спавање или одмор остаје једва пет сати дневно:

"Немам времена за себе, своје лично време сам подредила обавезама. Једино што успем да украдем, да тако кажем, јесте да прелистам шампу, јер морам да будем информисана о ономе што се дешава и као човек, и као лекар, и као политичар", каже министар.

Рада каже да јој је најпре, по преузимању дужности, подруку дошла студија коју је урадио стручни тим, предвођен академиком Маџуром, о тренду српског natalитета. Из ње се уверила да нам "прети катастрофа", како каже, јер на северу земље, у Војводини и централној Србији, годинама број новорође-

Министар с вишком радне енергије: договор с Мајом Гојковић

ба куће, није, међутим, Раду успорио у њеним амбицијама:

"Удала сам се јако рано и, нормално, добила децу. Готово да не памтим живот без деце. И сама сам sazревала и расла заједно са њима. Са децом сам завршила и Медицински факултет, студирала са двоје деце, апсолвирала са трећим, уписала постдипломске студије, одабрала тешку мушку ларингохирургију. Мислим да имам прилично енергије, спремна сам и за задатке које је пред мене ставила моја странка и свих обавеза које ми предстоје, али и части коју су ми партијски другови

што им школа добро иде и што расту у солидне људе. Супруг је колега, интерниста, управник Интерне клинике у Приштини. Ту је да помогне стручно, али и да пружи максималну моралну потпору.

"Изузетно сам везана за породицу, можда и претерано – не могу без своје деце. Тренутно боравим у Београду. Страшно ми смета соба у којој нема живота, гласова, па укључим телевизор да би се нешто у њој дешавало", о својим првим данима у новој служби говори Радмила Трајковић.

У овако згуснутом дневном распореду, нема времена за разоноду или

них житеља заостаје за цифром умрлих, док на југу, статистичари бележе демографску експлозију Шиптара. "У овом уравнотежавању екстремних трендова видим своју обавезу као министра за бригу о породици", вели Рада.

На питање – хоће ли, и може ли, најмлађе Министарство поправити положај просечне српске породице и помоћи јој да очува потомство, обезбедити најмлађима пристојну egzистенцију, министар са вишком енергије одговара: "Да у то не верујем, не бих се ни прихватила овог посла".

Жана Живаљевић

ЗАЉУБЉЕНА У ДЕПО

”Бити министар није привилегија, осим ако не рачунате на злоупотребе, што нама, српским радикалима, није војствено. Сматрам да ће сва приватна одрицања бити надокнађена оним што ћемо на овим местима постићи. У то немам разлога да сумњам”...

Сложен посао у правим рукама: министар за својинску трансформацију Јоргованка Табаковић

Већ при првом сусрету са новим министром за економску и власничку трансформацију, Јоргованком Табаковић, немогуће је отети се утиску да ова млада жена, која плени својим изгледом и појавом, одлично зна шта хоће, најпре од себе, али и од других. Тај дух радикалности који шири око себе може се, већ ових првих дана по ступању на нову дужност, и те како осетити у њеној средини. На столу министра уредно поређани папири за преглед, па потпис, помоћници реферишу, и све се то дешава пре званичног почетка радног дана. Ако се по јутру дан познаје, логично је што госпођи Табаковић све чега се подухвати полази за руком: да се уда рано, а да докрајчи студије, да буде добра супруга и домаћица, да ширу породицу одржи на окупу и сачува готово идличне односе између три генерације, да успешно руководи колективом Пословне јединице ”Рас банке”, скоро безболно и ”без провинцијског комплекса”, како сама каже, премости раздаљину Приштина-Београд, професионално напредује (завршава магистериј) и министарском кабинету лагано даје свој лични печат. Наравно, и да изгледа као да је управо изашла из салона лепоте, перфектно дотерана и одевена, и то све у сопственој режији.

Деца и супруг – темељ успешне каријере

Причу о свом приватном животу, Јоргованка Табаковић почиње са своје троје деце, не без кнедле у грлу и искри у плавим очима. Породица је први пут развојена:

”Удата сам и мајка троје деце, две девојке и једног сина. Старија кћерка има 18 година, завршава гимназију као одличан ђак, зна само за најбоље оцене. Свестрана је, негује своје таленте, најпре слика. Млађа кћерка иде у други разред медицинске школе. Син завршава осмолетку”.

Породица у ширем смислу те речи је, према речима министра за економску и власничку трансформацију, њен највећи успех. ”Не само зато што имам децу, већ и породицу која ми је велики подстрек и подршка у бављењу било којим, а посебно овим послом, јер је дом место у коме увек налазим сна-

гу да наставим, без обзира на величину проблема с којима се сусрећем.

Свација деца расту и завршавају школе, али верујем да ретко ко може бити спокојан ако је одсутан, да се редослед ствари услед његовог привременог избивања неће пореметити. Ту је, наравно, и тај најстрашнији осећај обостране туге због раздвојености, који потврђује да сте изградили оне драгоцене споне породичне привржености и одговорности према своме дому. Ја имам готово грижу савести што нисам са њима, али пошто они желе да успем у сваком послу кога се подухватим, а поготово у овоме где представљам Српску радикалну странку, свесни су, колико и ја, да треба оправдати изузетно велика очекивања народа и сигурна сам да ће ми моја породица највише помоћи да овај посао на најбољи начин радим”.

Велика подршка у животу и каријери Јоргованке Табаковић дошла је и са супругове стране. Упознали су се као колеге на факултету, Јоргованки је тада било 19, њеном супругу 23 године. Студентски брак на другој години студија, ”резултирао” је најпре рођењем најстарије кћерке, док је отац био на одслужењу војног рока. Млади супружници и родитељи заједнички су, уз неговање дечице, окончали студије, скупили се, нашли запослење.

”Супруг се бави приватним послом. Никада ми није право сметње нити ме кочио у бављењу политиком. Моје политичко опредељење за странку у којој су света начела част и поштење, одувек у је било блиско. Оно је и једно од ретких доказа да се овим послом можете бавити поштено, ако немате превелике захтеве и не желите да се обогатите преко ноћи. Јер, ово последње подразумева злоупотребу службеног положаја, чему радикали нису склони, а таква је и моја приватна вера.

Супруг ми је изузетна подршка и помоћ у свему што радим. Нема тога што с њим не могу да поделим и независно од овог новог посла којим се бавим. Разговарамо о свему, све заједнички анализирамо, комбинујемо моје стрпљење и његову плаховиту нарав, мислим и данас, после толико брачног стажа да смо ми идеална комбинација. То ми је било јасно одмах, јер смо заједно поделили све животне недаће и лепоте”, сва усхићена прича госпођа Табаковић.

Са много љубави и респекта министар говори о својим и супруговим родитељима:

”Да немате општу сагласност да се бавите јавним послом, који собом носи много лепог, али и несхватљиву потребу неких других да завире у оно што није њихов проблем, врло је важно имати породицу уз себе како бисте успешно функционисали. То узајамно поверење не стиче се преко ноћи, одједном, за ових седам година бављења политиком.

Мислим да се оно стиче васпитањем, правим односом, поштовањем својих

старијих, родитеља, који су вам и омогућили да део свога успеха остварите. И своју децу учимо да поштују нас и наше родитеље. Помажемо им најзначајније, никад их не заборављамо, живимо у изузетној хармонији”, вели Јоргованка.

Сваки часак радно утрошен

Први човек, или боље рећи жена, једног од најважнијих владиних ресора, каже да никада није имала слободног времена на претек, и да јој је свим страна осећање досаде или доколице:

”Читам и пишем од своје пете године, такорећи од поласка у школу, то је нешто што најприродније радим у свакој прилици. Обавезно и редовно пратим сву стручну литературу, читам не само награђене романе, већ много пре оне у којима можда само ја налазим некакве вредности. Сматрам да имам формиран лични укус и да ми нечије препоруке, сем мога суда, не могу поправити мишљење о неком делу. Књига је била и остала моја велика љубав, за њу увек украдем покоји драгоцен часак”.

Тога дана, када смо водили овај разговор, министар је била одевена у црни комплет са елегантним белим пругама. Преко је имала сако боје земље. Дечачка и истовремено дамска фризура, истицала је дискретну шминку. Као да одговара на наредно, још неизговорено, питање, госпођа Табаковић открива своју велику пасију – шивење.

”У својој средини сам позната по томе да изузетно ретко купујем конфекцију, јер волим да сашијем по мери и уникатно, и себи и својој деци. Полажем доста и на изглед мојих девојака. И за шивење и ручне радове, који су јако популарни у мом завичају, увек нађем времена. И иначе сам велики љубитељ лепог, влим цеће, музику сматрам врхунским делом људског духа без лепог амбијента и амтосфере и бих могла да живим и делам”.

Поново, као да чита мисли, Јоргованка наставља:

”Канцеларија у коју сам дошла шивење увек нема духа, потпуно је празна, нема ниједне слике, ниједног цветка. Експериментално мислим да овде уселим детаљ који ће је улепшати. Биће и музичар у оним тренуцима када ми је потребна концентрација”, каже

Нови темпо у Министарству

Истовремено са припремама за скупштинска заседања, Јоргованка је уредно полагала све испите, поступило је за неку паузу између дашњих, бројних обавеза.

”Ја сам особа која гудуштаје, свему што радим дајем се дараја. И министарској дужности прилазим крајње ан-

гажовано. Добити министарство са ресором значи бринути о томе чему од неке макрополитике и измене Закона о својинској трансформацији, до тога да треба проверити персонална досијеја запослених, водити бригу о висини телефонских рачуна, да ли је возач морао да промени туме на аутобилу, да ли људи у току свог радног времена обаве све наложене задатке и оправдавају плату која и није богзнаква, али је морају зарадити радом, једноставно, не желим да звучи деморално, сматрам да је свако дужан да оправда свој избор у овај државни тим. Морају оправдати и моје поверење, пратити моје замисли.

Кућа увек пуна гостију

Посла импуну, а своје радне навике стечене ”Рас банци” немам намеру да мења. Успореност државне управе на ко наилазим у другој недељи како се преузела дужност министара, не удим да прихватим, желим да својим радом, своју брзину у обављању посла, свој темпо пренесем на сараднике које сам овде затекла.

Рођа сам и одрасла у провинцији, а дотисам запатила провинцијски комплекс, ма како то неким звучало. Из те живота присвојила сам само најбоља своје време не траћим на дангуб. Нисам навикла ни да ми, уз све професионалне и страначке, а сада и државне обавезе, децу чувају маме или бабе, кућа нам је увек пуна гостију, ја сама дочекујем, тако да имам кондицију и одржавам форму, старајући подједнако и о својој породици и о својим и мужевљевим родитељима.

Бити на овом месту је част коју схватам као изузетно велику обавезу и изазов, јер сам одговорна особа. Као човек, са новом функцијом не вредим више него јуче, јер сматрам да достојанство једној функцији даје човек који је се прихвати, а да сама по себи не мора да значи нешто велико уколико затаји њен носилац. Бити министар није привилегија, осим ако не рачунате на злоупотребе, што нама, српским радикалима, није својствено. Сматрам да ће сва приватна одрицања бити надокнађена оним што ћемо на овим местима постићи. У то немам разлога да сумњам”, закључује министар за економску и власничку трансформацију, Јоргованка Табаковић.

Госпођу министра (”немојте министарка, сувише асоцира на Нушића”, примећује Јоргованка) тога дана је чекао пут за Приштину. Радовала се сусрету са децом и фамилијом. ”А чекају и драге кућне обавезе, желим да им спремам, поспремам наш дом, као да сам и даље са њима”, каже тоном препознатљиве јужњачке носталгије.

Жана Живаљевић

НЕМА РЕШЕЊА ПРЕКО НОЋИ

Део дневне штампе тенденциозно је интерпретирао разговор потпредседника Владе Србије др Војислава Шешеља са делегацијом синдиката пензионера. Међутим, нову медијску констрекцију покварио је стенограм

Политика српских радикала, коју је више од милион и по бирача подржало заокруживањем кандидата Српске радикалне странке на изборним листама, увек је била јасна и доследна, у духу слогана "за власт поштених људи". Управо зато, начелни страначки договор по уласку радикала у Владу народног јединства био је - не давати олака обећања, ако постоји и најмања сумња да она могу бити испуњена.

Према ономе што је део београдске дневне штампе пренео са састанка потпредседника Владе Србије др Војислава Шешеља и делегације синдиката пензионера Србије одржаног 10. априла, неупућени читалац грешком би могао донети закључак да српски радикали, сада са позиција власти, обећавају много а то што обећавају не могу да испуне. Наиме, дневни листови "Демократија", "Блиц", "Данас" и "НГ Плус" објавили су наводни "садржај" и "закључке" овог разговора, позивајући се, ка-

ко пишу, на изјаве и саопштења Независног синдиката пензионера Србије. С таквим "покрићем" темпирани су и бомбасти наслови: "Шешељ обећао враћање дугова" ("Демократија"), "Влада враћа дугове пензионерима ("Блиц"), "Шешељ обећао исплату заосталих пензија" ("НГ Плус"), "Шешељ обећао пензије" ("Данас") и тако редом.

Истина је, међутим, сасвим другачија. У једноипочасовном разговору, вођеном у кабинету новог потпредседника Владе - а то штампа нигде не бележи - др Војислав Шешељ се обратио саговорницима овим речима: "Ја сам проучио ваш материјал и могу одмах да вам кажем да су вам захтеви нереални. Нема те владе која би могла да испуни све те захтеве које сте изнели". Међутим, о овој страни истине сведочи стенограм, а новинари се "нису досетили" да га затраже од одговарајуће службе медијски најексплоатисаније личности у Србији!

И на нижем ниову власти, у општини Земун, српски радикали прокламовали су јавност рада као своје свето начело и ништа што је урађено, а што је било у њиховој надлежности није остало сакривено. Стога, помало зачуђује "лењост" појединих новинара да се о садржају овог заиста важног разговора не информишу на надлежном месту, сем ако таквим "превидом" није поентирана политика наведених гласила да се српски радикали, сада на највишим државним функцијама, прикажу као они који обећавају и немогуће. Међутим, само се по себи разуме да је свакоме ко имао држи до сопствене интелигенције јасно да иза ових наивних наслова не може стајати озбиљан политичар какав је др Војислав Шешељ, а још је јасније да се годинама нагомилавани пензионерски проблеми не могу решити при првом сусрету пензионерске делегације са новим потпредседником Владе Србије.

Новинарској етици овакав начин "службовања" не може служити на част. Насталу "забуну", међутим, најлакше решава текст стенограма овог разговора, који објављујемо у целини.

Чекајући пензију: како поправити положај милионске популације пензионера?

**СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ СА САСТАНКА ДЕЛЕГАЦИЈЕ СИНДИКАТА
ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ СА ДР ВОЈИСЛАВОМ ШЕШЕЉОМ,
ПОТПРЕДСЕДНИКОМ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ОДРЖАНОГ
10. 4. 1998. ГОДИНЕ С ПОЧЕТАК У 11,00 ЧАСОВА**

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ја сам добио ваше писмо још пре десетак дана.

МИЛАН БУРИЋ:

Видимо да сте у пуном замаху рада.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Не можемо сви бити ни слепи ни глуви према ономе што се догађа, а оно што се код пензионера догађа, то ћемо да сазнамо више на основу ових данашњих разговора.

МИЛАН БУРИЋ:

Нама је, знате, лакше кад кажемо да смо изнели своје проблеме некоме, кад знамо да ће нас неко саслушати. Људске неправде најтеже падају човеку ако неко неосетљиво прелази преко њих. И дошли смо с намером да саслушате те наше проблеме и тешкоће, надајући се на ваше разумевање.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Па, ево укратко: ја сам проучио ваш материјал и одмах да кажем да су вам захтеви нереални. Нема те Владе која би могла да испуни све те ваше захтеве које сте изнели.

Ми сад нешто у Влади на томе радимо и мислим да ће ускоро бити објављено то што радимо, али кад бисмо успели ове године да за један месец смањимо кашњење пензија, то јест да ове године ништа некасни и да се бар једна надокнади, већ бисмо постигли много. Гледаћемо да то урадимо, а исто тако и за ове дечије додатке, да их надокнадимо, јер касне по годину дана.

Оно што је у свему овоме битно, то је да морамо из реалних извора да обезбедимо новац, јер ако се штампа новац, онда пензионери ништа нису добили, јер би се новац док би стигли до продавнице за толико истописао.

Ми смо се залагали још пре формирања ове владе да се установи реалан курс динара, како би се очувала куповна моћ. Тај курс ће се, надам се одржати, уосталом, то ћемо видети. У сваком случају, свим грађанима је у интересу да динар буде реално процењен, чак и овог пута неких двадесетак нара било изнад онога што је по штицунгу додavano, да се неки луфт направи и да се неки психолошки удар, који доноси свака девалвација, некако ублажи. Кома је био потребан овај курс динара од 3,3 – он је одговарао само увозничком лобију, онима који су плаћали минималне царине а остваривали екстра профит.

А како ћемо успети да ово урадимо, договорили смо се у Влади да ништа не саопштавамо док комплетан пројекат не напишемо и док не размотримо све варијанте о томе како средства да обезбедимо.

Једна од идеја за коју се ја залажем јесте покушај да се једна пензија испла-

Blic

SUBOTA · NEDELJA 11-12. APRIL 1998.

*Vojislav Šešelj obećao predstavnicima
Nezavisnog sindikata penzionera*

Vlada vraća dugove penzionerima

- Penzionerski protesti u Srbiji za sada će biti zamrznuti jer je prilikom nedavnog susreta predstavnika Nezavisnog sindikata penzionera Srbije s Vojislavom Šešeljem, potpredsednik Vlade Srbije obećao da će narednog meseca Vlada moći da reši samo najprioritetnije probleme penzionera - rekao je Vladan Deanović, predsednik Nezavisnog sindikata.

Naime, Šešelj je penzionerima

obećao da će Vlada u najskorije vreme penzionerima isplatiti zaostale повишце od avgusta do sada, a da će dug od 2,5 penzije biti isplaćen preko posebnih bonova kojima će penzioneri moći mesečno da namiruju komunalne račune, a taksa za televizijsku pretplatu biće manja. Šešelj je, tvrdi Deanović, obećao da će se ostali zahtevi penzionera koji se odnose na umanjenje komunalnih računa, rešiti do kraja godine.

T. RAKOVIĆ

ти у боновима за струју. Наиме, боновима за струју могу се исплатити пензионерима заостала потраживања у висини месечног износа, а то могу да пренесу на сина, кћерку, на најближе своје рођаке, односно на најближе у породици. Када би се то могло урадити за један месец, и то би било нешто.

Дакле, то су неке варијанте о којима размишљамо, на којима интензивно радимо, јер се иначе искључиво бавимо Косовом и економским и соци-

јалним питањима. Буквално не стигнемо ништа друго да радимо.

У сваком случају, треба решити оно што може да се реши. Ми сада, решимо, обрачунавамо колико Електропривреда дугује Влади и идемо на пребијање дуга, ово није за јавну употребу да се разумемо, то је једна од идеја која се појавила, о којој размишљамо. Истовремено, треба да видимо ко још дугује држави. Кад бисмо то могли да пребијемо, дакле, они дугују држави

Независни синдикат пензионера

Шешел обећао враћање дугова

БЕОГРАД - Делегација Независног синдиката пензионера Србије била је примљена на разговор 10. априла 1998. године од стране потпредседника Владе Републике Србије, др Војислава Шешела, наводи се у саопштењу НСП Србије.

После обављеног разговора закључено је да ће потпредседник Владе Србије настојати да:

1. Неисплаћени део пензија по основу усклађивања пензија са растом просечних нето плата запослених у периоду август - децембар 1997. године, који износи 58 одсто од просечне месечне пензије у том периоду бити исплаћен у току априла, како би се даље наставило са исплатама пензија у 1998. години у законом утврђеним роковима, сваког 5-ог и 20-ог у месецу.

2. Влада Републике Србије настојаће да скрати време кашњења исплате месечних пензија у 1998. години за један месец.

3. Стари дуг пензија

из 1994. и 1995. године, валоризован са каматама исплатиће се у боновима са којима ће пензионери моћи да плате дугове по рачунима за потрошену електричну енергију, ППТ услуге и порез на имовину. Употреба бонова неће бити временски ограничена, тако да ће се са њима моћи плаћати ови рачуни у наредном периоду.

4. ТВ таксу на електрично бројило утврдиће Министарство за трговину у фиксном износу и убудуће неће се усклађивати са растом цена електричне енергије, већ одлуком надлежног органа Владе за контролу цена.

Планирани протестни скуп пензионера заказан за среду 15. априла 1998. године, не би био целисходан и отежао би реализацију постигнутог договора, па стога се одлаже до краја априла 1998. године.

Независни синдикат пензионера Србије моли пензионере да уваже напред изнете разлоге, насталу ситуацију и прихвати привремено одлагање протестног скупа пензионера, каже се у саопштењу које су потписали Владимир Денановић, председник Скупштине НСПС и др Милан Ђурић, председник Извршног одбора.

немају пара да плате држави, а ми да користимо овај метод.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Ако ми дозволите господине потпредседниче да ја нешто о овоме кажем, ова проблематика ми је била блиска, то је била тема моје докторске дисертације...

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Шта вам је била тема докторске дисертације?

МИЛАН ЂУРИЋ:

Тема моје докторске дисертације била је: "Фактори који детерминишу животни стандард становништва Југославије".

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ми смо се и на трибинама виђали.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Да, ми смо се често сретали. Ја сам вам слао и неке своје прилоге за објављивање у вашем листу. Ви сте ми предложили господина Николића као особу са којом ћу да контактирам, али контакта није било.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Када је то било?

МИЛАН ЂУРИЋ:

Пре три-четири године.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Па, једно време "Велика Србија" није излазила. Сада излази редовно једном месечно, али редовно.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Можете да рачунате на мене као сарадника, за област коју добро познајем.

Него, да објасним циљ наше посете. Ми смо дошли да вам укажемо, односно да помогнемо, да се пензионери-ма помогне, јер су они у врло тешком материјалном положају. Они који нису довољно упућени у те проблеме, просто не могу да верују да 450.000 пензионера има пензију чија је висина испод сваког просека, која не може ни приближно да покрије трошкове исхране. Око 200.000 пензионера не може да покрије својом пензијом оне редовне месечне рачуне које добијају, трошкови струје, телефона, грејање, итд. То је ужас! Мислим да пензионери нису заслужили да се власт овако према њима понаша и да чекају милостињу када је у питању остваривање њихових права. Јер, пензије се све више карактеришу као нека врста милостиње. У таквим условима ми морамо да чинимо оно што једино можемо да чинимо, а то је да ставимо до знања властима да се проблеми пензионера морају решити.

Ја морам да поменем нека гледања на ове ствари. Ви добијате информације од стране групе економиста са којима сам својевремено радио у Институту економских наука. Те информације не стоје, зато што неке чињенице то могу демантовати. Мислим на групу економиста: Попова, Ковача, Стаменковића, Кошарца. Као што сам казао, неке чињенице могу то демантовати.

Шешел обећао пензионерима

Влада враћа све дугове

Страна 7.

Ако ви дате нека средства пензионерима, да ли ће то утицати на инфлацију новца? Неће.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ја сам водио спор о томе на телевизији. Нисам сагласан са њима да би то довело до повећања, односно да би довело до инфлације. Међутим, наши извори средстава морају бити реални. Проблем је што ми у овом тренутку немамо реалног новца.

МИЛАН БУРИЋ:

Ако пођете од чињенице како смо 1994. године ушли у стабилизацију марка динар, са којом смо девизном резервом покрили емисију новца, то је око 280 милиона долара, а штампано је више, што ми је рекао господин Аврамовић, онда, полазећи од мишљења шведског економисте Миртала: у земљама у којима постоји глад, штампање новца иде, прво, за утољавање жеђи и глади. Не утиче на инфлацију цена.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Само вишак новца утиче на инфлацију. Онај ко има вишак новца иде и мења динаре у девизе.

Ја сам се са њима око тога спорио на државној телевизији прошле године у вези са приватизацијом ПТТ-а, ако се сећате. Тражио сам да се тај новац искористи да се исплате државне обавезе. Ту сам мислио на пензије, децније долатке, инвалидине. То не би деловало инфлаторно. Али, то је био реалан новац.

Међутим, сад немамо реалног новца, немамо, чак, ни у изгледу, бар не у наредних месец или два, да тако нешто проламо, па да имамо реалан новац. Онај новац је отишао у кредите. Углавном се ти кредити нису враћали.

ДРАГОМИР ДАЗАРЕВИЋ:

Кредите који су изазвали инфлацију.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Знам ја то. Мени је тај механизам јасан. Само, морате знати, ако нам сад уведу санкције, питање је да ли ћемо ишта моћи да продамо. Нећемо моћи да нађемо страног купца или купце за продају наших фабрика у процесу приватизације.

МИЛАН БУРИЋ:

Сви ми, економисти, имамо свој приступ приватизацији. Ја морам једном приликом да кажем шта мислим о томе.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ви сте, можда, припадник старе школе. Ја мислим да нам неча живота без приватизације. Без приватизације – нема ништа. Наравно, само ако се нешто прода за готов новац.

МИЛАН БУРИЋ:

Ово што раде ови спогоди, плаше ме чку решетом. Српски народ је претрпео многе тероре, од Турака па назазад.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Јесте, а ти биће тешко.

Penzioneri odustali od javnih protesta zakazanih za 15. april

ŠEŠEJ OBEĆAO ISPLATU ZAOSTALIH PENZIJA

Potpredsednik Vlade Srbije, Vojislav Šešelj.

obećao je luku delegaciji Nezavisnog sindikata penzionera Srbije da će nastojati da neisplaćen dio penzija, po osnovu usklađivanja njihovog iznosa sa rastom zarada zaposlenih za poslednjih osi meseci prošle godine, bude isplaćen odmah u aprilu.

era Srbije da će nastojati da neisplaćen dio penzija, po osnovu usklađivanja njihovog iznosa sa rastom zarada zaposlenih za poslednjih osi meseci prošle godine, bude isplaćen odmah u aprilu.

Vlada Srbije nastojala da skraćenje isplate penzija u ovoj godini za jedan mesec, a stari dug iz 1994. i 1995. godine, valorizovan sa kamata, bude isplaćen u bonovima, zaključeno je na sastanku.

Tim bonovima penzioneri će moći da plate dugove na računima za električnu energiju, PTT usluge i porez na imovinu, a upotreba bonova neće biti vremenski ograničena, tvrdi Sindikat.

Šešelj će takođe nastojati da TV taksa na električno bračilo bude uvedena u fiksnom iznosu i da se ne usklađuje sa rastom cena električne energije.

Zbog pozitivnog ishoda je odlučeno, do kraja aprila, planirani protestni skup penzionera, najavljen za sredu 15. aprila, da bi Vlada Srbije imala vremena da ispuni obaveze, koje je na sebi preuzela.

НТ ПЛУС 11-12. април 1998. године

МИЛАН БУРИЋ:

Нико не каже да неће. Суштина је у томе да је свако ко је војевао против народа, губио рат. Народ је остао, а он је отишао, из било којих разлога. Према томе, и ово ће претрпети српски народ.

Да се вратимо на ових 750 хиљада. Ако дате новац том броју пензионера, чак ако се и штампа...

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Они ће ићи да купе храну, да плате струју, да купе одећу и обућу, чиме потпомажу текстилну индустрију, прехранбену индустрију и кожарску индустрију. То је мени све јасно. Ја сам имао ту концепцију. Само, сад је проблем реални новац. Треба да нађемо реални новац.

МИЛАН БУРИЋ:

Господине потпредседниче, прво, ми желимо и тражимо од вас да инсистирате да се плати разлика пензије из 1997. године. То је 50% од аконтације. То је половина пензије. Сад нам је исплаћена прва половина за јануар 1998. године, а остављен дуг из 1997. године. То је муња. То је непоштена радња.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То је 58% од месечне аконтације на годину дана.

МИЛАН БУРИЋ:

То је разлика од августа до децембра 1997. године.

Уместо да су нам прво то исплатили и рекли: сад смо чисти за 1997. годину, они су платили половину јануара 1998. године. То је мало више од половине пензије. То је осам поена више него што ће нам дати, рецимо, 15. или

16. априла. Нека то ураде. Немојте да завлаче, па да и ту губимо.

Друго, што се тиче дуга из 1994. и 1995. године, ви сте били у Скупштини, па се сећате како је неуставно утврђено смањење пензија. Утврђено је да је била једна четвртина пензије. То је нарастало на две и по. Рок је изашао 4. августа 1997. године. Влада ћути. То треба дати у боновима.

Као што знате, сад су дошли рачуни за струју. 75% домаћинства не може да измири рачуна за струју. Зимска потрошња је висока. Све што дате у боновима одмах ће отићи државним предузећима.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Одмах да вам кажем, то је идеја.

МИЛАН БУРИЋ:

Молим Вас, инсистирајте да се стари дуг исплати.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

За ту идеју ћу се борити до краја. Одмах да вам кажем да сам одмах наишао на добру вољу свих наших партнера у Влади. Упонедељак већ имамо први састанак у вези са тим. Треба да искажемо основне елементе што се тога тиче.

МИЛАН БУРИЋ:

Прво, бон гласи на име човека – пензионера. Не могу ја свој бон дати Вама.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Може да се плати за најближег сродника.

МИЛАН БУРИЋ:

Само чланови породице. Могу платити струју, телефон и порез.

Према томе, враћамо држави што смо дужни, јер држава нама дугује.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Да, пребијају се дуговања.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Молим Вас, ако можете, инсистирајте да се стари дуг исплати. Значи, прво да се исплати заостатак из 1997. године. Да се комплетно ликвидира.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Прво ћемо пробати са једном пензијом. То је једна милијарда и три стотине милиона динара.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Овим боновима можете ићи на комплетно ликвидирање, без проблема.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Прво да пробамо, па ћемо видети како ћемо то спровести. Да се не залетимо на све одједном.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Дугови ће апсорбовати једну половину. Другу половину ћемо држати за наредну потрошњу струје. Ја не

могу купити ни хлеб, ни месо, ни марку тим боновима. Ништа. Не могу то препродати. То је наменски бон који гласи на моје име.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Сагласили смо се око варијанте. Ако држава нема новца, има бонове. Значи, пребијање.

Али, да вам кажем, ми ћемо то морати да урадимо бар у две фазе. Једну фазу припремамо сад, пре жетве. Другу фазу можемо спровести тек после жетве. Чека нас нова инфлаторна опасност у време жетве. Треба обезбедити новац, а да не буде штампана новца. Сем тога, ту су и дечји долаци и друго.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Молим Вас, спасите пензионере у овом тренутку. Пензионери су добили рачуне које морају измирити у року од осам дана. У противном, настане ће затезна камата која надувава рачун. Ако не измире дуг, искључиће им струју. Знате ли шта значи нестанак електричне енергије у домаћинствима? Значи угрожавање здравља и живота. Свуда у свету је забрањено уклањање електричне енергије. Само у Србији грађанин може остати без електричне енергије због неизмирених рачуна. Шта значе електроапарати од хране, па редом? Шта значи болеснику који прима дијализу кућним апаратом? Значи живот. Без струје, настаје смрт.

Инсистирајте да се одштапа и подели током априла тај износ у боновима ради исплате рачуна за електричну енергију. Истовремено, дајте препоруку Електропривреди Србије, јер не можете наредити да не искључује потрошаче из електричне мреже, јер ће тај проблем бити решен боновима. Реците им да сачекају, да ћете дати бонове, па ће пензионери измирити дугове.

На тај начин ћемо решити велики проблем. Нама долазе и говоре: остајем без струје. Људи су очајни. Знате шта значи кућа без струје. Светлост можете заменити свећом, али фрижидер не може да ради на свећу, телевизор не може да ради без струје, ниједан апарат.

ГРАДИМИР НЕДИЋ:

Угрожена је животна функција.

ВЛАДИМИР ДЕАНОВИЋ:

И не само то, господине потпредседниче, него су ту и судске одлуке. Долазе федерације и плене кревет, пех на којој кува чорбу, ако има.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То се, по закону, не може пленити. Само луксуз може да се плени. Основне ствари се не могу пленити.

ДРАГОМИР ЛАЗАРЕВИЋ:

Била је 1995. године нека мала надокнада, плаћање струје кроз бон. Употреба бонова је била ограничена на три месеца, конкретно код мене. Сума коју сам ја добио кроз те бонове премашивала је мој дуг.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Сада то неће бити ограничено. Није нам у интересу да ви тако реагује-

Šešelј obeћао пензије

Београд - Потпредседник Републичке владе др Војислав Шеšelј примио је јуче делегацију Независног синдиката пензионера Србије и обећао им да ће се залажити да заостала приманја из 1997. године буду исплаћена у најкраћем могућем року. Од почетка пензионерских protesta, априла прошле године, ово је први пут да су представници NSPS позвани на тражени разговор са представницима Републичке владе.

Према речима др Милана Ђурића, Шešelј је обећао да ће испитати и могућност да велики дуг према пензионерима из 1994. и 1995. године буде исплаћен у виду бонова са неограниченом важношћу, којима би било могуће платити рачуне за струју и PTT услуге.

С обзиром да нам је потпредседник Републичке владе пружио чврста уверавања да ће се залажити за по нас две најбитније ставке и препоручио нам да се стрпимо до почетка маја, до када сматра да ће ово моћи бити реализовано, одлучили смо да protest, заказан за следећу среду,

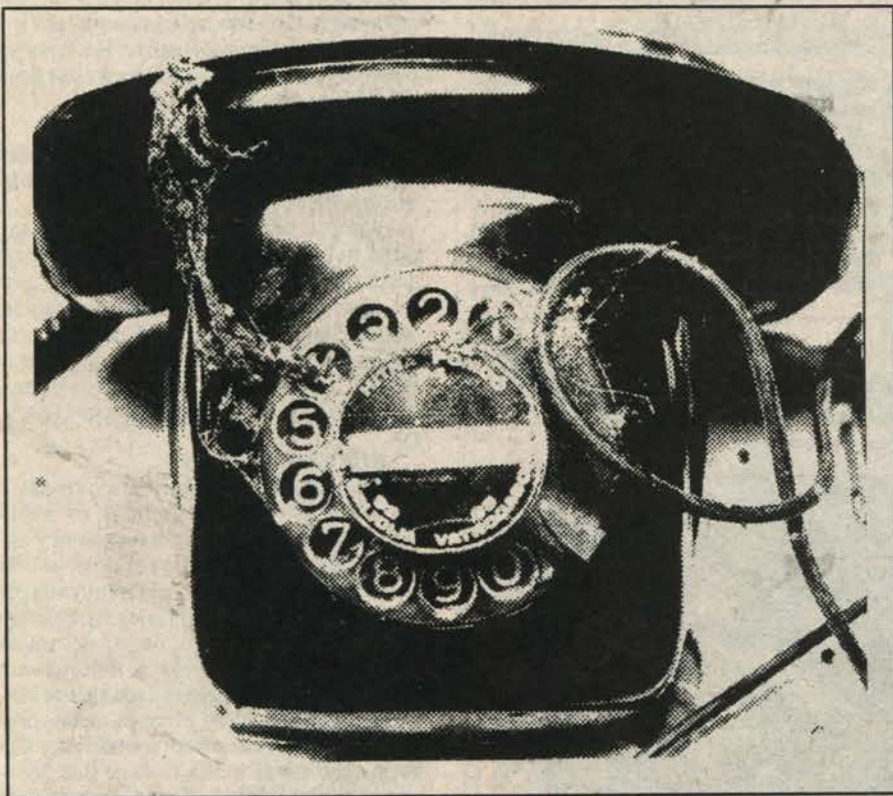
одложимо и саčekamo да др Војислав Шešelј испуни своје обећање" - рекао је др Милан председник Независног синдиката пензионера Србије у изјави за Данас.

Делегацији Независног синдиката пензионера потпредседник Владе је такође обећао да ће у најкраћем року испитати могућност улaska овог синдиката у Управни одбор Фонда пензијског и инвалидског осигурања. Како Ђурић наводи, Шešelј је приликом јучерашњег састанка обавестио делегацију NSPS да Влада већ увелико ради на решењу проблема пензионера, па ће убрзо бити успостављена редовна исплата припадности 5. и 20. у месецу, а покушаће се и са исплатом бар једне целе пензије од овогodiшњег дуга.

Економски програм NSPS за изlazак пензионера из социјалне беде, Шešelј је, према Ђурићевим речима, оценио као добар, али је приметио да за његову реализацију у овој години нема могућности без додатног штампања новца.

S. Luković

ДАНАС 11-12. април 1998. године

И рачуни за телефон оптерећују ионако ниске и нередовне пензије

те, глупо је да се то ограничи на три месеца, нека буде годину дана.

ДРАГОЉУБ ЛАЗАРЕВИЋ:

Неће бити ту великог притиска.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Разумели смо се. Јесте ли и ви економиста?

МИЛАН ЂУРИЋ:

Највише смо из економске струке. Ево, повели смо са собом и члана ваше странке који је члан наших синдиката. То је Раде Бајић.

ДРАГОЉУБ ЛАЗАРЕВИЋ:

Ја сам био ђак једне друге школе.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Знате, он је студирао у Бечу.

ДРАГОЉУБ ЛАЗАРЕВИЋ:

Ја сам од господина Ђурића недавно чуо да социјализам треба да прерасте у комунизам. То ме он учио.

(Смех у сали)

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Када сам ја давно јавно рекао да је то заблуда, стрпали су ме у затвор.

ДРАГОЉУБ ЛАЗАРЕВИЋ:

Али ја то уопште нисам учио у школи.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Да се вратимо конкретном проблему. Бонови не могу да утичу на висину цена, јер је њихова употребна вредност усмерена само на три издатка.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Разумели смо се, али имајте на уму да ми морамо још један проблем да решимо: штампање бонова није проблем, али како Електропривреди то надокнадити. Добро, постоји и њихово дуговање према Влади, али треба видети коме они још дугују, па то што она другоме дугује, да том другом компен-

зујемо дуг народном имовином. Као што видите, то је један велики круг.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Али, прво да очистимо 1997. годину, па да буде поштена радња, а не да стално потежемо питање када ће се исплатити оно што се дугује пензионерима још у прошлој години, односно да тек 1999. или 2000. године добијемо ту половину пензије. И онда питање – у којој вредности, да ли уз затезну камату или курсну разлику.

Трећи проблем је редовна исплата пензија, да се једном установи да ће се исплаћивати пензија сваког 5. или 20-ог у месецу, и који је то износ.

Ово што ви говорите, то су реалне могућности са становишта прихода и прилива.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Проблем је што огроман број фирми са највећим бројем запослених радника нема паре ни да плати допринос. Деси се да човек оде у пензију и да се установи да 3-4 године за њега није плаћан допринос.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Али, шта ћете да кажете на потез господина министра за просвету, Јована Годоровића, и госпође министарке за здравље, Лепосаве Милићевић, да се здравственим и просветним радницима дозначе средства само за нето

KING SIZE

БОЖУР

20 FILTER CIGARETTES

INTERNATIONAL

Ко узима новац од црног тржишта цигарета?

плате. О томе нас извештавају, пошто у нашем синдикату имамо и просветне раднике – од ових плата нема ништа издвојено за допринос.

Значи, прво министри крше прописе.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То само говори о ситуацији да је велика несташица новца. Сада идемо на кресање, крешемо средства од министарства до министарства и све што није рационално, што није неопходно, ту смањујемо потрошњу. Договорили смо се да нема ребаланса буџета, морамо да издржимо на овоме што имамо. Иначе, хтео бих да вас обавестим да су плате у Влади страшно мале, поготову с обзиром на стручну спремну људи који су ту запослени.

Три четвртине пензионера не може да измири рачуне за струју

МИЛАН ЂУРИЋ:

А колика је у нафтној индустрији и електропривреди?!

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То је друго питање, то је већ нешто друго, то је питање статуса јавних предузећа у целокупном систему, који се не може брзо променити. Само, највише се бојим претерано нереалних очекивања.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Ја сам вам доставио и други допис који се тиче електропривреде. Ја сам 25 година био директор у "Југелу", када сам отишао из Института економских наука. Тамо има одредби које су противуставне, која се састоји у томе што потрошачи до 2000 киловата утрошене струје плаћају нормалну цену, а преко тога плаћају по цени која је предвиђена за малу привреду. А морате да се грејете зими електричним пећима. То је нонсенс који живи и до данас.

Друго је наплата аконтације. Како неко може да вас кажњава, да вам зарачунава камату, а није утврђена висина ваше потрошње.

То је све злоупотреба монопола.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

И мени је дошло да платим потрошњу струје, и ја имам ту не мали дуг. У мојој породици има више чланова, троје деце, жена не ради, итд.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Ја сам предложио, када је Бабић био у Електропривреди, да се уведу три сезоне, с обзиром да Србија има карактеристичне три климатске сезоне са гледишта потрошње струје. То су зима, оштра клима, затим топло лето и јесен-пролеће. То су и три различита нивоа потрошње струје. Тако то ради и

трошач – он је тамо господин, и све се чини да би се задовољиле његове потребе. А код нас је потрошач у најгрубљем смислу те речи.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ми морамо постићи довољно велику производњу струје да се Електропривреда труди да нађе новог потрошача, а не да ограничава потрошаче и да их тера да троше мање и да их кажњава уколико се тако не понашају.

Узмите Америку, на пример, када се ради о телефонији, позовете телефонску компанију, јер желите да се укључите у телефонски систем, они сами дођу и инсталирају вам телефон.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Али, овај други материјал који си добио и који изгледа ниси прочитао...

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Добио сам ово што сте ми рекли.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Ја сам у том другом материјалу саопштио неке важне чињенице, из којих се може јасно видети да смо ми изградили електропривреду за Хрватску, за Македонију, итд. Ми смо некада далеко више производили струје него што је то случај сада. То што су неке електране у лошем стању, последица је њиховог лошег одржавања.

Овде је важно питање коришћења капацитета дању и ноћу. Наиме, ми имамо дневно високо коришћење капацитета, а ноћу слабо коришћење. Наиме, ми ноћног потрошача немамо. Реч је само о неким домаћинствима који ноћу користе струју за акумулацију топлотне енергије, или то користи хемијска индустрија, електрометалургија. Других потрошача нема. Ми између 11 и 5 сати немамо потрошњу. Термоелектране се одржавају на техничком минимуму, оне раде да се не би угасиле, јер је паљење на нафту, па је то технички тешко изводљиво.

Значи, електропривреда се понаша овде монополистички и то је њен перманентни метод односа са потрошачем.

Друго, што се тиче цена. Ми смо 25. јануара 1994. године имали цену струје од 1,5 паре.

Данас је та цена, ова најновија, 10,6 пута повећана. То је фактор 1061%. На жалост, ту је и овај допринос, односно такса за телевизију, коју је неко везао за струју. Она је од 2,40 пара дошла на 27,25. Трошкови за струју и за телевизију – бланко наплата.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Требало би фиксирати таксу за телевизију.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Они се богате. Иначе, ту таксу треба вратити на ТВ претплату.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Не, мора се плаћати уз рачун за струју. Друкчије се не може наплатити. Али, мора се фиксирати. Мора да буде фиксиран износ, а не да износ зависи од цене струје.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Нека буде уз рачун, а не у рачун. Нека министар за трговину или надле-

жни орган за контролу цена каже да то буде уз рачун, а не у рачун. Закон о облигационим односима обавезује Електродистрибуцију да ми да посебан рачун за телевизију. Електродистрибуција то не ради, него тај износ дода, па ако не плати рачун...

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ово је такса.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Тај назив је смешан. Нигде не постоји такса за телевизију, него ТВ претплата. У Грчкој постоји ТВ претплата, али електропривреда врши функцију наплате.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То је такса. Може се звати овако или онако, али је то такса која се плаћа без обзира на то да ли се телевизијски програм гледа, или не гледа. Да је претплата, онда би се мерило колико ко гледа, па би се тако плаћало.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Ни то није тачно. Поента је у томе да ли поседујете телевизор или не. Међутим, неко нема телевизор.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Зашто то не би било у реду? Ово је такса намењена за телевизију. Имате и таксу за руднике, за железницу.

МИЛАН ЂУРИЋ:

А, зашто има? Да ли постоји цена, питам ја Вас?

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Зато што држава мора наћи начин за финансирање. Нигде у свету, осим у Америци, железнице нису рентабилне. Конкретно, мора становништво да финансира, солидарно.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Зашто не кроз цену услуге?

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Начин је изванредан. Могу се са Вама сагласити само са тим да је износ таксе за телевизију превисок.

Што се тиче начина плаћања, најбољи је онај начин који гарантује наплату. А, да иде инкасант од врата до врата, никад неће наплатити.

МИЛАН ЂУРИЋ:

С којим правом наплаћујете таксу и грађанину који нема телевизор?

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То је такса за телевизију, а не на телевизор. Можете имати и 10 телевизора.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Не, то је такса на бројило. Не наплаћујете на бројило.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

И онај ко нема деце, плаћа допринос за школство.

МИЛАН ЂУРИЋ:

То има другу функцију. То је друштвена функција.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

И ово је друштвена функција.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Не, ово је привреда.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То је друштвена функција, јер је за државну телевизију, не за приватну. То није за комерцијалне телевизије.

МИЛАН ЂУРИЋ:

И железница је привреда.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Железница није искључиво привреда. Железница је нешто друго.

МИЛАН ЂУРИЋ:

То је Ваше мишљење, али нисте у праву.

Ја молим да се и тај проблем нађе на дневном реду.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Могу се са вама сагласити око износа који се плаћа. Идеја је добра, да се тај износ фиксира. Да се каже: такса је 15 динара.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Висину одређује орган надлежан за контролу цена.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Министарство трговине, уз сагласност Владе. Тако је и било кад смо изгласали Закон. Влада је одређивала износ таксе. После је накнадно везано за струју.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Којим правом је 11 пута повећана ТВ такса за четири године. То нема благе везе са логиком.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Све је јасно. Износ је превисок. Мора да се смањи. Око тога смо се разумели. Иначе, што се тиче начина, не можемо се сагласити. Ово је најбољи начин да наплата успе.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Господине потпредседниче, јавни захтев пензионера је да се господин Јован Кркобабић смени са функције Управног одбора пензионог фонда. То је човек који врши четири функције. До сада се није показао као човек који се бори за интересе пензионера. Односи се према пензионерима и нељудски и арогантно. Тражимо да се, прво, он смени.

Друго, тражимо да у Управном одбору пензионере заступају равноправно и Савез пензионера Србије, чији је председник овде, и Синдикат пензионера Србије.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ту вам не могу ништа помоћи, и то из више разлога.

Прво, не желим сад, у старту, да везујемо процес решавања проблема са кадровским питањима, поготово кад је реч о кадровима које смо затекли. Не бих хтео да испадне да радикали траже сечу кадрова. Ми хоћемо системске промене, а кадрови ће или остати или отпадати, али на основу тога да ли су у стању да се прилагоде системским реформама.

ГРАДИМИР НЕДИЋ:

Али, да имате и то у виду.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Друго, то Министарство није у надлежности неког из Српске радикалне странке. Министар је компетентан да непосредно одлучује о тим питањима. Оно што ћемо ми у Влади тражити, то је начин да се исплате заостала дуговања, да се убудуће обезбеди довољно новца да не касне исплате и да се у самом закону изврше потребне интервенције у системском смислу.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Да ли да се ми појавимо код господина министра за рад, борацка и социјална питања?

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Министар је аутономан. Ви можете да тражите пријем. Министар ће сам одлучити хоће ли вас примити. Исто тако, нико мени не може да каже: то можеш, то не можеш. Тако је и он аутономан.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Наша је дужност да захтеве пензионера проследимо надлежним факторима. Зашто пензионери не би били заштитени у Управном одбору, као чланови Синдиката.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Да вам искрено кажем, нисам улазио до сада у та питања, као ни у структуру Управног одбора.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Ово траже ваши пензионери.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Нема ваших и наших пензионера. То је једна категорија становништва. Синдикати пензионера, као и сви други синдикати, морају да воде рачуна да се не упути у страначке ствари. Чим се вежете за једну странку, готово је. Ја ћу са вама да разговарам све док сте ван странака. Можемо се сагласити, можемо се препирати, можемо се свађати, битно је да отворено размењујемо мишљења, али само док сте ван странака. Чим се вежете за једну странку, идите са том странком, делите њену судбину.

ГРАДИМИР НЕДИЋ:

Начело је: ван странака.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Према томе, наш члан, који је и ваш члан, кад је на страначком састанку, члан је странке. Он треба да обавља послове за странку, контролише изборе, кандидује се за одборника, посланика и тако даље. Кад је у вашем Удружењу, онда је то нешто друго.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Овај захтев подржавају сви пензионери, без обзира на све. Ја сам то случајно овако рекао. Извињавам се.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Добро, али да Удружење пензионера не везујемо за било коју странку.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Господине потпредседниче, морамо признати, кад сте прошли пут били на протестном скупу, добили сте много аплауза. Расте вам рејтинг код пензионера.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Јесте ли видели како се Чанак љути због тога. Чанак је упропастио грађански синдикат.

ГРАДИМИР НЕДИЋ:

Господине потпредседниче, поново постављам питање, ко убира закупнину зграда које су грађене из средстава пензијско-инвалидског осигурања. Конкретно, "Београђанка" је грађена из тих средстава. Тамо је табла. Палата "Албанија" је била својина Трговачког фонда. Али, неко убира закупнину.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ја то не знам. Али, једно је шта је финансирано новцем из фонда, а друго је чему је фонд био инвеститор. Само, одмах да вам кажем, да је то мало новца.

ГРАДИМИР НЕДИЋ:

Не улазим у то. На пример, приватни пензионери примају пензије на време, и то месец за месец. Влада је донела закон, без обзира на то да ли ће бити прихода или неће.

ДРАГОМИР ЛАЗАРЕВИЋ:

Предвиђен је један динар из нафтних деривата за пензиони фонд. Колико ми знамо, једва је уплаћена трећина. То су биле обавезе нафтне индустрије. Шта је са двама трећинама?

Што се тиче дувана и алкохола, уплаћено је 0,97%.

Па, зар то није срамота!?

Треба инсистирати на томе, јер знамо да се нафтних деривати плаћају готовински. Знамо да се цигарете и алкохол плаћају готовином. Неко држи силан новац и њиме манипулише у буџету Србије и не дозвољава да та средства уђу у буџет Србије. Иначе, Смиљко Костић не би радио оно што је радио, а то је радио пет година.

Према томе, ја мислим да ви имате пуно право, као потпредседник Владе Републике Србије, да поставите питање где су та средства, ко користи та средства. Јер, она су ту, то је она "жива нова", како се то у жаргону каже. За-

што нису уплаћена у пензионо-инвалидски фонд, а ако су уплаћена – шта је са њима. Јер, ако је 300.000 тона нафтних производа у промету, то је онда 300.000.000 динара, а колико је дувана и алкохола реализовано у промету, то нико не зна.

Ја сматрам, односно то је моје мишљење, да ви имате пуно право да поставите то питање, да једноставно начемо то питање – да ли то улази у фонд, да ли то стварно припада пензионерима, или је то само вербална тврдња. Знамо да је оптерећење велико, знамо да је притисак велики, знамо да нема новца, али овде има новца, јер ви не можете купити кутију цигарета или флашу вискија ако не положите новац у кешу.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Скоро ми је био Аранђеловић, односно јуче или прекјуче, он је нови директор Дуванске индустрије у Нишу. Ево шта се ту дешава.

Све цигарете које они данас произведу, истог дана се и продају, за њих се плати цена. А онда их они који су их купили одвезу и не појаве се на тржишту, него их негде ускладиште и иду преко уличних продаваца и продају три динара скупље, тако коштају 7 динара, а њихова куповна цена је 4 динара.

Хоћу да кажем да смо свесни овог проблема, али толико су се сви ти проблеми нагомилали да, једноставно, тре-

ба времена да се они реше. Три динара, дакле, неко узима на тој разлици, нека да динар ономе ко продаје њему остаје, дакле, два динара, и то по свакој паклици.

ДРАГОЉУБ ЛАЗАРЕВИЋ:

Али, ту је финансијска полиција.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Али, за то треба имати моћну финансијску полицију и тржишну инспекцију која ће обићи сва складишта и пронаћи цигарете повучене из промета.

МИЛАН БУРИЋ:

Задње питање је оно које се налази у Програму реформе – када је и у ком времену Влада спремна да врати реалан ниво куповне моћи пензија какав је био 1979. године.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Морате имати у виду и чињеницу да плате у просеку код нас заостају за пензијама. По шест месеци радници у појединим великим системима не примају плату, односно примају по 200 динара.

РАДЕ БАЈИЋ:

Зашто господине потпредседниче: ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:
Зато што нема посла. Ево, "Црвена застава" нема посла. Биле су две варијанте које нису реализоване, на релу је трећа варијанта, видећемо шта ће бити са њом. Ево, они добијају 200 динара месечно.

Мора се наћи решење за исплату старе девизне штедње

РАДЕ БАЈИЋ:

С обзиром да смо блокирани од стране многих земаља, ми морамо нешто урадити у нашој сопственој средини, дакле у нашој земљи, дакле у њеним оквирима, морамо нечим кренути, морамо се оријентисати на оне домаће производе где смо независни.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Да, али то не може да се реализује када је реч о "Црвеној застави", "Електронској индустрији" у Нишу, с обзиром да им је технологија зависна од иностраних система. Ту нам је потребан страни партнер, страни партнер је питање опстанка за те системе.

РАДЕ БАЈИЋ:

Зависи то доста и од човека који је на челу таквих система. Наравно, постоје и неке објективне околности.

ДРАГОЉУБ ЛАЗАРЕВИЋ:

Ево, мој син је радио у дрвној индустрији и имао је плату 120 динара, а када се тамо променио руководећи човек, њему је плата скочила на 800 динара, са перспективом даљег увећања. Дакле, исти погон, све је исто, али се променио главни човек.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Пошто сте комплетно ушли у материју наше професије, тј. у област економије, хтео би да вам поставим питање, господине потпредседниче: Да ли знате да је, по налогу министра финансија, промењена методологија за прорачун просечних нето плата у привреди. Тако смо 1996. године, у децембру, односно у јануару 1997. године, имали 30% ниже плате зато што су ту урачунати и радници који нису примили ни динара, а тај број је износио 450.000. Тако је испало да су просечне плате ниже од пензија. То је суштина ствари.

Ја имам обе колоне, имам колону која је образована применом праве статистичке методологије.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Али, не видим разлог зашто не би ту био укључен и онај број радника који је примио макар и 20 динара.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Ми ћемо предлог у том смислу упутити Уставном суду, где ће предмет спора да буде управо ова статистичка методологија која је примењена по налогу министра за финансије.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Али, у томе нећете успети на Уставном суду.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Ту се ради о оним људима који на редовним радним местима не примају ни динара, а има таквих, али који остварују приходе приватним радом. И такви људи су ушли у овај просек. Ја бих једном приликом, када то ви будете пожелели, радо дошао на један ваш скуп где бих изнео своје мишљење о тој народној имовини која није ни државна ни друштвена. Ви добро знате да смо 1945. и 1946. године имали народну имовину и шта је од ње остало.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То је застарела варијанта, народна имовина не постоји.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Како да не, она постоји и она је дата на управљање.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Постоји само два облика имовине, државна и приватна.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Нема државне имовине. Ова просторија, односно ова зграда у којој се ми сада налазимо – то је државна имовина.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

У Римском праву постоји институт окупације. Тај појам је повезан са појмом ничије имовине.

МИЛАН ЂУРИЋ:

То није ничија имовина.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Сад се, на овом примеру, види да очигледно нисте правник. Изгледа да се ми правници боље разумемо у економију него економисти. Имовина о којој ви говорите не постоји, то је апстракција.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Није апстракција него конкретна чињеница.

То што је Телеком нама дао, то је свега 726 милиона марака. То је био кредит.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Не вреди вам та теза.

МИЛАН ЂУРИЋ:

То морате променити.

ГРАДИМИР НЕДИЋ:

Да ми резимирамо, господине потпредседниче.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Да резимирамо. Надам се да је ово наш први сусрет. Имаћемо прилике да се још срећемо.

Ми ћемо да тражимо варијанту да се смањи број неисплаћених пензија, доспелих а неисплаћених. Ту тражимо варијанту. Драго ми је што смо сагласни око ове једне могућне варијанте. Трагаћемо интензивно за тим решењем.

МИЛАН ЂУРИЋ:

С молбом да то буде ефикасно решено да би се рачуни за струју што пре зауставили.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То је оно што можемо сад да урадимо.

Иначе, нисам убеђен да ћемо моћи ове године комплетан заостатак пензија измирити, али да измиримо за један месец. За неко скорије време, то би било много за ову владу, ако бисмо хтели све да измиримо. Не можемо све одједном. Мораћемо да урадимо макар нешто. Онда нам долази откуп пшенице. Што год буде могло, урадићемо. Ово је за Владу један баласт. Влада се мора што пре ослободити тог баласта да би могла нормално да дише.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Да се пређе на капитализацију средстава Фонда, као што је свуда у свету. Знам, то не може одмах.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Прво, залетеће би се ајкуле и шчепале имовину Фонда.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Друго, да спречите исплату друге половине јануарске пензије.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Да ли су пензионери спремни да на име пензија преузму акције фонда.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Зашто да не?

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Е, онда би вас скалпирали ваши чланови, ја мислим да би тешко пристали.

Кад би ваше Удружење то могло да спроведе, то би било добро, да се део заосталих пензија исплати кроз акције на имовину Фонда пензијског осигурања. То би било изванредно.

ДРАГОМИР ЛАЗАРЕВИЋ:

Фонд нема имовине.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Има нешто. Не знам колико, али има нешто.

Друго, да спречите 15. или 16. априла 1998. године исплату другог дела јануарске пензије. Уместо тога да се исплати заостали дуг из 1997. године. На тај начин би 1997. година била чиста. То је само 58%. Дуг је дуг.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Закон је обавезао да прво то буде исплаћено. Иначе, кршите закон. Ви као Влада, министар финансија.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ја не могу да вам одговорим на то, јер то не знам довољно. Требало би да видим шта је то.

Ако сад Влада обезбеди новац, а све су прилике да ће обезбедити за исплату, важно је да пензионери добију новац. Да ли ће то бити заостатак из прошле године или други део за јануар, то је друго питање.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Важно је за нас. Ако нам исплате други део јануарске пензије, казаће нам шта хоћете ви, пензионери? Исплатили смо вам јануарску пензију.

ГРАДИМИР НЕДИЋ:

То има за нас психолошко значење.

МИЛАН ЂУРИЋ:

То је тактички, политички трик. ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Не може то да буде трик ако у априлу исплаћујемо јануарску пензију.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Ако вас је закон обавезао, закон који сте ви донели, да обрачун пензија морате извршити у складу са кретањем плата, шта...

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ја не могу да обећам ништа конкретно. Ја ћу се, прво, заинтересовати за тај проблем. Тај проблем до сада нисам имао у виду. Нисам га третирао у јавним наступима, нити сам дубље улазио у суштину тог проблема. Ја ћу то проучити и заузети став на основу тога.

ДРАГОМИР ЛАЗАРЕВИЋ:

Нека се заврши јануар.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ја мислим да је боље да се заврши јануар. Онда имамо чисту ситуацију. Знамо колико каснимо. Каснимо фебруар, март, април.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Ради се о истом износу новца, и то само осам поена. То је симболичан износ. Ако имате новца за јуне, имате и за уже.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То што се дугује за прошлу годину може се везати за бонове.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Дуг за прошлу годину не може за бонове. То је живи новац. Због тога је неко ушао у дугове, динарске, које не

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Затекли сте ме са овим питањем.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Драго ми је да сам правника могао да затекнем.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

До сада нисам улазио у то.

РАДЕ БАЈИЋ:

Не можемо све проблеме решити.

ВЛАДИМИР ДЕЈАНОВИЋ:

Ми смо сагласни с тим, али бисмо молили потпредседника да нешто крене.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ја сам убеђен да ће то кренути. На прошлој седници Владе било је речи о томе. Апсолутно смо сагласни, ни

вима. Ви ћете се упознати са овим што ми тражимо као исплату за 1997. годину.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Само, да се разумемо, дуг за 1997. годину је за целу годину, што је 58% једне месечне пензије. Значи, од 12 пензија из 1997. године недостаје још пола једне пензије.

ГРАДИМИР НЕДИЋ:

Дефакто, замрзнута је пензија од јула 1997. године.

ВЛАДИМИР ДЕЈАНОВИЋ:

Да ли Ви можете да утичете да ми, као Синдикат, будемо у неким разговорима кад се говори о овим стварима? Да ли можете да утичете на то да

Једини функционер Владе Србије који је примио делегацију пензионера

може боновима да исплати.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Знам, али у динарима стиже 15-ог.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Све је то недовољно за покриће дугова које има свака породица.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Један пензионер је рекао да никако неће у боновима, јер дугује у динарима.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Не може се свима удовољити, али нас закон обавезује да исплатимо у динарима. То мора да уради министар за финансије. Нека каже: исплаћујемо разлику за 1997. годину. То је ситна пара. Следећи потез је друга половина за месец јануар, немојте дозволити да се крши закон.

једног гласа није било против, да се од вас тражи варијанта да се бар део дуговања реши. У понедељак је састанак једне уже групе. Све те елементе ћемо имати у виду.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Моја маленкост вам стоји на располагању, без хонорара, да допринесе решавању. И ово радим без хонорара.

ГРАДИМИР НЕДИЋ:

Сви радимо без хонорара.

МИЛАН ЂУРИЋ:

Слободно време сам посветио пензионерима у борби за њихова људска права. Ваљда и Срби имају довољно памети да боље решавају ствари.

ВЛАДИМИР ДЕЈАНОВИЋ:

Значи, ради се на томе да се тај дуг исплати, колико буде могло у боно-

и наши представници буду у том Фонду?

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Тренутно, постоји једна законска забрана. Закон регулише с којим синдикатом Влада преговара. Не могу напамет да се сетим каква је формулација. Мислим да је већински или тако нешто.

ВЛАДИМИР ДЕЈАНОВИЋ:

Ми смо једини синдикат ове врсте. Другог нема.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

А, Савез пензионера?

ВЛАДИМИР ДЕЈАНОВИЋ:

То је Удружење. Ми смо синдикат.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Како закон каже?

ДРАГОМИР ЛАЗАРЕВИЋ:

Закон предвиђа шест места у саставу Управног одбора Фонда пензијско-инвалидског осигурања.

МИЛАН БУРИЋ:

Постоји нешто што је компромитујуће за ово друштво. И ваш је циљ да кажете да је до сада било много узрока што новца нема. Молим вас, прошле године није било новца за пензије, али су 30 милиона послали подобним пензионерима за рекреациони одмор. Знате како је то текло? Долази тај подобни пензионер лекару и каже: дајте ми уверење да је мени потребан рекреациони одмор. Лекар пита од чега болује. Он одговара да није битно и да му само да уверење, пошто му то траже у Савезу пензионера, да донесе бумашку од лекара, да ја могу да проведем месец дана у некој бањи о државном трошку.

То је пракса господина Кркобабића. Да додам и то да се цео Савез пензионера финансира на терет буџета. Председници удружења примају по 1000 динара плату.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Тога у Земуну нема. Општина је скинула и Савез бораца и све друге организације.

МИЛАН БУРИЋ:

Не од општине, него од Удружења пензионера Србије.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Друштвене организације морају да се финансирају из чланарине. Ја сам против тога да се уопште дају средства друштвеним организацијама.

ГРАДИМИР НЕДИЋ:

Да ли Ви можете да утичете да добијемо неке просторије?

ВЛАДИМИР ДЕЈАНОВИЋ:

Да ли можете утицати, господине потпредседниче, да наш синдикат добије неку малу просторију?

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То морате да тражите од одговарајуће службе која је надлежна за словни простор.

МИЛАН БУРИЋ:

Али, они траже велике паре. Кажу да то кошта 20.000 динара. А у буџету општине толико је предвиђено за синдикат. Испада да општина узме онолико колико ти и даје.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

У решавању тог проблема ми смо се оријентисали само на инвалиде и дајемо само инвалидима.

ВЛАДИМИР ДЕЈАНОВИЋ:

Овде је реч о Земуну, ја бих вас замолио ако дође наша сиротиња код вас да вас замоли за интервенцију, замолио бих вас да нешто учините и да им омогућите да дођу до неких малих просторија.

МИЛАН БУРИЋ:

Ми смо држали скупштину пензионера у Земуну, али, морам признати, људи из нашег синдиката нису се обртели вама, вероватно би се њихов проблем решио да су то учинили.

ВЛАДИМИР ДЕЈАНОВИЋ:

Ја сам Панчевач, знате ви каквих све проблема имамо на пољу екологије и како се боримо са тим проблемима. Да ли бисте ви могли да утичете на министра за екологију да прими једну нашу делегацију.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Па, можете да му се обратите, јер ће вас примити. Он прима све који му долазе са захтевима и озбиљним проблемима, он непрекидно путује.

ВЛАДИМИР ДЕЈАНОВИЋ:

Зато бих ја хтео да га ухватим када је слободан.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Па, сваки дан је на путу, сво, данас је у Чачку. Посвађали су се Чачани и Горњомилановчани око места за депонију.

МИЛАН БУРИЋ:

Ја бих замолио да се такса за телевизију одвоји од струје.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Али, не знам како ће онда да се наплати.

МИЛАН БУРИЋ:

Само да се одвоји тај износ предвиђен за таксу од износа за струју.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Не, не може да се одвоји.

МИЛАН БУРИЋ:

Он мора да плати таксу за телевизију?

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Да, јер ако не плати ту таксу за телевизију, онда није платио ни струју.

МИЛАН БУРИЋ:

Не, Закон о облигационим односима налаже електропривреди да мора да да рачун, посебан рачун за ТВ услуге одговарајућим носиоцима прихода.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Осим држави.

МИЛАН БУРИЋ:

Не, то није држави. Тај приход иде директно телевизији.

Електропривреда каже да је јефтиније да се овако ради.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Ви тражите варијанту да се та такса не плати, а ја сам за то да се такса плати.

МИЛАН БУРИЋ:

Прво, није коректно да ту таксу плати онај ко нема телевизор.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Знам, али и онај ко се не вози железницом плаћа таксу за железницу.

МИЛАН БУРИЋ:

Али, ово је роба. Телевизијски програм је роба.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

А ово за железницу?

МИЛАН БУРИЋ:

Па, то је један вид дотације коју је држава на овај начин регулисала.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Па, у целој Европи је железница нерентабилна.

МИЛАН БУРИЋ:

Ми смо чули да је овакав начин наплате таксе за телевизију јефтинији. Молим вас, немојте да негирате улогу тржишта. Свака роба има тржишну цену.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Овде је реч о нерентабилној железници.

МИЛАН БУРИЋ:

Да, али овде није реч о рентабилности.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

То дотира из државног буџета.

МИЛАН БУРИЋ:

То се дотира, али путем рачуна за струју.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Немачка железница се дотира из државног буџета.

МИЛАН БУРИЋ:

Хоћу да кажем да нема доприноса на оне који су нерентабилни. Тржиште је то које има главну реч. Ми смо за чисту економију. Ако је у питању железница, регулишите то путем пореза, а не кроз струју.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Не може унапред да се наплати ТВ претплата, да неко иде од врата до врата, неће нико онда да отвори врата.

МИЛАН БУРИЋ:

Поштено би било да господин Вучић једноставно замени принцип плаћања ТВ таксе, да то буде не у оквиру рачуна за струју, него уз рачун.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

А шта ће бити ако неко плати струју, а не плати таксу?

МИЛАН БУРИЋ:

Онда ће телевизија да тужи тога.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Тужила је и раније, али није било ништа од тога. Судство није ефикасно, мора да се примени овакав начин.

МИЛАН БУРИЋ:

Мислим да погрешно гледате на ову ствар.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Слажем се са вама да је износ превелик и да га треба смањити, то ћемо имати у виду.

МИЛАН БУРИЋ:

За 11 пута је повећана цена.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Слажем се са вама да је износ превелик и да га треба смањити.

МИЛАН БУРИЋ:

Да, али пребаците то у надлежност Министарства трговине да оно одређује висину те цене.

ВЛАДИМИР ДЕЈАНОВИЋ:

Имајте у виду да све то – и телевизију, и железницу и све те трошкове плаћамо унапред, а нама се исплаћује уназад.

ДР ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ:

Добро, можемо ли сматрати да смо завршили састанак?

(Одобравање)

(Састанак је завршен у 12,30 часова)

ВЛАДА КОЈА ИМА ШАНСЕ

Ако ова Влада буде успешна, има шансе да влада дуго. Ако не буде успршна, сами смо криви. Не може нам народ бити крив. Народ нам је указао поверење и ми га морамо оправдати. Свесни смо ризика који смо преузели и свесни смо да морамо успети – рекао је потпредседник Владе Србије у емисији Елене Божић Талијан

Свака опозициона партија жели да постане владајућа

Водитељ: Потпредседник српске Владе и председник Српске радикалне странке др Војислав Шешељ.

Добро вече и добро дошли.

Др Шешељ: Добро вече, боље вас нашао.

Водитељ: Прошли пут смо разговарали у току предизборне кампање. Сада сте у Влади. Како се осећате?

Др Шешељ: Оно што највише жели једна опозициона партија, то је да постане владајућа. А ја као дојучерашњи опозициони политичар, желео сам да постанем политичар из владајуће политичке партије.

Српска радикална странка је напоскон постала владајућа партија. Није сама освојила власт, али народ је пресудио на септембарским изборима да ниједна странка појединачно не може да формира Владу, и било је нужно прављење коалиције. Направљена је веома широка коалиција која је конституисала Владу народног јединства. Та Влада у старту већ има много посла, ради пуном паром и ми који до сада нисмо обављали ове функције на којима смо се нашли, уходавамо се у ових петнаестак дана, али брзо учимо и брзо реагујемо на све изазове.

Народна воља обавезујући фактор

Водитељ: Мало касније ћемо да наставимо причу о Влади, а ја бих почела од референдума, пошто је данас Народна скупштина усвојила одлуку и 23. априла грађани треба да се одлуче о учешћу страних представника у решавању косовско-метохијског проблема.

Ви сте позитивно оценили референдум и рекли сте, да Вас шитирам: "да је то најбољи одговор притисцима западних сила које се мешају у наше унутрашње односе и који желе разбијање Србије".

Природно је да ће се грађани изјаснити против иностраног мешања.

Нема колизије између експозеа Мирка Марјановића и програма Српске радикалне странке

Шта се тиме добија? Да ли очекујете да ће то драстично променити однос западних сила у односу према нама?

Др Шешељ: И у правном и у политичком погледу добија се много. Западне силе ће у сваком случају прво морати да размисле шта значи наш референдум, какав је исход и какву народну вољу он репрезентује.

Друго, неће моћи тако насумице да притискају Владу Србије, савезну власт и инсистирају на спровођењу њихове воље, јер и кад би хтеле републичка и савезна власт да попусте, оне после референдума неће моћи и неће смећи да попусте.

Та непосредно изражена народна воља ће бити један крајње обавезујући фактор и лимитатор свих наредних политичких акција.

Водитељ: Шта се дешава уколико референдум не успе?

Др Шешељ: Ја не верујем у ту варијанту.

Водитељ: Добро, као озбиљан политичар вероватно сте

Др Шешељ: Као озбиљан политичар не верујем у ту варијанту, у стању сам да сасвим солидно процењујем политичке процесе у Србији. Убеђен сам да ће огромна већина грађана изаћи на изборе и да ће гласати против било каквог страног мешања у наше унутрашње послове.

Недефинисане санкције

Водитељ: Референдум је 23. априла, а четири недеље рока које је Контакт група дала истичу 25. априла, када је најављена могућност увођења санкција, за које сте Ви, додуше рекли, да нисте чули. Али, они су најавили санкције, тако да је то од 23. априла до 25. априла - 2 дана рока - шта се добија са тим продужавањем временски?

Др Шешељ: Заиста нисам чуо ни за какве конкретне санкције. Можда сте Ви чули?

Водитељ: Ја јесам чула, али господин Марјановић је данас такође...

Др Шешељ: Које?

Водитељ: Па они су најавили, економски савет.

Др Шешељ: Они су најавили неке санкције, нису рекли које санкције. Санкције већ одавно постоје, економске санкције постоје.

Водитељ: Додатне још, на садашње стање да се задржи....

Др Шешељ: Нису рекли шта је то још додатно. Нама се санкције не прекидају. Практично, од 1991. године ми смо непрекидно под санкцијама. Некад јаче израженијим, некад слабијим, али не престају. Неког заопштравања ће можда бити. Наговештавали су, рецимо, да ће истакнутим политичарима забрањивати путовања из наше земље. Чак су наводили листу политичких функционера, рецимо, којима неће издавати визе. То није страшно. Нека забране свим политичарима путовања. То није никакав проблем.

Водитељ: То нису урадили сада, они су говорили о нечем другом.

Др Шешељ: С друге стране, постаје све свеснији да неке оштрије економске санкције погађају пре свега народ и да оштрицу народног беса не усмеравају према креаторима санкција. Заопштравање санкција, као последицу нема заопштравање односа народа према власти. Поготову сада када власт има веома широку основу у народној вољи и мораће западне силе да траже неку другу опцију свога приступа балканским проблемима.

Референдум и Устав

Водитељ: Још једно питање везано за референдум. Неки правници указују на уставну нерегуларност референдума, јер је референдумско питање супротно Уставу Републике Србије. Уставом је дефинисано да није дозвољено никакво учешће иностраних представника. А уколико, макар и теоретски, може да се добије другачији одговор од оног у Уставу, то је већ неправилност.

Др Шешељ: Политички фактори који су предложили овај референдум, који су га иницирали, почевши од председника Савезне Републике Југославије па до Владе Србије, су озбиљно проценили каква ће бити реакција народа на овакав предлог. Једнодушно је мишљење и присталица и политичких противника овог референдума да ће наро-

категорички рећи не било каквом страном мешању.

Ми који смо се здушно заложили за одржавање референдума до краја смо убеђени да ће се народ тако изјаснити. Мислимо да нема никаквог ризика да би се народ могао изјаснити другачије. А, на крају крајева, народна воља је изнад сваког устава.

Постоји једна врста материјализације народне воље. Али, та опција једноставно није реална. Она не постоји. Народ ће се сигурно изјаснити против страног мешања. А онда, поред уставне и законске одредбе, имамо још једно утемељење, али у праву и у политици од вишка елемената глава не боли.

Интернационализација Косова и Метохије

Водитељ: Управо истичете да нећете дозволити интернационализацију косовско-метохијског проблема.

Да ли то што је Савет безбедности увео ембарго на испоруку оружја Савезној Републици Југославији, што Контакт група маше санкцијама, за које Ви не знате, што је католичка организација Свети Еуђидио посредовала при потписивању Споразума о образовању, не значи да је још интернационализовано ово питање?

Др Шешељ: Још нема интернационализације и не може је бити без нашег пристанка да нека страна сила или међународна организације учествује

у посредовању између српске власти и шиптарских сепаратиста.

Српска власт до сад није на то пристајала. Сад су још мање шансе да пристане. А ко је тај ко може да се меша, евентуално? То су велике силе и међународне организације. Ова организација Свети Еуђидио није међународна организација. То је хуманитарна верска организација. Она у овом случају не може да представља силу која се меша и намеће своју вољу. Она је нешто слично организацији Црвеног крста, на крају крајева. Где год у свету интервенише Црвени крст, то је мимо оптужби да се он меша. Некад се злоупотребе функционери, активисти Црвеног крста, рецимо, за шпијунске операције. То је чиста злоупотреба. Али, организација као таква је искључиво хуманитарног карактера.

Које су то међународне организације које би могле бити актери мешања? То су Уједињене нације, Конференција о европској безбедности и сарадњи, односно Организација о европској безбедности и сарадњи - ОЕБС, Савет Европе, НАТО пакт, и слично. И, наравно, велике силе појединачно и групно. Велике силе, организоване и кроз тзв. Контакт групу, која је њихова искључива творевина.

Контакт групно мешетарење

Водитељ: Косово је, став је Владе, унутрашње питање Србије и решаваће се на републичком нивоу. Али Контакт

група је инсистирала да и федерација учествује.

Др Шешељ: Федерација може да буде посматрач, може бити и учесник, може и помагати тај процес вођења разговора, али не на инсистирање Контакт групе. Опет, Контакт група нема с тим ништа, не би требало да има, а ствар је савезне државе да пошаље посматраче, да пошаље и учеснике. У сваком случају, савезна држава није показивала вољу да се Србија искључи из процеса решавања овог проблема, чак савезна власт истиче да је то унутрашње питање Србије, али по Уставу и савезна власт може да се умеша, поготову ако би се испоставило да србијанска власт није у стању да реши проблем.

Водитељ: Да ли учешће представника господина Слободана Милошевића представља подизање овог проблема на савезни ниво?

Др Шешељ: Не, не представља, јер ни један орган савезне власти није то узео на дневни ред, нити узео у разматрање.

Савезна власт треба да буде информисана о свему што се дешава у Србији и Црној Гори.

Унутрашње питање Србије

Водитељ: Изјавили сте да Влада има платформу о Косову и Метохији, али је не објављује да Шиптари не би сазнали и тражили више него што им припада.

Радикалско правило: најоштрији према својима, ако се огреше о закон

То је мало необично, мало нелогично, јер они иначе траже више него што им припада.

Затим, данас сте изјавили да је Ва­ша платформа врло једноставна - Ко­сово је унутрашње питање Србије и постоји Устав који мора да се поштује.

Дакле, да ли постоји та струја да....

Др Шешељ: Постоји платформа. У две варијанте.

Платформа која садржи основни при­нципи нашег приступа разговорима, еве­нтуалним разговорима са представни­цима политичких партија албанске на­ционалне мањине у Србији и постоји платформа као политичка тактика. Зна­чи, усклађивање заједничког наступа у процесу решавања извесног питања.

У првом смислу речи, платформа као систем основних принципа који­ма се руководимо, саопштено је данас у Народној Скупштини, ја сам то из­ложио и рекао сам, наша платформа је веома једноставна, опште позната - Ко­сово је унутрашње питање Србије и Косово се мора решавати у оквиру Устава Србије, његових одредби.

Ово друго је ствар наше тактике, колико пута ћемо заказивати, како ће­мо заказивати, шта ћемо потезати на том састанку, у ком правцу ћемо на­стојати да се воде разговори, шта ће­мо посебно потенцирати, и нико ко је па­метан и учествује у неким прегово­рима, не обавештава унапред јавност који ће бити његови потези.

Културна аутономија

Водитељ: А платформа Српске ради­калне странке - културна аутономија...

Др Шешељ: Наша страначка платфо­рма је такође објављена, ми смо за то да се припадницима албанске национал­не мањине пруже извесна аутономна права, али не територијална аутоно­мија. Јер, у том случају један део нашег народа, један део Рома, Муслимана, Ту­рака и Египћана, пошто и таквих има на Косову, потпада под директну ши­птарску власт. То би био злочин према нашем народу. Из досадашњег иску­ства знамо да би тај режим био стра­вичан, суров. И, нико нема право да један део српског народа одваја од ма­тице и ставља га под било чију власт, а поготову шиптарску власт.

Шиптари ако не желе да партици­пирају у нашем друштвеном животу, могу имати самостално организовано здравство, школство, културу, мо­гу имати самостално образовање, пензи­јско и социјално осигурање, инфор­мисање итд, али сами да уплаћују своје фондове и да сами располажу новцем из тих фондова.

Водитељ: Да ли су Ваши коалицио­ни партнери прихватили то?

Др Шешељ: У принципу да. Ми сва­кодневно о томе разговарамо.

Водитељ: То није речено у оном из­ложеном програму премијера Марја­новића. Сасвим супротно је речено.

Др Шешељ: Не, није речено ништа сасвим супротно.

Водитељ: Ако могу да цитирам: "Ко­сово и Метохија су саставни и не­отуђиви део Србије, а због своје нацио­налне, историјске и културне, привре­дне и друге посебности, има по Уставу Србије право политичко територијал­не аутономије.

Др Шешељ: То је оно што има по Ус­таву Србије. И то је онај максимум на који смо ми спремни да пристанемо.

Водитељ: Па значи ипак пристајете.

Др Шешељ: Ја сам данас говорио о то­ме. Па не можемо ми да одбацимо сад тај Устав. Тај Устав важи. И све док важи, док се не промени, ми га поштујемо. Он постоји.

Али Шиптари не пристају на те еле­менте аутономије који су прописани Уставом Србије. Они траже државно­ст. Е, ми на то не пристајемо. И нема никакве колизије између експозеа Ми­рка Марјановића и ове наше странач­ке платформе. У оквиру садашњих уста­вних одредби може се укlopити ова на­ша варијанта културне аутономије, с тим што би и ова територијална ауто­номија требало да се усклади према овом принципу дводомности свих ску­пштина на подручју Косова и Мето­хије.

Паклена замисао западних сила

Водитељ: Да ли могу да Вас замолим да објасните шта значи када рећемо Контакт група каже: подржавамо зна­чајно већи степен аутономије за Ко­сово, који мора укључити и значајну самоуправу. Тако је одређена дефини­ција. На чему они конкретно инсистирају?

Др Шешељ: Они инсистирају на др­жавности Косова и Метохије. Они тра­же да Косово и Метохија буду посебна федерална јединица у саставу Савезне Републике Југославије. Зато што, на тај начин, напoкон Косово и

Метохија добијају атрибуте држа­вности и могућност ошлепљења у пер­спективи.

Федерација је сложена држава са­стављена од простих, једноставних др­жава федералних јединица. Онај ко је члан федерације има право да изађе из федерације. И то је пракса у међу­народном јавном праву потенцирана поготово распадом Совјетског Савеза, Чехословачке и бивше СФРЈ.

И, друго, Американцима се то, нико и не жури да Косово потпуно изађе из састава Савезне Републике Југославије, колико желе да уз помоћ неког ре­жима на Косову као посебној феде­ралној јединици, који је под њиховом непосредном контролом и, евентуалног режима у Црној Гори који би такође максимално контролисали, држе Ср­бије под принудном управом. Србија би тако била доведена у ситуацију да се над њом остварује доминација на савезном нивоу, да би сама покушала да се ослободи те доминације, да се ота­раси савезне државе и федералних је-

диница својих партнера, а онда би Ср­бија испала главни кривац због расту­рања Савезне Републике Југославије.

То је та паклена замисао западних сила, пре свега Американца.

Водитељ: Предлажем да направимо малу паузу, а онда ћемо наставити раз­говор.

Црна Гора и косовски проблем

Водитељ: Слушате емисију "Клуб радио новости".

Настављамо разговор са потпредсе­дником српске Владе и председником Српске радикалне странке др Војисла­вом Шешељем.

Стигли смо код Црне Горе и њихо­вог односа према косовском пробле­му.

Др Шешељ: Однос садашње власти у Црној Гори је веома лош према про­блему Косова и Метохије, односно про­блема сепаратистичких амбиција ве­ћег дела припадника албанске национал­не мањине. Мислим да је актуелни режим у Црној Гори на извештан на­чин изгубио главу, ухватила га је не­рвоза и изјаве њихових челника су све непромишљеније.

Поред залагања за интернациона­лизацију, за мешање страних сила у наше унутрашње проблеме, режим у Подгорици исказује извесну злуралост над проблемом који је снашао Србију, вероватно несвестан да је то заједнич­ки проблем и да се може грдно осветити ономе ко га занемари или га на време не почне решавати.

Водитељ: Како тумачите изјаву Све­тозара Маровића да ће проблем Косова бити решен онако како Американци бу­ду хтели?

Др Шешељ: С једне стране је то ре­петитивни наступ, исказује извесну резигнираност и мировање са диктатом великих сила, а с друге стране изри­цање извесне претње режиму у Србији и Србији као федералној јединици у целини.

И једно и друго има одређену фун­кцију предизборне кампање у Црној Гори, али по мом мишљењу погрешно је прорачунат ефекат таквих изјава. Може се обити о главу онима који тако наступају.

Дијалогом до решења

Водитељ: Споразум о нормализаци­ји образовања Албанана је, како Ви ка­жете, за Вас затечено стање. Али пошто сте видели споразум, вероватно има­те неки коментар.

Др Шешељ: Мислим да то није тајни споразум. Није наглашено да је то неко привремено решење. Да би крену­ла настава, да би кренули извесни об­лици настава. Трајно решење наравно можемо тражити у директном дија­логу пре свега представника Владе и парламентарних странака са представ­ницима албанских политичких стра­нака.

Водитељ: Како тумачите оцену ректора господина Паповића да је споразум противустанан и да ствара добру основу за оживотворење "Косова Републике"?

Др Шешељ: Ја ценим ректора Паповића и мислим да је частан човек и истакнути патриота, али мислим да је та изјава била веома нервозна, преурањена, пренагласио је неке елементе у тој изјави и погрешно је тумачење да је овај корак супротан одредбама Устава. Јер Устав нигде не спречава могућност формирања приватних универзитета, приватних школа. Он само каже да је основно школовање обавезно и бесплатно. А нигде не лишава грађане могућности да имају приватне школе, и да у тим приватним школама школују своју децу. Једина варијанта која нам преостаје у погле-

ефикасније, да бисмо што боље резултате постигли.

Тероризам "Made in Албанија"

Водитељ: Јуче су нађени побијени Албанци, лојални Србији и Југославији.

Да ли можда планирате нешто више да урадите на заштити таквих људи?

Др Шешељ: Влада ће учинити све што је у њеној моћи да заштити све грађане Србије, све грађане Косова и Метохије, без обзира на националност. Не можемо гарантовати да ће баш сваки живот бити сачуван, да ће свако тело бити сачувано, јер убиства се дешавају и у Београду, некада то поприма обележје правих терористичких аката. Има-

Да ли је то најважније нечега?

Др Шешељ: То није никаква најважнија. Ми никога не претимо и не желимо рат, али свима на свету стављамо до знања да ћемо до задњег даха бранити Србију. Ми смо сада притерани уза зид. Притерани смо у један угао. Нема нам више узмицања. Отели су нам Српску Крајину, отели су нам трећину Републике Српске, остатак су окупирали и сад покушавају да нам отму Косово и Метохију. Ми немамо где да узмицемо. Ми се морамо бранити. Морамо се бранити свим средствима и, то је још једно додатно упозорење западним силама, какву су ватру разгорели на Балкану - упозорење да се неће капитулирати.

Водитељ: Зашто је однос западних сила, пре свега, Америке и Немачке, такав према нама?

Шиптари могу имати самостално здравство, школство, културу... само о свом трошку

ду решавања проблема школовања за припаднике албанске националне мањине, ако они дефинитивно не желе да се школују у нашим државним школама, је отварање њихових приватних школа.

Водитељ: Да ли мислите да је на Косову од промена Устава крајем осамдесетих до данас могло нешто више да се уради?

Др Шешељ: Могло је много да се уради, али сад не вреди расправљати о томе шта је могло да се уради, а није урађено.

Сада треба да видимо шта да урадимо што пре, што квалитетније и што

ли смо већ и политичка убиства са изразитом политичком позадином итд. Али, у сваком случају Влада ће на Косову и Метохији да предузме одговарајуће мере да се сузбију овакви видови активности, поготову, што има индиција да је реч о убаченој терористичкој групи из Албаније.

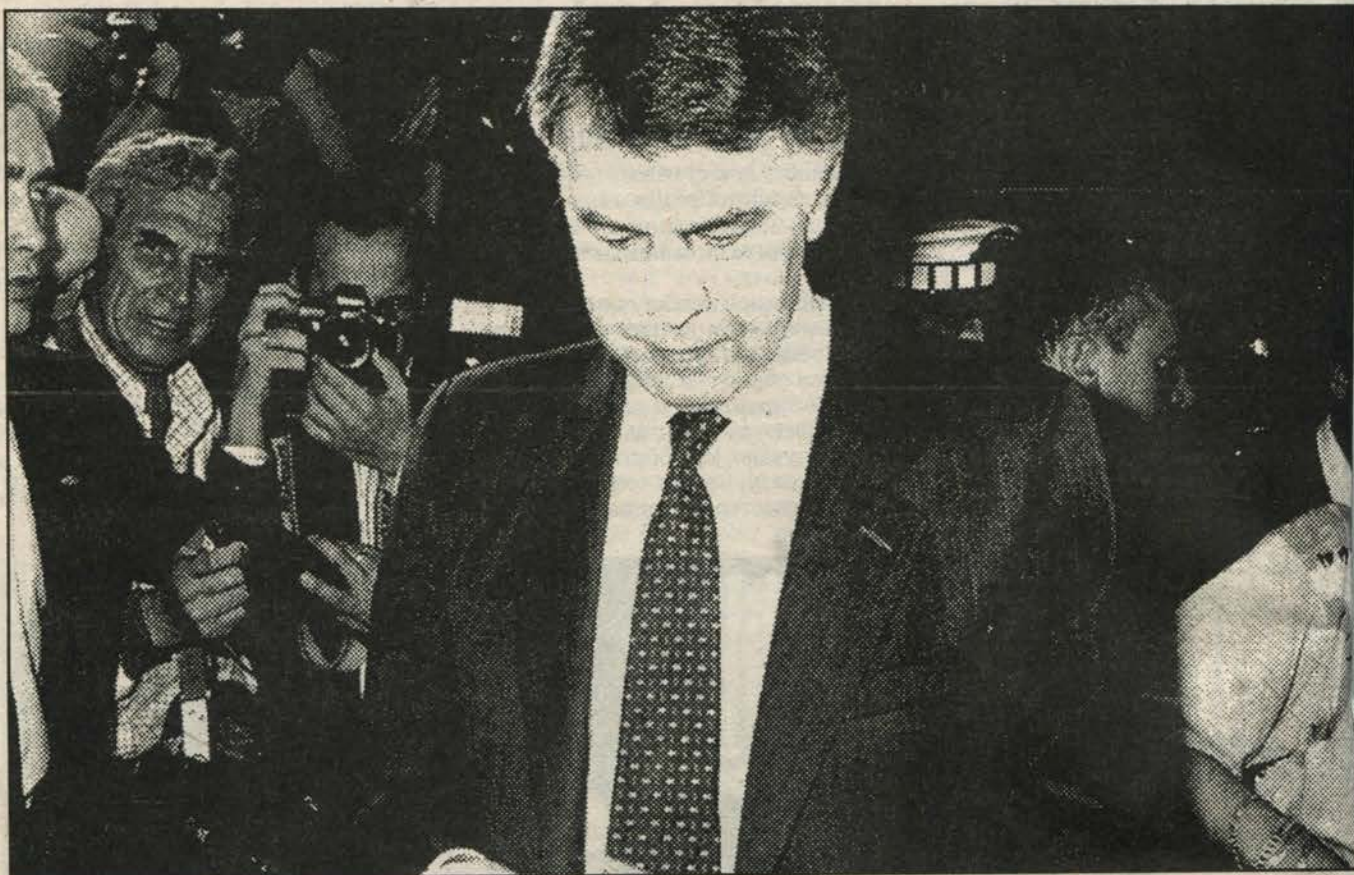
До последњег даха

Водитељ: Тома Николић је данас у Скупштини, на крају свог излагања изјавио нешто што је можда помало застрашујуће, рекао је - у сваком случају, Србија у мојој кући има спремна три ратника.

Др Шешељ: Зато што се Србија налази на путу реализације неких њихових стратешких замисли. Срби су традиционални руски савезник на Балкану и Американцима се жури да Србе сведу на што мању територију, пре него што се Русија опорави и усправи.

Водитељ: Шта мислите, докле може да траје ово одуговлачење и одбијање албанске стране да дође на разговор и на чију је то штету, с обзиром да се на њих не врши никакав притисак због тога што се не појављују?

Др Шешељ: Очекујем да то избегавање неће још дуго трајати.

Нико без позива: Фелипе Гонзалес

Данас је била делегација Владе Србије и политичких странака. Са делегацијом је био и Милан Милутиновић и мислим да они више неће сада путовати, док не буде сасвим извесно да ће се представници албанских странака одазвати позиву на разговор. Али, мислим да су све прилике, да се дуго на то неће чекати, јер је јасно и западним силама да без тих разговора нема никаквог помака у решавању проблема, па, чак ни у оном правцу у коме би оне желеле да се проблем решава.

Влада има шансе

Водитељ: Да пређемо мало на причу о Влади. Многе је изненадило то што сте ушли у Владу са левим блоком, али је то већ стара прича, и многи су Вас питали, и знам да ћете вероватно одговорити да су страначка препуцавања сада већ заборављена и да сада важи само оно од 26. марта када сте ушли у Владу.

Међутим, Ви сте исто тако истакли да би Влада добро функционисала, неопходно је да постоји и елементарно поверење и коректан однос.

Па, мало је неприродно и нелогично - Ви имате поверење или очекујете коректан однос од некога, кога сте до јуче називали - криминалцем?

Др Шешељ: Нисам рекао да треба заборавити што се дешавало. Треба памтити. Не смемо бити злопамтила. Не смемо бити осветољубиви. Ми радикали никада нисмо показивали осветољубивост у политици. Али, све ово што

се дешавало треба да нам буде једно драгоцено искуство - поука за будуће наше деловање.

Друго, уласком у Владу народног јединства, склапањем тог коалиционог споразума, за нас је наступила нулта тачка. Почине сад нови облик понашања сва три коалициона партнера у Влади народног јединства и морам јавно признати да та Влада, за сада, добро функционише, чак много боље него што смо и ми очекивали у најоптимистичкијим прогнозама. Има много разумевања, поготову, у економским и националним питањима. Ова Влада заиста има шансе.

Деструктивни СПО

Водитељ: Ви сте раније упорно истицали да никада нећете пристати на коалицију, да бисте били мањинска странка?

Др Шешељ: Нисам рекао да никада нећемо. Никада се не каже никад, осим за неке кључне ствари. Ми смо шест месеци говорили да избегавамо да уђемо у такву Владу, где бисмо били мањински фактор и шест месеци избегавања је вероватно било довољно.

Друго, до последњег дана смо инсистирали да се формира четворна коалиција, да се укључи и СПО. А, СПО није хтео ако ми учествујемо. Он је своје евентуално учешће условљавао, пре свега, нашим учешћем. Значи, једино је СПО крив што није дошло до четворне коалиције. Нама би то била повољнија варијанта, иако су највеће тен-

зије између нас и СПО-а, без обзира на то. Они имају озбиљних људи, који би ушли у Владу и у Влади би још већи степен равнотеже постојао. Али, онога кога нема, без њега се може.

Међустранички компромиси

Водитељ: Тома Николић је пре неки дан, чини ми се, гостујући на БК телевизији изјавио, да се програм који је изложио Мирко Марјановић у потпуности слаже - апсолутно слаже, баш је тако рекао са програмом Српске радикалне странке. Ви сте, додуше, изјављивали да је то консензусом постигнуто, али он је рекао - да се апсолутно слаже.

А Мирко Марјановић је изјавио да је ово Влада континуитета.

Како се то сада слаже?

Др Шешељ: Нема ништа у експозицији Мирка Марјановића што би било противно програму Српске радикалне странке. Ја не могу да кажем да је експозиција потпуно по мери нашег програма и формирање Владе народног јединства подразумева извесне међустраничке компромисе. Ми смо показали спремност на те компромисе, јер без компромиса не би била могућа Влада, не би могло да се оствари њено ефикасније деловање.

За социјалисте и за ЈУЛ, ово је заиста Влада континуитета, за нас Српску радикалну странку, ово је влада почетка. У старту нам је ту однос нешто другачији. Ово је за нас први пут да смо постали владајућа странка, да смо

ушли у власт, а код социјалиста постоји континуитет власти од 1990. године на овамо. Заправо, тај континуитет није прекидан и са претходним комунистичким режимом, али се СПС реформисала, прешла у демократске воде и за власт се бори у оквиру парламентарног политичког система.

Демократија је воља народа

Водитељ: Како су социјалисти-ЈУЛ расположени према сарадњи са радикалима?

Др Шешељ: За сад врло добро, да куцнем у дрво, заиста се ствари добро одвијају. Имамо веома велику дозу разумевања. Значи, добро сарађујемо, о овим стварима о којима смо до сада расправљали, поготову, Косово и Метохија. Видели сте, потпуно су јединствени ставови.

Водитељ: Шта би могло да доведе до сукоба?

Др Шешељ: Сви смо ми озбиљни људи. Свесни смо шта подразумева ова Влада, вероватно ће бити некад неких спорова, проблема, битно је да се у процесу решавања тих проблема прилази са свом озбиљношћу, коректношћу и добром вољом. Та добра воља постоји у Влади.

Водитељ: Када кажете - увек сам желео да будем власт - да ли је то по сваку цену?

Др Шешељ: Не по сваку цену, не по цену моралних принципа. За мене је морал изнад воље за влашћу.

Водитељ: Истичете и да је интерес Српске радикалне странке да буде једина владајућа политичка партија?

Др Шешељ: То је сан сваке странке.
Водитељ: Све сте спремни да урадите...

Др Шешељ: Видите, то је интерес сваке странке. Међутим, све ређе се дешава у Европи да је једна странка у стању да влада

Водитељ: Где је ту демократија?

Др Шешељ: Како, где је демократија?

Водитељ: Ако ви само владате?

Др Шешељ: Демократија је у томе што владамо вољом народа, а не да ли владамо сами или владамо са још неким. Битна је воља народа. Битан је легитимитет власти. Али, наравно, очигледно је да је воља народа нешто другачија од наших жеља и да је народ пресудио на септембарским изборима, исказујући поверење према четири водеће политичке партије у Србији. Вероватно ће се на неким следећим изборима, мало померати ти односи снага, али у суштини ће остати онакви, какви су данас.

Ако ова влада буде успешна, има шансу да влада дуго, дуго. Ако не буде успешна, сами смо криви. Ко нам је крив. Не може нам бити народ крив. Народ нам је указао поверење на овај начин и ми то поверење морамо да оправдамо. Свесни смо и једни и други и трећи и ризика који смо преузели и свесни смо да морамо успети.

Коректна подела ресурса

Водитељ: Да ли сте задовољни поделом министарских места?

Др Шешељ: Да. Подела министарских места је обављена такође веома коректно. Ми смо пропорционално зас-

тупљени у Влади у односу на нашу снагу у парламенту, и у квалитативном и у квантитативном погледу.

Водитељ: Група 17. је хвалила Ваш економски програм. Ко је радио на изради тог програма?

Др Шешељ: Наш национални, политички, економски, социјални, културни програм је колективни продукт људи из највишег руководства Српске радикалне странке. За разлику од неких других политичких странака, ми смо непрекидно доказивали да смо компетентни у економским расправама. Да се разумемо у економију. Економија је суштина сваке политике. Наш економски програм хвале наши највећи политички противници. У тој групи 17, сада је то група 27, колико их има, велики је број људи који су нам политички противници, али не могу да оспоре наш економски програм ако је он објективно квалитетан. Јесте квалитетан и ниједна странка нема квалитетнији, бар не за сада.

Водитељ: Колико ће Вам коалициони партнери помоћи, а колико одмоћи да реализујете програм странке?

Др Шешељ: Ми ћемо заједнички да реализујемо минимум наших програмских циљева, јединствених програмских циљева. Ту смо постигли сагласност. Ту смо постигли сагласност да се озбиљније крене у процес приватизације, да се решавају социјални проблеми.

Криминалце у затвор!

Водитељ: Криминал је један од најважнијих задатака, а то је истакнуто и

Стоп хиперинфлацији: пензије исплаћивати из реалних извора

у изложеном програму премијера Марјановића. Ви сте то иначе истицали, чак има и неких тумачења да је оваква Ваша популарност на изборима захваљујући на акцентовању на криминалу и корупцији. Шта ћете сада урадити по том питању као потпредседник Владе?

Др Шешељ: Прво, бићемо најоштрији према својим људима, који случајно крену у неке корупционашке афере, тачније у криминалну радњу. Они ће бити примерно кажњени. Друго, наставићемо борбу против криминала. Наравно, сад имамо и полуге власти, утицај у својим рукама. Та борба против криминала не сме бити само јавна прозивка, него конкретна акција, а криминалац је само онај за кога се на суду докаже да је заиста починио неко кривично дело.

Економске теме

Водитељ: Направићемо малу паузу, па ћемо наставити разговор.

Настављамо разговор са др Војиславом Шешељем.

Дођосмо до девалвације. Одлуку Савезне владе о девалвацији динара оценили сте као неопходну меру, како би сви увозници плаћали пун износ парина?

Др Шешељ: Ако се сећате, ви сте били на нашој конференцији за штампу...

Водитељ: Хвала што сте ме подсетили.

Др Шешељ: ...негде пре два месеца када смо се отворено залагали за девалвацију. По нашем економском програму се непрекидно залажемо за реалан курс динара, а овде је курс заиста био толико неуравнотежен, да је у повлашћеном положају био, такозвани, увознички лоби. Парине су биле обезвредене ниским курсом марке. Увозиле су се огромне количине робе без правог економског резона. Овако ће се за извесно време уравнотежити заинтересованост увозничког лобија да робу увезе и заинтересованост једног дела становништва да ту увезену робу купи по оним ценама које су реалне, а то су продајне цене у иностранству, плус парина која се наплаћује у нашој земљи.

Водитељ: Предухитрили сте ме. Нисам стигла да поставим питање. Тврдња да девалвација неће повући инфлацију негирала су одмах поскупљења на пијацама, а такође се најављују поскупљења меса, хлеба, млека, поскупели су и неки увозни производи?

Др Шешељ: Влада је заузела став да не прихвати ниједно поскупљење роба које су под њеном контролом. У Министарство трговине непрекидно стижу захтеви за поскупљења, али поскупљења неће бити за неко дуже време.

Водитељ: Зато што у банкама нема марака?

Др Шешељ: Мислим да марака има и о томе најбоље сведочи податак каква је црни девизни курс. Код улич-

них дилера марку можете продати за шест динара, кад купујете, купујете за 6,2.

Водитељ: Неки кажу да је то зато што дилери немају динаре?

Др Шешељ: Знате шта, и девизе су као роба. На тржишту, курс девиза на црном тржишту зависи и од закона понуде и потражње. Не можете ви тражити нешто ако немате чиме да поткрепите. Не може неко да тражи девизе, а нема динаре. Треба да се подразумева да онај ко тражи девизе, има динаре.

Водитељ: Постоји ограничавајући фактор од 500 марака, што ће опет терати грађане да се обрате уличним прерадацима?

Др Шешељ: Мислим да је веома мали број грађана који иде у банку и купује и тих 500 марака. Огромна већина грађана нема толико новца да купује девизе. Скоро све плате и све пензије одлазе на основне трошкове живота, на храну, делимично на одевне предмете и обућу, на плаћање комуналнија. Веома је мали проценат људи који су у стању да нешто издвоје и претворе у девизе.

Водитељ: Како коментаришете то што је Влада Црне Горе била против промене курса?

Др Шешељ: Мислим да је Влада Црне Горе штитила тај увознички лоби и да је очекивала из тога неку конкретну корист, а и неки људи у тој влади су се руководили принципа - што горе, то боље.

Водитељ: Влада Републике Српске је увела двовалутни систем плаћања, па сад је марка званично средство?

Др Шешељ: Мислим да су ту мотиви другачији.

Водитељ: Јер још увек ништа не знате о програму председника Црне Горе Мила Буковича за превазилажење...

Др Шешељ: Ја још тај програм нисам видео. Видео сам да га неки у новинама нападају, да га неки хвале. Ни ти који га хвале и који га нападају, такође нису видели програм у целисти и ја бих сачекао да се прво, пре тога, тај програм објави и да га прочита, па да онда кажем свој суд о њему.

Љубав из рачуна

Водитељ: Како оцењујете наклоност западних сила према Црној Гори?

Др Шешељ: То није срачунато никаквом њиховом љубављу према Црној Гори него начином да се напакује Србији. Значи у питању су њихови интереси. Они траже где год могу упориште за дејство против Србије.

Водитељ: Има неких најава да би Црна Гора могла бити изузета од санкција.

Господин Момир Булатовић је указао да би то могло да изазове распад Југославије.

Шта ви мислите о томе?

Др Шешељ: Мало је вероватно да Црна Гора буде изузета од санкција,

од економских санкција. Ако крену на ово, на неиздавање виза за политичке функционере, ни по муке, мало ће кога озбиљно погодити.

Али, ако је реч о систематским, економским санкцијама, онда је немогуће да Црна Гора буде изузета.

Водитељ: На Западу је очигледно антисрпско расположење које је креирано медијском кампањом против Срба. Очигледно је да се ми баш претерано и не ангажујемо око тога, немамо професионалну српску пропаганду.

Да ли планирате нешто да урадите?

Др Шешељ: Има ту неких проблема који ће се решити у најскорије време. Рецимо, имамо проблем преноса сателитске телевизије. Сателитски програм наше телевизије се уопште не гледа у Америци. Зашто?

Зато што је неко био довољно необзбиљан пре више година па је склопио уговор са извесним хоштанглером из Калифорније, Мићом Раденковићем, који је добио монополска права на дистрибуцију сателитског програма на подручју Америке. Иначе, он је узео неке паре изгледа, чак у готову, и изгубио се.

Једнократна лекција

Водитељ: Како коментаришете медијску ситуацију и шта ћете променити?

Др Шешељ: Мора много тога да се промени у медијској сфери и у изгледу је доношење новог закона о информисању.

Ви знате да је Српска радикална странка веома либерално оријентисана у сфери информисања, ми смо за скоро потпуно...

Водитељ: О забрани ТАНЈУГ-у и државној телевизији да присуствују Вашој конференцији...

Др Шешељ: То је била једна лекција и руковођству и државној телевизији Танјуга да се више не могу тако понашати.

Водитељ: Значи, следећи пут могу да дођу на конференцију?

Др Шешељ: Следећи пут ћемо видети. Знате, то је једна лекција, једнократна лекција, а ако се понови такво њихово понашање, онда могу очекивати да ћемо их трајно елиминисати са наших конференција за штампу, јер они морају да предњаче у објективности, непристрасности, а не да се понашају као да им је то нешто чиме самовласно могу располагати и да сами могу кројити извесну страначку политику и процењивати шта је корисно за објављивање а шта не?

Нове прљаве работе Милоша Минића

Водитељ: У току дана су стигла многа питања слушалаца, а сада ћемо покушати да одговоримо на нека.

Шта мислите о отвореном писму Милоша Минића упућеном председ-

ника Југославије Слободану Милошевићу?

Др Шешељ: Милош Минић је један популарни изјављивач српског народа. Много се компромитовао под Титовим комунистичким режимом. Он је стварао услове за разбијање претходне Југославије и сво, при крају живота, наставља са својом изјављивачком работом.

Водитељ: Милош Радић из Београда пита да ли би господин Шешељ позвао Кинкела, Ведрина, Кука и Олбрајтову, као посматраче за разговоре Слободана Милошевића, Војислава Шешеља, Вука Драшковића са Руговом, Аганијем, Бакалијем, уз директан телевизијски пренос на државним телевизијама у Немачкој, Француској, Америци?

Др Шешељ: Идеја је веома интересантна, али ја сам, у сваком случају,

нашао на Скупштини док је био опозиција?

Др Шешељ: Референдум не може да се односи на Црну Гору јер је Косово унутрашње питање Србије. А не може се човек на исти начин понашати и кад је власт и кад је опозиција. Власт подразумева много већи степен одговорности. Или, да опозиција напаоности власти, а не да помаже власти. Циљ је опозиције да обори власт, а не да је оспори. А циљ је власти да сама себе учврсти, стабилизује и да спречи опозицију при покушају обарања.

Водитељ: Поповић Милица пита: као председник Радикалне странке, да ли ћете испунити своје обећање да би требало пописати све Албанце на Косову и утврдити им држављанство?

Др Шешељ: Па, не могу то испунити као председник Српске радикалне

слим да ни једном страном новинару није онемогућено да ради на подручју Косова и Метохије и сви су се они упознали практично какво је стварно стање. Све западне владе знају какво је стварно стање, али интереси којима се руководе, усмеравају их на пласирање лажи и неистине.

Водитељ: Сања Тадић: знате ли да је Косово још од Дејтона дато Шиптарима? Хоћете ли ви бити тај који ће ту неминовност објашњавати Србима, или ћете напустити ту Владу у којој седите, када то схватите?

Др Шешељ: Прво, Дејтонски споразум се није односио на Косово и Метохију.

Друго, ја, нити било који српски радикал нећемо учествовати ни у каквој предаји Косова и Метохије.

Треће, са нашим коалиционим пар-

Једнократна лекција: РТС и Тајџут могу се вратити на наше конференције уколико промене однос према информисању

против интернационализације. Али, спреман сам на директно суочавање и са Олбрајтовом и са Кинкелом и са Ведрином и са овим Енглецом, како му беше име - Куком, на било којој америчкој, енглеској, француској или немачкој телевизији, или на нашој телевизији.

Власт је већи степен одговорности

Водитељ: Јованвић Александар: како средити проблем Косова. То смо одговорили.

Члан радикалне странке пита: зашто се референдум не односи на Црну Гору, зашто се Шешељ овако није по-

странке, али ћу настојати као потпредседник Владе Србије да се што пре обезбеди попис свих грађана Србије и моје лично мишљење је да не треба чекати 2001. годину, да се то може и раније урадити, поготово што смо у међувремену имали распад претходне Југославије.

Предаја без радикала

Водитељ: Драгиша Николић: зашто се не упути предлог страним новинарима да посете Албанце у осталим градовима Србије, тј. зашто се живот и права Албанаца не посматрају на читавој територији Југославије и Србије?

Др Шешељ: Па није ствар српске владе да позива стране новинаре, али ми-

тнерима у Влади народног јединства, Социјалистичком партијом и Југословенском левицом, чврсто смо се договорили да се Косово ни по коју цену никоме не даје. Косово мора остати саставни део Србије.

Деоба неће бити

Водитељ: Мирко Римац-Поповић: да ли може да се подели Косово и Метохија између Албаније и Србије на 50:50%?

Др Шешељ: Ми смо против сваке деобе. Косово и Метохија се морају у целини сачувати.

Водитељ: Павловић Драгиша: шта је са одговором на писмо које су му упутили пензионери?

Др Шешел: Ја не знам ни за какво писмо пензионера, знате. Морам признати једну ствар - сваки дан ми стиже по неколико стотина писама и ја практично ни једно писмо не читам. Ове административне службе отварају пошту, читају писма и по неко од тих писама ми проследе. А, кад бих читао сва писма која ми долазе, мој би читав живот прошао у читању.

Пензије

Водитељ: Даница Динић: када ће и у које време да регулише редовну исплату пензија? Шта је једини динар од бензина који је измишљено?

Др Шешел: Нећемо моћи за кратко време да регулишемо редовну исплату пензија, али у најскорије време имамо идеју да нешто учинимо како би се смањило заостали дуг пензионерима.

Водитељ: Колико у Србији има радника који су радили 40 година, уплативали у стамбени фонд, а још стан нису добили? Шта је са тим новцем, Петар Милић пита?

Др Шешел: Тај новац је одавно потрошен. Некад наменски, некад ненаменски. Мале су шансе да се нешто накнадно по том основу постигне.

Водитељ: Митровић Миодраг: када ће земљорадници да примају своје пензије? Када ће им се побољшати стање?

Др Шешел: Рекао сам већ да ћемо настојати у најскорије време да битно смањимо закашњење пензија, да смањимо дуговања према пензионерима. То ће реално бити извесно побољшање стања, а за потпуну нормализацију ћемо морати сачекати још извесно време, јер било би погрешно сада ићи на штампање динара да би се исплатиле пензије. Пензије се морају исплативати из реалних извора како се не би подстакла нова хиперинфлација.

Водитељ: Ђура Обрадовић: Како решити пензионерска дуговања, да ли ће бити инфлације?

Др Шешел: Инфлације ће бити, али се ми трудимо да она буде што нижа. Не можемо ми у садашњем стању наше економије потпуно искључити инфлацију. Али, можемо је ограничити, можемо је контролисати, можемо је свести на извесан минимум, на подношљиви минимум.

Питања слушаца

Водитељ: Младен Гојковић: Хоћете ли истрајати на химни "Боже правде", хоћете ли гонити у затвор црвене лопове, хоћете ли да распродате виле на Дедињу, штафете. Ако нећете, многе од нас који су Ваши црвени заштитници, други хоће?...

Др Шешел: Разумем. Крај питања. **Водитељ:** Добро, овај први део, оно што сте најављивали....

Др Шешел: Хоћемо ли истрајати на борби против криминала - хоћемо, од тога нећемо одустајати.

Што се тиче виле на Дедињу, оне су у ингеренцијама савезне државе, али ми ћемо се у оквиру Владе Србије залагати за свеобухватну приватизацију. И, ту заиста нема одустајања. А залагање за химну "Боже правде" је прописано и програмом Српске радикалне странке.

Водитељ: Милан Јовановић: Да ли је могућа пререгистрација возила са црногорским таблицама на српске?

Др Шешел: Ту ће морати да се изнађе извесно решење. Какво, то ћемо видети у најскорије време.

Водитељ: Јагода Ковач: Шта је било са старом девизном штедњом?

Др Шешел: Стара девизна штедња је такође у надлежности савезне државе и припремљен је закон за њено решавање, али тај закон никако да се појави пред Савезном скупштином.

Водитељ: Славко Мирић, Добановци: Како тумачи асфалтирање 14 улица у Батајници, а у Добановцима ниједну, са чим оправдава недавање речи одборнику на задњој скупштини у Земуну који је тражио три пута реч?

Др Шешел: Сви одборници који су тражили реч на седници Скупштине општине Земун добили су реч. И, заиста, не знам за такав случај да је неко три пута тражио реч, а да није могао да говори.

Друго, у току је изградња пута дугог 3,5 км од Добановаца до Новог насеља Грмовац. А Добановци немају неких приоритетних проблема са асфалтирањем путева, мада ће се и тамо на томе радити, а у Земуну, ових 14 улица 30 година нису имале асфалт. Пре 30 година су ту биле куће сазидане и то је било заиста ургентно.

Водитељ: Зорана Јовић: Пре два месеца сте најављивали изборе за мај, шта сада мислите о новим изборима? Вероватно мисли на локалне изборе.

Др Шешел: Па нисам најављивао за мај, говорио сам да желимо што пре нове локалне изборе, и та жеља је остала. Ми као странка ћемо инсистирати да се локални избори што пре обнове.

Водитељ: Зашто сте прогутали пораз против Лилића, у ствари вашу победу - Милан Илић.

Др Шешел: Ја нисам поражен против Лилића, ја сам Зорана Лилића победио на председничким изборима, али недостајало је неколико хиљада гласова до 50% бирача.

Водитељ: Мајсторовић Горан: Био сам члан ваше странке још док је била Српски четнички покрет, био сам са вама док сте Миру Марковић звали вештица са Дедиња, а она вам је узвратила да нисте ни мушко ни Србин.

Сад вас ја питам да ли сте мушко и да ли сте Србин?

Др Шешел: Постоје неке варијанте проверавања.

Водитељ: Зоран Влаховић: Истина о Металском комплексу.

Др Шешел: Металски комплекс је у веома тешкој ситуацији. Та истина је јасна сваком грађанину наше земље

и за дуже време се ти проблеми металског комплекса неће моћи ефикасније разрешити. Једини спас за металски комплекс је свеобухватна приватизација, и то приватизација у коју би се укључиле и стране фирме. Другог начина да се изађе из садашње економске кризе једноставно нема.

Водитељ: Љиљана Благојевић: Да ли је могуће да се у општини Раковица не руше киосци и да се дају дозволе као у Земуну?

Др Шешел: Ја мислим да је прави злочин прогонити људе који су изградиле киоске, ако реално никоме не сметају и ако никога не угрожавају, јер ти људи се баве извесним делатностима: угоститељским, занатским, трговачким, некад и производним, и решавају и свој проблем egzистенције и још извесног броја људи заједно са собом које запошљавају на одређеним пословима. И, док не изађемо из ове економске кризе, ми немамо разлога да много бринемо о лепоти. Лепо је оно што доноси зараду. Што обезбеђује људима хлеб. Што обезбеђује да деца нису гладна, да нису гола, да нису боса. А кад изађемо из економске кризе, онда ћемо те објекте који имају статус привремени, без обзира јесу ли зидани или монтажни, уклањати и приводити намени јавне површине на којима су изграђени.

Водитељ: Љиљана Стојановић: Шта мислите о Војсци Југославије, да ли им треба побољшати стандард и када ће то бити?

Др Шешел: Војска је у прилично тешком материјалном стању. У веома тешком материјалном стању. Стандард јој се мора побољшати, али то наравно не може да се уради преко ноћи, биће ту још доста мукe, много труда и напора ћемо морати да улажемо, али војска мора претрпети извесан процес рационализације, реформисања мора смањивати логиистику у корист борбених јединица, а ми као странка се залажемо и за смањивање обавезног војног рока са годину дана на осам месеци, а средства која се на тај начин уштеде требало би да се усмеравају ка повећању броја професионалних војника.

Водитељ: Ово је било последње питање слушаца, да ли би сте желели нешто посебно да кажете, а да вас ја нисам питала?

Др Шешел: Могу да кажем да ми је увек велико задовољство да са тако лепом и интелигентном водитељском разговорам.

Водитељ: Хвала господине Шешелу на комплиментима.

Др Шешел: Овог пута нисам ни мало оригиналан, пошто сам нешто слично рекао прошли пут, је ли тако?

Водитељ: Слушали сте емисију "Клуб радио новости", останите и даље на таласима Радија новости. Пријатна ноћ.

ВИТЕЗ ПРВОГ И ПОСЛЕДЊЕГ СТРОЈА

После дуге и тешке болести, у суботу 28. марта, преминуо је Ранко Вујић, председник Српске радикалне странке и народни посланик Скупштине Крајине. Сахрањен је 30. марта на Новом бежанијском гробљу

После дуге и тешке болести, у суботу, 28. марта преминуо је Ранко Вујић, председник Српске радикалне странке Републике Српске Крајине и народни посланик Скупштине Крајине. Сахрањен је 30. марта на Новом бежанијском гробљу.

Бројни пријатељи, познаници, колеге, родбина опростили су се од Ранка.

О Ранку Вујићу говорили су на сахрани др Војислав Шешел, председник Српске радикалне странке (овај говор је интегрални део текста Рајка Ђурђевића), Љиљана Рашић, Ранкова колегиња из школе "Вук Стефановић - Крајић" из Вуковара и Војислав Станимировић, председник Самосталне демократске српске странке. Све величанствене пратње само скривају величанствену трагичност сваке несреће!

У немој тишини, пратња Ранка Вујића је стигла до краја сваког пута. На прагу вечне куће, заустављају се његов крст и црквене литије. Породица и чело колоне величанствене пратње. А доле, далеко из невидљивог зачеља, испред капеле Бежанијског гробља, још се размотава поворка, непрестано извире иза окуке кроз ниски борик, пристиже и губећи ред, утапа се у непрегледни круг народа, венаца и спуштених барјака око ископаног гроба...

Слика из вечног круга српских судбина

Са рамена спуштају Ранков ковчег. У њему две судбине: Ранкова и народа. Судбина човека са ликом судбине народа. А изнад ње, кхери, Нагаша и Мирјана. Ранкова удовица Марта и мајка Пера. Слика као из вечног круга породичних судбина. Српских судбина. Заустављена слика величанствене трагичности историје: над ископаном раком, над сандуком покојника, тек стасало потомство. Удовица и мајка. Мајка, она - неизоставно!

Кад им судбина намени да сахрањују оно што је на срцу спавало, српске мајке су жива гробља Србије. Не-

ма српских ратних и поратних сахрана, без српских мајки.

А очеви? Српски очеви су обично завршавали у прошлом или претпрошлом историјском кругу. Гинули су у прошлом или претпрошлом рату. Или су из њега стизали у разваљене куће и разорена кућишта, тек да испричају како је било, док се не угаси рањави и измучени живот. А тамо, у Ранковом родном крају, у љутом кршу српске Далмације, величанственост и трагедија очева су прешле у легенду и мит једног страдања. Српски очеви су живи бацани у јаме, или клани на кућном прагу. И они су имали среће у величанственој трагичности своје несреће: нису бар дочекивали оно горе од свега, да синовима понесу крст до гроба.

Са колоном и после ње

У том српском судбинском поретку ствари, стигао је и Ранко у садашњи круг рата и несреће. Рат је преживео. Изашао је из њега, тек да каже како је било. Изгубио је последњу битку. Пре тога је изгубио већ добијени рат. Борио се храбро са болешћу, истим

жаром, истом храброшћу, пожртвовањем и вером као у рату, у коме је изгубио готову победу. И та пратња колоне иза мртвог Ранка, раздешена и оборених глава, била је слика оне страшне колоне, што јој је Ранко горе код Приједора ишао у сусрет. Пун неверице да је изгубљен величанствено добијени рат, ишао је супротно од те избегличке колоне. Тражио је да сагледа то њено замршено клупче изворишта, на њеном зачељу. А она је истицала без краја и реда, као из пресечене артерије, све до последњег даха.

СТИГАО ЈЕ СА ТОМ КОЛОНОМ И ПОСЛЕ ЊЕ. Победник из рата нашао се у Бежанији. Сада је стигао, после те бежаније, до Бежанијског гробља. И та нема српска симболика може, мимо и после свих речи да искаже ту величанствену трагичност још једног нараштаја. Речи су ту недовољне. Њих обично и нема кад су најпотребније.

Ту, на прагу вечне куће Ранкове, његов колега из Славоније мучи се и тражи праве речи. Ранкова колегиња из школе пребира лепе и учене речи за свог колегу. Ишао је у школу, желео је и постао српски учитељ. Просвећивао је и учио децу. Племенито занимање, мирни позив човека чија је душа уморна, кроз све историјске кругове предака, желела мир и спокојство породице. А живот, српски живот и судбина, имали су свој ток.

Окренут Богу и истини

Ранко Вујић је рођен 1948. године у селу Кањани, тамо код Дрниша. Од оца Симе и мајке Пера. Прошли круг рата се тек завршио. Српска гробља су била нова, а ране свеже. Из колоне, из српских збегова и бежаније, чије је чело стизало до Америке и Аустралије, нешто се вратило на попаљена огњишта и разорена кућишта. Вратило се што се вратило. Проређено и осакаћено. Слике величанствених призора трагичности још су се познавале на њиховим телима, на њиховим кућиштима, запустелим торovima и пољима, а њима је галамом и хајком наређена бе-

Породица над одром

Излазак из капеле

зумна радост неког осећаја слободе. Нарешен је заборав. Праштање је и тако било својство њихових душа.

Хоћемо ли једном као све што је отпорно и силно, научити и да мрзимо своје зло окружење?! Или ће нас тада, ако се то деси омрзнати Бог? Прекинуту и ту последњу нит која нас држи повезане са небом и земљом?

Као и сви други, све потоње генерације, Ранко Вујић је био окренут Богу и његовој истини. Забораву и праштању. Да праштамо, то хоћемо и морамо, да заборавимо – то нећемо и не сме мо.

Живот пресечен на пола века

И Ранко Вујић је кренуо у просвету. Завршио је учитељску школу, педагошку академију и кренуо у нови живот, пун наде и очекивања. Из болног крша српске Далмације преселио се у равнице Славоније. Дошао је у Вуковар. Почео је свој нови животни пут. Расла су дечица у школи. Расла су деца у кући...

Сада је ту над ископаним гробом. Живот пресечен тачно на пола века. Превисше дуг за све српске патње. Кратак да се размахне у лепоти живљења у сазревању. Зауостављен је у пном замаху. У највећој животној снази. Лежи ту на крају сваког пута. То је едина и коначна истина.

Круг око гроба је затворен Свеће догоревају. Отпојали су и "Гјечнају памјат", и настао онај последњи неми трен тишине, пре него што наступи вечита тишина једног гроба.

Над ископаном раком, над ковчегом на његовој ивици капнула је једна висока војводска суза...

"Драги Ранко,

Кад ми српски радикали тугујемо, кад ми српски радикали плачемо, то је онда плач без суза. Али, тај плач најтеже боли. Наша срца данас крваре, јер је из наших редова отишао најбољи...

Расути Јевреји су се заклињали две хиљаде година: "Ако те икада заборавим, Јерусалиме, дабогда ми се десница рука осушила до рамена..."

Преселио се код сабораца

Покој души Ранку Вујићу. Ма колико био кратак један људски живот, довољан је да остави свој људски траг. Сваки тренутак живота, сваки покрет и свака реч, кажу, може бити једна задужбина. Иза Ранка их је остало доста. Остало их је у његовим речима, у његовој професији, у лику сваког његовог ученика, и ономе што је радио као народни вођа.

Преселио се у лепши део, код својих сабораца. Отишао је у боље друштво, међу најхрабрије. Отишао је мртви Ранко међу мртве саборце и мртви

ПЛАЧ КОЈИ НАЈВИШЕ БОЛИ

Говор др Војислава Шешеља, председника Српске радикалне странке

"Драги Ранко,

Кад ми српски радикали тугујемо, кад ми српски радикали плачемо, то је онда плач без суза. Али, тај плач најтеже боли. Наша срца данас крваре, јер је из наших редова отишао најбољи. Отишао је човек који је одскакао свим највишим људским врлинама, човек који је предњачио поштењем, чашћу, храброшћу, пожртвовањем и патриотизмом. Сву своју енергију уложио си у Републику Српску Крајину. Изгорео си на том послу. У томе си нам слу-

моћници. Господари несреће, страдања и зла.

И, као што је Господ Бог пре две хиљаде година послао свог јединог сина да на своја плећа прими све грехове човечанства, да загарантује и обезбеди васкрсење, тако нам је, изгледа, Божја рука и воља изабрала међу нама тебе, човека са најнежнијом душом и најјачим срцем, да својом патњом преузмеш све наше грехе, грехе нашег народа и да нас искупиш за заслужено васкрсење; да нам Бог подари снаге, мудрости,

ну, српско Топуско, српски Двор на Уни, српски Пакрац, српску Вировитицу, српске Окучане, српски Вуковар, српски Осијек, српски Бели Манастир; нека нам се осуши десница, ако заборавимо иједно српско село, иједан српски град!

Све ћемо учинити да оно, што је била највећа жеља и заједнички циљ остваримо.

Ти си отишао јер је Господ Бог тако хтео. Одабрао је најбољег међу нама да својом жртвом, својом патњом покаже да ће Срби издржати. При-

жио као пример. Али најмрачније силе овога света опет су се завериле против овог народа. Отеле су нам те мрачне силе и српску Далмацију, српску Лику, српску Банију, српски Кордун, српску западну Славонију, српску источну Славонију, српску Барању.

Отеле су нам мрачне силе и велике делове Републике Српске. Отимају нам данас Косово и Метохију.

Ти ниси могао да гледаш дуге избегличке збегове. Ниси могао да гледаш српску сирочад, српске инвалиде, старце, жене и децу, како у дугим колонама напуштају оно што је наше, јер су тако хтели светски

вољу и храброст да повратимо оно што је наше.

Расути Јевреји су се заклињали две хиљаде година: "Ако те икада заборавим, Јерусалиме, дабогда ми се десница рука осушила до рамена..."

А ми, над твојим гробом, драги Ранко, ми, српски радикали и ми, српски четници данас се заклињемо: "Дабогда нам се осушила десница рука, ако икад заборавимо српски Книн, српски Дрниш, српски Бенковац, српски Обровац, српски Карлобаг, српски Грачац, српску Удбину, српски Теслинград, српску Кореницу, српске Плитвице, српски Војнић, српску Петрињу, српску Гли-

мио си грехове свих нас, а ми, који смо мање храбри од тебе, који смо мање снажни од тебе и који смо мање способни од тебе, нисмо могли ни на самртној постељи да гледамо твоју последњу битку. Кад се видело да ти медицина ништа не може помоћи, крили смо поглед, проето бежали од истине. Јер то више није био онај наш Ранко, који је предњачио енергијом, који је предводио друге. Ти си и тада био најхрабрији и најјачи.

Почивај у миру, драги пријатељу. Нека ти је лака ова света, нападена српска земља и нека ти свевишњи Господ Бог подари рајски мир и благослов!"

УЧИНА ЗВЕЗДА НЕ МОЖЕ ПАСТИ

Говор Војислава Станимировића,
председника Самосталне демократске српске странке

"Драги наш брате Ранко,
Вест да си изгубио своју последњу битку све нас је погодила и ожалостила, пре свих и највише твоје најдраже, твоје омиљене ћерке, твоју супругу, остарелу мајку, брата и сестре са породицама, ближу и даљу родбину, али и твоје бивше ученике, колеге и чланове твог колектива, твоје пријатеље. Ми, твоји искрени пријатељи, чланови заједничког Већа општина, Самосталне демократске српске странке, Одбора за образовање и културу, чланови општинских структура, Актива директора и твоје бивше посланичке колеге из источне Славоније, Барање и западног Срема, одајемо ти последњу пошту. Испраћамо те на вечни починак, на пут без повратка.

Претешко је наћи праве речи опроштаја од тебе, нашег Ранка, нашег цењеног и вољеног уче, доброг и нежног родитеља, супруга, колеге, врсног директора и политичара, човека – људине, брата, православаца и Србина, племенитог хуманитарца. Тренутак је да истакнемо твој неспоран допринос у профилисању српских интереса у протеклих шест, седам година, на пример кроз твоје вођење посланичког клуба радикала. Увек си се поносио својим клубом, а они и сви остали поносили су се тобом. За памћење су твоји изванредни говори, увек проткани потребом за слогом српског народа, патриотским осећањем и љубављу према вери нашој православној, љубављу према себи самима и отаџбини нашој. Догађаји су текли као набујале, брзе, планинске реке. Увек си био рационалан, стаман, толерантан, политички зрео и надамне реалан и бескомпромисан у постављању и решавању виталних задатака, не штедећи се нигде и никад. Незаобилазни су твоји иступи и доприноси у формирању и раду Извршног већа, заједничког Већа општина Самосталне демократске српске странке, а посебно у стварању претпоставки за просветну и културну аутономију за припаднике твог народа у источној Славонији и Барањи и западном Срему. Умео си слушати друге, али си био и радо слушан од других. Имао си манире префињеног, наочитог господина, господина који је увек знао што хоће и како то хоће. Нажалост, Бог те узео у педесетој години живота, баш када си био најмоћнији, а свима најпотребнији.

Драги учо, овде су они који су те увек ценили, волели и они који су с тобом радили, који су се борили с тобом, који

су се у ближој прошлости заједно с тобом суочили са свим истинама, они које си ти називао својима. Сви су већ понешто изгубили, или непрежаљеног члана породице, или кућу, или срећу, или део тела, или завичај свој, или све. Данас губимо и тебе као део себе. Присећамо се једне твоје реченице израчене у овим невременима, што временима постаће. "Ништа нам не могу узети ако нам душу не узму". Као да смо већ научили да наше узимају. Стиснемо зубе, ћутимо, али памтимо. Остаје нада и вера да много оног што нам

узеше или још узимају, можемо када у целости или делимично вратити. Боли! спознаја да више нема твог повратка. Јер Ранкова, учина звезда више не може пасти. Али поносни смо што остају твоје идеје, исписани или назначени твоји трагови којима ваља смело крочити и тако испуњавати наш аманет према теби, себи, народу свом нападеном и поноситом отаџбином. Твојим одласком остаје неизбрисива туга и бол у нашим срцима, остаје траг и ненадоднадиво место које си имао међу нама и са нама, остаје понос и срећа што смо те баш таквог имали и познавали. Остаје нам у наслеђе да чувамо и очувамо православље и светосавље, духовност нашу. Остаје нам тако дуг незаборав на тебе и твоја дела.

Драги наш брате Ранко, за све што си учинио нека ти је вечна хвала и слава!"

Крајину. Сва Република Српска Крајина је мртва, ово се само попуњавају гробља заосталим појединцима.

Ранко и сви остали борили су се за нешто сасвим друго. Сањали су сан живе Крајине. Слободу њених градова и села. Нема рањенијег крша од српске Крајине, нема трагичнијих поља од њене равнице.

У тој борби сањали су подигнуте српске барјаке, слободан народ, победничке трубе и дочек. Коначну слободу и мир једног срећног живота. Једном коначну и потпуну српску слободу, освојену заувек. Добили су оно за шта се нису борили: мртву Крајину, збегове без наде и расута гробља. Остаци њиховог сна и храбрости су у мртвачким сандуцима, међу венцима, испод спуштених барјака. Ранко Вујић је означен да буде симбол и тог храброг борења и искиданог сна једне пропасти у бежанији.

Много за један људски живот угашен на пола пута. Он није губио време, увек је без оклевања ишао у сусрет тој судбини.

Пробуђени инстинкти

Ту, на ивици његовог гроба, докле га последњи пут обасјава ово сунце сећања, као небески барјаци плове кроз време у простор те болне славонске равнице...

Слутио је рат. Осећало се крвопрелиће. Јављали су се небески и земаљски знаци. По болној равници Славоније, на асфалтним путевима према српским селима, по бандерама и дрвећу, по оградама и на зидовима кућа већ је свањивало усташко "U", тај злогласни знак клепањог сечива у рукама целата на вратовима нових српских нараштаја. Једна обновљена стара завера, пола века смутње и наређеног ћутања, расплитало се на исти начин као пола века раније, као прошли и претпрошли пут.

А по тој српској равници, по свој Крајини од далматинског крша на српском мору, преко Велебита и Динаре, до Папука, на другој страни, и доле, читавом српском равницом трајало је живо памћење. Јавила се нова језа преживљених логора и јама. Језа од кама и маљева. Искуство је било поучно. Једна држава је била у распаду. Раздешена и растројена, представљала је прави кошмар. Њен устав је представљао синтезу подлости, завере против српског народа. Војска је била у расулу. Мржња у туђим главама и оружје у туђим рукама.

Не, то није била само рационална опрезност Срба. Био је то пробуђени инстинкт борбе да се преживи и опстане. Одрасројеног народа, збуњеног у томили, до људи организованих за отпор је мали, али и тежи и најсложенији корак. И њега могу да искораче на чело народа само они који даље виде и више осећају.

Нада последња одлази

На улазима у српска села дуж сла-
вонске равнице занећиле су ватре, а
освануле барикаде. Голорука опрезно-
ст је била пробуђена. Горе у Вирови-
тици нове усташке сатније у унифор-
ми званичног "редарства", већ су пра-
виле свој ред. Преживеле старе и нове
усташе обукле су нову униформу. Гле-
дао сам како у патролама крстаре Ви-
ровитицом и одводе Србе из њихових
кућа. Тамо у Пакрацу већ три дана ус-
таше су блокирале све прилазе граду.
Заборавили су једино ноћни шинобус
из Банове Јаруге. Рачунали су да је
већ данима потпуно празан, да долази
и одлази по инерцији. И тај шинобус
ме донео у запустелу ноћ и помрчину
Пакраца. Капија владичанског двора
била је затворена за преноћиште. Ос-
тао је само парк испред цркве и двора.
Мора да је већ свитао и нови дан, а онда
је изненада та блокада, претходних да-
на правдана "мерама реда", показала
свој јасни циљ. Усташке сатније су јури-
шем преко парка освојиле зграду Оп-
штине у Пакрацу. Рафали су решета-
ли милицијску станицу. Отуда су већ
из ње извлачили разоружану мили-
цију. "Редарственици" са униформи ми-
лиције кидају еполете. Ударају их, оба-
рају и вуку као снопље...

Стигла је некаква војска да сутрадан
по граду патролира и да се њена из-
луђена команда, случајно или намер-
но правда "како се она у све то не ме-
ша и како се неће мешати".

Усташе освајају главне српске варо-
ши. Хапсе, бију, убијају и приводе и
српски народ и милицију која је ко-
лико-толико хтела да их одбрани. Вој-
ска је тек делимично отворила путеве.
А по њима, доле преко Боботе, гореле
су ватре на барикадама села. И тај пут
је водио до Вуковара. Испод аркада ње-
гове барокне Општине срео сам те
ноћи професора са именом Ранко Ву-
јић. Чуо сам уснут то име. Из сећања,
ту на Бежанијском гробљу јавља се он-
дашњи његов лик младалачког изгле-
да. На пријатном лицу правилних цр-
та живе очи. Високо чело и високи
раздељак "валентино". Баш се вратио
из обиласка барикада по околним се-
лима. Распоредио људе. Поставио ос-
матрачнице. Прикупио информације. Ра-
зговарали смо пред камером новосад-
ске телевизије. Долазили су многи љу-
ди, узимали од њега кратка упутства
и излазили у ноћ. Ранко је тада још
веровао у неко мирно решење. Нада у
бољи живот последња напушта чове-
ка.

Жалост и туга
за мртвом Крајином

Али, живот је отишао токовима је-
дног страшног рата. И кад су српске
победе најавиле слободу Крајине, ви-
ше га нисам сретао. А када је та Краји-
на почела опет да се комада и страда ње-

ЧОВЕК ЉУБАВИ И СНАГЕ

Говор Љиљане Рашић, колегинице Ранка Вујића
из Основне школе "Вук Стефановић Караџић":

"Окупили смо се због преране смр-
ти нашег Ранка Вујића. Рођен је у крше-
витој Далмацији која је подарила мно-
го значајних људи, а међу те велике
убраја се сигурно и наш Ранко. Суро-
ва стварност рата удаљила га је од ро-
дног краја, Кањана, а наша бол је тиме
већа што га сахрањујемо, како је сам го-
ворио, у земљу на коју није могао но-
гом крочити, али коју је исто тако не-
измерно волео. Данас се опраштамо
од нашег драгог Ранка, од Ранка воље-
ног она, брижног сина и супруга, нај-
дражег брата од доброг учитеља и це-
њеног директора. Опраштамо се од Ра-

нка. Био нам је свима пријатељ. Изнад
свега био је човек. Човек високих љу-
дских квалитета који је у свој позив
преточио сву своју љубав и снагу. На
првом месту био му је интерес детета,
ученика за које је увек имао времена
и разумевања. Он је дечје жеље и деч-
је потребе разумео и он их је решавао са
осмехом и топлим речју. И зато је за све
нас, за све ученике, за све који су га зна-
ли увек био и остао само Ранко, не
учитељ и директор, него само Ранко. И
цео Вуковар у којем је провео највећи
део свог радног века знао је Ранка, чо-
века спремног да помогне и разуме. А
многи су тражили његову помоћ и мно-
гима ће недостајати. Оставио је иза
себе ненадокнадиву празнину и бескра-
јну тугу у срцима његових најближих.
Поносио се он својом Наташом и Ми-

рјаном, с бескрајном љубављу и пош-
товањем дивео се снази своје мајке Пе-
ре и супруге Марте, истицао је несеби-
чну љубав својих сестара и брата, а да-
нас, данас их све у тузи оставља, без
своје љубави и помоћи. А живот му је
био тако испуњен. И свуда су трагови
његовог људског постојања.

Ранко је рођен 1948. године у селу
Кањани, општина Дрниш, од оца Си-
ме и мајке Пере. После завршене учите-
љске школе и Педагошке академије,
долази у Вуковар 1971. године. Радио
је као учитељ разредне наставе у Ило-
ку у специјалној школи Вуковар, Осно-
вној школи "Други конгрес КПЈ" Вуко-
вар. У септембру 1991. напустивши Ву-
ковар стиже у пионирски град Београд
где се укључио у збрињавање и орга-
низовање наставе са децом у избегли-
штву. Почетком априла 1992. поново је
учитељ у Вуковару, а од 15. јуна 1993.
именован је за директора Основне шко-
ле "Вук Стефановић Караџић". И ту,
у тешко време за све Србе у Крајини
долази до пуног изражаја Ранкова спо-
собност, воља и људски квалитети. Бо-
рио се за аутономију и аутохтоност
српске школе. Истицао је улогу наста-
вника и племенитост педагошког по-
зива у развоју слободне личности де-
тета. Залагао се за статус ученика као
субјекта, а посебно за уважавање и пош-
тивање међусобних односа наставника
и ученика. Борио се Ранко и као Ср-
бин, јер требало је сачувати име и је-
зик, кућни праг, историју и за будућ-
ност српског народа у Крајини. Далеко
се чуо његов глас, оштро је резао. У
тој борби није се штедео. Можда се ипак
у тој борби исцрпио, можда је ипак
млад истрошио се, па ову последњу
битку, битку за свој живот губи. Подму-
кла и тешка болест победила је вољу
и младост. Педесет година плодног жи-
вота и рада тако се прекинуло. А могао
је, могао је дати много.

Драги наш Ранко, одлазиш прера-
но, јер за овакав растанак увек је пре-
рано. Теши нас, али и обавезује созна-
ње да си свој људски век испунио љу-
бављу и борбом за бољег човека. По-
носни смо Ранко што си био с нама и
што си нам био пријатељ. Нека ти је
лака српска земља!

Твоји радни другови и пријатељи
из Основне школе "Вук Стефановић
Караџић", Вуковар.

Нека му је слава!"

Испраћај пријатеља и саборца

Почивај у миру драги пријатељу; нека ти је лака ова света, нашаћена српска земља

гово лице сам виђао у новинама. Било је то нешто сасвим ново, горе него на почетку оних претњи и рата на помолу. Најмрачније силе су узеле усташе као свој штит. Ни српске барикаде нису више биле она одлучност на поћној стражи. Међу Србима су подстицани са стране они што им је душа у носу, а издаја у памети. Онај слој који је раније кроз историју отпадао од матице, пролавајући веру за вечеру.

Ранко Вујић и њему слични имали су сада непријатеље и на својој страни барикаде. Ако и не знаш ко ти је душманин понекад погледај, можда га је родила баба твоја мајка.

А онда је нестала мртва Крајина. Са њом и Ранко Вујић. Поделио је њену судбину у збегу и бежанији.

Почео је своју последњу битку. Ручку ми је допао заостали број "Велике Србије". Новинар је Ранка Вујића посетио у болници, када је и мање паметним и мање искусним од њега, исход његове последње битке био очигледан. Одговарао је на питања новинара. И у тој другој причи нигде није било њега и његове болести. Породице и трауме у избеглиштву. Текла је болна и сетна прича о Крајини. Жалост и туга за мртвом Крајином. Ни речи о себи, ни труна жалости за животом који истиче из њега, ни помена о раскућеним стварима, о кућишту у које је уложио пола века живота и рада. Ни трунке чемера и оптужбе. На крају свега само његова клетва за оне што су издали, а родила их наша мајка. Издали су, а на истом срцу смо спавали.

Сан који је сањао Ранко Вујић

Слава и покој душе Ранку Вујићу. После борења, после губитка добијеног рата; после бежаније нашао је мир на Бежанијском гробљу. Преселио се међу бољи део Срба. Имао је и среће. Гроб му је у матици за коју се борио. Она је била његов сан који је сањао. Многи Ранкови саборци и у гробу немају мира. Мајке их ископавају и преносе од једног станишта до другог, како се комада и нестаје под њима и нама српска земља.

Све величанствене пратње само кривају величанствену трагичност сваке несреће. Бол настаје када се разиђемо. Бол за све. Бол за Наташу и Мирјану, за удовицу Марту и мајку Перу.

Само самоћа и гроб имају свети склани. Само самоћа узима сву величину туге. Дубока туга самује. Таква је и судбина Србије. Свих њених јунака. Њихових синова и кћери. Удовица и мајки! Збогом пријатељу.

Рајко Ђурђевић

СЕЋАЊЕ НА "САВЕЗНИЧКО" БОМБАРДОВАЊЕ БЕОГРАДА
16. И 17. АПРИЛА 1944. ГОДИНЕ

БЕОГРАДСКИ КРВАВИ ВАСКРС

"Протестујем у име Српске владе, пред Богом, српским народом и целом светском јавношћу: што су Енглези и Американци, "наши савезници", због којих смо изгубили слободу и државу и већ поднели тешке жртве у крви, бомбардовали Београд који је страховито страдао због њих 6. априла 1941. године.

Дижем глас против ових просвећених Вандала што су за овај злочин изабрали највећи хришћански празник у години. Клањам се пред свим невиним жртвама и зовем све Београђане да се врате самима себи, мајци Србији и српству, на њих само да мисле, јер, као што видите, у свету нема љубави"...

(Милан Ђ. Недић, председник Српске владе)

Разне годишњице, које српски народ обележава, разликују се само по броју настрадалих. Скоро сви његови значајни датуми су Задušнице. На српским годишњицама пале се свеће и полагају венци. На српским годишњицама жене су увек у црнини.

Српски народ је једини народ на свету који је страдао и од непријатеља и од савезника. И који је и једнима и другима опраштао. Једини који је своје несреће прећуткивао и заташкавао.

И педесетчетврта годишњица Васкршњег бомбардовања Београда прошла је тихо, на врховима прстију. Медији (и једни и други) били су заузети другим темама. Годинама уназад било је исто. Није, онда, чудо што веома мали проценат становника Београда зна да су "савезници" на Васкрс 1944. године извршили два терористичка напада на њихов град. Да су уместо војно-стратешких објеката, који су били у служби немачке ратне машине, уништили многе болнице, јавне и стамбене зграде. Да су уместо немачких војника (није забележен ниједан случај) убиле и обогаљиле хиљаде људи.

Када су у Европи догоревале ватре Другог светског рата, догодили су се ти злочини који никада нису ни објашњени ни осуђени од стране политичара земаља учесника. Међународне правосудне и друге организације никада нису повеле истрагу о томе, иако се радило о класичним ратним злочинима. Немачки генерал Лер је због истих работа, почињених 6. априла 1941. године, пет година касније осуђен и погубљен.

Да не бисмо дозволили некадашњим "савезницима" да "оперу руке" и да време учини своје, објављујемо ка-

Срушени раднички домови

Један од срушених "војних објеката"

ко су та Васкршња бомбардовања видели и доживели тадашњи житељи Београда.

"Јадно изгледа данас несрећни Београд. Не само читаве улице у којима нема ни војног, ни привредног, ни саобраћајног објекта, већ читави блокови улица са земљом су сравњени. На стотине се броје породице које су до последњег члана уништене. Био сам два дана после бомбардовања на гробљу. Иако су чланови екипе добровољних гробара већ два дана непрекидно покопавали жртве, на улазу у Ново гробље стајала је страшна поворка од 450 мртвачких ковчега. То су били они знани, они који су имали породице да се за њихову сахрану побрину. По капелама стајали су лешеве жена, људи и деце, искидани, унакажени, наслагани до у висини човека. То су биле невине жртве око којих су лугали сви они којима су бомбе такозваних "савезника" уништиле и отеле оно што им је било најмилије. Мајке су тражиле децу, жене мужеве, деца родитеље.

... Најстрашније је то што је огроман број наше деце побијен. Има их око хиљаду, међу погинулима. Од вилејемског покоља Иродовог, није тако масовно убијање деце извршено у току од два дана, како су авијатичари Његовог британског величанства и господина Рузвелта извршили над српском децом, на њихов Васкрс.

Видео сам једну жену рашчупане косе и помућеног погледа како иде улицом, док се свет са ужасом уклања од ње. Она једнако шири руке и виче:

– Мико сине где си, мајка ти је ружичка спремила!

Америчке бомбе су јој убиле мужа и двоје деце, а она у својој душевној поремећености тражи само свога разнетог првенца. И то није једна једина мајка која је данас лугала Београдом. Могао бих стотине и стотине имена поубијане српске деце изнети.

... Ниједан народ у Европи, ма са које стране зараћених сила се налазио, не страда на овај начин као ми. Нигде толике супротне пропаганде не истребљују у узајамној борби један народ и ниједна престоница није на овако необјашњив и неразуман начин свирепостучена, јер постоји факт да је на Београд сејана смрт беспошtedно, од кварта до кварта, од улице до улице, свуда по целој вароши.

– Зашто? У име чега? По чијем налогу? У какву сврху је овај, у историји незабележен злочин, извршен над Београдом и његовим становницима?"

(Уредник "Новог Времена",
Станислав Краков)

"... Док је света и века остаје у незаборавној успомени српског народа овај крвави београдски Васкрс, овај страшни злочин бомбардовања једног отвореног града, под страшним изговором уништења "војних објеката".

Овако терористичко бомбардовање Београда не може се оправдати никаким војно-стратегичким разлозима,

јер и да је цео Београд до последњег дома био срушен, поравњен са земљом, да је изгинуло сво његово становништво, до последњег одојчета у колевци, опет свршетак рата не би био ни за тренутак убрзан, нити би његов исход за длаку био измењен!"

(Из предговора публикације
"Крвави Ускрс Београда")

"... Ружно је за народе, онако исто као и за појединце, кад учине нешто недостојно и нечасно, па ма каквим се именом тај њихов чин крстио. Специјално у бомбардовању Београда од стране Англо-Американаца, има нешто што је занавек погодило њихов престиж. То је нискост побуде која их је навела на то недостојно дело.

Англо-Американци нису изврши-

БЕОГРАД ОПЕТ У ЦРНО ЗАВИЈЕН

"... На дан нашег православног Ускрса, 16. и 17. овог месеца, Англоамериканци су извршили терористичко бомбардовање Београда. Број погинулих српских грађана до сада прелази 2.000. Овај број ће се, када се рашчисте рушевине, сигурно знатно повећати.

Немамо речи да осудимо овај њихов поступак према српском народу, кога они још сматрају својим савезником. Овако нешто ни безбожнички варвари не би се усудили да предузму на дан највећег хришћанског празника.

Наш бели Београд опет је у црно завијен. Сав је у рушевинама. Поручено је Општинско породилиште, дечји домови; погођене су све болнице, а исто тако срушено је и више стотина зграда за становање. Нека је слава палим мученичким жртвама, а ојађене породице нека приме саучешће читавог српског народа!"

(Из прогласа Владе народног спаса)

ли тај злочин за свој рачун, него су, као прости најамници, радили за рачун Јосипа Броза Тита, најобичнијег криминалног преступника и највећег српског крволока. Тито је намеравао да ликвидира српски народ, али у томе није могао успети. Потребна му је била помоћ Енглеске, коју је захтевао преко Стаљина, да одмах приступи ликвидацији престонице краља Петра II, кога Енглези и Американци сматрају за свога савезника. И они су се Титовој жељи одазвали! То ће Срби вечито памтити. Српске мајке и српска невина сирочад неће допустити да се то мрско дело икад заборави.

Кад велики народи изгубе сваки појам о чести и образу, остају у њиховој историји љаге које се никад не могу опорати".

(Из поговора публикације
"Крвави београдски Ускрс"
који је написао др М. Спалајковић)

Булевар пустоши наместо једне многољудне београдске улице

Без крова над главом на дан највећег хришћанског празника

Дуге поворке страдалника хитају ка периферији

Спасаване рањеника

Много година касније, у оквиру фељтона "Зашто су савезници бомбардовали српске и црногорске градове", објављиваном у једним "независним" новинама, које су се ових дана распале, извесни "историчар" Перо Дамјановић, некадашњи главни и одговорни уредник Сабраних дела Ј. Б. Тита, објавио је следеће:

"Рећи да је Тито тражио бомбардовање Београда само је један од бесмислених напада на Тита. Он је строго тражио: "Немојте насеља, не улице, не народ!"

... Ја то могу потврдити јер сам истраживао све наредбе и одлуке Тита, он никада није одобрио бомбардовање српских градова!"

Све што се касније десило са српским народом најречитије демантује "уваженог историчара" Дамјановића. Перfidни злочинац умео је да завара трагове.

А шта је све на Васкрс у Београду било срушено, сазнали смо из изјаве министра Танасија Динића, коју је дао после бомбардовања.

"Оштећене су, пре свега, све болнице. У кругу Опште државне болнице највише је упропашћено лечје унутрашње одељење, али и поред више бачених бомби на њу, болница ради нормално. У Главној војној болници погођено је рентгенолошко одељење и било је мртвих. Жртве су били болесници, а и две болничарке су повређене. На болницу за душевне болести пало је, такође, више бомби, али није било жртава. Настрадали су такође Болница за заразне болести, амфитеатар Патолошког института и Централни хигијенски завод.

Ортопедски завод са болницом и Инвалидско одељење потпуно су уништени и ту се једино не може обављати рад. Сем тога, демолиран је Државни дом за мушку децу, Државни дом за женску децу и Дом слепих, Школа за нудиље је срушена, а две сестре су погинуле. Берза рада је тешко оштећена, као и Главни уред за осигурање радника. Дом Српске заједнице рада добио је пун погодак".

Дакле, војно-стратешки разлози за бомбардовање незаштитаеног Београда немају упориште у логици. Ако је "савезницима" то заиста била намера, зашто је нису остварили. Стиче се утисак да су њиховим авионима управљали необучени авијатичари. Зашто су уместо, на пример, уређаја за претакање нафте код Цареве ћуприје или огромног Панчевачког моста, веома важног за немачке оружане снаге, бомбардовали здравствене установе и стамбене квартове Пашиног брда, радничке Чукарице и друге.

На крају, закључак је прост, геноцидна политика, коју те исте западне силе данас спроводе против Србије, почела је још давног Васкрса 1944. године. Закупљене свим могућим претњама и упенама, данас је уопште не прикривају. Отворено прете и кидишу на народ вреднији од себе, на народ који још нико није победио!

Синиша Аксентијевић

ГЛАС НАРОДА ЗА СУВЕРЕНИТЕТ

Непримерени притисци међународне заједнице за страни посредовање у решавању косовско-метохијског проблема

Иницијатива за расписивање референдума готово једнодушно прихваћена и по хитном поступку спроведена у дело

Историјско "бити ил' не бити" – 24. априла

Од увођења политичког плурализма, а и одраније, Срби тешко да памте тако унисону слогу каква тренутно влада међу свим политичким опцијама и, где чуда, на релацији народ – власт. Иако је косовско-метохијско питање неретко злоупотребљавала у функцији сопственог очувања, зла сећања ове врсте, пред претњама које су се надвиле над сувереношћу и интегритетом ових српских територија готово митске важности, једноставно су ишчезла, отворивши двери разуму и државном прагматизму највишег степена. И као што су се некада, пре више од шест векова, честити Срби заклели на чувеној Кнежевој вечери да ће направити брану пред отоманском најездом и одржали своју веру, њихови потомци ових дана обнављају свој завет. Онда у Самодрежи, данас на безброј бирачких места у сваком засеоку Србије, на којем ће се народ изјаснити за или против учешћа страних представника у решавању проблема на Косову и Метохији, како гласи референдумско питање, спремно за 23. април, нови српски Видовдан.

Онима којима ове историјске аналогije звуче као "прејака реч", вероватно није допрло до свести да се после "дрничких дешавања", Косово и Метохија не могу тек тако, као раније, умирити. Моћна машинерија зла се захуктала, све српске заслуге на бранику слободе у више светских војни заборањене, цео народ сатанизован и припремљен за обредно жртвовање у име "новог светског поретка". Завршни чин драме расрбљења света, после распада бивше СФРЈ, која се као феникс вазда подизала из крви бунтовних, али племенитих, заборава склоних Срба, требало је, према оваквом сценарију, да од матице отме Косово и Метохију, Стару заветну Србију, ишчупа срце из њених недара, макар и уз отворену туђу помоћ. Иза тога, завеса је могла и да падне, а наставак да се, као у свим добрим комадима само наслути – бе-

сконечно комадање умируће лешине, нове Атлантиде, развјане у прах и пепео, без трага у људском сећању.

Под страшним притисцима којима је последњих дана, и поред добре воље да дијалогом "без условљавања" (како су га условили светски надобудни моћници), попуштањем, спровођењем споразума о образовању, давањем готово максималне културне аутономије, разреши вишедеценијске кососкометохијске неспоразуме, српска Влада, Председништво, државни врх Србије једном речју, остао је усамљен, осуђен на чекање саговорника у приштинским дворима. И тада, стиже нови ултиматум, претња најстрожим санкцијама, омча око врата недужном народу. Све под изговором да га у пронаст гура режим, неодговорни политичари, чији је талац...

Народ прозreo туђе планове

Феномен "већ виђено", који су Срби искусили сецесијом Словеније, крвавим ратом у Хрватској и Босни, исхитреним признањем бивших југословенских република, принудним Дејтонским споразумом, као залогом све даље српске будућности, сада, према плановима западних сила треба да се зацементира поступним одустајањем од косовско-метохијских простора. А то је она кап у већ препуној чаши...

Поруке је на време примила српска јавност. Најпре је једнодушно подржала мере које су органи правне државе спровели према терористима. По овом питању постигнут је најшири консензус, каквог није било у претходно наведеним кризним ситуацијама. Потом је сасвим реално оценила пристрастност гостију, иностраних посматрача, а посебно срдачне поздраве које је Роберт Гелбард, амерички изасланик за Балкан, при сваком сусрету размењивао са вођом косовских Албанаца, Ибрахимом Руговом, између осталог и непризнатим председником не-

легалне, фантомске Косовске републике. Са представницима српске и савезне државе, Гелбард се понашао далеко уздржаније. Већ ове чињенице су непристрасном посматрачу довољне да оцени шта се иза брда ваља.

Осуде шиптарског тероризма, ставови да се проблем Косова и Метохије једино може решавати у оквиру државе Србије, најједном су, после "увиди" у слике пренете камером са терена, где су репортери наивно насели на дириговану шиптарску монтажу догађаја, спласнули и добили сасвим опречан смицао: те, Срби су претерали у репресији, те Срби непоправљиво понављају праксу коју је Међународна заједница предуго толерисала, те су туђе понуде и прилози решавању косовско-метохијског проблема постајали све комотнији, управо онако како се иначе лако поклања нечије, док се своје брижно чува и штити. Дуго крчкано јело је замирисало, а кад су сазнали да немају посла са "нишчима", западњаци су кренули у отворену офанзиву и одбрану "угњетених", решени да на српским просторима, српском муком плате преседан и миц по миц, силом и притисцима, од државе ослабљене ратом и поратним расулом, изнуде последње попуштање.

Прихваћена иницијатива

Евентуалне политикантске калкулације страних арбитра, пресекао је једним отвореним писмом и предлогом председник савезне државе: "Над земљом се надвила опасност, одговор могу дати само грађани", поручио је први човек Савезне Републике Југославије.

"Познато је да смо одбили да прихватимо учешће страних представника у решавању унутрашњих питања наше земље, а поготово у решавању проблема на Косову и Метохији, који представљају унутрашњу ствар Србије.

Сматрам да тај став има суштински значај за очување суверенитета и територијалног интегритета наше земље. Над нашом земљом надвила се опасност да због тога буде поново изложена свим могућим притисцима. Однос према нашем чврстом ставу да као суверена држава, без страног мешања, решавамо своје проблеме је крајње негативан и агресиван од стране оних који желе да диктирају целом свету како ће да живи, чак и више од тога – и како ће да мисли. Јер, чули смо ових дана изјаве да они немају ништа против нашег народа, да чак воле наш народ и да жале што ће народ да буде изложен притисцима због оваквог става руководства.

Сматрам да ми не можемо да прихватимо такав цинизам који служи као

Алибија за отварање карата било је барем два: најпре је Савет безбедности Уједињених нација усвојио Резолуцију о ембаргу на увоз оружја како шиптарским терористима, тако држави Србији (чиме су изједначени тероризам и правна држава!), а затим се чуо и "заштитнички" глас из Бундестага о евентуалној акцији страних трупа у одбрани "жртава насиља". Српског, наравно!

У сваком случају, иницијатива председника СРЈ наишла је на хитар одговор председника републичког парламента, који је за први радни дан наредне недеље заказао скупштинско заседање. Влада Србије спремила је по хитном поступку Предлог одлуке о расписивању републичког референдума ради изјашњавања грађана Србије о

олошке разлике. Јасно је, више него икада, и свима, да је Косово и Метохија "бити ил' не бити" Србије, као што је и корен њеног постојања.

У том смислу, није тешко прогнозироватьти ни његов исход, одговор овог нападеног, страдалничког народа, тако другачијег од осталих, коме је судбина на балканској ветрометини наменила улогу вечитог бунтовника сили, притиску, уцени, улогу праведника, слободара. Онако како кнежеве велможе 1389. године нису погнутих глава дочекали Турке, онако како Пашићева влада није дозволила Аустро-угарској жандармерији истрагу у Србији после сарајевског атентата онако како су самоубилачки Срби 1941. године рекли "не" фашистичкој Осовини, тако ће се, вероватно, пребројати и сада, 23. априла 1998. године. Турци су посекали на Косову пољу све оне који су се часним крстом причестили, "со" српскога бића, али је претекло покољења за нову Голготу, Албанију и Крф, Солун и "лађу француску". Онима који су имали привилегију да о себи размишљају на други начин, резон Срба је неразумљив и стран – бирали су мир и колаборацију, прикопчавали се уз силу. Стога им и српске слободарске жртве личе на "мит и историју" од којих се, како веле, не живи. Не могу да схвате да Срби и нису имали другог избора, стога им бројка од више милиона жртава у Другом светском рату, не значи ништа. Србима и не треба да такав рачун разумеју, кад одлуче, они осећају да то значи ново пострадање, нову Голготу, нову сечу, али част...

Времена су се променила. Остаје нада. Да ће се екрани цивилизованог света отворити за српску причу, тривијалну истину да је Косово и Метохија део једне земље на брдовитом Балкану, управо онако како је Ирска Велика Британија, Баскија Шпанија, Тексас Америка, Корзика Француска. Јер домаћини решавају статус народа, а против тероризма се боре свим расположивим и дозвољеним средствима, загарантованим уставима ових држава, а да су опомене, а немоли претње околног света искључене. Опасан преседан може бити и лагано затирање народа који уме да мисли својим бићем по цену сопствене главе. Уштукана истина најбоље сведочи да се мала Србија поново испречила интересу великих сила, поробљавању по рецепту "новог светског поретка".

После отварања косовско-метохијског проблема, карте су на столу. Колевка Срба је наш последњи непотрошени адут. Непоправљива упорност овог поноситог народа, можда ће по први пут одшкринути врата дипломатије. А у том дијалогу, који је унутрашња ствар Србије, преиначено, Уставом гарантовано право на сувереност и територијални интегритет могућа су већ многа решења.

Жана Живаљевић

Скупштина Србије: једногласно за референдум

оправдање за притиске у име демократије. Сматрам да смо све ово време кризе на просторима претходне Југославије водили народну а не личну политику, па чак ни страначку политику, и да у овом случају наше одбијање да страни фактор учествује у решавању унутрашњих питања Републике Србије, Косова и Метохије, представља такође народну политику, а не личну или страначку политику. Да ли је то тачно или није, одговор могу дати само грађани.

Референдум као причест

Зато вам предлажем да, на начин који је прописан Уставом и законом, у Србији покренете поступак за расписивање референдума који би одговорио на питање: "Да ли прихватате учешће страних представника у решавању проблема на Косову и Метохији?" – ова преписка о виталном националном интересу хомогенизовала је и политичке неистомисљенике режима.

томе да ли прихватају учешће страних представника у решавању проблема на Косову и Метохији. На симболику дана 6. априла, када су немачки ваздухоплови бомбардовали српске градове, а када се пред посланицима скупштинског сазива нашао и Предлог Закона о изменама и допунама Закона о референдуму и народној иницијативи, чији је смисао да се рок за спровођење овог, како су га многи крстили, историјског референдума, скрати на 15 дана од дана усвајања Одлуке, српску јавност је са тада најгледанијег Другог канала РТС-а, који је директно преносио ток седнице, подсетио и председник Владе Србије Мирко Марјановић.

По обављеној процедури, референдум је заказан за 23. април.

Чини се да ће мали број грађана у овоме часу водити рачуна о томе од кога је потекла иницијатива, на који начин, каквом хитношћу је ово пребројавање утаначено. Национални интерес, ваља се надати, превладао је све иде-

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА НА СЕДНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ПОВОДОМ РЕФЕРЕНДУМА О УЧЕШЋУ СТРАНИХ "ПОСРЕДНИКА" У РЕШАВАЊУ ПРОБЛЕМА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ

НАША ПЛАТФОРМА ЈЕ УСТАВ СРБИЈЕ

Влада Републике Србије има јединствену платформу за вођење разговора са представницима албанске националне мањине. Та платформа позната је свима у Србији. Она је веома једноставна: Косово је унутрашње питање Србије. Може Влада шта хоће, али се мора држати Устава. За нас је Устав светиња све док се евентуално не промени референдумом. Дакле, то је наша платформа: Устав и принцип да је Косово унутрашње питање Србије

Др Војислав Шешељ: "Ова Влада мора да заштити лојалне Албанце од албанских терориста"

Друга седница првог редовног заседања Народне скупштине Србије одржана је 6, односно 7. априла. Посланици Народне скупштине састали су се да би одлучили о расписивању референдума на коме би грађани Србије требало да одлуче да ли прихватају страномешање у решавању проблема на Косову и Метохији.

У име предлагача, посланицима се обратио премијер владе Републике Србије Мирко Марјановић, образлажући зашто је толико битно и важно да се Влада и посланици Народне скупштине изјасне о референдуму. Након Мирко Марјановића, посланицима се обратила и Горица Гајевић, а после ње реч је добио Стево Драгишић, шеф посланичког клуба Српске радикалне странке.

Сценарио је познат

"Даме и господа, српски народ је последњих неколико година на сопственим леђима осетио шта значи наћи се на путу некој великој светској сили. Последњих неколико година та велика светска сила, Сједињене Америчке Државе, бомбардовале су наш народ, уништавале нас, помагале нашим непријатељима и на тај начин смо схватили да се они неће зауставити ни на Српској Крајини, већ да су решили да потпуно распарчају српску државу и потпуно униште српски народ.

Међутим, за све ове године они су некако успевали да све своје акције против српског народа подведу под некакве међународне правне принципе, међународне правне прописе. Овог пута је ситуација потпуно другачија. Овог пута су суочени са искључиво унутрашњим питањем једне суверене државе. Проблем Косова и Метохије се међународно-правним нормама третира као унутрашње питање. Због тога

је њима неопходно сада да добију нашу сагласност да се умешају у тај проблем, јер само ако ми добровољно њима дозволимо да буду посредници у тим разговорима између представника српске државе и албанске националне мањине, они ће моћи да се умешају у тај наш проблем, поштујући све међународне правне принципе. У супротном, њихове руке су, једноставно, везане. Ако бисмо ми то дозволили, онда бисмо већ унапред потписали себи капитулацију. Јер, сценарио међународног посредовања је макар нама, Србима, добро познат. Прво пошаљу своје посреднике, који саслушају и једну и другу страну, донесу некакав закључак, предлаже међународним форумима и онда на основу тог њиховог закључка следе уцене, притисци, испостављају се рачуни. Ако не испостујемо оно што нам је наложено, онда следе санкције и читав механизам се покреће, који смо већ једном осетили на сопственој кожи.

Због тога је важно да се међународни посредници не умешају у питање које је искључиво унутрашња ствар Републике Србије.

Косово и Метохија нису проблем Савезне државе

Ту се поставља још једна дилема која је на први поглед неважна, а то је да ли ће се ово питање третирати као проблем Србије или као проблем Савезне Републике Југославије. Ту сада долазимо у једну занимљиву ситуацију. Управо су САД можда биле једина западна сила која је до пре неколико месеци о Савезној Републици Југославији говорила као о Србији и Црној Гори. Одједном су се сетили да је то Савезна Република Југославија. Разлог је врло прост. Ако би се ово питање третирало као питање Савезне Републике Југославије, онда би Косово и Метохија, које је данас по нашем Уставу Аутономна покрајина, у крајњем исходу могло да буде једна од федералних јединица, тако да Савезна Република Југославија буде састављена од Србије, Косова и Црне Горе. А после тога, опет смо имали искуство из блиске прошлости како се распала она бивша федерација, СФРЈ. Дакле, опет би ишао онај исти сценарио.

Међутим, ако се третира као проблем Републике Србије, онда се не може очекивати да би Република Србија дозволила да она сама буде федерација, састављена од Косова и остатка Републике Србије, па онда и са Црном Гором да сачињава неку федерацију или конфедерацију.

Та дилема уопште није случајна и није безазлена. Због тога Српска радикална странка инсистира да се ово питање третира искључиво као питање Републике Србије. Између осталог, нема разлога ни да буде другачије. Пошто је Република Србија међународно призната држава већ више од 100 година, Косово и Метохија се налази у са-

ставу Републике Србије већ скоро више од 80 година, тако да не постоји никакав разлог да се сада Косово и Метохија изузима из уставно-правног система Србије и да се третира као проблем савезне државе.

На страни српског интереса

Овде још једно питање није разрешено. САД су недавно изјавиле да се на Косову и Метохији угрожава национални интерес САД. Њихови национални интереси се угрожавају, а не знамо ни због чега. И због тога што они сада сматрају да је неки њихов национални интерес угрожен, мисле да могу да употребе сву своју силу коју имају, да би тај свој национални интерес заштитили, а не поставља се питање да ли се угрожавају национални интереси Србије и српског народа. Косово и Метохија је саставни део српске државе, Американци сматрају да ће њихови национални интереси бити заштићени ако Косово и Метохија буду независни, ако буду република, или ако се припоје Албанији.

У сукобу нашег националног интереса и америчког националног интереса, Српска радикална странка ће увек стати у заштиту српског националног интереса, ма како то вама звучало. Ево, видим да се неки веома чуде томе, можда сматрају да би требало предност да дамо америчком националном интересу на територији Републике Србије.

И још једно питање овде тражи одговор. Која су то национална права ускраћена Албанцима, које то право њима није дозвољено, шта то у Уставу Републике Србије није написано, а требало је да стоји, што би могло да задовољи мањинска права албанске националне мањине. Још се нико није нашао који је дао одговор на то питање. Да поћемо одатле, да видимо шта ми то треба Албанцима да учинимо, који уступак треба да дамо Албанцима. О томе треба да разговарамо. Ако је њихов једини захтев да добију независну државу, онда о томе нема разговора. Ако имају проблеме у овој држави, треба да се обрате легалним државним органима и да покушају да реше тај проблем.

Неће бити независног Косова

Једино о чему нећемо да разговарамо, то је независно Косово. Српска радикална странка је пред одлазак делегације Владе Републике Србије и Скупштине Републике Србије сачинила прелиминарни програм решавања проблема Косова и Метохије. Српска радикална странка прихвата разговор са представницима албанске националне мањине. И оно на шта бисмо ми у тим разговорима пристали, то је културна аутономија. Ми се слажемо с тим да Албанци самостално решавају проблеме у школству, здравству, социјалном осигурању, пензијском осигурању и

неким другим питањима, која су од директног значаја за припаднике албанске националне мањине. И нека сами то финансирају, нека сами својим доприносима финансирају функционисање тих служби и органа. Али, никако не желимо да разговарамо о неком већем степену аутономије који данас имају, а нарочито не о независности Косова и Метохије.

Добра воља са наше стране постоји, питање је само да ли таква воља постоји са друге стране".

Ово нису нормалне прилике

За дискусију о Косову и Метохији за реч се јавио и лидер српских радикала, др Војислав Шешељ:

"Даме и господа народни посланици, Влада народног јединства је једногласно прихватила иницијативу председника Републике и једногласно одлучила да пред Народну скупштину изађе са предлогом за расписивање овог референдума. У неким нормалним приликама питање које се поставља на референдуму било би депласирано постављати, али ово нису нормалне прилике. Овога пута исте оне силе које су нам уништавале Републику Српску Крајину и Републику Српску, хтеле би да униште Србију. Хтеле би да српски народ и српске земље поделе управо по оном обрасцу, по коме их је Хитлер већ делио 1941. године. По истом том обрасцу, сада су на реду Косово и Метохија.

Али, није само проблем у томе што би велике силе да нам поцепале Србију, него што покушавају доказати својим пропагандним активностима да то раде за наше добро, да нас уништавају, јер је то за нас најлепша варијанта, да врше еутаназiju, да нас убијају из милосрђа. И те исте велике силе покушавају доказати да Србијом влада власт, која не ужива поверење народа, да би народ хтео капитулацију, али власт не да. Једног експонента западних сила са таквом идејом недавно смо гледали на једној од локалних београдских телевизија. Баш тако је наступио – жели добро српском народу, али, ево, омета га ова власт, која води неку другу политику, политику која не одговара српском народу.

Хаг се плаши неких чланова Владе

Влада Републике Србије има јединствену платформу за вођење разговора са представницима албанске националне мањине. Та платформа је свима у Србији позната. Та платформа је веома једноставна: Косово је унутрашње питање Србије. То је платформа. Хоћемо да разговарамо о свему, о свим проблемима, али унутар Србије. Постоји још један оквир те платформе, а то је Устав Србије. Може Влада да мисли шта хоће, може Влада да мисли шта жели, али се мора држати Устава. Не може Влада правити никакву платформу мимо

Устава. За нас је Устав светиња, док се евентуално не промени двотрећинском одлуком скупштинске већине или референдумом. Имамо веома чврст Устав, који се не може тако лако мењати. А Влада мора да поштује и спроводи Устав. То је наша платформа: Устав и принцип да је Косово унутрашње питање Србије.

О свему осталом Влада је спремна да разговара са свим релевантним пре-

гословенском режиму, а онда оде у Приштину, па се грли са главним представником албанског сепаратизма, јавно се грли, не може он бити представник и не може бити посредник. Чак и када бисмо хтели посредника, онај ко се грли са Руговом не може бити посредник, доказао је да није објективан, доказао је да је пристрасан. Јер, у Београду се не грли ни са ким, мада би било неких који би се са њим грлили, има

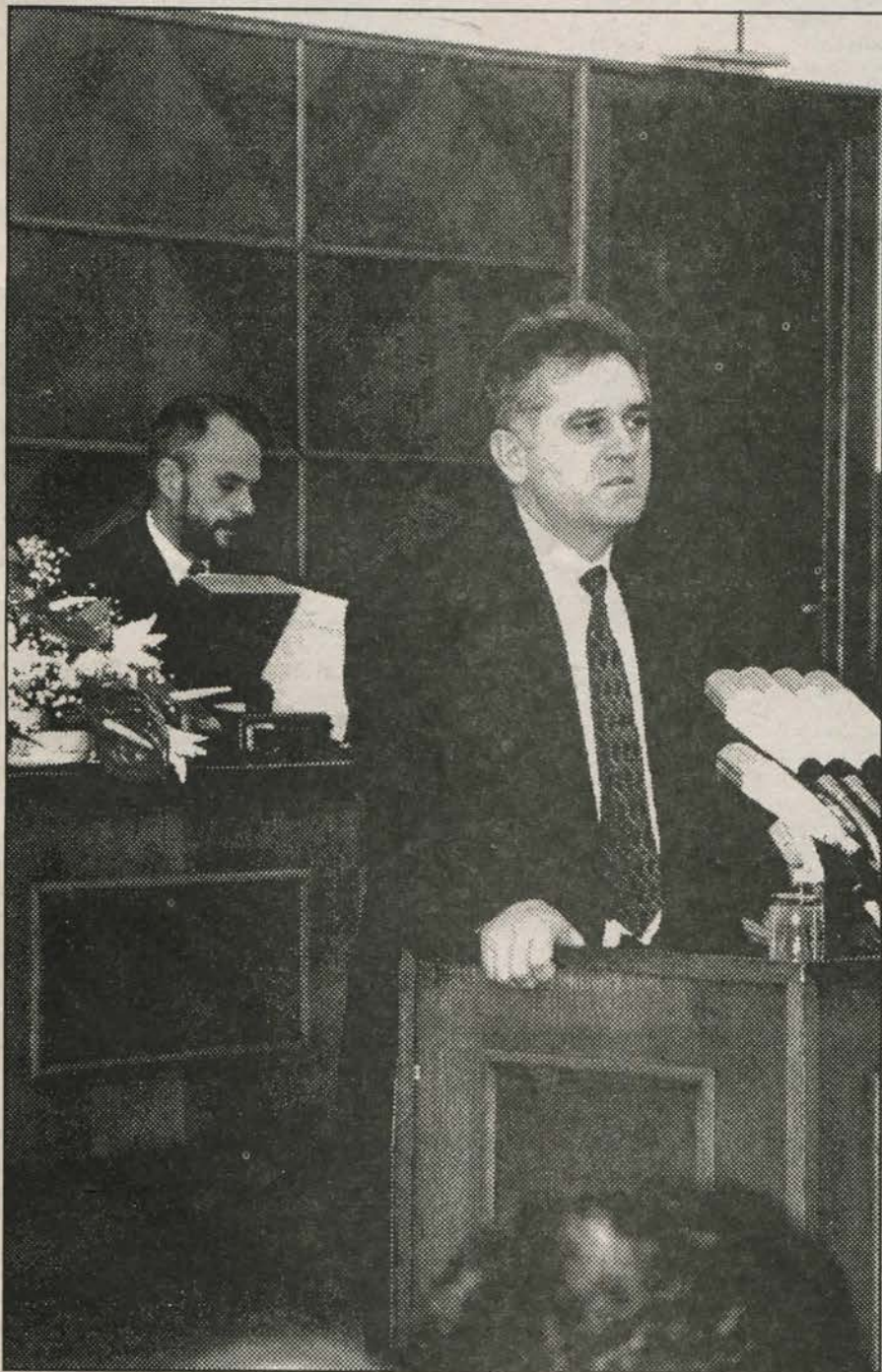
нижава. Он у Београду жели квислинге. Он је спреман данас-сутра, ако му се пружи прилика, да формира и квислиншку власт. Али и оне, којима је намењено улогу квислинга, он унапред жели што више да понизи, да му се случајно некад не отму контролу.

Немојте, господине Чанак, ову Владу да плашите Хагом. Хаг се плаши неких из ове Владе. Ја сам хтео још 1995. године у децембру да идем у Хаг, нису ми дали. Зашто ми нису дали? Плаше се мог доласка у Хаг. Ја и даље желим у Хаг. Оног тренутка када ми се укаже прилика, ја остављам и Владу и потпредседничку функцију и путујем у Хаг. Ево, то јавно овде кажем. Немојте мечку плашити решетом.

САД легализују шиптарске терористе

Друго, немојте да наступате у име Војводине. Када будете имали мало више посланичких мандата и мало више гласова у Војводини, онда можете да кажете да представљате неког озбиљног у Војводини. Кога ви представљате? Онога ко је грешком заокружио назив ваше коалиције. Ви сте само на забуну могли да освојите нешто гласова на овим изборима, никако другачије. Посвађала се коалиција "Заједно", па неке странке бојкотовале, па њихови разочарани гласачи кажу – "ови су опозиција". Нису стигли ни да вас упознају. Видећемо на следећим изборима како то стоји у Војводини. Поготово после оних аустроугарских застава, које сте исукали крајем 1996. године у Новом Саду. Дуго сте их, лепенијама чували, онда сте их исукали. Е, те две аустроугарске заставе, које сте демонстрирали у Новом Саду, оне ће означити крај вашег политичког битисања.

На Косову и Метохији дешава се нешто што нам је свима познато. Дошло је до терористичке побуне, дошло је до бојкота институција система од стране већине припадника албанске националне мањине. Како су се западне силе поставиле по питању тероризма на Косову и Метохији? Донеле су на Савету безбедности Уједињених нација Резолуцију о завођењу ембарга на извоз оружја Србији и Савезној Републици Југославији и шиптарским терористима. Па, као, они су објективни, не дају ни једној ни другој страни оружје. Они изједначавају албанске терористе са легалном и легитимном влашћу. Уосталом, ембарго на продају оружја терористима постоји на целом свету, у свим земљама одвајкада мора да се поштује. Ни једна држава по међународном јавном праву не сме да продаје оружје терористима. Неке то раде илегално, неке на својој територији имају центре за обуку албанских терориста. Знамо и које су то државе. Неке од њих се бусају у прса да су ризнице демократије, да су највиши светски донет демократије, итд. А вежбају терористе и помало их упу-

Томислав Николић: Шиптарској националној мањини људска права ускратили су њени политички лидери

ставницима албанске националне мањине. Али, са њима непосредно, а не са њиховим адвокатима и њиховим тудорима. Не може западни политичар, који дође у Београд да чита лекције српској власти и српском режиму, ју-

их и овде, а он се не грли ни са ким, чак понижава оне које с времена на време прими тако што их остави да га чекају по хотелским аулама, да би их примио у хотелској соби или на травњаку своје амбасале у Београду, да их додатно по-

Миловани Блажић: "Нудимо шиптарској мањини сва права предвиђена Уставом Србије и међународним стандардима

ћују на Косово и Метохију, опремају их за терористичке акције.

Многи припадници албанске националне мањине пате због садашњег стања и због овог терора, који се проводи. Ево, шест Албанаца је сада ликвидирано. То је најновија вест са Косова и Метохије. Зашто су ликвидирани? Само зато што нису хтели да се баве сепаратистичким активностима, само зато што нису сепаратисти.

"Демократска права" Вука Драшковића

И ова Влада Србије мора да заштити припаднике албанске националне мањине од шиптарских терориста и сепаратиста. И ова Влада ће изнаћи начин да заштити све лојалне припаднике албанске националне мањине, све оне који се сматрају грађанима Србије и који су спремни да живе мирно, нормално у саставу Србије. То је обавеза, о којој можемо да расправљамо и коју прихвата Влада народног јединства.

Који је паклени план од стране западних сила смишљен за Косово и Метохију? Америка још не признаје Савезну Републику Југославију. Још се пред зградом УН у Њујорку вијори застава оне бивше Југославије са првеном петокраком. Још Американци у службеној преписци говоре о Србији и Црној Гори. Ако познајете неког у Америци, па вам он напише писмо и ако случајно на писму пише – Југославија или СР Југославија, у пошти

му то прецртају и допишу – Србија и Црна Гора. То раде у Америци.

Америка... (Један глас из сале: "Лажете"!). Слушајте, ви из Српског покрета обмане можете да се љутите до миле воље. Ви ни сами не знате на каквим сте позицијама. Један дан сте за страну интервенцију и за интернационализацију истине, а сутрадан сте против стране интервенције, за референдум итд. Како човек да похвата каква је ваша политика и којом се идеологијом руководите, али ви имате право да будете политички дезоријентисани. То је ваше демократско право.

Спречити по сваку цену

И који је циљ западних сила на Косову и Метохији? Кажу: Косово је унутрашње питање Савезне Републике Југославије. Зашто? Да би га лакше издвојили из Србије. И кажу: не долази у обзир промена граница. Могу се мењати, дакле, унутрашње границе. Оно што нису дозволиле за АВНОЈ-евску Хрватску или АВНОЈ-евску Босну и Херцеговину, сад може за АВНОЈ-евску Србију – да јој се отцепи парче територије и да се прогласи нова федерална јединица. И кад би то успеле, западне силе, не би оне журиле са проглашењем независности Косова и Метохије, него би у првој фази, уз помоћ евентуално себи наклоњеног режима у Подгорици, какав прижељкују и на чијем стварању раде, оствариле принудну управу над Србијом на савезном нивоу. Њима треба подобан ре-

жим у Подгорици и подобан режим у Приштини – и онда могу да владају Србијом преко савезних институција власти. Па кад Србија зајауче, кад јој буде неподношљива таква ситуација, па се побуне против такве ситуације, да Србија буде крива за растурање Савезне Републике Југославије.

То је смишљено и то морамо спречити по сваку цену.

Који је смисао овог референдума? Да народ, да сви грађани Србије демонстрирају своју вољу. Лично сам убеђен да ће огромна, огромна већина одговорити "не" било каквом страном мешању, ушпитању у наше унутрашње послове.

Акција против српског народа

Тај одговор ће имати и велики симболични и још већи политички значај. Све оно што са запада буде усмеравано против таквог одговора, неће се моћи представити као акција против Владе Србије, против власти у Београду, него акција против Српског народа, против свих грађана Србије у целисти. То је оно што нас оснажује.

И друго, што ми морамо јасно ставити до знања целом свету: из ове коже немамо куд. Дотерани смо до зида, дотерани смо у угао и морамо се борити за голи опстанак. Све оно што су нам евентуално смислили, морамо издржати. И морамо им унапред ставити до знања да ћемо издржати. Уколико ће воља народа, убеђен сам, ово-

га пута бити непоколебљива. Наш народ ће и овога пута да се одлучно супротстави свима онима који раде на уништењу Србије, на уништењу Српског народа, који не желе добро ни једном грађанину Србије. Хвала”.

Полиција не пуца у цивиле

Следећи говорник о проблему Косова и Метохије била је Радмила Трајковић:

”Поштовани председавајући, поштовани посланици. Желела сам да искористим ову могућност и да вам се обратим. Страшно сам сретна што готово не постоје иоле озбиљне политичке партије на политичкој сцени Србије, које Косово и Метохију виде ван граница Србије.

Ја ћу покушати да вам објасним зашто не смемо дозволити да нам дођу страни тутори и да нам решавају питање Косова и Метохије.

Немојте да мислите да се амерички информативни центар, који се налази у центру Приштине, бави културом. Они су ту банално речено, да се баве шпијунским пословима. И могу вам рећи да они одлично знају какво је стање на Косову и Метохији.

Знају сви странци да је Уставом из 1974. године, до догађања народа, створено 700 етнички чистих насеља.

Знате и ви, знамо и сви ми да су Уставом из 1974. године Срби са тог простора доживели највећи егзодус у Европи у новијој историји. Нико не помиње тај егзодус. Тада, уписала сам се на факултет са пропорцијом 4:1, да се запослиш, а на крају већ је била пропорција 10:1.

Убијали су цивиле Србе, отимали имовину, ширили се на незаконит начин, а размножавали на неприродан начин, све у циљу и са једним задатком – освајање простора српске државе. Немојте да мислите да данас не знају шта се дешава у Дреници. Није та-

чно да у Дреници Србија и српска полиција пуца у цивилно становништво. Тачно је, и то цело свет зна, да цивилно становништво злоупотређувају албански терористи држећи га као штит. То су урадили у Дреници и увек темпирају онда када се доносе важне одлуке. То је било пред заседање Контакт-групе. Непосредно пред заседање Савета безбедности, они су темпирали нове терористичке нападе на полицију у Дечанима. Кажем, увек када треба нека важна одлука да се донесе ван граница наше земље.

Дреница је мотор сепаратизма

Али, овде су били паметнији, прво су повукли цивилно становништво, а онда пуцали на полицију која је патролирала, значи није ишла у рацију, није ишла у акцију, него једноставно пролазила. То је поново била ”агресија” Срба и српске државе над Албанцима.

Искрено да вам кажем, на следећем заседању 25. априла, ја очекујем поново неку ујдурму на Косову и Метохији, поново ће албански терористи који су извршиоци и чији су мозгови, у ствари, Ругова и његов клан око њега, припремити још нешто, можда још нешто теже, опет жртвујући своје цивилно становништво ради остварења својих циљева. Немојте да мислите да је Дреница постала од када је србијанска власт на тој територији. Била је Дреница и 1981. године, и тада су савезни полицијаци убијани у Дреници. Дреница је њихов мотор, њихова снага и њихов покретач свих сецесија.

Поштоване колеге, Албанци су, дајући интервју, казали да њихови терористи имају три зоне деловања. За једну зону прогласили су Косово и Метохију. За другу зону Македонију, а трећу зону нису хтели да открију. Чујем да београдски аналитичари говоре да је трећа зона наводно у Београду. Не, Албанци траже логистику. Они су по природи кукавице и они траже заштиту. Трећа зона њиховог деловања највероватније је Црна Гора. Неће сада у овом периоду да је потенцирају рачунајући на политику Мила Ђукановића. Као, Америка је нешто уз њега, па намерно на помињу Црну Гору. Њихов је план, нормално, то сви знамо, и Србија и Македонија и Црна Гора, оно што су записали.

Не сме се стварати дефетизам

Мени је страшно жао, искрено да вам кажем, када чујем или кад прочитам да нека београдска новина готово горе пише него што то ради ”Ботаре”, него што то ради ”Пјаја”, него што то ради ”Бујку”. Ако око нечега светог треба да се ујединомо, онда је то Косово и Метохија. Жао ми је када од неких политичких групација из Црне Горе исто чујем, неће Црногорци у војску на Косово и Метохију. Па, Цр-

Рајко Ђурђевић: ”Све је то замислио Броз”

ногорци су већ са Србијанцима на Косову и Метохији. Милион Црногораца се већ налази у Србији. Не могу да се изјављују тако неоговорне ствари, које изазивају дефетизам код Срба на том простору, које тако негативно утичу на мало оно што је остало доле.

Непоштено је говорити из Црне Горе о било каквој покрајини и о било каквој решавању Косова и Метохије на начин на који не би одговарао Србима у Србији. Како би било да ми кажемо, Боку Которску дајте Хрватској, или Плав и Гусиње дајте Албанцима? Увек треба да имамо такта и да имамо разумевање једни за друге.

Ја ћу вам рећи одавде, кад је реч о референдуму, не бих позвала, него молила грађане Србије, да изађу у што већем броју. Могу нам они сада и негирати тај референдум. Снага бројки, снага величине људи који буду изашли на изборе, значиће за свет много. Ако изађе бројка која ће да буде велика, а ја се надам да хоће, онда ће наши непријатељи схватити колика је светиња Косово и Метохија за Србе и српски народ. Снага бројке омогућиће да, уколико они пођу на нас, то би била агресија. Зато кажем, не позивам ја овог момента са ове србијанске говорнице, него молим да народ у што већем броју изађе на референдум и каже – не”.

Затим се за реч јавио посланик Српске радикалне странке Рајко Ђурђевић:

”Браћо Срби, сестре Српкиње, и ви иновјерни, који ову земљу осећате као своју, поштујете је и у њој налазите једино место где може да се братски живи, суочавамо се с новом историјском ситуацијом, пуном изазова, суочавамо се с претњом голе окупације наше земље. Сигурно је да је одговор за овај референдум већ садржан у нашем Уставу, али као мали народ, измучен ратовима, ми пристајемо и на овај уступак, да још једном референдумом покажемо да нема дисхармоније између руководства и овог народа.

Паљљиви аналитичари (да се не понављам, много тога је речено) прате ситуацију око Косова већ више од годину дана. Сећате се да су нам прво долазиле вести од светских моћника, од појединих лобија, конгресмена, разних удружења, како је неминовно да ти самосталност Шиптарима на Косову, републику и посебну државу.

Такве изјаве су биле срачунате, прво, да се изазове шок у српском народу, да би одмах затим, после три дана, са тобоже мало званичнијих места стизала упозорења – па, ето, не тражимо отцепљење, него само повратак аутономије, али пуне територијалне и политичке аутономије, што је само други назив за републику, односно засебну државу.

У чему је тај трик? Били бисмо заиста политички малолетни, ако не разумемо његову суштину. Он је срачунат из два разлога – ма колико насилје било такозване међународне заједнице, како ми овде данас погрешно

називамо неколико светских моћника који прекрајају мапу света, који су у овом тренутку изазвали преко 36 ратова по свету, па десет хиљада миља далеко од своје куће траже политичке интересе, а не пристају да ми имамо право на голи живот.

Увод у разбијање земље

Морамо разумети да је то само увод и само прво полувреме за коначно отцепљење и разбијање наше земље. На тако нешто заиста овај народ не може да пристане. Губитак Косова и Метохије не представља само губитак једног географског дела, једне целине своје територије, него представља губитак суштине своје државности. Само малоумни људи могу поверовати и понудати се да би одобравање страним силама и давање тог дела територије значило за остатак земље и народа некакав мир.

Такав мир не постоји. Најзад, у тој тактици, у тој стратегији, једноставно, ма колико били насилни, они захтеве не могу да вежу за тај насилни чин отцепљења и зато се крећу поступно. Први чин је срачунат да се добије засебна територијална и политичка територија у оквиру Југославије, а затим, наравно, следи право отцепљења, по Лењиновом принципу, по марксизму-лењинизму и по свим осталим њиховим подвалама.

Ми морамо показати пунолетство да на тако нешто апсолутно не пристајемо. Морамо прозрети такве намере. Није непознато како су српски радикали и цела ова земља одговорили на један сличан ултиматум 1914. године, и не можемо полемисати са оним тврђама – мали смо и не можемо да се супротставимо. Морамо се подсетити да је Србија тада имала четири милиона становника и празне војне магацине, да је била измодена претходним ратовима, али је имала високи степен морала и високу државотворну свест да тако нешто одговори.

По матрици Јосипа Броза

Друго, овај накнадни захтев да се добије политичка и територијална аутономија срачунат је двоструко лукаво – иако знамо да је крајњи циљ коначно отцепљење, стварањем аутономије по оној матрици крвника и зликовца Јосипа Броза. То би значило стварање државе у држави, са свим оним обавезама да остатак Србије, који је био изгубио чак и елементарно име – нисмо знали више како да га зовемо – из држава ту нову шиптарску државу, да је јача, све до чина коначног отцепљења, а за нас више не би било остатка ни у овом делу територије који би остао. Једном народу, коме се узме престоно место, његова историјска мисао, целокупна државна мисао.

Морамо се подсетити да овај народ опстојава на два мита. То је светосавље и косовски мит.

Сведоци смо апсурдних ситуација да католички прелати преговарају у Приштини о образовном систему муслиманских шиптара. Сведоци смо да бивши обавештајци немачке обавештајне службе говоре у име демократије и враћају се на Балкан истом оном снагом, мржњом аустроугарских поднаредника који су нас задужили на Дрини, Мачковом камену и Поцерини, све до Солуна и до албанских гудура.

Наравно, наш једини одговор на такве ситуације може бити – не. Он је рационалан, он је државотворан. Једна старија госпођа, којој би више било место да је са унучићима, или, чак, са праунучићима, у својој пакленој мржњи, следећи интересе своје земље, за 24 сата је обишла свет сејући мржњу према српском народу. На нама је, браћо и сестре, да покажемо, а то говорим и онима који нас сада гледају преко телевизије, да је наша љубав већа од мржње Мадлен Олбрајт и свих других поднаредника који би хтели да комадају и да окупирају Србију”.

Како је Кучевић посато ”бошњак”

Посланицима Народне скупштине поново се обратио др Војислав Шешељ, реагујући на излагање посланика Шемсудина Кучевића:

”Даме и господо, ја сам дужан да реагујем на излагање господина Кучевића, не толико као потпредседник Владе, колико морам реаговати као бошњак. Ја сам бошњак, рођен сам у Сарајеву. Господин Кучевић можда никад није видео Сарајево. Он је Босну можда разгледао у букварима, на екскурзији, можда је на телевизији виђао Босну. Сада одједном говори о неким бошњацима. Тај сам, ја сам прозван.

У Србији живи милион-два, можда и три милиона бошњака. А бошњаци су увек били Срби. Босна је била српска држава. Твртко се, као српски краљ, крунисао у манастиру Милешеву на гробу Светог Саве. Ви сада неку нову теорију о бошњацима изосите. Да није жалосно, било би смешно. Ово је трагикомично. Чуј, бошњаци! И он сад бошњак! Хајде да је рекао Ирокез, да је рекао Папуанац, то некако разумем. Па има и Египћана, сада чујем, код нас. Сада он бошњак, Босне није видео, сутра ће рећи да је Марсовац, Јапанац, ко зна шта ће му пасти на памет. Па добро, човеку свашта падне на памет. Он одједном сад тражи да му се признају и нека посебна права, хоће државу! Хоће Санџак, каже, да одцепи. На подручју данашње Србије било је много Санџака. На који Санџак мислите, господине Кучевићу? Има много Санџака. Можда мислите на Новопазарски? Е, статус му се променио пре много, много година, скоро 100 година. Није више део Турске, био је Санџак, док је био у саставу Турске, сада више није и никада више неће бити.

Друго, наравно, у Рашкој области живи извештај проценат становништва муслиманске вероисповести. Нико у Србији не доводи у питање пуну равноправност те вероисповести, али немојте да злоупотребљавате верска осећања својих компшија, својих рођака, својих пријатеља, својих познаника, људи са којима живите на подручју рашке области и да их на зло наводите. Један ваш идеолошки следбеник је такво зло изазвао на подручју Босне и Херцеговине. Немојте ви то исто да понављате у Рашкој области. Неће се добро завршити, поготово неће бити добро за вас, који то поку-

вати. Упозоравали смо и 1990. и 1991. године, немојте, не пристајте за Хрватима, зло ће избити, а о вашу главу ће се разбити. Тако се и десило. Грађани муслиманске вероисповести на подручју бивше Босне и Херцеговине објективно су највише страдали у овом рату, јер је њихово вођство дозволило да буде изманипулисано од стране Туђманове власти.

Памет у главу

Немојте ви муслимани, који живите у Рашкој области, дозволити да вас неко изманипулише и да будете туђе

по ће коштати свакога онога ко се на то одважи.

Мађари и Словаци не крше Устав

Друга нека влада је донела одлуку о успостављању привремених мера, односно принудне управе у Новом Пазару. Сад је ступила на снагу нова влада, али и ова нова влада оправдава све те мере. Јер, не може се локална власт понашати као да је држава у држави од идеолошких симбола, од потискивања српске државне заставе и увођења ваше страначке заставе па на да-

Рада Трајковић: "Амерички информативни центар бави се шпијунским пословима"

шате. Боље вам је да живите са миром, да вам нико не дира верска осећања, а нико их сигурно неће ни дирати, јер су православни Срби и у верском и у националном и у идеолошком погледу веома, веома толерантни људи и никада нису доводили у питање ничију вероисповест. Никога нису оспоравали, уколико је живео животом достојним човека, уколико се нормално понашао и није насртао на државу. Не дирајте државу, јер држава се сабљама брани и браниће се сабљама, ако буде угрожена. Имате тамо много, релативно лепо живите. Не можемо се баш у оваквој страшој кризи похвалити да нам је баш добро. Релативно лепо живите, немојте да се то све баца под ноге. И немојте да пристајете за албанским сепаратистима. Ваше блиске по вероисповести са подручја Босне и Херцеговине искористили су Хр-

средство у обрачуну са српским народом и српском државом. Ове западне силе које вас подстичу, спремне су да се против Срба боре до последњег муслимана, спремне су да се против Срба боре до последњег Албанца, а неће саме доћи овде да крваре. Можда понекад авијацијом, али то је све. Они неће гинути, а хтели би вас да окрену против Србије, против српског народа, хтели би да ви искрварите не би ли се нека пакост и нека штета Србији нанела.

Ово није само упозорење вама. То је упозорење и Албанцима. Памет у главу! Лепим речима о свему се можемо договорити. Уставна права, пуна равноправност никад се неће доводити у питање. То је консензус који постоји у свим политичким партијама у Србији. Али, насртај на државу, на територијалну целовитост, суверенитет, ску-

ље, до злоупотреба у располагању општинског земљишта и читавог низа кршења законских норми. Да је та власт нормално функционисала, да је обављала оно што су јој уставне и законске надлежности, нико је не би доводио у питање. Да сам у праву, најбоље сведочи чињеница да, рецимо, у Војводини постоји већи број општина у којима влада странка мађарске националне мањине – Савез војвођанских Мађара, да у Бачком Петровцу владају Словаци, да никоме није пало на памет да тамо заводи принудну управу, јер се нормално понашају, испуњавају – неко више, а неко мање успешно – законске дужности, обавезе, не крше Устав, не крше правне норме и зашто би то некоме сметало ако у некој средини припадници извесне националне мањине имају већину у некој општини, да буду већински заступ-

љени у органима локалне власти. Никоме то не смета, уколико је нормална ситуација, уколико се сви држе закона.

То што инсистирате, господине Кучевићу, на страном мешању, на интернационализацији, како се то често помодно каже, не може донети никакву корист муслиманима који живе у Рашкој области. Нема бошњака тамо. Можда има понеки. Нема. Немојте то да причате. Како ћете ви сад мене уверити да сте ви бошњак, а да ја нисам. Хајде, уверите. Како?! Ја рођен у Сарајеву, отац из Херцеговине, мајка из Херцеговине, а ви нисте ни видели Босну и сад ви бошњак, а ја нисам бошњак. Како?!

Можда је био у рату, што каже господин Бица. Једино тако.

И немојте се тим заносити. Не иде. Немојте данас на ваш верски празник Курбан Бајрам, који је дан слоге, дан поправљања поремећених комшијских односа, који је дан љубави како ваша вера налаже, немојте данас да заоштравате атмосферу у Народној скупштини и немојте пред јавношћу, пред целокупном србијанском јавношћу, да остављате лош утисак, јер ће можда неки људи извући закључак да сви муслимани из рашке области мисле као ви. А не мисле, јер огромној већини се не ратује, не крваре се гаће за западне силе. Свесни су да имају шта да изгубе и никоме се не жртвују ни породица, ни градови, и села за туђе рачуне. Хтели би да живе с миром и живе с миром, ако не дозволимо да било ко уноси злу крв”.

Преко хлеба погача

Овакво излагање др Војислава Шешеља присутни су пропратили аплаузом, након чега је председавајући дао реч народном посланику Миодрагу Папићу:

”Даме и господо народни посланици, пошто радимо већ пуних шест сати, трудиху се да моје излагање буде кратко.

Кад се одлучује о расписивању референдума, треба, прво, имати у виду шта смета Албанцима у Србији, друго, шта траже Албанци, треће, шта хоће Запад и, четврто, шта Србија треба да уради.

Албанцима смета што су од стране српске полиције доведени у ред што се не могу, као раније, бахато и насилнички понашати, што не могу протеривати и убијати стоку, рушити ограде, палити бачије, куће, летину, манастире, насртати на чобане, тући калуђерице, рушити надгробне споменике, пуцати на српско становништво, вршити убиства грађана и полицајаца, вршити силовања, а да за то не одговарају.

Знају ли Албанци колико кошта српска полиција која због њих чува и брани 8–10% српског становништва у њиховој сопственој земљи? Знају ли

Албанци шта би значило када би се тај новац уложио у привреду Србије?

Шта траже Албанци? Албанци траже преко хлеба погачу. Они желе у држави у којој живе нову државу. Поред Албанаца, данас у свету још 400 етничких група тражи своје државе. Па, на шта би свет личио када би се створило још 400 држава? Албанци траже наставу на албанском језику, а не излазе на попис становништва. Траже дијалог, а не излазе на изборе. Траже државне услуге, а не испуњавају државне обавезе. Више деценија нису плаћали порезе, јер су, захваљујући аутономији, годинама изигравали законе Србије.

Срби се не смеју одрећи Косова и Метохије

Шта хоће Запад? Понашање Запада је дволично, јер има два аршина демократије, један за своје, други за туђе земље. Американци су забринути за Шиптаре на Косову. Њихови увек максимално строги емисари, покушавају да нас застраше, па да прихватимо подмукле захтеве. Пошто су Американци често забринути, зашто нису забринути за права Апача у Аризони, Команча у Оклахоми или Сијукса у Арканзасу? Очигледно Американци сматрају да су Косово и Метохија најбољи начин за дестабилизацију Југославије. Они желе да Косову и Метохији обезбеде ширу аутономију, па ако не успеју, и даље ће подстицати тероризам, а у крајњем случају, могућ је и рат. Оружје терориста на Косову није само трофејно и не потиче само из Албаније, него и из Брисела, Штутгарда, Цириха и Њујорка.

Сепаратистима иде на руку национална структура становништва. То што у Србији живи 62% Срба и Црногораца, и 32% националних мањина, наши суседи обилато користе да би потпирали, наводно, нерешена национална питања, а што води дестабилизацији Југославије.

Шта Србија треба да уради? Србија треба да, без страног уплитања, сама реши питање Косова и Метохије, из два основна разлога. Прво, Срби морају сачувати најсветије споменике српске историје. Због традиције, Косово и Метохија је за Србију света земља. Друго, Срби се не смеју одрећи великих природних богатстава и економских потенцијала. Поред изванредних услова за пољопривреду, Косово и Метохија су богати стратешким сировинама, значајним за читаву Савезну Републику Југославију.

Сувереност пре свега

Из ових разлога, дијалог треба да воде само Срби и Албанци. Зато данас у овој скупштинској сали сви посланици, изузимајући посланике који нису Срби и Србе који се не осећају увек Србима, треба да размишљају и да се понашају као Срби. Западни осветни-

ци немају шта да траже по деловима Србије. Зашто сам употребио израз ”западни осветници”? Зато што се данас у Хагу суди Србима за много мање злочина него што су злочини које су учиниле америчке ”Зелене беретке” у Вијетнаму, које су изучавале 120 начина убијања човека. Још једном, западни осветници немају шта да траже у Србији. У крајњој линији, у сваком тренутку, у сваком случају, па и у најтежем, питање суверенитета отаџбине увек мора бити на првом месту.

Према томе, иницијатива председника Савезне државе Слободана Милошевића за спровођење референдума, апсолутно је исправна. Одлука Владе Србије је, такође, исправна. Остаје да се види каква је одлука народних посланика, односно Народне скупштине. Уверен сам да ће, изузев неких посланика националних мањина и неких, по професору Војводићу, батал-Срба, огромна већина народних посланика изгласати спровођење референдума, а савез свих народа Србије и патриотизам српског народа одлучиће о судбини Косова и Метохије и Србије”.

Највиши чин патриотизма

Следећи се за реч јавио народни посланик Милован Блажић:

”Поштовани посланици, бар у изјавама такозвани демократски свет има жељу да у императивне захтеве укључи земље у транзицији и развоју у цивилизације тековине, као што је тржишна економија са приватизацијом, као што је правна држава и парламентарна демократија. Али, то често рале по својим правилима и искључиво у свом интересу.

Ми те цивилизацијске циљеве нудимо албанској националној мањини на основу Устава Србије и међународних стандарда, праведно, хумано и демократски. Зато тај демократски свет мора да схвати да демократија није да другоме корене чупаш, да у колевку преврћеш, да у срце каљаш и душу уништаваш. Зато тај демократски свет мора знати да је Косово наше корење, наша колевка, срце Србије и наша душа.

Из тих разлога, из историјских, националних, хуманистичких, значи виталних интереса наше земље и народа, не можемо дозволити никоме споља да се меша у унутрашње ствари питања која се тичу суверенитета и интегритета земље, са нарушавањем уставно-правног уређења наше државе. Суверено и демократско право сваког грађанина ове државе је да штити свој суверенитет и независност. То је највиши чин патриотизма. То је дужност и обавеза. То је највиши и најзвишенији чин патриотизма и хуманизма.

Српска радикална странка поздравља иницијативу господина Милошевића и потпуно прихвата одлуку да се распише референдум као демократски

непосредан начин одлучивања, да народ каже шта мисли о учешћу страних представника у решавању виталних питања земље, о суверенитету и интегритету, јер тако треба служити части и имену и сачувати образ”.

САД нису мерило демократије

За говорницу је, затим, изашао потпредседник Владе Србије Томислав Николић:

”Даме и господо народни посланици, данас ћемо донети веома важну, рекао бих, историјску одлуку, и данас ћемо бити први пут сложни у овом сазиву, скоро као онда када смо верификовали своје мандате. Чекају нас веома важне одлуке и надам се да ћемо све одлуке убудуће доносити на овај начин.

Албанском националном мањином влада зло. Албанској националној мањини ускраћена су људска и грађанска права. Ускраћена су деловањем њихових политичких вођа и тзв. Међународне заједнице. Ускраћена су им основна права – право на посао, право на лечење, право на школовање на свом језику, право да бирају и право да буду бирани. Република Србија жели да им та права, гарантована Уставом, врати, да их обезбеди, а виша су него што би то у било којој другој земљи било која Међународна конвенција омогући-

ла било којој другој националној мањини.

Међународна заједница се одавно умешала на Косову и Метохији. Умешала се на свој начин, потајно, подмукло и арогантно. Тако је и створила проблем Косова и Метохије, тако покушава код политичких вођа муслимана из Рашке области, а данас сам чуо доказе за ову моју тврдњу, уливајући им воду у уши, да створи проблем у држави, у којој они не би морали да имају никакве проблеме.

Шта то Међународна заједница подржава код албанских вођа? Идеје, због којих америчка полиција без опомене убија грађане Америке, идеје о отцепљењу, о држави која би изашла из састава једне државе, идеје о томе да мањина може да влада већином.

Америка није мерило за демократију. Не она Америка која је у скоро свакој држави у свету убијала грађане те државе. Не она Америка која никад на свом тлу није ратовала и која никад није прво своје војнике гурала у рат.

Тарабе у Србији старије од Америке

Да није било септембарских избора, да су на изборе изашли или да су на изборима боље прошли миљеници тзв. Међународне заједнице, Америка би од нас сада тражила да распишемо

референдум по овом истом питању. Септембарски избори и посебно атмосфера која је створена у Србији у последњих 10 или 15 дана, убедили су Америку да се са Србијом није шалити, да је ова Србија спремна да је ова влада Србије спремна да народ пита када је тешко. Могла је Влада Србије сама да донесе овакву одлуку. Данас је сасвим јасно да би за то имала и подршку Народне скупштине. Али, желела је да пита грађане Србије на референдуму, зато што ова Влада Србије никакву другачију одлуку не би могла да донесе и ни по коју цену. Да не би испало да Влада Србије командује свом народу мимо његове воље, послушаћемо вољу грађана, изражену на референдуму. Како грађани буду рекли на референдуму, тако ће и бити. Може после тога и да нема Америке, али вероватно да ће један део њеног страшног утицаја у свету после овога ослабити.

Не дају нам да Косово и Метохија буду у саставу Републике Србије. Шта ми то имамо на Косову и Метохији? Имамо земљу, воду и ваздух и оградe око српских кућа, које су старије од Америке. Ако нам узму земљу, бићемо гладни, ако нам узму воду, бићемо ждани, ако нам узму ваздух, неће бити ни нас, ни Србије. Свестан сам одлуке коју данас доносимо. Уосталом, у мојој кући Србија увек има у свако доба дана и ноћи три ратника. Хвала вам”.

Стево Драгишић: ”Опет исти амерички сценарио”

Паметни човек Бжежински

За говорницу је, затим, изашла Јоргованка Табаковић, министар за економску и власничку трансформацију у Влади Србије:

"Реч-две о посреднику који се тражи од стране Албанаца и који се сам великодушно нуди, не на начин слободног прелричавања њихових акција, већ на начин како они сами о себи говоре, и то кроз књигу Збигњева Бжежинског. То је човек чије вам је име вероватно познато, био је саветник за националну безбедност председника Сједињених Америчких Држава, од 1977. до 1981. године.

То је један од најутицајнијих људи у Сједињеним Америчким Државама, и недавно је објавио књигу под називом: "Велика шаховска табла, америчко првенство и његови геостратешки императиви". Ово дело личи на оно што бисмо ми назвали националним програмом и представља визију америчке спољне политике за 21 век.

Бжежински је у својој књизи брутално отворен, он више не говори о заједници равноправних народа, о суверенитету држава, о демократским међународним односима и универзалној примени људских права. Он признаје да је то само реторика.

Бжежински не говори о рату, али показује како се комбинацијом притисака, понудама за економску и политичку сарадњу и вештог коришћења (наглашавам) међусобних националних сукоба и унутрашњих слабости, може постићи циљ да Америка сачува своју империјалну преоћ, макар за још једну генерацију, а ако може и дуже.

Оставите нас на миру!

За оне који не сарађују, па макар то била и Кина, коју уважавају по својој величини и моћи, предвиђено је да им се споља отворе сви њихови унутрашњи проблеми. Покушај интернационализације и стварања проблема Косова и Метохије је покушај дисциплиновања једне државе, државе Србије, и то је Америка, и то је њен национални интерес.

Нека грађани сами просуде колико треба дозволити мешање некога ко себе сматра хегемоном, упоређујући своје царство са византијским.

Тешка времена у каквима се налазимо захтевају велику мудрост. Мудрост може бити привилегија појединца, божји дар, али је неспорно да постоји једна мудрост, коју нико не може да оповргне, то је народна мудрост.

Референдум је, такође, легалан начин да та народна мудрост, а с друге стране и одговорност, дођу до изражаја и нико не може рећи да је овај референдум закљон за Владу или било ког појединца.

Овај референдум је, у ствари, наша жеља да тој Америци покушамо пред свима другима да ставимо до знања да

нас оставе на миру, само да нас оставе на миру.

Ја, која сам са Косова и Метохије, нисам за то ни заслужна, а ни крива. Међутим, баш због тога што сам са Косова и Метохије, што ми тамо живе деца, остатак породице, пријатељи и сви остали, ја сам посебно заинтересована, да ме ова држава награди за сво стрпљење што живим тамо, тиме што ће нам показати чврсту решеност да овај проблем почне да се решава.

За почетак, сматрам да је сасвим довољно да то решавање проблема подразумева границе које јесу и Устав који јесте, за све остало морамо имати стрпљења и још много, много мудрости.

Надам се да нам ни једно ни друго не мањка. Хвала вам".

Косово и Метохија не смеју завршити као Крајина

Реч је, затим, добио Александар Вучић, министар за информисање у Влади Србије:

"Даме и господо народни посланици, господине председниче, многи су данас говорили о томе шта нам се и како нам се прети по питању Косова и Метохије, завђењем нових и ригорознијих санкција, или још драстичнијих мера против Србије и српског народа, наводили су историјске, културне разлоге, говорили о многим чињеницама, о нашој територији, земљи и води, како рекоше, али чини ми се да смо мало помињали и говорили о нашем народу на Косову и Метохији, о људима који доле живе, да је то наше највеће богатство и да је то оно што не смемо да изгубимо.

Срби су скоро изгубили Републику Српску Крајину, своја вековна огњишта, своје територије, своје куће, многи своје породице, своје најближе. Не смемо допустити да нам се то поново деси на Косову и Метохији, не смемо заборавити да не живе само албански сепаратисти на Косову и Метохији и да они имају некако ексклузивно право да се отцепљују од Србије и Савезне Републике Југославије, или да праве некакве своје федералне или конфедералне јединице.

Доле живи велики број припадника нашег народа, велики број припадника других националних мањина, који желе да као лојални грађани, као људи који поштују Устав и закон ове земље, остану да живе тамо где су леценијама живели.

Неко је пре неки дан у Београду рекао – референдумско питање није: да ли ће се неко, односно стране силе мешати у наше унутрашње питање или не, него хоћемо ли живети под санкцијама или не.

Данас Косово и Метохија сутра Рашка област

Неки још кажу: "Шта нас брига за Косово и Метохију, доле немамо ни

педаљ земље, много нас то не интересује".

Замислите када бисмо на такав начин размишљали и о свим другим деловима наше Србије? Па, данас је Косово и Метохија, сутра (како су нам данас то најавили господин Мурић и Кучевић), на дневном реду би била Рашка област, потом би се нашли неки паметни који би ставили и Србе из Војводине у такву позицију, и тако до века.

Никада не би могли да кажемо – крај, завршили смо питање конституисања и опстанка наше државе и можемо да радимо и живимо као и сав нормалан свет, као и сви остали.

Данас је представник партије "Сулесман Угљанин" овде рекао да лажемо и искривљујемо истину (и то грубо), када кажемо да нико не крши права националних мањина на Косову и Метохији, и уопште у Србији, а онда је као пример за то навео, веровали или не, новембарске изборе из 1996. године.

То је био пример кршења права националних мањина. Пустите ви нас, наше политичке странке, да се ми сукобљавамо око изборних правила, око тога да ли је власт прекршила или није, али то са правима националних мањина нема никакве везе.

У нашој земљи је наша Скупштина (не ова, већ скупштина некадашње Југославије) ратификовала сва документа, која по највишим међународно-правним стандардима штите права националних мањина, и међународни пакт о грађанским и политичким правима, и међународни пакт о економским, социјалним и културним правима, и европску конвенцију о људским правима, и све то на најбољи начин спроводи у дело.

Шиптари живе боље него Срби

Поставља се питање шта то недостаје Албанцима на Косову и Метохији, шта то, можда, недостаје припадницима и неких других националних мањина, или вероисповести у нашој земљи. Не, недостаје им ништа. Да ли лоше живе Албанци на Косову и Метохији? Не. Живе много боље него Срби. Имају далеко већу економску моћ, јер добар део њих не поштује законе ове земље, добар део њих не плаћа порез нашој Србији, а Срби то плаћају. Шта им онда недостаје?

Подсетићу вас на изјаву Ибрахима Ругове из 1992. године. Многи из иностранства више не желе да са подсећају на ту изјаву, а много пута су је помињали 1993. и 1994. године. То је био захтев Ибрахима Ругове да Косово и Метохија имају исти државно-правни статус какав има Република Српска Крајина. Зашто Ибрахим Ругова то више не тражи? Зашто га на то не подсети било ко из Сједињених Држава, или неке друге земље?

Траже из Организације за европску безбедност и сарадњу да допустимо њиховим емисарима да они испитују шта се то догађа на Косову и Метохији, да нам они одређују какве мере влада Републике Србије мора да предузме, шта је то што морамо да учинимо да их умилостивимо. Како да поштујемо и да слушамо некога ко нас је искључио из свога чланства? Постоји ли то било где? Има ли било какве логике у томе?

Многи су из света говорили да српска полиција, па чак у последње време и нека српска паравојска, измислили су, наравно, малтретира Албанце на Ко-

сским острвима, колико то има припадника, као што то данас неко рече, Холанђана на Арубима и неких других. Нема ниједног. Али су зато водили крвави рат и водили би га до истрељења, да неки други нису потписали капитулацију и прихватили да те територије, на којима их уопште нема, њима и не припадају.

Што се тиче медијске сфере, да мало о томе кажем, не бих много, дакле из домена надлежности мога министарства. Амерички информативни центар представља праву логистичку базу и подршку албанским сепаратистима. Знају то сви одавде. Они воде меди-

су они нас питали какав ће статус имати Калифорнија, какав ће статус имати Баварска, какав ће статус имати Алзас. Нећемо ни ми њих питати какав државно-правни статус треба да имају Косово и Метохија. Устав Србије нам је то одредио, грађани Србије поверењем које су дали и посланицима у Народној скупштини и овој Влади Републике Србије, о томе су већ довољно говорили.

Радикали неће подржати акције НАТО

Мало пре је представник Српског покрета обнове вређао припаднике и представнике Српске радикалне странке, а представницима Владе замерио што су забога, ето, одговарали на оптужбе неких других политичких странака. Па, не мислите ваљда да када неко уђе у Владу, да он постаје немушт, или нем, па неће да одговара својим политичким противницима, него ће да пушта да га они нападају, а да он ништа не учини. Никада не бих користио онакве изразе као што су: глупост, кратка памет итд, али то је неко други издиктирао, некоме другоме је то пало на памет.

Али, немојте да заборавите да чланови ове Владе и представници Српске радикалне странке, никада нису подржавали бомбардовање од стране НАТО пакта Републике Српске. А, човек који је мало пре био за овом говорницом, дословце је рекао – да НАТО није једностран и да акције НАТО пакта морају бити подржане. То се нама никада неће догодити и зато још једанпут позивамо и сигурни смо да ће грађани Србије и српски народ, уколико народни посланици и Народна скупштина донесе одлуку о расписивању референдума, рећи да не прихватају стране притиске, стране усене, или као што неко од пољопривредника пре неко вече на телевизији рече – само немој више да нам помажу. Хвала вам, можемо то ми и сами”.

Нове обмане

Српског покрета обнове

Следећи се за реч јавио др Војислав Шешељ, желећи да одговори народном посланику Ивану Ковачевићу:

”Даме и господа народни посланици, стрпљиво сам седео сатима ишчекујући господина Ковачевића, или неког другог из његове посланичке групе. Међутим, уграбише прилику, када сам изашао напоље, да одговарају, да ме демантују. Али, заправо, шта је постигао господин Иван Ковачевић, само је потврдио моју јутрошњу констатацију.

Ово што је говорио господин Иван Ковачевић су нове обмане.

Прво, обмане о плану 34. План 34 је био толико лош, да ниједан озбиљан српски политичар, или једна озбиљна српска партија, нису се усудили да га прихвате, ни из Србије, ни из Српске Крајине, ни владајуће, ни опо-

Јоргованка Табаковић: ”Решавање проблема Косова и Метохије подразумева границе које јесу и Устав који јесте”

сову и Метохији, они су ”јадни и угражени”.

Логистичка база сепаратиста

Да мало допуним оно што је говорио господин Перучић за овом говорницом, страна средства информисања, страна и јавна гласила нам нису ни мало наклоњена. Они већ из милоште називају припаднике терористичких банди на Косову и Метохији, некаким симпатичним герилцима ослободилачке војске Косова. Заборављају какав је стварни статус тих људи који дивљају на југу Србије. И, не пада им на памет да тако нешто промене. Када кажу, а у сваком свом извештају то напомињу и не заборављају да прескоче, да је 90% Албанаца на Косову и Метохији. Поставља се питање, прво, по коме је то попису, а друго, колико је то процената Британаца на Фоклан-

јску кампању. Све што се догоди и како се догоди, они су у стању да другачије представе, да на потпуно супротан начин прикажу реалне догађаје, да у свему помогну шпигтарске сепаратисте и да после свега тога кажу како су они доле само да би установљавали степен кршења националних права припадника албанске националне мањине.

Неко ће рећи да смо можда ксенофобични, да не желимо да сарађујемо са светом. То је бесмислено. Много волимо да гледамо и француске и америчке филмове, уколико су вредни. Мислимо да и они треба да гледају добре српске филмове, добре српске позоришне представе. Имамо много лепих планина, река, нека дођу, нека скијају, нека се купају, или пецају, биће нам драги гости. Али, нису нам потребни као политички емисари који ће нам одређивати политичку будућност једног дела наше земље, суверене Србије. Ни-

зиционе. Прихватио је само Српски покрет обнове.

Господин Ковачевић је овде набрајао да је по том плану 3 4 Српска Крајина имала председника Републике, парламент, Владу, монету, заставу, грб, народне представнике итд.

Суштину је, наравно, прикрио. По плану 34 Српска Крајина је својена само на 1/4 своје територије. План 3 4 није обухватао Источну Славонију, није обухватао Барању, није обухватао Западну Славонију и преполовљавао је западни део Српске Крајине.

Није било српског политичара који је смео то да прихвати. Наравно, окупирана је сада цела Српска Крајина. Али би последица била иста, са више или мање проливане крви, и да је прихваћен план 3 4 Србима тамо не би било опстанка. То је суштина.

Зашто Драшковић не сме у Гацко?

Друго, господин Драшковић је тражио хрватску заставу на српском Книну неколико година пре окупације Републике Српске Крајине. И, није ни мало случајно што господин Драшковић, од 1991. године па на овамо, никада није смео да оде ни на територију Републике Српске Крајине, ни на територију Републике Српске, па никада ни у своје родно Гацко. Та чињеница много говори.

Добро је што су данас многи посланици Српског покрета обнове за овом говорницом подржали референдум и подржали одбацивање страног мешања у наше унутрашње послове. То је ажан помак набоље у њиховој политичкој оријентацији. Али, до јуче је руководство њихове странке тражило интернационализацију, интернационализацију истине, како су говорили. Кажу, толико је истина на нашој страни, да једноставно те западне силе не могу, него да пресуде у нашу корист. А, истина је била на нашој страни у случају Републике Српске Крајине. Истина је била на нашој страни у случају Републике Српске. Шта је било? Било је бомбардовање, било је бомбардовање српске деце, српских села и градова, српских школа и болница. Што је доказ да се западне силе не руководе принципима, не руководе се правом и правичношћу, не руководе се хуманизмом, него интересом.

И у овом случају, њихов је интерес да раздере Србију и униште наш народ. И овога пута помажу српске непријатеље материјализоване у албанским сепаратистима. Тако су радили и по питању Српске Крајине и по питању Републике Српске.

Откуд полицијски терор?

Даме и господо, што се тиче овог текста који је Драшковић мало пре издиктирао Ивану Ковачевићу, то није ништа ново. Што се тиче истине и лажи у политици, постоји читав низ примера, али ја тиме не бих оптерећивао Народну скупштину. Знате, господин

Драшковић је мене недавно тужио. Ја ћу сутра изаћи на припремно рочиште. Са огромним задовољством очекујем тај судски процес. Тамо ћемо доказивати ко се у политици служио лажима и обманама. Доказа је толико да ће се многи часни и поштени људи из ваших редова постидети што су икада уопште били чланови Српског покрета обнове".

Након дискусије Џемаила Суљевића, за реч се поново јавио др Војислав Шешељ:

"Даме и господо, господин Суљевић је изнео врло тешке оптужбе против политичког и правног система у Србији и против власти у Србији. Те оптужбе се морају доказати.

Ви говорите, господине Суљевићу, о полицијском терору, а нисте били у стању ниједан једини пример полицијског терора да наведете. У чему се састоји тај полицијски терор? Говорите о хапшењима, политичким суђењима и робији. У затвор се ишло само због поседовања забрањених врста оружја. Других циви, како се то каже. Само се због тога ишло у затвор.

Што се тиче стања у Рашкој области, пре свега у Новом Пазару, тамо је власт до сада била исувише бољећива, па је појединим људима и групама дозвољавала много више од онога што би било дозвољено у другим деловима Србије када је реч о кршењу позитивних правних прописа.

Каква је то бошњачка историја?

Шверца је било свуда у Србији, највише у Рашкој области. Одавде су људи у конвојима путовали да би тамо куповали робу из иностранства за коју није плаћена ни царина, ни акцизе, ни порез, ни било шта друго. Власт је била бољећива, па је размишљала да им се учини, не би ли се мало примирили, па када их прође ова стихија, ваљда ће се нормалније понашати. Изгледа да је то деловало сасвим у супротном правцу, па су се неки политички чиноци тамо осилили, па из тога извукли закључке да се може са српском државном територијом поигравати, да се може рачунати на подршку страних сила у процесу разбијања Србије, да то пружа шансу за издвајање, итд.

Ви се жалите што ваша деца морају да изучавају српску историју. Коју историју да изучавају господине Суљевићу? (Суљевић са места додаје: бошњачку).

Коју бошњачку? Историја Босне је српска историја. У потпуности српска историја од Кулина Бана, па до последњег Котроманића, до пада у турско ропство. Ви овако крените по генерацијама. Ваша генерација, па генерација ваших очева, ваших делова, па праделова и долазите до српских корена. Шта даље? Натераћете мене да се мало позабавим вашом породицом и да вам тачно укажем од које породице потичете. Сада сте лансирали бошњачку нацију и хоћете здраво за готово

во да вам то прихатимо, а до јуче су књиге објављиване, доказивано постојање муслиманске нације. Ирасим Суљевић, један од главних идеолога, његову књигу сам читао, па Мухамед Филипковић, па Муксим Ризић, па Хасан Сушић, па многи други. Написали сте тоне књига, читаве шуме су посечене да би се те књиге штампале, сада то одједном бацате и хајде да нове шуме сечемо.

Бошњаци Босну не видеше

Хајде сада да доказујемо да сте ви из Новог Пазара бошњаци, а Босне ни видели нисте. Ја ћу вам доказати који су од вас Рвчани, који су Бјелопавлићи, који су Васојевићи, који су из ког племена и када примили ислам. Било их је оји су у прошлом веку, крајем прошлог века примили ислам. Па, да се види то и да се једном демистификује.

Опет напомињем, не споримо вам пуна верска права, чак и национална. Сматрајте се чиме год хоћете. Ја толико волим српски народ и толико сам поносан што сам Србин, да ми никада на памет не пада да било кога на силу терам да буде Србин, ако он то не жели. Ви ако не желите то да будете, не морате. Нико вас терати неће. Било би понижавајуће за српски народ да било кога на силу терамо да буде Србин, ако он то не жели. Нисмо мала деца, учили смо школе, читали смо књиге, бавили смо се науком, знамо ваљда не у фактографију, знамо неке чињенице.

Сада ће вам неко лансирати да сте Јапанци и ви ћете рећи да сте Јапанци. Неко ће доказивати да сте дошли са Марса, и ви ћете рећи Марсовци. Вата нас вртоглавица од тих ваших сталних промена. Немамо више ни шума да вам штампамо књиге у којима ћете се доказивати шта сте.

Што се тиче нашег залагања за страном мешање, те западне силе које желе да се мешају, и још ни једном нису рекле шта је то што немају Албанци на Косову и Метохији, а морали би да имају? Шта је то што пише у правним документима Уједињених нација, а у Србији се не поштује? Шта је то у резолуцијама, декларацијама, Конвенцији о европској безбедности и сарадњи, а да се у Србији не поштује? Шта је то у Конвенцији савета Европе о националним мањинама, а у Србији се не поштује?

Да видимо, напokon, шта је то, па ако се покаже иједна стварица да се не поштује, да од сутра почнемо да је поштујемо, а нико нам не каже шта је то, него кажу – морате разговарати, без икаквих претходних услова, чак не сме ваш услов бити ни поштовање Устава, ни поштовање Србије, а да ми дођемо да вам пресуђујемо.

Е, неће нам нико пресуђивати на овоме тлу и у овој земљи.

Турци се неће вратити

Не треба на то да рачунате. Турци су давно отишли и никад се вратити неће. Наравно, ја не мислим да вас осуђујем због нечега, чему нисте сами ништа скривили. Постоји једно чињенично стање – у овој земљи живе људи разних националности и различитих вероисповести. На њима је сада да размисле – да ли ћемо живети мирно, нормално, или ћемо се непрекидно спорити и сукобљавати?

Обе варијанте су могуће. Паметније је ова да се живи мирно и нормално. Међустраничких препуцавања ће увек бити. Ево, ми се жестоко сукобљава-

Немојте нас терати да се правимо као да смо сви овде глупи, наивни, да нам се може "продати рог за свећу". Желимо државу са модерним правним поретком. Није лако изградити модерни правни поредак, али га градимо.

Најбрже га можемо изградити заједничким снагама свих политичких чинилаца, што такође не значи да сви морамо исто да мислимо. Ја немам намеру да вас терам да мислите онако како ја мислим, нити би добро било да сви мислимо исто, нити би постојала демократија у Србији, када не би било страничких препуцавања, када се не би препуцавали власт и опозиција, када се не би странке међусобно су-

То сами Роми кажу – зато што су Срби добри људи, па нас не муче, па нас не прогоне, па нас не малтретирају, па нас пусте да живимо како сами највише волимо.

Е, због тога их има процентуално највише у Србији. Тај народ који је највише прогањен, у целој Европи, овде се најслободније, најнормалније понаша.

Ако тај најпрогањенији народ нема разлога да се жали на Србију, на Србе, онда поготову нема разлога онај ко нам је по пореклу најближи, ко нам је истородан по пореклу, без обзира што је друге вере. Па, вероисповест је и по српском уставу приватна ствар сваког човека".

"Не" као велико "Да!"

Последњи дискусант био је Живо-рад Тиосавић:

"Даме и господо народни посланици, знам да је незавласто бити, како председник рече, последњи дискусант, али неко и то мора. Ја нисам могао да пропустим данашњу прилику и привилегију, коју имам као народни посланик, да могу јавно да изнесем свој став о питању над свим питањима, када је у питању српски народ, а то је ко-совско-метохијско питање.

Морам гласно и јасно да изнесем свој став као Србин и као члан Српске радикалне странке, да би моји унуци и они моји који следе иза мене, једног дана то негде могли да прочитају. Не знам да ли постоји и да ли сваки народ на данашњој политичкој сцени на овом свету има своје Косово и Метохију. У духовном, у верском, у државотворном, у митском погледу, као што има српски народ. Али, знам да ако евентуално и постоји такав народ, са таквим Косовом и Метохијом, да га не би дао ником ни по коју цену. Јер, не постоји на овом свету толико неразуман и не само свестан народ, који би сам поткопавао своје темеље и чупао своје корене и секао грану на којој седи.

Даме и господо народни посланици, ови, како смо их данас различитим именима називали, са стране су нам прешли све прагове. То смо им ми дозволили. Сада хоће да нам пређу најинтимнији праг нашег народа, да уђу у олтар наше државе, да нам узму Косово и Метохију. Данас нас представници неких новокомпонованих нација плаше НАТО пактом и санкцијама. Ми смо осетили на својој кожи разорну моћ бомби НАТО пакта и њихових санкција. Косово и Метохију не сме нико давати, не због нас, јер ова држава није наша, она је нама дата на привремено коришћење од наших предака, уз аманет да је нашим потомцима предамо јачу и стабилнију у сваком погледу него што смо је преузели.

Зато ћу ја, 23. априла, на референдумском листићу заокружити "не" и то може "не" и сва "не", која се тог дана слију, представљаће једно велико "да" за будућа нека поколења, која треба да дођу после нас. Хвала".

Јасминка Олуић

Александар Вучић: "Данас Косово и Метохија, сутра Рашка област"

мо већ неколико година са Агоштоновом странком, па ево и са Касином странком, која је новоформирана странка у последње време, и нормално је да се сукобљавамо, али то не значи да се сукобљавају Срби и Мађари широм Војводине.

Таквих сукоба једноставно нема, није се никада чуло за њих у последњих неколико деценија. Наставићемо ми да се споримо и са вашом партијом, али желимо да то не доводи до спорова међу разним конфесијама, или разним националностима. Будите која год желите нација, не интересује ме, али немојте мене терати да се правим као да заиста мислим да сте то што вам изненада падне напамет да будете.

Ја не могу да се правим, увек ћу вам рећи – ја у то сумњам, или, имам доказе да то није баш тако. Бавио сам се друштвеним наукама, из тога извлачим неке закључке, имам аргументе. Па, ако имате јаче аргументе, да видимо чији су веродостојнији.

кобљавале у борби за неке страничке, политичке интересе итд.

Оканите се рушења Србије!

Демократију морамо сачувати, зато негујемо и полемику, и сукобе, и свађе итд, али у политичкој сфери, а не међу грађанима, а та наоружавања до којих је долазило у Рашкој области, била су иницирана споља, темпирана у правцу рушења државе.

Нема државе на свету која би то толерисала. И на крају крајева, они који вас на то наговарају, они који вам шаљу оружје, не мисле вам добро. Знају да вас нема довољно да срушите Србију, а сви можете страдати у том покушају рушења.

Боље је оканите се тога, лепо ћете живети. Никада се није десило да Срби некога утње тавају, да некога муче. Зашто, у просеку, по глави становника, највише Рома живи у Србији, можда у целој Европи, највише у Србији?

ВУК У НОВОМ „КРЗНУ“

Одржано припремно рочиште у Палати правде између Вука Драшковића, као тужиоца, и др Војислава Шешеља, као оптуженог. Потпредседник Владе Србије, остао при тврдњи да је Вук Драшковић наркоман. Наставак суђења заказан за 8. мај.

Почетком априла одржано је припремно рочиште у Првом општинском суду (Палата правде), у којем се као тужилац јавља Вук Драшковић, односно његов адвокат Ивана Примовић (правни заступник СПО и Вука Драшковића), и тужени др Војислав Шешељ, који за ову прилику нема правног заступника, али како је др Шешељ рекао, уколико буде затребало, ангажоваће га.

Свакако, највећи ударац у политичком и јавном животу Драшковић је доживео на протеклим председничким изборима, када је, као председнички кандидат, имао упола мање гласова од др Војислава Шешеља. Онда, када није могао да постане председник Србије, Драшковић је одлучио да "своју кожу скупо прода" и уђе у Владу Републике Србије. Елем, како у животу ништа није лако, а при томе, требало би да човек има и разума при политичким погодбама, Драшковић, односно Српски покрет обнове, није чак ни ушао у Владу.

Како не би постао политички мртав, Драшковић је одлучио да око свог имена мало дигне фрку. Најлакше му је било да тужи др Шешеља за увреду части, јер је др Војислав Шешељ у неком интервјуу у "Демократији" рекао како је Драшковић наркоман. Тако се данас на суду налазе као тужени "Демократија" и др Војислав Шешељ.

Суђење побудило знатижељу новинара

У Палату правде др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке и потпредседник Владе националног јединства, дошао је у друштву Александра Вучића, министра информисања. Наравно, када је у питању лидер српских радикала, медији су увек заинтересовани да сазнају информацију више. Тако је било и овог пута. Др Шешеља је у Палати правде сачекао велики број знатижељних новинара.

Због великог медијског интересовања, судија Бранка Максимовић-Мицић, одобрила је прелазак у већу судницу.

Публика, односно новинари, таман су се сместили, када је судија рекла да ће ово припремно рочиште бити одржано без снимања, али новинари су се побунили, па је судија Мицић поново дала паузу, док се не добије одобрење и дозвола председника Првог општинског суда.

Добро расположен др Војислав Шешељ, чекајући наставак суђења, разговарао је и шалио се са новинарима. На

новинарско питање: "Зашто вас је Драшковић тужио", др Шешељ је одговорио:

"Тужио ме је зато што сам говорио истину. Моја је дужност, пре свега као политичара, да говорим истину о свим стварима које су важне за наше друштво. Ја сам говорећи истину изнео и податак да је Вук Драшковић наркоман. Сада ћу доказати да је заиста наркоман. То ћу доказати путем судских вештака, путем материјалних доказа. У овој грађанској парници браћује се сам, али ако буде потребе, могуће је да ћу ангажовати и адвоката. У сваком случају, новинари ће имати интересантан судски процес, у коме ће се дефинитивно доказати да је Вук Драшковић наркоман".

У друштву Драшковићевог правног заступника био је и портпарол Анђелко Трпковић, који је, покушавајући да одвуче пажњу "седме силе" са др Шешеља, почео да прича како није фер што је др Шешељ о данашњој парници обавестио и новинаре, те да је то нека врста медијског циркуса и слично. На овакве коментаре Трпковића и правног заступника Ивана Примовић, добро расположен др Војислав Шешељ је одговорио:

"Моје је да се изборим за принцип јавности и објективности суда. Ја нисам знао да ће било ко од новинара доћи на данашње суђење, тако да су алузије у том правцу непотребне. Драшковић ће тек бити саслушан, а ја ћу овде само да учествујем у процесу. Драшковић то избегава и зато је послао адвоката. За разлику од Вука Драшковића, ја сам врстан правник. Што нисте покренули и кривичну парницу? Разочарали сте ме", приметио је др Шешељ.

Вршећи своју дужност, судија Бранка Максимовић-Мицић била је максимално коректна и према тужиоцу, али и према туженој страни. На почетку суђења др Шешељ је рекао:

"Оспоравам правни основ тужбеног захтева, наравно, оспоравам и износ (пет милиона динара). Мада, ако је господину Драшковићу и Српском покрету обнове потребан толики новац можемо наћи неку солуцију да им се тај износ исплати, јер они највише воле паре. Уосталом, све вредности изражавају искључиво у парама, и моралне вредности, и част, образ, поштење и људско достојанство – све гледају кроз вредност новца. Као професионални политичар имао сам дужност да говорим истину. Моја је дужност да јавност и друштво обавестим о свим чињеницама које су од значаја за дру-

штвене интересе. У складу са тим, обавесто сам друштво да је Вук Драшковић наркоман. У току овог судског процеса, доказаћу да је он, заиста, наркоман и тако ћу обесмислити тужбени захтев. Такође, инсистирам, ако то још није урађено, нека тужитељи поднесу доказе да су платили судску таксу".

Овакав коментар изазвао је осмех присутних, али и гнев правног заступника Српског покрета обнове. Њено неаргументовано навело је др Шешеља на још један коментар:

"Плаћање или неплаћање од стране тужитеља, биће за мене аргумент у оквиру ове судске расправе, и то веома важан".

На овај коментар председника Српске радикалне странке, судија Мицић је преузела део кривице, јер, како је навела, није могла да израчуна колико тужилачка страна треба да уплати за таксу.

Затим је тужилачка страна захтевала да др Војислав Шешељ у наредних осам дана поднесе суду доказе о наведеним тврдњама (да је Вук Драшковић наркоман). Следеће рочиште заказано је за 8. мај, у 10 часова.

Изазећи из суднице број 4, др Шешељ је био добро расположен. На коментаре и постављена питања новинара одговарао је уз осмех:

Докази на следећем рочишту!

"Дефинитивно ће бити доказано да је Вук Драшковић наркоман, и то веома опасан наркоман. Располажем доказима. Доказе ћу донети на следеће рочиште. Неки докази биће извођени ангажовањем судских вештака, тако да ћете имати врло интересантно и занимљиво суђење које ће се дуго памтити у судским анализама".

Осми мај није далеко, а сасвим је извесно да ће наставак овог занимљивог суђења представљати медијску посластицу. Иначе, до следећег рочишта Српски покрет обнове би требало да уплати, на име судске таксе, 5.000 динара.

Изазећи из Палате правде, др Војислав Шешељ је био мета многих грађана који су му прилазили и поздрављали га. Неки су тражили правни савет, неки помоћ, а неки су само желели да му честитају на потпредседничка места у Влади националног јединства. Већина грађана је, такође, поздравила истинољубивост др Војислава Шешеља, као и чињеницу да српски радикали увек инсистирају на јавности у раду.

Јасна Олујић

СРПСКИ РАДИКАЛИ ВЛАДАЈУЋА СТРАНКА

После формирања Владе националног јединства, Српска радикална странка постала владајућа партија. После званичног проглашења нове владе, само дан касније, одржана редовна конференција за штампу, у просторијама Српске радикалне странке. Посећеност била велика, а многобројна питања велики број новинара није успео да постави. На сва питања председник Српске радикалне странке, а потпредседник новоформиране Владе националног јединства, одговарао отворено и без задршке. Међутим, новинарима навиклим током година на жестоке критике др Војислава Шешеља својих политичких противника, као да није одговарао умерени став према новим коалиционим партнерима српских радикала, на републичком нивоу

Редовна конференција за штампу Српске радикалне странке била је изузетно посећена. Многобројни новинари и фоторепортери као да су се утркивали ко ће више новости сазнати и донети у своју редакцију. Конференцију, одржану 26. марта 1998. године, отворио је др Шешељ следећим речима:

"Даме и господа, Српска радикална странка у потпуности подржава новоформирану Владу народног јединства, у коју су ушле највеће парламентарне политичке странке, које су хтеле удруженим снагама да раде на спровођењу усаглашеног заједничког програма. Програм те владе предочен је Народној скупштини, и иза тог програма стале су све три политичке партије које имају министре у новоформираном кабинету. Са своје стране, Српска радикална странка ће учинити све што је у њеној моћи да се програм и реализује, да се кључни, национални, економски, социјални, политички и културни проблеми наше земље разреше. Спремни смо да у ту владу унесемо сву енергију, а то смо већ показали, од првог дана смо почели да радимо. Влада делује јединствено, усаглашава политичке ставове у старту, чланови Владе имају довољну дозу међусобног разумевања која може омогућити да се заиста и реализује оно што су циљеви владе.

Постајући владајућа политичка партија, Српска радикална странка ће бити коректан партнер и деловаће у складу са српским државним и националним интересом. Изволите, ако ви имате неко питање".

Новинарских пет минута

Прво питање новинара односило се на коментар Споразума о образовању. Нови потпредседник Владе и председник Српске радикалне странке, на ово питање је рекао:

"То је само један корак у правцу решавања косовско-метохијског проблема, односно, проблема албанске националне мањине чији припадници, у већини, избегавају да се укључе у наш друштвени систем у образовној, али и у свим другим сферама".

Затим је уследило следеће питање: "Да ли тачно знате шта пише у том споразуму", питао је неко од новинара.

"Знам шта тачно пише у споразуму", рекао је др Војислав Шешељ. "Споразум је потписан дан пре формирања Владе. Дакле, он је за нас затечено стање".

Онда је исти новинар прекинуо др Шешеља питањем: "Да ли српски радикали подржавају тај споразум"?

"Он је за нас затечено стање", још једном је поновио др Шешељ. "Да смо ми учествовали у његовом концепирању, можда би тај споразум другачије изгледао. Али, ми крећемо од онога што смо затекли приликом преузимања власти. А оно, за шта сматрамо да има одређене слабости, трудимо се да се догради, да се промени. Наравно, све у консултацијама, јер оваква Влада народног јединства је Влада извесних компромиса између странака које учествују у остваривању њене улоге и њених уставних надлежности".

Шта је новинарска етика?

Једно од наредних питања односило се и на коментар о тврдњама да ће учешће Српске радикалне странке у новоформираној влади, нарочито после најаве Мирјане Марковић, кренути у притезање унутрашњих непријатеља, а да ће то довести до строжијег курса према независним медијима, националним мањинама, њиховим политичким организацијама, али и према демократској опозицији?

"Српска радикална странка је политичка партија изразито демократског карактера", нагласио је др Шешељ.

"Она никада неће имати строжији и оштрији курс према националним мањинама. Ми никада нећемо имати строжији и оштрији курс према независним медијима. Српска радикална странка ће имати строжији и оштрији курс само према онима који крше Устав и закон. Тамо где смо били владајућа партија, решимо, на локалном нивоу, до сада, у већем броју општина у Србији, имали смо веома конструктиван курс према опозиционим политичким партијама, имали смо према њима веома толерантан однос. Увек смо се залагали за потпуну слободу информисања, али то, наравно, подразумева и одређени степен одговорности за оно што се објави у медијима. Тако, ако неки медиј дан пред изборе објави да сам заклао нечију жену, онда главни и одговорни уредник или мора доказати да сам заклао нечију жену, или мора сносити одређену одговорност. За такву врсту одговорности у медијима се залажу српски радикали. Наравно да то не значи да медији не смеју нападати политичаре. Никада нисам тужио ниједног новинара за било какву увреду. Такође, сматрам да политичари не треба да се осврћу на увреду, али за неке тешке клевете мора да се одговара. Одговарало би се свуда у свету. Одговарало би се у Америци, у Енглеској, у Француској, у Немачкој, у Италији, па мора и код нас за такве ствари да се одговара.

Оно што нама недостаје у медијској сфери је новинарска етика. Она је већ деценијама разарана. Зато новинарска етика мора поново да се конституише и поново да се развија".

О одлукама Контакт групе

Затим је неко од новинара затражио коментар о одлукама Контакт групе, а др Шешељ је рекао следеће:

"Одлуке Контакт групе су нешто блаже него што је у првом тренутку на-

говештавано, и Српска радикална странка сматра да је и формирање Владе народног јединства доста стабилизовало позицију Србије и Савезне Републике Југославије, и то ће изазвати неупоредиво умеренији курс западних сила у односу на балканска збивања. Једно је кад Србија има стабилну и способну владу, а друго је када је Влада у процесу формирања који се отегао на више месеци”.

Једно од наредних питања односило се на реализацију економског програма са посебним истацањем прива-

се саопштавају потези Владе. Дакле, када држимо конференцију за штампу у седишту Српске радикалне странке, дајемо политичке судове Српске радикалне странке. За конкретна питања која се односе на рад Владе, имаћете могућности да добијете поуздане, квалитетне и објективне информације у самој Влади. Влада је заузела став да њен рад буде непрекидно под рефлекторима јавности”.

Онла је неко од новинара питао који ће конкретни потези бити предузети у Министарству информисања. На

сан према нашој домаћој јавности, а не према иностраној. Једна политичка партија, поготово она која доследно штити српске националне интересе, сама по себи може врло мало да постигне у међународној јавности, јер нити имамо могућности, нити имамо финансијских средстава”.

Српски радикали се залажу за гоњење криминала

”На једној од претходних конференција за штампу сте рекли, а и после

У новој Влади Српска радикална странка деловаће у складу са српским државним и националним интересима

тизације у индустрији.

”Српска радикална странка се непрекидно залагала”, нагласио је др Шешел, ”за свеобухватну, обавезну и брзу, принципијелну, поштenu приватизацију. На томе ћемо до краја инсистирати, а тај став смо усагласили и са нашим коалиционим партнерима у Влади народног јединства, што сте могли да чујете и кроз експозе премијера”.

”Изузетно сте се залагали за продају великих система, великих предузећа”, приметио је новинар ”Блица”.

”Слушајте, не могу сада да вам говорим детаље у име Владе”, одговорио је др Шешел. ”Наша позиција сада је нешто другачија и на те детаље не рачунајте у том смислу, али на располагању вам је Програм Српске радикалне странке, који је објављен на српском, руском и енглеском језику, па из њега можете видети који су наши оријентирани. Који ће конкретни потези Владе бити, то ћемо тек да одлучимо у Влади, и то ће вам бити саопштено на начин на који

ово питање др Шешел је рекао следеће:

”Опет вас упозоравам да ти конкретни потези које ћемо иницирати у Влади, и које ће Влада предузимати на нашу иницијативу, или на иницијативу наших партнера, су потези које ћемо коментарисати кад их Влада повуче. Они који буду конкретизовани биће вам доступни и раније. Такође бих инсистирао да убудуће водите рачуна да су ово конференције Српске радикалне странке, наравно, сада смо владајућа политичка партија, па се утолико ситуација променила. Да, ипак, не мешамо конференције за штампу које ће се држати у Влади, са конференцијама за штампу Српске радикалне странке. Ми не можемо у име Владе да кажемо ниједан једини став, осим ових начелних питања која смо усагласили, све док се те ствари не конкретизују на самој седници Владе.

Ми изванштан пропагандни програм имамо, али он је, пре свега, оријенти-

консултација са Мирком Марјановићем, да похваљујете напоре Владе у сузбијању привредног криминала, па сте стога премијеру Марјановићу предложили да посебну пажњу обрати на два највећа криминала: Душана Михајловића и Жељка Митровића. Занима ме да ли ће Српска радикална странка сада предузети нешто, као владајућа партија, по питању бившег коалиционог партнера социјалиста”, било је следеће питање новинара др Шешелу.

”Док сам био председник највеће опозиционе политичке партије”, одговорио је др Шешел, ”могао сам да прозивам појединце на тај начин и за таква дела. Сада сам потпредседник Владе и немам право да ја прозивам појединце. За мене је криминал само оно што се судски докаже као криминал, али вам могу гарантовати да ће се српски радикали доследно у новоформираној Влади народног јединства залагати да се криминал гони без милости и без обзира ко су починиоци кри-

вичних дела. Молим вас да из тога сами извучите конкретне закључке, јер је наша позиција сада сасвим другачија. Недопустиво је у једној демократској земљи да потпредседник Владе било ког појединца проглашава за криминална дела, док суд не докаже о којим је криминалним делима реч. Кажем вам, ово је сада мало другачија позиција на коју се морамо и ми, али и ви, привићи”.

Неко од новинара је затражио коментар од актуелног министра информисања Александра Вучића, на изјаву Мирјане Марковић, која се односила на независне медије. Уместо министра Вучића, одговорио је др Шешељ:

”Господин Вучић не може да коментарише изјаве председника политичких странака, поготову не изјаве председника политичких странака које учествују у влади Народног јединства. За све евентуалне коментаре обратите се дирекцији ЈУЛ-а. Од нас немојте тражити да коментаришемо изјаве челника наших коалиционих партнера у Влади народног јединства. Ми одговарамо за рад Владе и ми, наравно, коментаришемо и образлажемо нашу страначку политику”.

Затим је уследило питање, такође намењено министру информисања, Александру Вучићу. Наиме, неко се интересује шта ће се конкретно променити у начину информисања у односу на претходну владу, односно, на потезе које је у области информисања правила министар Радмила Милентијевић.

”Било би погрешно да странке господаре медијима”

На постављено питање, Вучић је одговорио да ће ускоро у Влади бити одржана конференција за новинаре, па ће на сва оваква и слична питања на адекватном месту и добити одговор. Такође, том приликом министар информисања Александар Вучић нагласио је да ће се српски радикали и даље залагати за слободу информисања, слободу штампе.

Исти новинар упутио је питање и др Војиславу Шешељу, питајући шта ће српски радикали конкретно предузети у програмској концепцији великих телевизијских кућа, као што је, на пример, ”Политика”?

”Сматрамо да велике медијске куће не смеју да буду под страначким утицајима”, нагласио је др Војислав Шешељ. ”Остаје наше принципијелно залагање да све оно што је у државној својини има вишестраначке управне одборе. Медији би требало да се руководе принципима објективности, истинитости и непристрасности. Било би погрешно да странке господаре медијима, а још погрешније да странке међусобно деле медије”.

Неко од новинара је приметио да је цео врх Српске радикалне странке ушао у новоформирану Владу, па је дотичног новинара занимало да ли тај улазак самог врха српских радикала у Владу значи да српски радикали заиста верују да је новоформирана влада у стању да реши реалне проблеме Србије, и колико је такав став политичког врха Српске радикалне странке опасан,

уколико нешто крене неким другим, непредвиђеним токовима.

”Слажем се са вама да то може да буде веома опасно”, истакао је председник Српске радикалне странке, др Шешељ, ”али, слажем се са вама и у вашој првој оцени да ми, српски радикали, заиста верујемо да ова влада може бити успешна. У ту Владу ушли смо у најјачем саставу, баш зато што верујемо у тај успех. Спремни смо да у рад Владе унесемо сву енергију којом располажемо, а ви знате да она није мала”.

”Господине Шешељу, како мислите да радите за добро ове земље са људима које сте до недавно карактерисали као лопове, банду”, било је следеће питање новинара, на које је др Шешељ одговорио:

”То како се међусобно преганају политичке партије, то је једно питање, а друго је питање воља народа изражена на септембарским парламентарним изборима. Јер, на основу те воље народа, постигнут је консензус три велике парламентарне политичке странке да формирају Владу народног јединства. То шта политичари један другом кажу, погледајте на примеру Америке. У њиховој предизборној кампањи политичари размењују оптужбе и нападе, а како се коректно понашају после тих избора”.

”Да ли то значи да сада не мислите више тако”, био је упоран новинар.

”То не значи да сам различито мислио данас или јуче”, рекао је лидер српских радикала, ”ја непрекидно исто мислим, само развијам тај свој политички концепт, али вам кажем да су околности другачије”.

Конференција за штампу у Француској 31: новинарска етика мора поново да се конституише и поново да се развија

Затим је уследило питање везано за проблеме на Косову. Наиме, неко од новинара се интересовао да ли ће улазак српских радикала у Владу, као и разговори започети са Албанцима довести до извесног прекомпоновања наше политичке сцене, и у ком правцу би се то могло мењати?

"Политичка сцена је прекомпонована и у том смислу што Влада народног јединства располаже подршком 192 посланика у Народној скупштини", истакао је др Шешел. "Дакле, четири петине народних посланика стоји иза ове Владе народног јединства. То је веома битна предност коју ова Влада има у односу на раније кабинете".

Колико ће трајати ова Влада?

Онда се неко заинтересовао колико ће, по проценама др Шешела, трајати овако формирана Влада?

"Надамо се до следећих избора", био је одговор др Шешела.

"Рекли сте да сте међусобно, формирајући Владу, правили компромисе. На којим питањима су српски радикали правили компромисе", било је наредно новинарско питање.

"Резултат наших компромиса, приликом уласка у Владу је јединствени програм, чије је основе у свом експозеу изложио премијер Мирко Марјановић", нагласио је др Шешел.

"Да, али он је рекао да је то програм континуитета", био је упоран овај новинар.

"Свака странка сматра да је то у континуитету са њеним програмом", одговорио је председник Српске радикалне странке. "Неке ствари су, наравно, прилагођаване том јединственом заједничком програму. Ми смо имали битне међустраничке разлике које су сада остављене по страни. Резултат наших сагласности је тај заједнички програм који је изложио премијер Марјановић. То је оно што сада представља нашу заједничку платформу за деловање".

Неко од новинара се заинтересовао како је тврдо крило српских радикала прихватило коалицију са социјалистима, на шта је др Шешел узвратио противпитањем:

"Које је то тврдо крило? Јесте ли ви упознали неко тврдо крило у нашој страници? Наша странка је у целини једно тврдо крило, и онај ко је сувише мекан у том погледу, одавно је напустио нашу странку".

"Да ли Српска радикална странка зна за формиран Владин тим који би требало да испита деловање полиције у Дреници", било је наредно питање.

"Српска радикална странка нема такве информације", био је кратак одговор на ово питање.

"Шта мислите, да ли је очигледно стварање балканског НАТО пакта усмерено против Југославије, и да ли би то под овим околностима могло постати опасно по нашу земљу", било је питање које је изазвало доста негодо-

вања и пригушеног смеха међу новинарима.

"Српска радикална странка никад није чула ни за какав Балкански НАТО пакт", одговорио је др Шешел.

Онда је неко првом човеку српских радикала упутио питање шта би он урадио, по питању Косова и Метохије, да је на месту Слободана Милошевића, на шта је др Шешел одговорио следећим речима:

"Косово и Метохија је, пре свега, унутрашње питање Србије, а проблемом Косова и Метохије ће се позабавити, пре свих, Влада Републике Србије, управо новоформирана Влада народног јединства. Сматрамо да федерација у решавању овог питања не треба да учествује директно у било каквом процесу разговарања. Ми немамо ништа против да разговору присуствују и представници највиших органа власти савезне државе. Јер, савезна држава у сваком тренутку мора да буде информисана шта се дешава у некој од федералних јединица. У крајњем случају, ако би се показало да федерална јединица није у стању сама да изађе на крај са тим проблемима, било би нужно мешање и државе, њена директна интервенција. У овом случају, ми смо убеђени да је Република Србија апсолутно у стању сама да реши овај проблем. Међутим, немамо ништа против да органи савезне државе буду присутни у процесу решавања тих проблема".

"Како предлагате решавање тих проблема", било је наредно питање.

"Као странка, већ смо обелоданили наш концепт", истакао је др Шешел. "Наше полазишне ставове у погледу решавања проблема на Косову и Метохији. На једној од конференција за штампу дали смо вам и писмено те наше полазне ставове".

О преговорима са Шиптарима

Следеће питање односило се на то да ли Влада има платформу за преговоре са Албанцима, и да ли би, по мишљењу српских радикала и ванпарламентарне странке и личности, требало да учествују решавању проблема на Косову и Метохији?

"Влада је тек формирана", приметио је др Шешел, "и никаква платформа још није формирана, осим оне коју је изложио премијер у Народној скупштини. Зашто би ванпарламентарне странке, по вама, требало да учествују у том процесу разговора? У разговору би требало да учествују они који, делимично, уживају народно поверење исказано на изборима и бројем гласова на тим изборима".

Затим је неко од новинара затражио мишљење српских радикала о чињеници да нико од прогнаних Срба није позван на преговоре са Албанцима, на шта је др Шешел одговорио противпитањем:

"Које представнике прогнаних Срба?"

"Трајковић, Шоловић", брзо је одговорио новинар, али био је још брже прекинут питањем др Шешела:

"Где су они прогнани. И ко их је овластио да представљају оне који су прогнани? Нас је овластио српски народ са Косова и Метохије бројем гласова који смо добили на изборима на Косову и Метохији. Српски народ Косова и Метохије није хтео ни Трајковића, ни владуку Артемија, ни Шоловића, јер нису добили довољно гласова ни за једног јединог посланика у Народној скупштини. Ми имамо велики број посланика са Косова и Метохије. А они немају ниједнога. Ми смо легитимни представници Срба са Косова и Метохије, а они не представљају никога".

"Као и они студенти што демонстрирају доле, и што ваш уговор називају издајом, ни они не представљају никога", био је упоран овај новинар.

"Ја то, господине, нисам чуо", казао је др Шешел, "а онај ко изађе да демонстрира, представља самог себе. Само онај ко иза себе има одређен број гласова освојених на изборима може да каже да представља некога. Онај ко изађе на улицу може само самог себе да представља, без обзира колико је таквих".

Затим је неко од новинара затражио коментар српских радикала о томе да је у новинама писало како су позвани експерти из иностранства који би требало да се позабаве питањима на Косову?

"Ви нас сада позивате да се изјаснимо о нечему што су само новинарске шпекулације. Када бисмо све коментарисали што се објави у новинама, где би нам био крај. До сада је била само једна седница Владе, и то је била она седница на којој је Влада усвојила предлог декларације о народном јединству", рекао је др Војислав Шешел.

О негативним политичким оценама

Уследило је, затим, питање шта српски радикали мисле о негативној оцени садашње Владе, коју је дао Светозар Маровић.

"Он има право да изрази негативну оцену", рекао је др Шешел, "јер је он из друге политичке партије. Та политичка партија је наш политички противник. Ми ћемо се трудити да освојимо власт у Црној гори као Српска радикална странка. Ако баш не освојимо власт, сигуран сам да ћемо бити парламентарна политичка странка. Други политичари имају право да изразе свој негативан став, имају право да изразе свој позитиван став, то им право никада нећемо негирати. Зашто и званични функционер не би могао да изрази свој став? Ми ћемо, можда, сутра изразити неки став о њему, који му се неће свидети".

Новинара "Ројтера" занимао је шта ће Влада народног јединства урадити што се тиче претњи санкцијама, да ли

ће доћи до неких корекција у законима о приватизацији, као и какав је став српских радикала према иностраним новинарима?

"Говорићу вам само о страначким ставовима", рекао је Војислав Шешељ, "шта ће Влада урадити, то ће Влада и саопштити. Када ће саопштити? Кад одлучи да саопшти. Наш став према страним улагањима је сасвим јасан. Ми смо за максималну либерализацију на том плану. Желимо што боље услове за стране улагаче, како би они радије улагали капитал у нашу земљу, него у неку другу. Што се тиче својинске трансформације, видите да је министар из Српске радикалне странке. Ми смо би-

коментар. Све што вас интересује, питајте директно Драшковића".

Српски радикали су подржали полицијску акцију

Неко од новинара се интересовао о ставу српских радикала по питању деловања полиције на подручју Дренице.

"Немамо никаквих разлога да сумњамо у оправданост предузетих полицијских мера", сматра др Шешељ. "Српска радикална странка је подржала полицијску акцију. Сматрамо да је акција била добро изведена. Била је успешна. Резултат те акције је уништење нај-

везном нивоу, једва чекамо промену власти на савезном нивоу. Када ће се то десити, видећемо, полако. Сада имамо изборе у Црној Гори, на којима ће наша странка учествовати. Почели смо са темељитим припремама за те изборе. У септембру ћемо имати изборе у Републици Српској, а претпостављам да ћемо ускоро имати и неке локалне изборе у Србији. Полако, видећемо".

Резултати преговора: представљена Влада

"Господине Шешељ, раније сте истicali да сте посебно заинтересовани за социјалне ресурсе. Шта се у међу-

Прогноза трајања Владе – четворогодишњи мандат до следећих избора

ли посебно заинтересовани да то буде баш тако. Какав ће бити резултат нашег усаглашавања унутар владе, биће вам саопштено од стране Владе".

Неко од новинара се занимао да ли ће др Шешељ поднети оставку на место председника Општине Земун. На ово питање председник српске радикалне странке је дао потврдан одговор.

"Како коментаришете тврдње да је међународна заједница наложила Вуку Драшковићу, да за улазак у Владу, Српски покрет обнове постави високе захтеве, и тиме практично онемогући брзо формирање Владе", било је следеће питање.

"Немам намеру да коментаришем Вука Драшковића", рекао је Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке, "он је сам себи довољан као

веш албанске терористичке групе на Косову и Метохији, коју је предводио Адем Јашари".

Неко је, затим, поставио питање везано за пензије, с обзиром да српски радикали сада представљају владајућу партију, хоће ли одржати раније дата обећања?

"То је наше залагање. Ми ћемо све урадити у Влади Србије како би се што пре разрешили социјални проблеми наше земље. И питање пензија, и питање социјалне помоћи, лечијских додатака, породилских додатака и тако даље".

"Да ли ће ускоро доћи до нових савезних избора", питао је, неко.

"Нисам дефинисао шта је то ускоро", приметио је лидер српских радикала. "Ми, као опозициона странка на са-

времену десило, па сте одустали од тих својих интересовања", било је наредно питање.

"Десио се процес преговарања", спремно је одговорио др Шешељ, "око састава Владе народног јединства. Резултат наших преговора је оваква Влада која је представљена и изгласана у Народној скупштини. Знате, кад усаглашавате ставове са неким, онда не можете добити баш све што желите. Ми мислимо да смо постигли објективни максимум. Дакле, да је Влада саздана пропорционално нашој снази у Народној скупштини, у квантитативном и у квалитативном смислу, што је веома важно. Добили смо веома важне ресурсе. Имамо веома квалитетне људе који раде у тим ресурсима. Какви ће бити резултати, то ћете и ви, и ми оцењивати".

Затим је један новинар питао шта ће се десити са таксом од 3%. Наиме, дотични новинар се занимао да ли ће српски радикали тражити укидање те таксе, против чијег су увођења били у Народној, али и у Градској скупштини?

"То није одлука Републичке владе, то је одлука Народне скупштине. О тој такси је изгласан закон. Српска радикална странка је у Републичкој скупштини гласала против тог закона. Тај закон су изгласале странке левице и Српски покрет обнове, и за нас је тај закон сада само затечено стање. Наш став према том закону ви знате. Дакле, став је био негативан, није се ништа променило, а шта ће бити убудуће, видећемо".

"Рекли сте да вам је жао што Српски покрет обнове није ушао у Владу. Зашто", било је наредно питање.

"Зато што сматрамо да би Влада народног јединства", рекао је др Шешељ, "имала још ширу основу и у народу и у Народној скупштини. То је био наш принципијелни став, још од септембарских избора. Међутим, онај кога нема, без њега се може. Непрекидно смо инсистирали да се Влада прави од представника четири парламентарне странке, а Драшковић је своје учешће у Влади, условљавао нашим неуласком и неучешћем. То је катастрофалан политички промашај за њих".

О извесности локалних избора

Неко од новинара се досетио да је др Шешељ спомињао могућност локал-

них избора, па је питао, да ли је, можда, др Шешељ хтео нешто тиме да наговести?

"Не, ја ништа не наговештавам, то ће Влада да наговести ако буде било потребе", рекао је др Шешељ. "Само исказујем неку своју жељу и став странке".

Онда је неко питао када ће српски радикали обезбедити већу салу намењену оваквим, новинарским, окупљањима, јер је то др Шешељ обећао, још пре него што је Српска радикална странка постала владајућа партија.

"Већ имамо у виду једну салу. Међутим, бојимо се да би вам било далеко да путујете у Земун", рекао је др Шешељ.

Наредно питање односило се на евентуалну коалициону сарадњу са садашњим политичким партнерима и на осталим нивоима, савезном, локалном...

"О том питању још никакав договор није постигнут", рекао је председник Српске радикалне странке. "То није ни био предмет међустраначких консултација".

О односу снага у Градској скупштини др Шешељ је рекао:

"Ми смо у Градској скупштини и даље опозициона политичка партија. Онај ко је у опозицији, једва чека да обори власт. Па, сходно томе, ми једва чекамо да оборимо градску власт. Када ће се за тако нешто створити услови, не знамо. Вероватно би се ти услови, већ и створили, него се они боје да закажу седницу Скупштине".

"Како коментаришете изјаве неких политичких странака, да уколико Ви и

Ваша странка издејствујете понављање локалних избора пре времена, да ће ту бити крај сваке демократске опозиције"?

"Прво, ми не тражимо никакво понављање избора. Ми, као странка, тражимо нове локалне изборе, а то је битно различита ствар. Друго, Србија ће увек имати демократску опозицију, а та демократска опозиција је, пре свега, до јуче била Српска радикална странка. Српска радикална странка, сада владајућа политичка партија, али вероватно ће се појавити нека нова опозициона странка која ће бити изразито демократска странка. Могуће Демократски савез Косова, зашто да не? Наша је жеља да они што пре изађу на изборе и да постану парламентарна странка ако то одговара вољи и интересима извесном проценту припадника албанске националне мањине".

Била је ово једна од најпосећенијих конференција за штампу у просторијама Српске радикалне странке, што је и разумљиво, јер до скоро је Српска радикална странка била само једна од најјачих опозиционих странака, а данас српски радикали представљају владајућу политичку партију. Новинарско интересовање није спласнуло ни после конференције. Многи новинари су стрпљиво наставили да чекају потпредседника Владе, Тому Николића и др Војислава Шешеља.

Јасна Олујић

Деловање радикала: све за решавање социјалних проблема

ВЛАДА НАРОДНОГ ЈЕДИНСТВА БИЋЕ ОТВОРЕНА ЗА ЈАВНОСТ И ПОДЛОЖНА КРИТИЦИ

НОВИ ОПТИМИЗАМ У СРБИЈИ